

იბნორირებული ქვეყნის «თავისუფალი პრეზიდენტი»

პირველ რიგში: საფრანგეთის პრეზიდენტი ნიკოლა სარკოზი (ზურგით), „თავისუფალი პრეზიდენტი“ მინევილ სააკაშვილი და ბრაზილიის პრეზიდენტი ლუის ლულა დე სილვა; მეორე რიგში: ინდოეთის პრემიერ-მინისტრი მანმონხან სინგხი, თურქეთის პრემიერ-მინისტრი რეჯეპ ტაიპ ერდოღანი და ნიგერიის პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელი ჯონატან ბუდლანი.

მეჩაბიშვილმა კოლხას ხოლისკმა დაიჭირა 5

ხელისუფლება უნარ-შეზღუდულ მოზარდებსა და ნილუი უზის 7

„ქრისტიან-დემოკრატები“ «ნახიონალებს» თავფენიანად დანებდნენ, მოღუნდნენ და სიამოვნებას სიამოვნებას იღებენ 8

იმაზე კვირი, ამაზე დიდი, მტკვარზე გაპარტის კლასტმასის სიდი 9

გოგი თოფაძე: არ შეიძლება 11 კუნთებზე ვიყუროთ და რუსებს ისე ველაპარაკოთ

13 სოფლის მეურნეობის სამინისტროში ნარკოტიკს პირდაპირ კაბინეტებიდან კვიდდნენ

რომის პაპმა პედოფილადი დაიხვია 28

სიმატლა კატინის შესახებ 19 იაკოვლევმა არ გამოაქვეყნებინა

საქმე, როგორც ნაყალბავი მასალებით «შეკერეს» 16

პოლიტბიურო-აქადემიკოს ვლადიმერ ვახანიას განცხადება

საქართველოს სახალხო დამცველს ბატონ გიორგი ტულუშ

«VINCIT OMNIA VERITAS»
 «ქვეყნისთვის ყველაფერზე იმარჯვებს»

«ასე ბრინა ნა ვერბელა» 11
 წინასწარჩევნო სუფრაზე

დააბრუნებს თუ არა «ბლოკ-ჯორჯია» საპარლამენტო ბატონი ქონებას? 14

ავვისტოს ომის ნაგება მხოლოდ ქვეყნისთვის დაბრუნდება 28

იბნორირებული ქვეყნის «თავისუფალი პრეზიდენტი»

კუ იზ კუ?!

მიხეილ სააკაშვილისთვის ესოდენ ნანატრი მოლაპარაკებები პრეზიდენტობამასთან არ შედგა, ხოლო იმისთვის, რომ ქართველი სტუმრის მიმართ გამოვლენილი დამოკიდებულების ზუსტი განსაზღვრება ვიპოვოთ, შეგვიძლია ამერიკულ პრესას გადავხედოთ. Washington Post-ის ფურცლებზე ჯექსონ დილი მწვავედ აკრიტიკებს ობამას სააკაშვილის იგნორირების გამო, ხოლო დენიელ ლარისონი, რომლის წერილს American Conservative აქვეყნებს, დილს უმტიკებს, რომ ობამა სწორად მოიქცა, მაგრამ მთავარი მაინც, ალბათ, ისაა, რომ ორივე ავტორი თანხმდება იმაზე, რომ იგნორირებას ადგილი ნამდვილად ჰქონდა. მეტიც, ისინი იყენებენ ზმნა snub-ს, რომელიც აგდებულ, დამამცირებელ დამოკიდებულებას აღნიშნავს. თავისუფალ თარგმანში იგი შეიძლება გადმოიცივს როგორც „ზედაც არ დახედა“ ან სულაც „ფეხებზე დაიკიდა“, თუმცა ლინგვისტური ექსპერიმენტების დრო ახლა არ გვაქვს; თან ყველაფერი ისედაც ცხადია. 18 აპრილს სააკაშვილი პოლონეთის პრეზიდენტის, ლეხ კაჩინსკის დაკრძალვის ცერემონიაზე ჩავიდა, შემდეგ კი ისევ შტატებში გაემგზავრა.

მერცხლის ზარბის კოშკი

„ასეთი სიცარიელე ადრე არასდროს გვიგრძენია, თითქოსდა განადგურდა ყველა მუქურა, რომელიც ცხოვრების გზას გვიჩვენებდა“, — ნაკლებად „გაპიარებულმა“, თუმცა ძალზე გავლენიანმა ბრიტანელმა პოლიტიკურმა მოღვაწემ, ლორდმა ეშერმა ეს სიტყვები დღიურში 1910 წელს, მეფე ედუარდ VII-ს დაკრძალვის დანაშაულების შემდეგ ჩანერგა. ჩვენ საუბარი სხვა მასშტაბის ფიგურებსა და ისტორიულ მოვლენებზე გვექნება, თუმცა გამორიცხული არაა „უამთა

ცვლის“ შეგრძნება, კრაკოვში შეკრებილი აღმოსავლეთ ევროპის „ახალი დემოკრატიების“ მმართველებისთვის დაახლოებით ასეთი ყოფილიყო. ამ შემთხვევაში ნინა პლანზე კონკრეტული ადამიანის როლი კი არა, იმ ეპოქის დასასრული ექცევა, რომელსაც იგი განასახიერებდა. ლეხ კაჩინსკის დაკრძალვის შემდეგ, ევროკავშირის ქვეყნების ლიდერები კრაკოვში არჩავლის გამო ჩხეთის პრეზიდენტმა ვაცლავ კლაუსმა გააკრიტიკა: „საპაერო ტრანსპორტის პრობლემებით შეიძლება, მაგალითად, კანადის ან ავსტრალიის ლიდერების არ-

ყოფნა ახსნა, თუმცა ყოვლად გაუგებარია, რატომ არ ჩამოედნენ პოლონეთის პრეზიდენტისთვის უკანასკნელი პატივის მისაგებად დასავლეთ ევროპისა და ბრიუსელის ლიდერები“. აღსანიშნავია, რომ კანადისა და ავსტრალიისგან განსხვავებით, კლაუსს არ უხსენებია კიდევ ერთი შორეული, სხვა კონტინენტზე მდებარე ქვეყანა, რომლის „ბორტ №1“-ს ფრენების განხორციელება გაგანია ბირთვული ომის პირობებშიც კი შეუძლია, არათუ ვულკანის ამოფრქვევის დროს, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც ევროპის საპაერო სივრცეში (Eurocontrol-ის 18 აპრილის მონაცემებს თუ დავუბრუნებთ), დაახლოებით 5000 უპრობლემოდ ფრენა განხორციელდა. რაც შეეხება ევროკავშირის ცენტრალურ ფიგურებს, მათ სარკინიგზო ან საავტომობილო ტრანსპორტის გამოყენებაც შეეძლოთ, მაგრამ ისინი კრაკოვში არ ჩასულან. რა იყო ამის მიზეზი: ვულკანის ამოფრქვევით გამოწვეული სირთულეები თუ პოლონეთისთვის მკაფიო (სისასტიკის ზღვარზე) მესიჯის გაგზავნის აუცილებლობა, იმის თაობაზე, რომ „ძველ ევროპას“ (და, შესაძლოა, ზოგადად დასავლეთს) აღარ სურს, რომ პოლონეთმა გააგრძელოს ის პოლიტიკა, რომლის ერთ-ერთი მთავარი სულისჩამდგმელი ლეხ კაჩინსკი იყო? „პოლონეთი ისევ მარტოა, სად არიან სარკინი, ბაროზო, ობამა?“, — კვირას კრაკოვის ქუჩებში ასეთი ტრანსპარანტის ნახვაც შეიძლებოდა. პასუხის გამცემი არავინ ჩანდა. ტრანსლაციის დროს, დაკვირვებულმა მაყურებლებმა

ერთი საგულისხმო დეტალი დააფიქსირეს: ამერიკული „Humvee“ მიათრედა საბჭოთა ქვეყნებს, „ЗИС-3“-ს, რომლის ლაფეტზე პოლონეთის პრეზიდენტის კუბო ესვენა. ვისაც დაავიწყდა, რას ნიშნავს აბრევიატურა „ЗИС“ შეგვიძლია შევასწავლოთ, რომ სხვა არაფერია თუ არა „Завод имени Сталина“. ლეხ კაჩინსკიმ უამრავი ენერჯია შეაღია ბრძოლას იმასთან, რაც იოსებ სტალინს უკავშირდება (ისტორიულ, პოლიტიკურ და სხვა ასპექტებში), მაგრამ, ალბათ, ვერასდროს წარმოიდგენდა, რომ ყველაფერი ასეთი ფინალური კადრით დასრულდებოდა. ისე, „უოისკო პოლს-ცემებს თუ დავუბრუნებთ), დაახლოებით 5000 უპრობლემოდ ფრენა განხორციელდა. რაც შეეხება ევროკავშირის ცენტრალურ ფიგურებს, მათ სარკინიგზო ან საავტომობილო ტრანსპორტის გამოყენებაც შეეძლოთ, მაგრამ ისინი კრაკოვში არ ჩასულან. რა იყო ამის მიზეზი: ვულკანის ამოფრქვევით გამოწვეული სირთულეები თუ პოლონეთისთვის მკაფიო (სისასტიკის ზღვარზე) მესიჯის გაგზავნის აუცილებლობა, იმის თაობაზე, რომ „ძველ ევროპას“ (და, შესაძლოა, ზოგადად დასავლეთს) აღარ სურს, რომ პოლონეთმა გააგრძელოს ის პოლიტიკა, რომლის ერთ-ერთი მთავარი სულისჩამდგმელი ლეხ კაჩინსკი იყო? „პოლონეთი ისევ მარტოა, სად არიან სარკინი, ბაროზო, ობამა?“, — კვირას კრაკოვის ქუჩებში ასეთი ტრანსპარანტის ნახვაც შეიძლებოდა. პასუხის გამცემი არავინ ჩანდა. ტრანსლაციის დროს, დაკვირვებულმა მაყურებლებმა

ისინი ერთად ტრადიციულად რთულ ურთიერთობებში ახალ ეპოქას დაიწყებენ. თუ ეს მოხდება, მთელი ცენტრალური ევროპის რუკა გარდაიქმნება. წარმოუდგენელია, რომ რუსეთ-პოლონეთის შერიგებაში, რუსეთის მეზობელი ქვეყნების უსაფრთხოების გაზრდა არ მოიტანოს, იქნება ეს ესტონეთი, უკრაინა და თუნდაც საქართველო, რომელმაც 2008 წელს რუსეთთან ხანმოკლე ომი აწარმოა“, — ეს ციტატა კი ზბიგნევ ბუჟინისკის წერილიდანაა, რომელიც Time-ის ფურცლებზე გამოქვეყნდა. საერთოდ, ძნელია დედამიწის ზურგზე, ისეთი ექსპერტის მოძებნა, რომელიც რუსეთის მიმართ ბუჟინისკიზე მეტად არაკეთილგანწყობილი იქნება, თუმცა იგი რეალისტიკა და არა — ფსიქოპათია, რომელიც გლობალურ პოლიტიკაში გამოკვეთილი ახალი ტენდენციების წინააღმდეგ მიცურავს. ყოველივე ამას არაფერი აქვს საერთო რუსეთთან მწვავე კონფრონტაციაზე აგებულ იმ კურსთან, რომელსაც ლეხ კაჩინსკი (და მისი მოკავშირეები პოსტ-საბჭოთა სივრცეში) ატარებდა. 18 აპრილს ლეხ კაჩინსკი მეუღლესთან ერთად კრაკოვის სამეფო სასახლის, ვაველის „ვერცხლის ზარბის კოშკის“ კრიბაში დაკრძალეს. მიხეილ სააკაშვილმა ცერემონიის დასრულებას ძლივს მიუხსნა, რადგან ევროპის საპაერო სივრცეში შექნილი პრობლემების გამო, საკმაოდ გრძელი მარშრუტის გაგზავნა მოუწია და, ოფიციალური განცხადების თანახმად, „ამერიკიდან ჯერ პორტუგალიაში ჩავიდა, შემდეგ იტალიაში და თურქეთში“, თუმცა პოლონურ Gazeta Wyborcza-ს თუ დავუჯერებთ, კრაკოვის სააკაშვილის თვითმოწინავე ჩაფრენას მარშრუტის დაგრძელებისა და ზედმეტი კოლიზიების გარეშე, ხელი მისი „ადმინისტრაციის შეშუპებით მიწოდებულმა ფრენის არასწორმა გეგმამ“ შეუშალა. გაუგებრობა საპარლამენტო დელეგაციის არმემდგარ ვიზიტსაც ახლდა. ჯერ სააგენტოებმა გაავრცელეს ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ „პოლონურმა მხარემ საქართველოს საპარლამენტო დელეგაციის ვარშავაში გამგზავრებისგან თავის შეკავების თხოვნით მიმართა“, შემდეგ პარლამენტის აპარატმა ეს ინფორმაცია უარყო, თუმცა იქვე აღნიშნა, რომ დელეგაციის შემადგენლობა და სამგლოვიარო ცერემონიაში მისი მონაწილეობის ფორმა ბოლომდე დაზუსტებული არაა. ამ ფონზე პარლამენტარი დიმიტრი ლორთქიფანიძე განაწყენდა მისი დელეგაციის შემადგენლობაში არმეყვანის გამო; მეტიც, „აღნიშნა, რომ გადაწყვეტილი აქვს, პროტესტის ნიშნად უარი თქვას პორტუგალიასთან მეგობრობის ჯგუფის თავმჯდომარეობაზე“ (GHN) (რა ემელება საბერაზო მოღვაწისა და ხალხთა მეგობრობის ბაირახტრის გარეშე!). საბოლოო ჯამში, ამდენი დავიდარების შემდეგ ისინი ვერსად გაფრინდნენ.

მიზეზად ისევ საპაერო სივრცეში შექნილი სირთულეები დასახელდა, თუმცა არცდროის უფლება, ალბათ, კიდევ ორ ვერსიას აქვს: ა) მათ უბრალოდ ვერ მოახერხეს შეცვლილი პირობებში ახალი მეტრუტის განსაზღვრა; ბ) პოლონურმა მხარემ მართლა გააკეთა ყველაფერი იმისთვის, რომ ცერემონიაში საქართველოს ხელისუფლების წარმომადგენელთა მონაწილეობა მაქსიმალურად შეეზღუდა. მაგრამ ეს დეტალებია, მთავარი კითხვა კი, რომელიც ევრაზიაში აშშ-ს მართონ... (უკაცრავად!) მოკავშირეების პოლიტიკურ მომავალს ეხება, ალბათ, შეიძლება ვერსტეჰ მინგუეის (და ჯონ დონის) სტილიში ჩამოვყალიბოთ: „ვიცხე რეკენ ვაველის ვერცხლის ზარბები?“. **თეთრი გოდის ჩასოხილი** გლობალური საკითხებიდან ისევ მშობლიურ საბავშვო ბაღში გადავინაცვლოთ. 16 აპრილს ლევან გაჩეჩილაძემ რთული ტრაექტორია, რომელიც წინასწარწვენი პერიოდში მოძრაობდა, ერთი მარტივი განცხადებით დააგვირგინა: „მთელი ჩემი ენერჯია ჩავდე გაერთიანებისა და ერთობლივი ბრძოლის საქმეში, მაგრამ არ გამოვიდა. ამიტომ მივიღე გადაწყვეტილება, რომ არ დავაყენო კანდიდატურა თბილისის მერის არჩევნებზე“. მან, აგრეთვე, განსაზღვრა მიმდინარე პოლიტიკურ პროცესებში აქტიური ჩართვის წინაპირობა: „ბატონმა გოგამ, ირაკლი ალასანიამ და ბატონმა ზვიად ძიძიგურმა მოილაპარაკონ ერთ კანდიდატურაზე და მე მას დავუჭერ მხარს“. იმის პერსპექტივა, რომ ხსენებული ბატონები შეთანხმებას მიაღწევენ, ჯეროვლით არ ჩანს. დღეს ისინი უფრო „Лебедь, рак да щука“-ს მოგონებენ, კრილოვის იგავ-არაკიდან; გედი ამ სამეულში სხვებზე შთაბეჭდილად გამოიყურება, თუმცა, დანარჩენებისგან განსხვავებით, ბრძოლა მიზიდულობის ძალასთანაც უწევს. ასე რომ, შანსები 50/50-ზეა; თეთრი გედი ან შორს გაფრინდება, ან მისგან ბანალურ ჩახოხილს დაამზადებენ (კობორჩხალაზე ვერაფერს გეტყვით, გარდა იმისა, რომ ლუდს საოცრად უღებდა). შეიძლება გამოვყოთ რამდენიმე გარემოება, რომლის გამო საპროტესტო ელექტორატის ნაწილს ირაკლი ალასანიასთვის ხმის მიცემა არ სურს: ა) რადიკალურად განწყობილებს, რომელთა მთავარ მიზანს ხელისუფლების შეცვლა წარმოადგენს, არ სჯერათ, რომ იგი შეძლებს რაიმე რეალური მოიმოქმედოს, თუ არჩევნები გაყალბდება. მათი განწყობა დაახლოებით ასეთია: „კი ბატონო, წავა სასამართლოში, ერთ-ორ მიტინგს მოაწყობს, ევროპაში სარჩევნებს გაავაზნებს და მერ რა?“ ბ) ანტიამერიკულად განწყობილი ამომრჩეველი ალასანიასა და „ალ-იანის“ მიღმა ვაშინგტონის მორიგ პოპულტს

ამერიკული „Humvee“ მიათრევედა საბჭოთა ქვემეხს, „ЗИС-3“-ს, რომლის ლაფეტზე პოლონეთის პრეზიდენტის კუბო უსვენა. ვისაც დაავინყდა, რას ნიშნავს აბრევიატურა „ЗИС“ შეგვიძლია შევასხენოთ, რომ სხვა არაფერია თუ არა „Завод имени Сталина“. ლეს კაჩინსკიმ უამრავი ენერგია შეაღია ბრძოლას იმასთან, რაც იოსებ სტალინს უკავშირდება (ისტორიულ, პოლიტიკურ და სხვა ასპექტებში), მაგრამ, ალბათ, ვერასდროს წარმოიდგენდა, რომ ყველაფერი ასეთი ფინალური კადრით დასრულდებოდა. ისე, „ვოისკო პოლსკოს“ არსენალში ბევრი სხვა ქვემეხის მოძებნა შეიძლება, თუმცა ცერემონიის ორგანიზატორებმა უყურადღებობის ან სხვა ძნელად გასაშიფრი მოტივების გამო, უპირატესობა სტალინური არტილერიის სიახლეს მიანიჭეს.

ხედავს, რომლის განხორციელებაში მონაწილეობის მიღებას ცოცხალი თავით არ აპირებს; გ) ამომრჩეველი, რომელიც არ ენდობა ალასანიას პოლიტიკურ პარტნიორებს (კერძოდ „რესპუბლიკელებს“), ასევე არ ამყარებს გამოკვეთილ სურვილს, მას რომ მხარი დაუჭიროს. დ) არიან ადამიანები, რომელთაც, უბრალოდ, აღიზიანებთ ალასანიას კომუნიკაციის მოუქნელი სტილი, მისი მუდმივი (ოდნავ პროვინციული) სწრაფვა „ფრიადოსნად“ წარმოჩნდეს და ა.შ.

ყოველივე ეს ეხება არა მხოლოდ აქტიურ, მყარი პოზიციების მქონე, არამედ (და მეტწილად) პასიურ ამომრჩეველსაც, რომელიც არჩევნებზე არნასვლის მიზეზს ჩამოთვლილი მიდგომების ფარგლებში აყალიბებს.

იმ შემთხვევაში, თუ მოხერხდებოდა „ალასანიასზე, როგორც ერთიან კანდიდატზე“ შეთანხმების მიღწევა, ეს ადამიანები, ალბათ, გარკვეულ კომპრომისზე წავიდოდნენ და მას მისცემდნენ კიდევ. ახლა მხარს სხვა კანდიდატებს დაუჭერენ ან, რაც უფრო სავარაუდოდ, უბრალოდ, სახლში დარჩებიან. შეიძლება არ ვიზიარებდეთ ამ ამომრჩეველების პოზიციებსა და შეხედულებებს, თუმცა გასათვალის-

წინებელია, რომ დღეს მათ მხარდაჭერას არა მხოლოდ დაგროვილი ხმების რაოდენობის მნიშვნელოვანი გაზრდა შეუძლია, არამედ მრავალრიცხოვანი, მაგრამ დაქსაქსული საპროტესტო ელექტორატის ერთიან, ძველად რომ იტყოდნენ, King-making power-ად („მეფეთა შემქმნელ ძალად“) გადაქცევაც. დღევანდელი გადასახედიდან კი მათი ხმების დაფანტვა და დაკარგვა დაბალი აქტიურობის გამო თითქმის გარდაუვალი ჩანს.

ლევან გაჩეჩილაძის გადაწყვეტილებამ, მართალია, შეაჩერა შემდგომი ფრაგმენტაციის პროცესი, თუმცა ხმების არცთუ უმნიშვნელო რაოდენობა, რომლის დაგროვება მას შეეძლო, არც ერთი სხვა კანდიდატის „ანგარიშზე“ ავტომატურად არ „ჩარიცხულა“. ასე რომ, პრინციპულად მნიშვნელოვანი გავლენა ხმათა საბოლოო განაწილებაზე, მას, სავარაუდოდ, არ მოუხდენია.

ლევან გაჩეჩილაძის ხელახალი გააქტიურება კი, ალბათ, მას შემდეგ მოხდება, როდესაც არჩევნების შედეგები ეჭვქვეშ დადგება. ეს პრაქტიკულად გარანტირებულია, რადგან გაბერილმა საარჩევნო სიებმა ამისთვის საკმაოდ მყარი ნიადაგი შექმნეს. „ეროვნული ფორუმმა“ ცესკო-ს მონა-

ცემებსა და ოფიციალურ სტატისტიკაზე დაყრდნობით გამოთვალა, რომ თბილისის მოსახლეობის 88 პროცენტი ამომრჩეველად ირიცხება, რაც არა მხოლოდ ლოგიკის, არამედ ბუნების კანონებსაც ეწინააღმდეგება. სხვა პარტიებმა სიებში უამრავი „მკვდარი სული“ და „ვირტუალური კორპუსი“ აღმოაჩინეს. ამას დაემატება დარღვევების კონკრეტული ფაქტები, რომელთაც 30 მაისს ადგილი ძალიან დიდი ალბათობით ექნება. ამის შემდეგ ოპოზიციური (მათ შორის, არჩევნებისგან დისტანცირებული) პარტიების დიდი ნაწილი, სავარაუდოდ, არჩევნებს გაყალბებულად გამოაცხადებს და მხარდამჭერებს საპროტესტო აქციებზე გამოიყვანს. ლევან გაჩეჩილაძე ავანსცენაზე, ალბათ, ამ ეპიზოდში გამოჩნდება. პრინციპში, შეგვიძლია მისი ქმედებების მოდელირებაც მოვახდინოთ. ჯერ თავს „რიგით ჯარისკაცად“ გამოაცხადებს, შემდეგ (გამოიციხული ნამდვილად არაა) ეგრევე მარშლის კვერთხს წაეპოტინება. შემდეგ... ამ მოდელირების გაგრძელება უსასრულოდმდე შეგვიძლია, თუმცა ბოლოს ისევ მივალთ ძალიან მარტივ კითხვამდე: „მერე რას ვაკეთებ?“

ლიკიბერი მონიავა

«პრეზიდენტის ტელეპროსაქოლოგი დაადონ სუბტიტრები. ისიც დაისვენებს და ჩვენს»

სულ მალე საქართველოს კინოთეატრებში ფილმები პირველადი წარმოების ენაზე, ქართული სუბტიტრების დართვით გავა. ამასთან დაკავშირებით ცვლილებების შეტანა იგეგმება „ეროვნული კინომატოგრაფიის სახელმწიფო მხარდაჭერის შესახებ“ კანონში, რომელიც პარლამენტში ხელმეორედ შევიდა. მსგავსი კანონპროექტი პარლამენტში გასულ წელსაც შეიტანეს, მაგრამ პრეზიდენტმა უკან გაიწვია. წელს კი, როგორც ჩანს, სააკაშვილმა კინოთეატრებისთვისაც მოიცალა და აღნიშნული კანონპროექტის განხილვას პარლამენტში კვლავ აპირებენ. პოლიტიკური გადაწყვეტილება უკვე მიღებულია და, როგორც ყოველთვის, საპარლამენტო უმრავლესობა კანონპროექტს სამი მოსმენით დაამტკიცებს.

ლი ფილმების ყურებას მირჩევნია, ისევე ტიტრები წაეკითხო.

ნანი ზუნიკაძე, სტომატოლოგი:

— ძალიან მომწონს რუსულად დუბლირებული ფილმები, რადგან მაღალ დონეზეა შესრულებული. რაც შეეხება ინგლისურენოვან ფილმებს, ხალხმა ჯერ ისე არ იცის ინგლისური, რომ ფილმებს უყუროს. მაია მამაცაშვილი, დიასახლისი:

— კარგი იქნება, ფილმებს ორიგინალში თუ გაუშვებენ. დავიტანჯე ამ არაპროფესიული გაზიარებით. ჯერ ერთი, მსახიობების ხმა მაღიზიანებს, ყველაზე საზიზღრობა კი ის არის, რომ ინტონაციებითაც არ ლაპარაკობენ.

გივი მაისურაძე, პედაგოგი:

— ეს ხომ ქართული ენის დისკრედიტაცია და შეურაცხყოფაა. შე, დალოცვილო, ენა არ გვაქვს თუ რა?! გაუფრთხილდეთ ქართულ ენას, თორემ, როცა ღმერთი ამხელს, ჩვენც მიყვებით მხილებულებს ამ ენის დაწუნებისთვის.

ლიკა ზირინაშვილი, სტუდენტი:

— საქართველოში ფილმებს ძალიან უნიჭოდ ახმოვანებენ. ქართული ნორმალურად არ იცინა, გრამატიკის ხომ საერთოდ აზრზე არ არიან. რამდენიმე პერსონაჟს ერთი მსახიობი ახმოვანებს და ამის გამო ხმის შეცვლას ცდილობს, რაც საზიზღრობაა. არაბუნებრივად გამოხატავენ ემოციებს ან საერთოდ არ გამოხატავენ და ისე მონოტონურად მეტყველებენ, თითქოს სადღურში მატარებლის შემოსვლას გვაუწყებენ.

ალექსანდრა აპოპია

P.S. მართალია მოსახლეობის ის ნაწილი, რომელიც ამბობს, ფილმს ვუყუროთ თუ ტიტრები ვიკითხო... თანაც პრაქტიკამ გვაჩვენა, რომ მოუხერხებელია ფილმის მსვლელობისას ტიტრების კითხვა, რადგან შრიფტი წვრილია, უხარისხო (ხშირად ბუნდოვანი) და, რაც მთავარია, სწრაფად იცვლება. შეიქნება თუ არა ქართველი მაყურებელი სუბტიტრებიანი ფილმების ყურებას, დრო გვიჩვენებს.

ამჟამად

მიხვალა პერი

ტენესის შტატის ქალაქ ტრენისის მერად მიცვალებული აირჩიეს. 55 წლის კარლ გირი, რომელიც დაახლოებით ერთი თვის წინ გარდაიცვალა, სიკვდილამდე ცოტა ხნით ადრე ქალაქის მერობის კანდიდატად დარეგისტრირდა. გაუმართლა კიდევ, ოლონდ — სიკვდილის შემდეგ. ქალაქის მოსახლეობა ამბობს, რომ ახლანდელ მერს ბარბარა ბროკს, რომელიც კვლავ იყრდაკენს ამ თანამდებობაზე, მიცვალებული ურჩევნიათ. ამ ლოგიკით დიდი წარმატებით შეგვიძლია, თბილისის ლირსული მერი შევურჩიოთ.

ისტორიული ჩაქორჩი

მიუხედავად ეკონომიკური კრიზისისა, შოტლანდიური ვისკის ექსპორტმა 2009 წელს თავისი არსებობის ისტორიაში ყველაზე მაღალ მაჩვენებელს მიაღწია. ექსპორტის საერთო რაოდენობამ 1,1 მილიარდი ბოთლი, საერთო ღირებულებამ კი — 4,85 მილიარდი დოლარი შეადგინა. შოტლანდიურ ვისკზე ბრიტანული კვების პროდუქტებისა და სასმელების მთელი ექსპორტის მეოთხედი მოდის. სამაგიეროდ, ბრიტანეთის შიდა ბაზრებზე შოტლანდიური ვისკის გაყიდვები 11%-ით შემცირდა და 92 მილიონ ბოთლზე დაეცა.

ჩასეთს „BBB“ სტატუსი მიანიჭეს

საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტო „Fitch“-მა რუსეთს „BBB“ რეიტინგი მიანიჭა „სტაბილურობის პროგნოზით“. ამის თაობაზე ნათქვამია გერმანიის ეკონომიკის აღმოსავლეთ კომიტეტის მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში. აღნიშნული ორგანიზაცია ევროპის ქვეყნებში გერმანიის ეკონომიკის ინტერესებს წარმოადგენს. მიუხედავად რეცესიისა, „Fitch“-ის მონაცემების მიხედვით, რუსეთში საბანკო კრიზისის ნიშნები არ არის, ხოლო რუსეთის ხელისუფლების მიერ გატარებული ანტიკრიზისული ღონისძიებები წარმატებული იყო.

ვიწყებთ ლარიზაციას

საქართველოს ეროვნული ბანკი წინახვევრის მანძილზე უცხოურ ვალუტაში გახსნილი ყველა საბანკო ანაბრისა და კრედიტის ეროვნულ ვალუტაში გადატანას აიკრძალვს.

როგორც ეროვნული ბანკის პრეზიდენტმა ქადაგიძემ ბრძანა, დიდი ლარიზაცია იწყება, რაც იმას ნიშნავს, რომ კრედიტები მხოლოდ ლარში გაიცემა, დეპოზიტები კი მხოლოდ ლარში მიიღება. მისი თქმით, ეს კრედიტულ აქტივობას აღადგენს და საკრედიტო რესურსებს უფრო ხელმისაწვდომს გახდის.

სააკაშვილმა პრეზიდენტად მიიღო

მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის ლიდერი საფრთხეს მოერიდა და პოლონეთის ტრაგიკულად დაღუპული პრეზიდენტის — ლეს კაჩინსკის დაკრძალვაზე არ წავიდა, საქართველოს პრეზიდენტმა კი არნახული თავგანწირვა გამოიჩინა და გარდა იმისა, რომ აშშ-ში ვიზიტი შეწყვიტა, კრაკოვში ხუთი ქვეყნის გავლით, მაგრამ მაინც ჩავიდა. პოლონელებმა ლოგიკური კითხვა დასვეს, თუ ამაზე შეძლო, სხვებმა რატომ ვერ მოახერხეს, ფერფლი მარტო მათ უშლიდათ? მსოფლიო ლიდერებს კი ეს აშკარად არ ესაიბოვნათ.

ნეშტი და ფერფლი

ევროპის ცა შავმა ღრუბელმა დაფარა. ისლანდიდან სამხრეთისკენ დაძრულმა ფერფლის სქელმა ფენამ მუდმივად შემფოთებულ და პოლონეთის პრეზიდენტისა და მისი თანმხლები პირების ტრაგიკულად დაღუპვით შეძრწუნებულ ევროპელებს ახალი თავსატეხი გაუჩინა. ჯერ მხოლოდ იმაზე ნუხან, რომ თითქმის მთელი ევროპის ცა საჰაერო მიმოსვლისთვის დაიხურა. მუქი ნაცრისფერი ხშირი ღრუბელი დაახლოებით 8,5 კილომეტრზეა ასული და ქვისა და სილიკატების ნაწილაკებს შეიცავს, რაც საფრთხეს უქმნის თვითმფრინავების ძრავებს. ევროპის საავიაციო უსაფრთხოების სააგენტო „ევროკონტროლი“ ორიოდე დღის წინ მთელი საჰაერო სივრცის პარალიზებას იუწყებოდა. ევროპულ ავიაკომპანიებს სხვადასხვა მიმართულებით 22 ათასამდე რეისი უნდა შეესრულებინა. იმის გათვალისწინებით, რომ ვულკანური ფერფლი ევროპის თავზე შესაძლოა კიდევ 4-5 დღეს დარჩეს, ძნელი მისახვედრი არ არის, რა ზარალი მიადგათ ავიაკომპანიებს მთელ მსოფლიოში.

ძალიან ვნუხვარ 97 ადამიანისა და მათ შორის, პრეზიდენტ კარინსკის დაღუპვის გამო და უადგილო ირონიაში ვერ ჩამომარტმევთ, თუ ვიტყვი, რომ სიკვდილშიც არ ჰქონია ბედი. რასაკვირველია, პოლონელებისთვის (და არა მარტო მათთვის) ამ დიდი მწუხარების დღეებში მთელ მსოფლიოს გაუჩნდა ვარშავაში ჩასვლისა და თანაგრძნობის გამოხატვის სურვილი. მაგრამ ზემოხსენებულ პრობლემა დიდ წინაღობად იქცა და ძალიან ბევრი ქვეყნის დელეგაციამ იქ ჩასვლა ვერ მოახერხა. მათ შორის არის საქართველოს საპარლამენტო დელეგაციაც, რომელსაც პოლონურმა მხარემ ვარშავაში გამგზავრებისგან თავის შეკავების თხოვნით მიმართა.

მაგრამ, ჩვენს შემთხვევაში, ფერფლი არაფერ შუაშია. სააგენტო „პირველმა“ შეიტყუა: პოლონეთის საელჩომ პარლამენტს მიმართა და იმის გათვალისწინება სთხოვა, რომ „პოლონეთში სხვადასხვა ქვეყნიდან პრეზიდენტის დაკრძალვაზე უამრავი დელეგაცია ჩადის და არსებობს ტექნიკური პრობლემები, რომელიც, მეტწილად, ჩასული სტუმრების დაბინავებას უკავშირდება“.

რა გამოდის? სანამ ვულკანური ფერფლი ევროპის ცას სრულად დაფარავდა, ქართველ პარლამენტარებს მანამდე სთხოვეს, ვიცით, რომ ძალიან განიცდიდით და პირადად მოსამძიმრების სურვილი გკლავთ, მაგრამ იქნებ გასვენებაზე ჩამოსვლისგან თავი შეიკავოთ. რა თქმა უნდა, ეს ამბავი (ნაუსვლელობა) ყველაზე მეტად დაამწუხრებდა საპარლამენტო უმრავლესობის ერთ-ერთ ლიდერს — ელდარ კვერნაძეს, რომელიც თავს არ ზოგავდა ქართული დელეგაციის დასაკომპლექტებლად ბუნებრივია, მან ძალიან კარგად იცოდა ნაუსვლელობის მიზეზი, მაგრამ წარმოუდგენელი თავშეკავება გამოიჩინა და მხოლოდ ის აღნიშნა, რომ „პოლონელ ხალხს საქართველოს სახელით მხოლოდ პრეზიდენტი მიხედავს სააკაშვილი მოსამძიმრებს“.

იმ დროისთვის პარლამენტის თავმჯდომარე დავით ბაქრაძე რამდენიმე პარლამენტარის თანხლებით ავღანეთში იმყოფებოდა და ისიც არავინ იცოდა, რა გადაწყვეტილება უნდა მიეღოთ ამ მათთვის არც თუ სასიამოვნო თხოვნასთან დაკავშირებით. მეორე დღეს, ანუ 17 აპრილს, ცნობილი გახდა, რომ საქართველოს პარლამენტიდან დაკრძალვის ცერემონიაზე მხოლოდ პარლამენტის თავმჯდომარე დავით ბაქრაძე, ვიცე-სპიკერები გიგი წერეთელი და რუსუდან კერვალიშვილი და მათთან ერთად უმცირესობის ლიდერი გიორგი თარგამაძე გამგზავრებოდნენ.

როგორც ხედავთ, ვულკანური ფერფლი და ღრუბელი არაფერ შუაშია. უმცირესობის ლიდერმა გიორგი თარგამაძემ „პირველს“ ისიც განუცხადა, რომ „მან ჯერ კიდევ ავღანეთში ყოფნისას შეიტყუა, რომ თავად პოლონური მხარის თხოვნით, ჩამსვლელ პირთა რაოდენობა მაქსიმალურად უნდა შეზღუდულიყო, რის გამოც პარლამენტის წევრები პოლონეთში ვეღარ მიემგზავრებოდნენ“. პარლამენტის ვიცე-სპიკერის — გიგი წერეთლის განცხადებით კი, „საქართველოს პარლამენტის ოთხი წარმომადგენელი და მათთან ერთად რამდენიმე წევრი მთავრობიდან ვარშავაში მხოლოდ იმ შემთხვევაში გამგზავრებიან, თუკი ფრენებთან დაკავშირებული პრობლემები არ იქნება“.

მოგვიანებით იმავე გიგი წერეთელმა დაადასტურა, რომ საპარლამენტო დელეგაცია ვარშავაში ვეღარ გამგზავრებოდა: „პარლამენტისგან პოლონეთში გამგზავრებას დიდი დელეგაცია აპირებდა, თუმცა იმის გამო, რომ ვარშავაში ძალიან ბევრი ადამიანი ჩადის, ხორციელდება უამრავი თვითმფრინავის მიღება, დელეგაციების გატარება და ა.შ. გარკვეული ტექნიკური და ლოჯისტიკური სახის პრობლემები შეიქმნა. როგორც ჩანს, საპარლამენტო დელეგაციის გამგზავრებასთან დაკავშირებით მიღებული გადაწყვეტილება პოლონური მხარისა და ასევე პოლონეთში საქართველოს საელჩოს თხოვნას უკავშირდება. კრავიტი საქართველოს პრეზიდენტი მიხედავს სააკაშვილი წარმომადგენლობა არ ჩავა. კიდევ ერთხელ ხაზგასმით აღვნიშნავთ, რომ, თუკი ასეთ გადაწყვეტილებას მიიღებენ, ეს შეეხება ყველა უცხოელ სტუმარს და არა მხოლოდ საქართველოს დელეგაციას. მაგრამ, თუ ამ სამგლოვიარო ცერემონიაზე შესაძლებელი იქნება უცხოელი სტუმრების დასწრება, მასში აუცილებლად მიიღებს მონაწილეობას საქართველოს მხარე“, — ნათქვამია განცხადებაში.

გთხოვთ, მიაქციოთ ყურადღება განცხადების ერთ ფრაგმენტს, ოღონდ გაითვალისწინეთ, რომ ეს განცხადება 16 აპრილს გავრცელდა: „პოლონეთის მხარეს ჯერ კიდევ არ მიუღია საბოლოო გადაწყვეტილება როგორც ვარშავაში, ისე კრავიტი გასამართი სამგლოვიარო ცერემონიაზე დასწრებაზე, ბოლომდე არც საქართველოს დელეგაციის შემადგენლობა და მისი მონაწილეობის ფორმა და ზუსტებული. ამ ეტაპზე დადასტურებულია მხოლოდ ის, რომ კვირას დაკრძალვის ცერემონიალს კრავიტი სა-

ქართველოს პრეზიდენტი მიხედავს სააკაშვილი დაესწრება. რაც შეეხება შაბათს ვარშავაში გასამართ სამგლოვიარო ცერემონიას, თუკი პოლონეთის ხელისუფლება გადაწყვეტს, რომ ეს იყოს მხოლოდ ეროვნული ღონისძიება, მაშინ ვარშავაში არც ერთი ქვეყნის, მათ შორის, არც საქართველოს წარმომადგენლობა არ ჩავა. კიდევ ერთხელ ხაზგასმით აღვნიშნავთ, რომ, თუკი ასეთ გადაწყვეტილებას მიიღებენ, ეს შეეხება ყველა უცხოელ სტუმარს და არა მხოლოდ საქართველოს დელეგაციას. მაგრამ, თუ ამ სამგლოვიარო ცერემონიაზე შესაძლებელი იქნება უცხოელი სტუმრების დასწრება, მასში აუცილებლად მიიღებს მონაწილეობას საქართველოს მხარე“, — ნათქვამია განცხადებაში.

გთხოვთ, მიაქციოთ ყურადღება განცხადების ერთ ფრაგმენტს, ოღონდ გაითვალისწინეთ, რომ ეს განცხადება 16 აპრილს გავრცელდა: „პოლონეთის მხარეს ჯერ კიდევ არ მიუღია საბოლოო გადაწყვეტილება როგორც ვარშავაში, ისე კრავიტი გასამართი სამგლოვიარო ცერემონიაზე დასწრებაზე, ბოლომდე არც საქართველოს დელეგაციის შემადგენლობა და მისი მონაწილეობის ფორმა და ზუსტებული. ამ ეტაპზე დადასტურებულია მხოლოდ ის, რომ კვირას დაკრძალვის ცერემონიალს კრავიტი სა-

ქართველოს პრეზიდენტი მიხედავს სააკაშვილი დაესწრება. რაც შეეხება შაბათს ვარშავაში გასამართ სამგლოვიარო ცერემონიას, თუკი პოლონეთის ხელისუფლება გადაწყვეტს, რომ ეს იყოს მხოლოდ ეროვნული ღონისძიება, მაშინ ვარშავაში არც ერთი ქვეყნის, მათ შორის, არც საქართველოს წარმომადგენლობა არ ჩავა. კიდევ ერთხელ ხაზგასმით აღვნიშნავთ, რომ, თუკი ასეთ გადაწყვეტილებას მიიღებენ, ეს შეეხება ყველა უცხოელ სტუმარს და არა მხოლოდ საქართველოს დელეგაციას. მაგრამ, თუ ამ სამგლოვიარო ცერემონიაზე შესაძლებელი იქნება უცხოელი სტუმრების დასწრება, მასში აუცილებლად მიიღებს მონაწილეობას საქართველოს მხარე“, — ნათქვამია განცხადებაში.

რომ, მიუხედავად თავზარდაცემულობისა, რაც სრულიად ბუნებრივია, პოლონეთის ხელისუფლებას „სამგლოვიარო ცერემონიის საორგანიზაციო დეტალებზე“ წინა დღეს არ მიეღო საბოლოო გადაწყვეტილება, მით უფრო, რომ ლაპარაკია არა უბრალოდ „დეტალებზე“, არამედ იმაზე, თუ ვინ მიიღებს მონაწილეობას ამ ცერემონიაში და სად განათავსებენ დამწუხრებულ პოლონელების ჭირის გამზიარებულ სტუმრებს.

რაც შეეხება პრეზიდენტ სააკაშვილის დაკრძალვის ცერემონიაზე დასწრებას, სრულიად ბუნებრივია, რომ მან აშშ-ში ვიზიტის კი შეწყვიტა (ალბათ, აქ ჯობდა სიტყვა „დაასრულა“ გვეთქვა, რადგან ვაშინგტონში ბირთვული უსაფრთხოების სამიტის დასრულებით და შესაძლებლობისდამიხედვით გახრცხადებული შეზღუდვებიც გამომართა, მაგრამ სიტყვა „შეწყვიტა“ განსაკუთრებულ ეფექტს ახდენს!) და პორტუგალიის, იტალიის, თურქეთის და რუმინეთის გავლით ჯერ ვარშავაში ჩაფრინდა, იქიდან კი კრავიტი გაემგზავრა.

კიდევ უფრო გაუგებარია განცხადების ის ნაწილი, რომელიც გვაუწყებს, რომ „თუკი პოლონეთის ხელისუფლება გადაწყვეტს, რომ ეს იყოს მხოლოდ ეროვნული ღონისძიება, მაშინ ვარშავაში არც ერთი ქვეყნის, მათ შორის, არც საქართველოს წარმომადგენლობა არ ჩავა“.

და ამაში არაფერია საწყენი. უბრალოდ, გასაკვირია, რომ ამ ძალიან ტრაგიკული შემთხვევის აბსოლუტურად კანონზომიერმა გაგრძელებამ მანათა აბიციტიის ჭიას კრუჩხები დამართა და პატივმოყვარეობის არანორმალური გამოვლენა ისლანდიაში ვულკანიდან ამოფრქვეულმა ფერფლმაც ვერ დაფარა. სირცხვილია, თავის გამოჩენის ამგვარი ფარისევლური მცდელობა, როდესაც სმოლენსკთან კატასტროფაში დაღუპული 97 ადამიანიდან ყველას ამოცნობა ჯერაც ვერ მოხერხდა.

რას ნიშნავს „მხოლოდ ეროვნული ღონისძიება“, როდესაც ლაპარაკია არა უბრალოდ სამგლოვიარო ცერემონიაზე, არამედ ტრაგიკულად დაღუპული პრეზიდენტისა და მისი მეუღლის დაკრძალვაზე? ეს დაახლოებით იგივეა — კიდევ ერთხელ გთხოვთ, ირონიაში ნუ ჩამომართმევთ — გასვენება საოჯახო ღონისძიებად გამოაცხადო და სამძიმრის მიღება, ნათესავების გარდა, არავისგან ისურვო.

პოლონეთის მხარეს უცხოელებისთვის მისამძიმრება კი არ აუკრძალავს, არამედ სრულიად გასაგებად გვითხრეს, ვიცით, რომ ძალიან განიცდიდით, მაგრამ გთხოვთ, ნუ შენუხდებით, ბევრი ნუ ჩამოხვალთ, ისედაც ვიცით, რომ ჩვენზე არანაკლებ თქვენ დაგზაფრათ ევროპაში ერთადერთი მოჭირნახულის ტრაგიკულად დაღუპვამო. გაუგებარია, რატომ უნდა სწყენოდეთ ეს თავაზიანი გავრთხილება ქართველ კანონმდებლებს. ნუთუ საქართველოში არასოდეს უნახავთ გასვენებაში დაპატივებულზე გაცილებით მეტი სტუმრის დანახვით შენუხებული ჭირისუფალი?

არც ამ შემთხვევაში ვლაპარაკობ ირონიულად და არაფერ შუაშია ქელები და მისი ხარჯები. ჩვენმა კანონმდებლებმა, რომლებსაც ჰამურაბასა და დავითზე მეტადაც კი მიაჩნიათ საკუთარი თავი, წესით, უნდა იცოდნენ, რომ საკუთარი თავის პატივსაცემად უნდა განსაჯდნენ დროსაც კი სახელმწიფო რეპუტაციას თვალისწინებით უფროსილდებ, არასოდეს ავიწყდება, როგორ უნდა მიიღოს სხვა სახელმწიფოთა დელეგაციები და როგორ უნდა დადაბინავოს ისინი.

ზოგადად, როდესაც დიდი სამიტები — სახელმწიფოთა მეთაურების შეხვედრები იმართება, მასპინძელ ქვეყანას რამდენიმე თვითანი მოსამზადებელი პერიოდი აქვს სტუმრების ღირსეულად დასახვედრად. ამ შემთხვევაში ლაპარაკი არ არის ელდარ კვერნაძისა და (კინაღამ გამოძრვა) ევა ხერხეულიძის დონეზე. ამ ადამიანებსაც კი, თუკი პარლამენტის თავმჯდომარე დავით ბაქრაძე თავის ნაცვლად მათ გაგზავნას გადაწყვეტდა, ისევე შეხვედებოდნენ, როგორც დიდი ბრიტანეთის ლორდ-პალატის წარმომადგენლებს, მაგრამ პოლონელები პრავატიზმს მწუხარების დროსაც არ უკრავენ და ამიტომაც, ალბათ, არა მხოლოდ საქართველოს, არამედ სხვა ქართველოს, არამედ სხვა ჩვენი ქვეყნის თავგამოდებული ქვეყნის პარლამენტებსაც იმავე თხოვნით მიმართეს.

და ამაში არაფერია საწყენი. უბრალოდ, გასაკვირია, რომ ამ ძალიან ტრაგიკული შემთხვევის აბსოლუტურად კანონზომიერმა გაგრძელებამ მანათა აბიციტიის ჭიას კრუჩხები დამართა და პატივმოყვარეობის არანორმალური გამოვლენა ისლანდიაში ვულკანიდან ამოფრქვეულმა ფერფლმაც ვერ დაფარა.

სირცხვილია, თავის გამოჩენის ამგვარი ფარისევლური მცდელობა, როდესაც სმოლენსკთან კატასტროფაში დაღუპული 97 ადამიანიდან ყველას ამოცნობა ჯერაც ვერ მოხერხდა.

გერბიზვილი კოდუას სოლისსეა დაიჭირა

შს სამინისტროს სპეციალური ოპერატიული დეპარტამენტის უფროსის, ირაკლი კოდუას მეუღლის, ჟორჯიანის ნანუკა ჟორჯიანიძის ძმა პოლიციამ დააკავა. იგი წაყენებულ ბრალდებაში თავს დამნაშავედ არ ცნობს და დუმილის უფლებას იყენებს.

ირაკლი კოდუა მეუღლის გამო სკანდალში უკვე მესამედ ეხვევა. როგორც ჩანს, კოდუას პრობლემები მერაბიშვილსაც ყელში ამოუვიდა, ამიტომაც, როცა მას მიხეილ ჟორჯიანიძის დაკავების თაობაზე მოახსენეს, მერაბიშვილს განუცხადებია: „კარგად გატისკეთო!“. ჰოდა, მიხეილ ჟორჯიანიძის წინასწარი დაკავების იზოლაციის მოთხოვნა. ინციდენტი ვაკეში, „ლიტერატურულ კაფესთან“ მოხდა. იქიდან გამოსულ მიხეილ ჟორჯიანიძისა და მის მეგობრებს პატრულის თანამშრომლებთან ჩხუბი მოუვიდათ და ჟორჯიანიძის სწორედ პოლიციისთვის წინააღმდეგობის განხილვის ბრალდებით დააკავეს. „საქართველო და მსოფლიო“ მიხეილ ჟორჯიანიძის ადვოკატს, მარი შატირიშვილს დაუკავშირდა, რომელმაც რამდენიმე კითხვაზე მაინც გვიპასუხა.

«ლიტერატურულ კაფესთან» ნანუკა ჟორჯიანიძის ძმის მიერ დაწყებული ჩხუბის პროზაული დასასრული

და საბრძოლო მასალების ჩადებას და ნარკოტიკის იძულებით გაკეთებას. ამ ისტორიას სუბარმა სპეციალური განცხადებაც მიუძღვნა. გთავაზობთ ამონარიდს ამ განცხადებიდან:

„ლ. ხორგუანისა და მისი ახლობლების განმარტებით, ყველაფერი გამოიწვია ხორგუანის მობილური ტელეფონიდან მისი მეგობრის მიერ ლამის სამ საათზე მობილური ტელეფონის ნომერზე 899535341 გაშვებულმა სატელეფონო ზარმა. გაშვებული ზარის საპასუხოდ გადმოვიკა ქალბატონმა, რომელმაც უკმაყოფილო იკითხა, რატომ ურეკავდნენ მას ასე გვიან, შემდეგ კი ტელეფონი გადასცა მამაკაცს, რომელიც კავს ირაკლი კოდუას, რომელმაც აგინა, დაემუქრა, რომ წყუას ასწავლიდა და აღუთქვა, რომ მეორედ ლესე კაბინეტში შეხვდებოდა. მუქარასა და გინებას საპასუხო გინებაც მოჰყვა. ამის შემდეგ, თითქმის ერთი საათის განმავლობაში რამდენჯერმე დაირეკა ლამა ხორგუანის ტელეფონზე ნომრებიდან, რომელთაგან ზემოთ ხსენებული ნომერი ნატოს საინფორმაციო ცენტრის უფროსს, ქალბატონ ნანუკა ჟორჯიანიძის ეკუთვნის; მეორე — სოლის უფროსს, ბატონ ირაკლი კოდუას. დანარჩენების ვინაობას, იმედია, გამოიძიება და დადგენს. სწორედ ლამა ხორგუანის ტელეფონიდან ნანუკა ჟორჯიანიძის მობილურზე გაშვებულმა ზარმა გააბრაზა ირაკლი კოდუა, რომელიც ანგარიშსწორებით დაემუქრა ხორგუანისა და მის მეგობრებს, რომლის ვინაობას, ამ პირის უსაფრთხოებიდან გამომდინარე, არ ვამხელთ. ირაკლი კოდუამ მუქარა იმავდროს შეასრულა — ლამა ხორგუანი და მასთან ერთად ავტომანქანაში შემთხვევით მყოფი ორი პირი დააკავა მათთვის ნარკოტიკისა და ფარგონების ჩაბრუნების ნარკოტიკის გაკვეთებითა და ლამა ხორგუანის წამებებით, როცა სოლის ხელმძღვანელობა დარწმუნდა, რომ ძმები მილდინები საერთოდ არ იცნობდნენ ლამა ხორგუანის ტელეფონით, მათ საპროცესო შეთანხმება გაუფორმეს და დაიწყო მათი მართვა და მათი მფარველობით, ან პოლიციის ღირსების დაცვა მინისტრისთვის პრესტიჟის საქმე აღმოჩნდა.“

— გავიგეთ, მიხეილ ჟორჯიანი დააკავეს. მას ბრალად პოლიციისთვის წინააღმდეგობის განხილვა ედება? — დიხ, ბრალი ედება პოლიციისთვის წინააღმდეგობის განხილვის (353-ე მუხლის მეორე ნაწილი), რაშიც ჟორჯიანი თავს დამნაშავედ არ ცნობს და ამ ეტაპზე დუმილის უფლებას იყენებს. მეტს ვერაფერს ვიტყვით.

— როგორც ვიცით, ჩხუბი მოხდა „ლიტერატურულ კაფესში“, სადაც ჟორჯიანიძის პატრულის თანამშრომლებს საცემია? — არა, ჩხუბი ქუჩაში მოხდა და, როგორც საქმის მასალებიდან ირკვევა, მასში დაახლოებით 25-30 ადამიანი

მონაწილეობდა. ამიტომაც ძნელია იმის თქმა, ვინ რა მონაწილეობა მიიღო.

— რას მოჰყვა ჩხუბი? — უმნიშვნელო შეკამათებას.

— პოლიციას ჟორჯიანიძის წინააღმდეგობა გაუწია? — მე ვერ ვიტყვი, რომ მან პოლიციას წინააღმდეგობა გაუწია, იმიტომ, რომ, კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, ჟორჯიანი წარდგენილ ბრალდებაში თავს დამნაშავედ არ ცნობს.

— ბრალდების მხარე რას ამტკიცებს? — ბრალდება ამბობს, რომ წინააღმდეგობა გაუწია. პატრულის თანამშრომელი

ეროსი კინარიშვილი არ გახლავთ, ჟორჯიანიძის შემოღობვა რომ შეარჩინოს. როგორც ჩანს, მინისტრმა საკუთარი თანამშრომლების ინტერესები დაიცვა.

ირაკლი კოდუა, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, მესამედ ეხვევა ჟორჯიანიძის დაკავშირებულ სკანდალში. პირველი მისი და ნანუკას შეხვედრებამდე მოხდა. მაშინდელი სახალხო დამცველის, სოზარ სუბარის განცხადებით, საქმე ეხებოდა უდამაშაულო პირების დაკავებას, მათ სისხლისსამართლებრივ დევნას პირადი შურისძიების მოტივით, დაკავებულ პირთა ნაშენებლად, მტკიცებულებათა ფალსიფიკაციას, ნარკოტიკებისა

ბის დასახლებას, ვინც ნანუკა ჟორჯიანიძის ტელეფონზე გაუშვა ზარი, თუმცა შემდეგ ისიც საპროცესო შეთანხმებით გაუშვეს.“

მიუხედავად იმისა, რომ სახალხო დამცველმა მასალები გენერალურ პროკურატურას გადაუგზავნა, კოდუას ეს აპატიეს, ასევე აპატიეს შემდეგში მის სიმამრს, ნანუკა ჟორჯიანიძის მამას, ზურაბ ჟორჯიანიძის, მისი ოჯახის მეგობრებისა და ინიციატორების გულდასრულებით, ხაზიშვილის სახელობის ტურნირზე ეროსი კინარიშვილისთვის შემოღობვა. ბევრი ირბინა და ინიციატორები კინარიშვილმა, მაგრამ პასუხად მხოლოდ ჟორჯიანიძის მუქარა მიიღო: თუ კინარიშვილი კვლავ გააგრძელებს შეფარვით თუ ამკარად ჩემი ქალიშვილის მიმართ შეურაცხყოფელი და ცილისმამკელი განცხადებების გაკეთებას, ჩემგან ანალოგიურ პასუხს მიიღებო.

როგორც ჩანს, მერაბიშვილი ან პირთა შენახვა კოდექსის პარალელურობითა და მათი მფარველობით, ან პოლიციის ღირსების დაცვა მინისტრისთვის პრესტიჟის საქმე აღმოჩნდა.

სოფო ბელაშვილი

ბონდო არგელაძე: აქამდე თუ ახალქალაქს და ჯავახეთს გვედავაზოდნენ, ახლა ანუურსაშ სოფსურ მიწად ახსადაბენ

2008 წლის ტრაგიკულ მოვლენებამდე მცირე ხნით ადრე ჯავახეთში არასამთავრობო ორგანიზაცია „ჯავახქის“ ერთ-ერთმა თანამშრომელმა ქართველი პოლიციელი მოკლა და მიიმალა. ეს ორგანიზაცია „ამრევი“ რომ იყო, ამის შესახებ ინფორმაცია ხელისუფლებასაც ჰქონდა. მკვლელი „ვერ“ დაიჭირეს, მაგრამ „ვანოს ბიჭებმა“ ეს ორგანიზაცია დაარბიეს. „ჯავახქის“ ლიკვიდაციამ საქართველოს აგვისტოს მოვლენების დროს მათგან მოსალოდნელი საფრთხე დროებით ააცილა.

დიდი ხნის პაუზის შემდეგ, „ჯავახქი“, როგორც ჩანს, ისევ აღდგა და საზოგადოების ყურადღების ცენტრში მოქცევა კიდევ ერთხელ მოახერხა. ნიგნი „ჯავახქის ქართულ-სომხური ისტორია“, არმენოლოგების აზრით, ისტორიულ ფაქტებს გაყალბებულად წარმოაჩენს. მიუხედავად სოლიდური ფასისა (37,99\$ დოლარი), ნიგნი ჯავახეთის სომხებში სწრაფად გავრცელდა.

ამ ნიგნის მიხედვით, ქართველებსა და სომხებს შორის ეროვნული შულის გაღვივება ზვიად გამსახურდიას ბრალდება, ასევე — ამ უკა-

შევიწუხეთ, ახლა ძირძველ ქართულ მიწებზე პატრონობის ამბიციაც გაუჩნდა ზოგიერთ ვაისომებს; დიხ, ვაისომებს, რადგან ამ თემის წამომწვევი, უპირველესად, სომხების მტერია და მერე — ქართველების, რადგან ამკარაა, რომ ამ ორ ერს შორის უთანხმოების ჩამოგდება სურს.

აღნიშნულ ნიგნთან დაკავშირებით, „საქართველო და მსოფლიო“ არმენოლოგებს ბონდო არგელაძისა და ალექსანდრი აბდალაძის დაუკავშირდა.

ალექსანდრი აბდალაძე: — ეს ნიგნი ჯერ არ მინახავს, თუმცა გასაკვირი არაფერია. მარტო XIX-XX საუკუნეების ისტორიას რომ გადავავლოთ თვალი, ვნახავთ, რომ საქართველოს მიმართ აგრესია და ეთნიკური შუღლი მათ ახასიათებთ.

ბონდო არგელაძე: — საქართველოზე ბევრი ანტი-ქართული სომხური ნიგნი წამოიჭრა, მაგრამ ეს გამოცემა მათ შორის ყველაზე საშიშელია. 300-გვერდიანი ნიგნი, ჯერ არ დამისრულებია, მაგრამ რაც წავიკითხე, დასკვნის გამოსატანად საკმარის

სია. სრულად დამახინჯებულია XX საუკუნის საქართველო-სომხეთის ისტორია და ფაქტები. აქამდე თუ ახალქალაქსა და ჯავახეთს გვედავებოდნენ, ახლა ანუურსაშ სომხურ მიწად აცხადებენ.“

არმენოლოგი ბონდო არგელაძე რეცენზიის დაწერასაც აპირებს. მისი თქმით, ეს შეფასება საკმაოდ მკაცრი იქნება.

ამ ნიგნზე ჯერ არაფერი სმენია პრეზიდენტის მრჩეველს, მან ბანიშუბის:

— მაგ ნიგნში ის თუ წერია, ზვიად გამსახურდიამ 1991 წელს ორი სომხური სკოლა რომ გახსნა? გაუგებარია, რატომ აბრალებენ მას ეროვნული შულის გაღვივებას, თუ ეს მართლაც წერია. იდეოლოგიური ომი მიმდინარეობს და ეს რუსეთიდან მოდის. მსგავს გამოცემებს, როგორც წესი, კარგად აფინანსებენ. ალბათ, ახლაც ვიღაცას ფულის კეთება მოუწია.“

სიმართლე თუ გინდა, ჩვენი ბრალია ყველაფერი — საკუთარ მიწა-წყალს ვერ ვუვლით და, ვისაც არ ეზარება, ყველა ითვისებს. ქართველი ერი კი ოდითგანვე ტოლერანტობას იჩენდა. საქართველო-

ში, სანამ ჩვენი მიზა რეფორმებს გაატარებდა და უშიშროებას პოლიციას მიუერთებდა, ეროვნულ უმცირესობებს სპეციალური განყოფილება აკონტროლებდა. 2005 წელს ჯავახეთის სომხობა ავტონომიის მოთხოვნით რომ გამოდიოდა და მიტინგებს მართავდა, პრეზიდენტიც გამკაცრდა — მაშინ სომხები სპეცრაზმელებმა დააღუპეს, თანაც ისე, რომ მისი ამოღება აგვისტოს მოვლენების დროსაც ვერ გაბედეს. ახლა, როგორც ჩანს, რკინის ვანოც ხელში გვადნება.

რასაკვირველია, რეფორმები საჭიროა, მაგრამ სომხურ სკოლებს კი არ უნდა ვხსნიდეთ, არამედ, ჯავახეთის სომხებს მოსახლეობას ქა-

რთულს ვასწავლიდეთ. თუ გვსურს, ჯავახეთში ჩასვლილას საქართველო ვიხილოთ, ქართველები წალკაში, ნიწონშინდაში, ახალქალაქში უნდა დაესახლდეთ და ხელი-სუფლებამ ამამი ხელი შევიწყოს.

რაც შეეხება ზემოხსენებულ ნიგნს, იგი მხოლოდ 150 ეგზემპლარად გამოიცა, ანუ სულ 5700 დოლარის ღირებულებას. აჯობებდა, ეს ნიგნები საქართველოში მცხოვრებ რომელიმე სომხ მენარმეს შეეძინა და რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის რომელიმე ლუმელომ თავისი ხელი შეეძინა, რა თქმა უნდა, საქართველოში ბიზნესის კეთება თუ უნდა!

ბაბა კლდიაშვილი

P.S. საქართველოს ხელისუფლებამ, რომლის პროსომხურ ორიენტაციაზე საზოგადოებაში საკმაოდ მეტს ლაპარაკობენ, სომხეთის ლარსის გამშვები პუნქტი გაუხსნა და არც კი ამოწმებს, რა ტვირთები შემოდის და გადის ქვეყანაში. და ეს არც არის გასაკვირი, თუკი გავითვალისწინებთ, რომ ხელისუფლების რამდენიმე მაღალჩინოსნის ქართული წარმომავლობა სერიოზულ ეჭვს იწვევს.

სამაგიეროდ, თბილისის საერთაშორისო აეროპორტიდან თბილისი-ერევნის მიმართულებით, დიდი ხანია, აღარ აფრენილა თვითმფრინავი. სომხურმა მხარემ საავიაციო მიმოსვლა წამგებიანად და არარენტაბელურად ჩათვალა. ამაზე ნათქვამი: „რატომ ებრძვი? გულში ჩაიხუტე და ისე მოაზრე“...

ვანო მერაბიშვილი პრეზიდენტს პოლიტიკურ სამართაში არ ჩაუყვება,

„ბიშკეკი მოგენატრებათ!“ — დაგვეუქრა ცოტა ხნის წინათ ზურაბ ნოლაიდელი. ვერ გეტყვით, შეძლებს თუ არა ნოლაიდელი მუქარის ასრულებას, მაგრამ ნათქვამია, სადაც წერილია, იქ განცდესო და, მოსახლეობის მზარდი პროტესტის გათვალისწინებით, გამორიცხული არ არის, ბიშკეკის მსგავსი მოვლენები თბილისშიც ვიხილოთ. ამ საშიშროებას ზრდის ხელისუფლების დამოკიდებულებაც.

ასე მაგალითად, ვანო მერაბიშვილმა „კომერსანტისთვის“ მიცემულ ინტერვიოში უკვე გამოაცხადა, რომ ხელისუფლების რეიტინგი ქვეყანაში 64 პროცენტია. გამოცდილების გათვალისწინებით კი, ეს განცხადება ერთადერთ რამეს ნიშნავს — მომავალ არჩევნებში „ნაცები“ მინიმუმ ხმათა 64 პროცენტს „მიიწიან“. ვინაიდან იმდენს „ქრონიკამ“ იმითაც ვიხილავთ, რომ ვანო მერაბიშვილი განსწავლდა, გთავაზობთ არჩევნების გაყვალბების შემთხვევაში შესაძლო საერთო სახალხო აჯანყების, გნებავთ, რევოლუციის, იმიტირებულ სცენარს:

„უცხო არავისთვისაა, რომ 30 მაისის არჩევნებს გიგი უგულავა მოიგებს. ხელისუფლებამ არჩევნებისთვის მზადება, ექვსი თვეა, რაც დაინიშნა. პოლიცია კი, ორი კვირაა, საარჩევნო რეჟიმზეა გადასული. ისიც არავისთვისაა უცხო, რომ ოპოზიცია აქციებს დაიწყებს ხმების დასაცავად. ნოლაიდელი, კი, რომელიც ასეთი თამაში აქამდე არავის ახსოვს, მერაბიშვილს აქტიურად ემუქრება კბილების დამტკვრევით. ყველაზე ხშირად მისი მუქარის ობიექტი, ბოლო დროს, სწორედ მერაბიშვილია და, არც მეტი, არც ნაკლები, მისი სიცოცხლეც კი დააყენა ეჭვქვეშ. ყოფილი პრემიერის მხრიდან ეს შესაძლოა ვინმეს გულწრფელ

დამოკიდებულებად ეჩვენება, მაგრამ ვინ, ვინ და მერაბიშვილი, რომელსაც ტონობით მასალა უდევს ყოფილ ფინანსთა და პრემიერ მინისტრზე, სურვილის არსებობის შემთხვევაში, ნოლაიდელს დიდი ხნის წინათ გააჩუქებდა. ვისი იმედი უნდა ჰქონდეს რევოლუციის სურვილით ანთებულ ექსპრემიერს? ცხადია, რუსული ტანკების არა, რადგან ქვეყნის შიგნით მიმდინარე რევოლუციაში რუსეთი არ ჩაერევა. ქვეყნის შიგნით კი ტანკებსაც და პოლიციასაც ვანო მერაბიშვილი განაგებს, რადგან თავდაცვის სამინისტრო მერაბიშვილის ავტორიტეტს დაქვემდებარებაში მყოფ ბაზრას ხალხიას აბარია. ასევე, ჯერ კიდევ ახალაიას კადრებით არის დაკომპლექტებული პენიტენციური სისტემა და, შესაბამისად, ციხეებსაც მერაბიშვილის მარჯვენა თუ მარცხენა ხელი მართავს.

მერაბიშვილის გაძლიერება და თავის დროზე მთელი ძალოვანი სტრუქტურის მის ხელში ჩაგდება, როგორც ამბობენ, პრეზიდენტშიც იწვევდა შიშს. ახლა მისი გარემოცვიდან არავინ საუბრობს სააკაშვილის ფობიებზე, მაგრამ ამის საფუძველი მას ნამდვილად აქვს. სხვათაშორის, ვანო მერაბიშვილი პირველი იყო შვეარ-

ანუ «მონაბრახული ბიზნისი» თბილისური ქრონიკა

დნაძის გარემოცვიდან, რომელმაც მას უღალატა. ახლა გადარჩენისთვის მხოლოდ ერთადერთი გზა აქვს.

ნიშანდობლივია, რომ ქვეყანაში რევოლუციები არ ხდებოდა უშიშროების მინისტრის მოსყიდვის გარეშე. 2003 წელს, ოპოზიციის მაშინდელი უშიშროების მინისტრი, ვალერი ხაბურძანია ეხმარებოდა. სწორედ ამიტომ უფექტურად გენერალური პროკურორის მოადგილის პოსტი, ოლონდ — ცოტა ხნით. ასევე რევილუსიონერების მხარეს იყო თბილისის პოლიციის მაშინდელი უფროსი, გივი თარგამაძის კადრი ლევან მისურაძე. რევილუსიონერების მხარეს იყო თბილისის პოლიციის მაშინდელი უფროსი, გივი თარგამაძის კადრი ლევან მისურაძე. რევილუსიონერების მხარეს იყო თბილისის პოლიციის მაშინდელი უფროსი, გივი თარგამაძის კადრი ლევან მისურაძე. რევილუსიონერების მხარეს იყო თბილისის პოლიციის მაშინდელი უფროსი, გივი თარგამაძის კადრი ლევან მისურაძე.

მივყვეთ 31 მაისის მოვლენების განვითარებას.

31 მაისი, 2010 წელი:

პოლიცია და თავდაცვის სამინისტრო ყაზარულ რეჟიმზე გადასული, ქუჩაში მოზიზღებული საპატრულო და ნაყოფები. არჩევნების პირველადი მონაცემების გამოქვეყნების შემდეგ ოპოზიცია მოუ-

ნოდებს ხალხს, საკუთარი ხმების დასაცავად პარლამენტის წინ შეიკრიბოს, ისევე, როგორც 2003 წლის 2 ნოემბერს. მიტინგის ორგანიზატორები: ზურაბ ნოლაიდელი, ლევან განჩილაძე, კობა დავითაშვილი, ზვიად ძიძიგური და სხვები მოუწოდებენ ყველას, ქუჩაში გამოვიდნენ. პარლამენტის მიმდებარე ტერიტორია ისევ ივსება (მერამდენე!) ხალხით. აქედან ზოგი ხელისუფლებზე გაბრაზებულია, ზოგი — სიღარიბით გამომარტობილი, ზოგი კი, უბრალოდ, — უსაქმური და დრო გაჰყავს (ამ ხელისუფლების პოლიტიკის წყალობით, საქართველოში ასეთი ხალხის საკმაოდ ბევრია).

ნოლაიდელი ითხოვს, გამოცხადდეს დაუმორჩილებლობა, დაიკვიროს საკვანძო შენობები და არ მისცენ ხელისუფლებას ქვეყნის მართვის გაგრძელების საშუალება. პარლამენტის, კანცელარიის მიმდებარე ტერიტორია თანდათან ივსება სპეცრაზმელებით, ავადმჯობნებილი ნიჩბებით, ხელკეტებითა და რეზინის ტყვიებით შეიარაღებული პოლიციელებით. ნოლაიდელი პარლამენტში შეჭრისკენ მოუწოდებს ხალხს. (მერამდენე!) იწყება შტურმი პარლამენტის შენობაზე. ქვეყნის მთავარსარდლოს ბრძანებით (მერამდენე!), პოლიცია არბევს მომიტინგეებს. ოპოზიციის ერთი ფრთა, რომელიც მოხიზვებულია პირველი არხის შენობასთან, იჭრება ტელევიზიაში და არხის ხელ-

მძღვენელობას აიძულებს, გადასცეს მხოლოდ პირდაპირი ტრანსლაცია (მერამდენე!). პარლამენტის შენობასთან ხალხის რაოდენობა მატულობს, ტალღის შეჩერება, ფაქტობრივად, შეუძლებელია წყლის ჭაფისა და გაზის გამყვების გარეშე, თუმცა პოლიცია არ ჩქარობს. მომიტინგეებს რაიონებიდანაც უერთდებიან.

ქვეყანაში სრული ქაოსია. მერაბიშვილი სააკაშვილს უმტიკიცებს, რომ არაპროპორციულ მდგომარეობაში არიან, რომ ძალის გამოყენება ზრდის აგრესიას და საბოლოო ჯამში ამ ტალღის შეჩერება შეუძლებელი იქნება. სააკაშვილი მაინც აცხადებს საგანგებო მდგომარეობას, თუმცა თბილისის ყველა ცენტრალური ქუჩა სავსეა ხალხით. ოპოზიციის ლიდერები მოუწოდებენ, ამჯერად ბოლომდე მიიყვანონ დაწყებული საქმე და „დაასრულონ ეს ხელისუფლება“.

ნოლაიდელის გუნდს ნელ-ნელა უერთდება საპარლამენტო ოპოზიცია. პირველები არიან „ქრისტინა-დემოკრატები“. გიორგი თარგამაძე საზოგადოებას ახსენებს 7 ნომბრის მოვლენებს, „იმედის“ ემბრეგებს; აცხადებს, რომ ამ ხელისუფლებას არ აქვს ქვეყნის მართვის უფლება, როცა ქვეყნის მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი ქუჩაშია გამოსული, არჩევნებს კი მაინც ხელისუფლების კანდიდატები

ივსებენ. ხელისუფლების წევრები, ფაქტობრივად, გადაადგილებას ვერ ახერხებენ, ქალაქი პარალიზებულია. პოლიციის ჯგუფები აქა-იქ არბევენ მომიტინგეებს, თუმცა მათ დაშლას ვერ ან არ ახერხებენ.

ორდღიანი აქციების შემდეგ ნოლაიდელი ხალხს მოუწოდებს, დაიკვიროს კანცელარიის შენობა, რათა სახელმწიფო აპარატს ალარ ჰქონდეს ფუნქციონირების საშუალება. მოვლენებს აკვირდებიან საერთაშორისო ორგანიზაციები. მსოფლიო ყველა ტელეარხი აშუქებს საქართველოში მიმდინარე კიდევ ერთ რევოლუციას. მაია ნადირაძე აღარ არის ასპარეზზე, რომ იკვილოს; გივი თარგამაძე, ალბათ, უკრაინაში გარბის და არ ილანძღება. ხელისუფლება დუმს. მხოლოდ შვედნობა და რეზიდენციაში ისმის მიხედილ სააკაშვილის ყვირილი, რომ სასწრაფოდ დაარბიონ მიტინგი, ალადადონ წესრიგი. მერაბიშვილი კი კვლავ ამტიკიცებს, რომ ეს შეუძლებელია, ძალთა არათანაფარდობა და თანაც მსოფლიო ადევნებს თვალს ამ მოვლენებს. კიდევ ერთი დარბევა მის მმართველობას მაინც დაასრულებს.

ეს ის შემთხვევაა, როცა ან ყველა უნდა გაიწიროს, ან — მხოლოდ მეთაური. ყველა შინაგან საქმეთა მინისტრ ნარჩემაშვილივით არ მიიყვება პრეზიდენტს პოლიტიკურ სასაფლაოზე. არსებობენ ივანოვის შემცველები, რომლებიც უზრუნველყოფენ პრეზიდენტის ქვეყანაში დატოვების უსაფრთხოების გარანტიებს ან — ნასვლას ასლან აბაშიძესავით...

„ბიშკეკი მოგენატრებათ!“ — ნოლაიდელი ამ მუქარას ასრულებს, ოლონდ შს მინისტრის მძევლად აყვანა საჭირო არ ხდება. ოპოზიცია აცხადებს, რომ შს და თავდაცვის სამინისტროები უარს ამბობენ მიტინგის დარბევაზე და ისინი ადგილებზე მხოლოდ მომიტინგეთა უსაფრთხოების დასაცავად რჩებიან.

სოფო ბელაშვილი

არ არსებობს მშვიდობა შერიგების გარეშე, არ არსებობს შერიგება დიალოგის გარეშე

არასამთავრობო ორგანიზაციის „ქართულ-აფხაზური შერეული ოჯახები“ (ხელმძღვანელი რეზო ბენდელიანი) ინიციატივითა და ძალისხმევით ზუგდიდის რაიონის სოფელ განმუხურში შედგა მორიგი შეხვედრა ქართულ-აფხაზური შერეული ოჯახების წარმომადგენლებსა და ქართველ და აფხაზ ნათესავებს შორის, რომელთაც შეუძლიათ, დიდი როლი შეასრულონ ქართველებსა და აფხაზებს შორის არსებული დაპირისპირების მოგვარებაში. ამ შეხვედრაზე დასასწრებად მოვიდნენ ევროკავშირის წარმომადგენლებიც.

მთა მოითხოვს, ინფორმაციების მიღების მიზნით, რეგლამენტიდან მათთვის 40-45 წუთი დაეთმოთ, რაც დღის წესრიგის რეჟიმის შეცვლას გამოიწვევდა, რის გამოც უარი უთხრეს და ისინიც იძულებულნი გახდნენ, შეხვედრა დაეტოვებინათ. ევროკავშირის წარმომადგენლების პასუხი მუშაობისა და საქმიანობის გამო უკმაყოფილება გამოთქვას შეხვედრის მონაწილეებმა. შეხვედრის მონაწილეთა მთავარ

შედეგად, — ასეთი იყო შეხვედრის მონაწილეთა საერთო აზრი. ამ შეხვედრის დევიზიც ანალოგიური იყო: „არ არსებობს მშვიდობა შერიგების გარეშე, შერიგება კი — დიალოგის გარეშე!“

შეხვედრაზე აღინიშნა, რომ ამ შერიგების და დიალოგის პროცესში უმთავრესი როლი სამეგრელოს აკისრია. შეხვედრის მონაწილენი გულისტკივილს გამოთქამდნენ გზების ჩაკეტვის გამო. ამჟამად ერთადერთი გზა, რომელიც გალსა და ზუგდიდს ერთმანეთთან აკავშირებს, ენგურის ცენტრალურ ხიდზე გადის, სადაც მიმოსვლა შეუფერხებლად მიმდინარეობს. „რუსები ითხოვენ, მოძრაობა მოხდეს არა პარტიზანულად, სხვადასხვა ბილიკებით, არამედ — ცენტრალური გზით. ვრცელდება ინფორმაციები, რომ დამატებით კიდევ ხუთი ოფიციალური გადასასვლელი გაიხსნება“, — აღნიშნა რეზო ბენდელიანმა. მან ყველას მოუწოდებდა, უხერხულობის თავიდან აცილების მიზნით,

ჯერჯერობით მხოლოდ ცენტრალური გზით ისარგებლონ.

ამ შეხვედრაზე ქართველი ჟურნალისტების მიმართაც გამოითქვა საყვედურები, რომლებიც, მათი თქმით, ცრუ ინფორმაციებს ავრცელებენ აფხაზეთის ტერიტორიაზე არსებული ვითარებასთან დაკავშირებით, რაც უარყოფითად მოქმედებს იქ მცხოვრებთა ყოფაზე.

„ქართულ-აფხაზური შერეული ოჯახები“, 7 წელია, ფუნქციონირებს. ამ პერიოდში მას სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაცია აფინანსებდა. ამჟამად მას „ევრაზიის ფონდი“ აფინანსებს. „ჩემი ორგანიზაციის მთავარი პრობლემა დავინაწესება. სულ ფინანსების ძიებაში ვარ. ამჟამინდელი პროექტი ერთ თვეში მთავრდება, მერე რა ვქნა, არ ვიცი, ხელისუფლება ასეთ პროექტებს არ აფინანსებს; არადა, რომ დააფინანსოს, კარგი იქნება“, — აღნიშნა რეზო ბენდელიანმა, რადგან ამით დიდი სამომავლო საქმე კეთდება — შვიდი წლის

განმავლობაში რამდენიმე ქართველი და აფხაზი ნათესავი შეხვდა ერთმანეთს.

განმუხურის შეხვედრას ფონდ „ევრაზიის“ წარმომადგენელი ზაალ ანჯაფარიძეც ესწრებოდა. „ჩვენს ხელისუფლებას მტერი დაინტერესება და ხელშეწყობა მართებს ასეთი პროექტების მიმართ, როგორცაა ქართულ-აფხაზური ურთიერთობის მოგვარება სახალხო დიპლომატიის გზით. აგვისტოს მოვლენების შემდეგ ვითარება შეიცვალა — გზების ჩაკეტვის გამო ადამიანებს უჭირთ ერთმანეთთან ურთიერთობა, ამიტომაც გა-

დანეციტილი გვაქვს, ახალი პროექტი წარმოადგინოთ, რომელიც ქართულ-აფხაზური შერეული ოჯახების წარმომადგენლების, ქართველი და აფხაზი ნათესავების ერთმანეთთან ინტერნეტის მეშვეობით დაკავშირებას ითვალისწინებს. მაქვს ინფორმაცია, რომ არსებობს აფხაზეთის დე ფაქტო ხელისუფლების ჩუმი თანხმობაც ასეთი ურთიერთობების შენახებაზე.“ — აღნიშნა ზაალ ანჯაფარიძემ.

განმუხურში მიმდინარე შეხვედრის პარალელურად, ასევე ენგურსგალმა სოფელ ხურჩაში, ისევ „ევრაზიის“ დაფინანსებით შედგა შეხვედრა ქართველ და აფხაზ საქმიან წრეებს შორის, რომლის მთავარი საკითხი მცირე ბიზნესის წარმოება და ხელშეწყობა იყო.

ლალო ქირია ზუგდიდი

რის თხოვნა და მოთხოვნა იყო ხელისუფლების ხელშეწყობით დიალოგის დაწყება ქართველებსა და აფხაზებს შორის, პირველ რიგში, სახალხო დიპლომატიის გზით და აუცილებლად — რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარებით. განმუხურში გამართული შეხვედრაზე აშკარად გამოიკვეთა ქართულ-აფხაზური ურთიერთობის მშვიდობიანად მოგვარების აუცილებლობა. „მხოლოდ მშვიდობა და დიალოგი მიგვიყვანს სასურველ

დასასრულად სოხუმელი ქალბატონი ამალია ჭაფანძე-სიჭინავა, რომელმაც „საქართველო და მსოფლიოს“ მეშვეობით ითხოვა, ხმა მიანდინოს სოხუმში მცხოვრებ ძმას — ჯამბულ ჭაფანძეს. „მე სოხუმელი ვარ. 1993 წელს ჩემს მუფლესთან და შვილთან ერთად დავტოვე სოხუმი. მამაჩემი არ წამოგვყავდა ამიტომაც ჩემი ძმაც იქ დარჩა. ჩემმა ძმამ შეირთო ცოლი, ჰყავს ორი შვილი. მამა გარდაიცვალა. რაც დავტოვე სოხუმი, ძმა მხოლოდ ერთხელ ვნახე. ამბობენ, გვარი გამოიცვალა და აფხაზად ჩაეწერა. მინდა, გამოემხმაროს, ძალიან მენატრება. მე ახლა განმუხურში ვცხოვრობ. ჩამოვიდეს, მინახულოს, ნურაფრის შეეძინდება. მეც ძალიან მინდა სოხუმში წასვლა.“

საქართველზე უნარზე უფრო მეტად მოსახლეობს ნიჭი უზის

ქვეყანაში, სადაც მოსახლეობის უმეტესობა უმძიმეს პირობებში ცხოვრობს, ქველმოქმედება მისასაღებელია, მათი წყალობით უამრავი კეთილი საქმე გაკეთდა, მაგრამ, როგორც სხვა ყველაფერი ქართული, ქველმოქმედებაც „ნაციონალური თავისებურებით“ გამოირჩევა. ამის თვალსაჩინო მაგალითია „რუსთავი 2“-ის საქველმოქმედო შოუ „ვის უნდა 20 ათასი“.

ქართული ხასიათის ერთ-ერთ გამოვლინებად შეიძლება მივიჩნიოთ ის, რომ ნაცნობ-მეგობრობის გარეშე შოუში მოხვედრა საკმაოდ რთულია. თბილისის მკვიდრი ქალბატონი ნანა ლეჟავა ხუთი თვის განმავლობაში ცდილობდა, მისი შვილი ნიკუშა კისიევი, რომელიც ცერებლარული და მბლთით არის დაავადებული, პროექტში მოხვედრილიყო, მაგრამ უშედეგოდ.

ნანა ლეჟავა: „ცერებლარული დამბლის უმძიმესი ფორმით დაავადებული ჩემ ვაჟს არ შეუძლია მოძრაობა, დაქვეითებული აქვს სმენა და მხედველობა. იგი მუდმივად საჭიროებს ძვირადღირებულ მედიკამენტების მიღებას. ჩვენ კი ამის საშუალება არა გვაქვს, რადგან, სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფ ფენას ვეკუთვნი და ეკონომიურად უკიდურესად გვიჭირს. როდესაც „რუსთავი 2“-ზე საქველმოქმედო შოუ დაიწყო, იმედი გამიჩნდა, ტელეკომპანიას თხოვნა-მუდარის წერილი მივწერე. თვე-ნახევრის შემდეგ დაგვიკავშირდა ჟურნალისტი, დანერგვით გამოიკითხა ნიკუშას მდგომარეობა და დაგვირდა, რომ მოვიდოდა გადაამდები ფაქტები. მათ ორი თვე ამაოდ ველოდით, შემდეგ ისევ მივწერე. პროექტის პროდიუსერმა თვა ყიდვიძემ წერილობით მიაცნობა: ჩვენ ისეთ ბავშვებს ვეხმარებით, რომლებსაც აქვთ გამომწვევითა და აქტიურობით მონაწილეობა. ამათ დასახელებაა: ნიკუშა, ნინო, ნინო, ნინო...“

ეს იყო დელიკატურად გამოხატული მეტად უხეში პასუხი, ანუ თავი დაგვიანებ, შენს შვილს მაინც არაფერი ეშველება.

ყველას ვუსურვებ ჯანმრთელობას; ვიცი, რას ნიშნავს დედისთვის შვილის ავადმყოფობა, მაგრამ ჩემი უნდა გავიგოთ, შოუში ბევრი ისეთი ბავშვისთვის უთამაშობ, რომელთა მშობლებიც, შეიძლება ითქვას, ჩემზე გაცილებით შეძლებულნი არიან. თუ ნიკუშას მდგომარეობა უსაშველოა, მე ვიცი ბავშვი, რომელიც ძვლის ტუბერკულოზით არის დაავადებული და ოპერაციის შემდეგ გამოჯანმრთელება გარანტირებული აქვს. შოუს დანაწიების დღიდან ცდილობენ მისი მშობლები პროექტში მოხვედრას, მაგრამ მათაც უარი უთხრეს.

დარწმუნებული ვარ, რომ მყავდის ვინმე ბავშვებიანი თანამდებობის პირი, რომელიც ნიკუშას პრობლემას გაუხარებდა, ის აუცილებლად მოხვდებოდა შოუში.“

ქალბატონ ნანას ამ ეჭვის საფუძველი ნამდვილად აქვს, რადგან შოუში მოხვდებოდა ბავშვებიანი თანამდებობის პირი, რომელიც ნიკუშას პრობლემას გაუხარებდა, ის აუცილებლად მოხვდებოდა შოუში. ესეც არ იყო, „საქართველო და მსოფლიო“ ერთ-ერთი პოლიტიკური ორგანიზაციის ოფისში ისეთ საუბარსაც

შეესწრო, როდესაც ერთ-ერთი ავადმყოფი ბავშვის ახლობელი ცდილობდა, ნაცნობი ებოგო, შოუში ბევრი ისეთი ბავშვიდან დასაკავშირებლად, რათა ეს ბავშვი პროექტში მოხვედრილიყო.

ქართული ქველმოქმედების მახასიათებელია ისიც, რომ სახელმწიფო, უხეშად რომ ვთქვათ, აქაც ყველას ნიღბი უზის, მათ შორის მძიმე ავადმყოფობებს. სამწუხაროდ გაჭირვებულ და გაუხედეურებულ ადამიანებს არა მარტო სახელმწიფო.

საქმე ასეთია: **საბავშვო კომპანიები „მეგობრივი“ და „ჯიოსელი“ გადაცემაში განხორციელებული ზარალიდან შესული თანხის 18%-ს იტოვებენ დღგ-ს სახით. დარჩენილი თანხა გადაეცემა ტელეკომპანიას „რუსთავი 2“-ს, რომელიც, თავის მხრივ, 15%-ს იტოვებს. როგორც კომპანიის თანამშრომლებთან საუბრისას გავიგე, „ვის უნდა 20 ათასი“ ინგლისური პროექტია, რომლის ლიცენზია ტელეკომპანიას შესყიდული აქვს, იწარმოებს მათ ადგილობრივად და ამ 15%-ს სწორედ ბრიტანულ ბავშვებს უნდა გადაეცეს. ამათ მათგან, რომლებიც საბავშვო კომპანიის სახით მოკლე კომენტარით შემოიფარგლა და აღნიშნა:**

„საზღვარგარეთის ქვეყნებში საქველმოქმედო პროექტები კანონმდებლობით არის გათავისუფლებული ყველანაირი გადასახადებისგან. ჩვენთან კი, როგორც ბევრ სხვა საკითხთან დაკავშირებით, საკანონმდებლო სისტემა ამ სფეროშიც დასახ-

ვს. „ვის უნდა 20 ათასი“ შემთხვევაში გარკვეული თანხის დაქვითვა საგადასახადო კანონის მიხედვით ხდება. შესაბამისად, ეს პროცესი კანონმა უნდა დაარეგულიროს და გაათავისუფლოს ეს პროექტი გადასახადებისგან.“

ვრცელი კომენტარის გაკეთება გაუჭირდა ექსპერტ სოსო არჩვაძეს:

„ეს არის კერძო კომპანია და მას უფლება აქვს, გარკვეული ხარჯები, რაც საეთერო ხარჯებს უკავშირდება, აანაზღაუროს ამ გადაცემაში განთავსებული რეკლამებიდან და განხორციელებული სატელეფონო ზარებიდან შესული თანხიდან. ხოლო რამდენად არის პროპორცია დაცული, ამის გაკონტროლება ფინანსთა სამინისტროს პრეროგატივაა.“

მეტი თვალსაჩინოებისთვის „ვის უნდა 20 ათასის“ ბოლო, 13 აპრილის გადაცემა ავიღეთ, რომელშიც მსახიობმა ვანიკო თარხნიშვილმა ათი წლის მარი ნადირაძისთვის ითამაშა. სოსო არჩვაძესთან ერთად გავარკვეეთ, როგორ გადაიხდიდა შემოსული თან-

P.S. როგორც ირკვევა, თითოეული მყავდელის მიერ გადახდილი ერთი ლარი საგადასახადო ლაბირინთებში კაპიტალად იშლება და მისი თითქმის ნახევარი ხელისუფლებას ყულაბაში ხვდება. თუ, მილიონს რომ კაპიტი დააკლდებოდა, მილიონი აღარ იქნება, 62 198 ლარს რომ 27 515 ლარით დაბეგრავ, ამას ქველმოქმედება ძნელად თუ ეწოდება.

მარი ნადირაძის «ვის უნდა 20 ათასი» შემოსული 62.198 ლარიდან მხოლოდ 34.683 ლარს გადასხავენ

ნანა ლალაიშვილი

ნანა ლალაიშვილი

«ნუკლეარული ექსპერტიზა უსასაუკუნოობრივი აბიზია, როგორც კალით რაგან მივაღწევთ»

ზუგდიდში სახელისუფლო სტრუქტურები, ოპოზიციასთან შედარებით, გაცილებით ძლიერია. ამის დანახვა საკმაოდ იოლია: შიში, საინფორმაციო ვაკუუმი, სამართალდამცავი ორგანოების აქტიურობა ოპოზიციის პასიურობას განაპირობებს, თუმცა მოსახლეობის პასიურობის მიზეზი მხოლოდ ეს არ არის. საქმე ისაა, რომ ოპოზიციის ლიდერებს მოსახლეობაში მაინცდამაინც დიდი ავტორიტეტი და გავლენა არ აქვთ.

დაშინებული არიან ზუგდიდში განთავსებული დევნილებიც. ერთ-ერთმა ავტორიტეტულმა პიროვნებამ, რომელიც ყოველთვის გამოირჩეოდა მართალი სიტყვითა და გამოსვლებით, უარი მითხრა ყოველგვარ კომენტარზე: „ჩემმა შვილმა ძლიერ იშოვა სამსახური და არ მინდა, დაკარგოს“.

რუსეთ-საქართველოს შორის არსებულმა მძიმე ურთიერთობამ სულ დააბნია დევნილები. მათ შორის აზრთა სხვადასხვაობაა. ხმაყვან-

ლა ლაპარაკს ვერ ბედავენ, რადგან არასასიამოვნო იარაღების მიკერებას ერიდებიან, თუმცა გალის რაიონის მკვიდრი, ზუგდიდში განთავსებული აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის წარმომადგენლობის თანამშრომელი ოთარ ბერიშვილი არ მოერიდა ქართულ-აფხაზური ურთიერთობების მოგვარების შესახებ თავისი მოსაზრებების ღიად გამოთქმას. მას სჯერა, რომ სახალხო დიპლომატიის გზით შესაძლებელია ამ ურთიერთობის მოგვარება

და რუსები ამ პროცესს ვერანაირად ვერ შეუშლიან ხელს:

— დევნილობაში გადის წლები, რომელიც სულ უფრო და უფრო გვაძირებს აფხაზეთს. დღეს უკვე მივიღეთ იქამდე, რომ ლაპარაკიც კი რალაც განსაკუთრებულ უაზრო ოცნებად მიაჩნიათ ან სულაც არ უნდათ. მაგრამ დარწმუნებული ვარ, რომ აფხაზეთს არ დაუკარგავთ, ამას იმიტომ არ ვამბობ, რომ ვინმეს განწყობილება გამოვუკეთო.

— **ბატონო ოთარ, რა გაძლევთ იმის იმედს და რწმენას, რომ აფხაზეთს დავიბრუნებთ?**

— აფხაზეთის დაბრუნების პოტენციალი თვითონ ხალხშია. რაც დრო გადის, ამაში ვრწმუნდები. რაც შეეხება აფხაზეთსა და ადგილობრივ ქართველებს შორის ურთიერთობას, ნელ-ნელა, მაგრამ მაინც, გვარდება. რა თქმა უნდა, არ-

ის დისკრიმინაცია, მაგრამ არა ისეთი, როგორც ადრე. ორივე მხარის გონივრული მიდგომით ესეც გამოსწორებულია. აფხაზეთში დღეს არ იკრძალება ქართული საუბარი, ქართული ტრადიციები, ქართულად სწავლა. დანამდვილებით ვიცი, აფხაზეთს ქართველები არ სძულთ, რაც მაძლევს იმის გარანტიას, რომ მოსახლეობა დაბრუნდება აფხაზეთში, პირველ ეტაპზე კი — გალის რაიონში.

ნელ-ნელა ახალ წელს გალში შევხვდი. იქ მოქმედებს ე. წ. აფხაზეთის უნდა გვეყვებოდეს საქართველოს დროსთან შედარებით ერთი საათით უკანაა, ანუ ქართული დროით ახალი წელი უნდა გვეყვებოდეს 12 საათზე, აფხაზურით კი — ღამის პირველ საათზე. თქვენ წარმოიდგინეთ, როცა ქართული დროით დადგა ახალი წელი, ჰაერში აინია გალის

რაიონი — ყველა ოჯახიდან ჰაერში ფეთქებოდა სხვადასხვა ფერის ფიერვერკები.

— **თქვენ სახელმწიფო სტრუქტურის თანამშრომელი ბრძანდებით. როგორ ფიქრობთ, უპირველეს ყოვლისა, რა არის გასაკეთებელი, რომ ქართულ-აფხაზური ურთიერთობა მონესრიგდეს?**

— ძალიან დიდი შეცდომები დაუშვეს, ნაცვლად იმისა, რომ არ მომეცა ვერა შორის შერიგებაზე ზრუნვა დაწყებულიყო. ამაში სულ რაღაც გვიმლიდა ხელს: ხან ადგილობრივი, ხან საპარლამენტო, ხან კიდევ საპრეზიდენტო არჩევნები. დევნილები ყოველთვის სასპეკულაციო თემა იყო საქართველოში. კიდევ არის თითქოსდა სერიოზული მიზეზი, რომ აფხაზეთი ოკუპირებულია და სანამ დეოკუპაციას არ მივაღწევთ, შერიგებაზე და დაბრუნებაზე ფიქრიც ზედმეტია. ეს მცდარი აზ-

რია. დღეს აუცილებელია ურთიერთობა აფხაზეთთან არა რომელიმე საერთაშორისო ორგანიზაციების ეგიდით, რომელიც არაფრის მომცემია, არამედ — სახალხო დიპლომატიის წინ ნაშთი.

სურავის ექნება შუასაუკუნოებრივი აბიზია, რომ ძალიან რამეს მივაღწევთ. ვერც მარტო იმის იმედად ვერ ვიქნებით, რომ ჩვენ წარმატებული ქვეყანა გავხდებით და აფხაზეთი ჩვენს მიხედვით იქნება. რაც დრო გადის, გაუცხოება და უფსკრული ღრმადდება ჩვენს შორის. ამიტომაც საჩქაროდ უნდა ვიზიარებთ შერიგებისთვის და დიპლომატიის დაწყებაზე. საბედნიეროდ, არიან ქართველები, მაღალი ავტორიტეტით რომ სარგებლობენ აფხაზეთში.

ესაუბრა ლადო ქირია, ზუგდიდი

საავტორო სვეტი

პრის იმედი და უიმედობა

რაღაც გვეჭირს, ამკარად რაღაც გვემართება. საზოგადოება, როგორც ჩანს, უსამართლობის მიმართ უფრო გულგრილი ხდება. მისი პროტესტი მეტწილად სიმბოლურ ხასიათს იძენს, ხოლო კონკრეტულ ფაქტებს, რომლებიც დაუფიქრებელი რეაგირებას მოითხოვს, იგი ყურადღების მიღმა ტოვებს.

ის, რაც 13 აპრილს საზღვრისპირა სოფელ ერისი-მედში მოხდა, ალბათ, შემთხვევითი არ ყოფილა და ლოგიკურად გამომდინარეობდა სააკაშვილის ხელისუფლების ქმედებებიდან, რომელმაც ადგილობრივები ტრაგედიამდე გაცილებით ადრე მიატოვა ბედის ანაბარად. მას შემდეგ, რაც აზერბაიჯანელმა მესაზღვრეებმა ერისი-მედის მკვიდრი, 17 წლის აჰმედ გიორგაშვილი (ზოგიერთი წყარო მას იბრაჰიმ გიორგაშვილად იხსენიებს) მოკლეს, საქართველოს პოლიტიკური პარტიებისა და NGO-ების უმრავლესობამ მწვავე განცხადებებისგან თავი შეიკავეს. შესაძლოა, ფაქტი განსაკუთრებული ყურადღების ღირსად არ ჩათვალეს ან ვანო მერაბიშვილთან დაპირისპირებას მოერიდნენ, რომლის დაქვემდებარებაშიც შედის სასაზღვრო პოლიცია. მესაზღვრეების ქმედება კი, ამ შემთხვევაში, სერიოზულ დაკვირვებას საჭიროებს.

ერისი-მედის გამგებელი ბეგლარ აბაშიძე: „ქართველი მესაზღვრეები მართო იქ დგანან, სადაც პუნქტი აქვთ მონყოლი, ერისი-მედის შემოსასვლელში, გაივლიან იქ, გამოივლიან. მათ არ იციან, საზღვარი სად არის“.

სოფლის მკვიდრი მურად თავართქილაძე: „სადაც მკვლელობა მოხდა, ქართველი მესაზღვრეები საერთოდ არ ყოფილან. ინციდენტთან დაკავშირებით, თელავიდან ჩამოსულმა პროკურორმაც კი იკითხა, მესაზღვრეები სად არიან. მაგათ ტრასაზე ურჩევნიათ სიარული და სოფლის შემოსასვლელში დგომა; საზღვარს რომ აკონტროლებდნენ, ეს მკვლელობაც არ მოხდებოდა“ („ექსპრესნიუსი“, რადიო „ჰერეთსა“ და „კახეთის საინფორმაციო ცენტრზე“ დაყრდნობით).

„კახეთის საინფორმაციო ცენტრმა“ ჯერ კიდევ მარტში გამოაქვეყნა „რეპორტაჟი უმისამართო სოფლიდან“, მასში აღწერილია სოფლის შესასვლელში მონყოლილი გამგებები პუნქტი და მესაზღვრეები, რომლებიც თანამოქალაქეებს ისეთ ტონალობაში ესაუბრებინან, რისთვისაც ნორმალურ სახელმწიფოში „ვირის აბანოს“ თუ არა, ღორების ფერმას ახეხინებდნენ.

იქვე მოყვანილია სასაზღვრო პოლიციის სამმართველოს უფროსის — დემურ კეკელიძის სიტყვები: „ამის იქით საზღვარს ვერ ვაკონტროლებთ“ და ასახულია ერისი-მედის რეაქციები: დაზიანებული გზა, დაზარებული სკოლა, ჩანგრეული ჭაბურღილი, მოკლედ ის, რაც ქართული სოფლის ჩვეულებრივ ყოფას ახასიათებს, რომელიც ტელევიზორში ნაჩვენებებისგან ძლიერ განსხვავდება.

დავუშვათ, მესაზღვრეებს არ გააჩნდათ ადგილობრივების უსაფრთხოების უზრუნველყოფისთვის აუცილებელი გონიერება და პროფესიული უნარ-ჩვევები; ვნახოთ, რა მოხდა უშუალოდ ინციდენტის შემდეგ, როდესაც, წესით, ისინი, შემთხვევის ადგილზე უნდა მისულიყვნენ და აზერბაიჯანულ მხარესთან კონტაქტი დაემყარებინათ, რათა ვითარება აღარ გართულებულიყო. თუმცა აზერბაიჯანელ ასკერებთან საუბარი (კონფლიქტის ზღვარზე) და გარდაცვლილის გადამოსვენება სასაზღვრო ზოლიდან ისევ მოსახლეობას მოუხდა.

ერისი-მედის მკვიდრი ომარ ფაშაევი: „რომ მივედი მის საშველად, ოთხი ტყვია მესროლეს მეც. ვეხვეწებოდი, გამომყვანინე, რომ კაცს ვუშველო-მეთქი. — მოდი, მოდი, ეს მკვდარიაო და შენც მოგკლავო“ (ტელეკომპანია „იმედი“). ადგილობრივების თქმით, „აზერბაიჯანელმა მესაზღვრეებმა ავტომატები მოგვიფირეს და რუსულად გვაფრთხილებდნენ, არ მოხვიდეთ, თორემ გესვრიათ. ბავშვი ჩვენ ტერიტორიაზე ეგდო და მისაზღვრების უფლებას არ გვაძლევდნენ, რის შემდეგაც ძალიან ადგფოთოდით, და რაც უნდა მომხდარიყო, დაღუპულის გამოსაყვანად მივედით“ („ექსპრესნიუსი“).

ალბათ, ღმერთმა არ გაგვნირა, თორემ, როდესაც უირალო ხალხი პირდაპირ შემართულ ავტომატებზე ნავიდა, შეიძლებოდა, საშინელი ტრაგედია დატრიალებულიყო. თუმცა დანაკარგი ისედაც მძიმეა — 17 წლის ახალგაზრდა დაიღუპა და ამაში ბრალი, როგორც ჩანს, არა მარტო აზერბაიჯანელ მესაზღვრეებს, არამედ არშემდგარ ქართულ სახელმწიფოსაც მიუძღვის.

ლიბიტარი მონიაკა

მოღუნდი და ისიამოვნა

«ქრისტიან-დემოკრატები» «ნაციონალებს» თავფახიანად დანებდნენ, მოღუნდნენ და ისიამოვნებას იღებენ

რაც უფრო ახლოვდება ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების დღე, მით უფრო ნათელი ხდება მონაწილე პარტიათა შორის ფარული გარიგებების არსებობა. გიგი უგულავა რომ ხელისუფლებისთვის სასურველი კანდიდატი აღარაა, ამას ბოლო დროს ტელევიზიით მისი გამორჩენის იშვიათობა ადასტურებს. უგულავასა და სააკაშვილს შორის აგვისტოს ომის დროს რომ ჩატყდა ხიდი და უფსკრული დღითიდღე იზრდება, ის რეპლიკაც ადასტურებს, ჯერ დაუსრულებელი ხიდის საზეიმოდ გახსნის დროს, როდესაც პრეზიდენტმა მისი დათვალეიერება ხარაჩოებიდან დააპირა, უგულავამ ერთ-ერთ დეპუტატს რომ გადაულაპარაკა: „სულ გარეკა ამ უბედურმა!“.

ხელისუფლება რომ დაუფარავად ლობიერებს „ქრისტიან-დემოკრატიულ მოძრაობას“, მათ პოლიტიკურ ოპონენტებს მხედველობიდან არ გამოჰპარავიათ. გიორგი თარგამაძისა და საკრებულოს თავმჯდომარეობის მათ კანდიდატს დღეში სამი სატელევიზიო გამოსვლა მაინც აქვთ.

საკაშვილს ხელს აძლევს ჭანტურიას მერობა, ვინაიდან, ოპონენტების შეფასებით, ჭანტურია ქერის ორმოა, რომელში ჩავარდნასაც ნებისმიერი ადამიანი ისურვებს. გავრცელდა ინფორმაცია, რომ „ქრისტიან-დემოკრატიულ მოძრაობას“ და სახელისუფლო გუნდს შორის გარიგება დაიწყო. პარტიები უკვე გვეგმავენ, როგორ გადაინაწილებენ ოლქებს. „კონსერვატორების“ ერთ-ერთი ლიდერი და მერობის კანდიდატი ზვიად ძიძიგური გავრცელებულ კულუარულ ინფორმაციას არც უარყოფს და არც ადასტურებს.

ზვიად ძიძიგური: — ხელისუფლებასა და „ქრისტიან-დემოკრატებს“ შორის რომ თბილი დამოკიდებულებაა, გარკვეულ კავშირებზე მიუთითებს. ამას ყველა ამჩნევს. ოლქების განაწილებასთან დაკავშირებით კულუარულ ინფორმაციას არ გამოვრიცხავ, ვინაიდან ხშირად გვიწინასვს, რომ ასეთი ინფორმაცია მართლდება.

გიორგი თარგამაძისა და სააკაშვილის გუნდს შორის ჰარმონიული ურთიერთობა ეჭვს უჩენს „ალიანსსაც“. „ახალი მემარჯვენეების“ ერთ-ერთი ლიდერი მანანა ნაჭყებია არ გამოიციხავს „ნაციონალებს“ და გიორგი თარგამაძის გუნდს შორის კავშირს, თუმცა მიაჩნია, რომ, გარიგების მიუხედავად, სააკაშვილს გაუჭირდება გია ჭანტურიას მეორე ადგილზე გაყვანა. „არ მჯერა გავრცელებული ხმების, რომ უგულავას კანდიდატურას არ დააყენებენ და მასზე წინ წაწევენ ჭანტურიას. არც მასეთია ხელისუფლება, რომ გადაამწყვეტ მომენტში მსგავსი ნაბიჯი გადადგას“.

ხელისუფლება „ქრისტიან-დემოკრატიულ მოძრაობას“

წინასაარჩევნოდ მაქსიმალურად კომფორტულ გარემოს უქმნის. თავად „ქრისტიან-დემოკრატები“ უარყოფენ ამ ინფორმაციას და განმარტავენ, რომ მათ წინააღმდეგ „ნაციონალური მოძრაობა“ სერიოზულად მუშაობს. საბურთალოს რაიონის მაჟორიტარობის კანდიდატ ზაზა გაბუნიას მტკიცებით, მმართველი პარტიის შტაბში შექმნილია სპეციალური ჯგუფი, რომლის ამოცანაც „ქრისტიან-დემოკრატების“ სარეკლამო პლაკატების ჩამოხვევა და წინასაარჩევნო კამპანიისთვის ხელის შეშლაა.

ჩვენი ხშირი გამორჩენა ტელევიზიით ერთადერთი არგუმენტია ჩვენი ოპონენტებისთვის, რომ გარიგებაში ინაწილებენ ბრალი, — ამბობს გაბუნია, — ჩვენ არ ვერევით ამა თუ იმ ტელეკომპანიის სარედაქციო პოლიტიკაში და არც ვიცით, როგორ ანაწილებენ ინფორმაციას.

მართლაც, არის თუ არა ფარული გარიგება „ქრისტიან-დემოკრატებსა“ და მიხეილ სააკაშვილს შორის, ში მაისს ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების შედეგების გამოცხადების დროს ვნახავთ.

წინასაარჩევნოდ პოლიტიკურ პარტიებს შორის გარიგება ტრადიციად იქცა. სააგენტო „პირველის“ ინფორმაციით, „ლეიბორისტებს“ საარჩევნო უბნებზე კვოტების დათმობის საკითხზე „ნაციონალური მოძრაობა“ ევაჭრებოდა. შალვა ნათელაშვილისა და მიხეილ სააკაშვილის პარტიებს შორის შეთანხმება ვერ შედგა, რაც, ერთის მხრივ, ლეიბორისტების მიერ მოთხოვნილი თანხის კოლოსალურობას, ხოლო მეორეს მხრივ, „ნაციონალების“ მიერ ნაყენებული პირობების მიუღებლობას უკავშირდებოდა.

სააგენტოს წყაროს ინფორმაციით, შალვა ნათელაშვილმა საარჩევნო უბნებში თავისი ადგილები „ნაციონალებს“ ერთ მილიონ დოლარად დაუფასა, ამ სოლიდური თანხის სანაცვლოდ, პრეზიდენტის პარტიის წარმომადგენლებმა მოითხოვეს, რომ

არჩევნების შემდეგ საუბნო საარჩევნო ოქმების გაფორმებისას კონკრეტულ უბნებზე ლეიბორისტული პარტიის წარმომადგენლებს „ნაციონალების“ კანდიდატების გამარჯვების დადასტურებისთვის პრობლემები არ შეექმნათ და საარჩევნო შედეგი ელიარეზინათ.

ამ ფაქტს კატეგორიულად უარყოფს ლეიბორისტული პარტიის პოლიტიკური მდივანი გიორგი გუგავა. მისი განცხადებით, ფული „ლეიბორისტებმა“ კი არა, სააგენტო „პირველის“ ხელმძღვანელობამ აიღო, რათა ეს ინფორმაცია გამოეყვეყნებინა.

გიორგი გუგავა: — ამ ინფორმაციის გამავრცელებელი კონკრეტულ დავალებას ასრულებს. შინაგან საქმეთა სამინისტროში შექმნილია მასმედიათთან ურთიერთობის დეპარტამენტი, რომელსაც შოთა უტიაშვილი ხელმძღვანელობს. შემოგადებს ხოლმე სპეციალურ ჭორებს და პოლიტიკური პარტიები უნდა ჩააყენოს თავის მართლეს სიტუაციაში. ახლაც ასეთ შემთხვევასთან გვაქვს საქმე. პასუხი შეგიძლიათ სააგენტოს ხელმძღვანელობას მოსთხოვოთ, საიდან მიიღეს ინფორმაცია და რატომ ავრცელებენ ასეთ ჭორებს? მე არ ვპირებ ამ ცილისწამების გამო თავის მართლებას, მათი მიზანი სწორედ ეს იყო, რომ ჩვენი გვემართლებინათ თავი. მაინც არ აუდგეთ გვერდები! რაც შეეხება ფულის აღებას, ფული აღებული აქვს მაგ ინფორმაციის გამომქვეყნებელს და არა — ჩვენი.

საინფორმაციო სააგენტო „პირველის“ ხელმძღვანელი ანი მიროტაძე კი თავისი სიმართლის დაცვას სასამართლოს გზით აპირებს:

— თუკი ასე უსაფუძლოდ გააგრძელებს „ლეიბორისტული პარტია“ ჩემს კრიტიკას და შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან კავშირზე საუბარს, მე ჩემს სიმართლეს სასამართლოს გზით დავიცავ.

ეს ინფორმაცია ხელში ჩაუვარდა „პირველის“ საპარლამენტო კორესპონდენტს,

რომელსაც ჰყავს წყარო. ამგვარი დამოკიდებულება უკვე წესად იქცა პოლიტიკური პარტიების მიერ, რომ, როგორც კი რაიმე სახის ინფორმაცია განდებდა პოლიტიკოსებზე, რომელიც ნეგატიურია, მაშინვე იწყება სააგენტოს პატრონისა და პოლიტიკოსების კავშირებზე და გარიგებებზე საუბარი და ა.შ. ეს არ არის პირველი შემთხვევა. ადამიანს რომ ბრალს სდებ, ხომ უნდა დაადასტურო დოკუმენტურად? მე დავუხვამ ასეთ შეკითხვას ლეიბორისტებს: რატომ ჰყავდათ საპარლამენტო არჩევნებში 5 ნომრად ვანო მერაბიშვილის ნათესავი ნამოყვებული? მე ვარ დაკავშირებული ვანო მერაბიშვილთან და ლეიბორისტები არა? დავდექი საჭიროების წინაშე, რომ გავავარძელო ეს თემა საამართლებრივი კუთხით.

მიუხედავად იმისა, რომ წინასწარ ჩატარებულ სიცილოლოგიურ კვლევებში მმართველი გუნდის კანდიდატი ლიდერობს, ხელისუფლებას რწმენა აქვს დაკარგული საკუთათა თავის მიმართ.

საკაშვილს არ სჯერა, რომ თბილისელების უმრავლესობა უგულავას დაუჭირებს მხარს და, ეს რომ არ მოხდეს, პრევენციული ზომები წინასწარვე ტარდება. ბოლო სამი თვის განმავლობაში რამდენჯერმე ჩატარდა მოსახლეობის აღწერა.

გარდა ამისა, „ნაციონალური მოძრაობის“ მხარდამჭერები კარდაკარ დადიან და უგულავას გულის გასახარად ისეთ შედეგებს დებენ, რაც შიგნით მოყვარეს უბრძავებს თვალს და გარეთ — მტერს.

ყალბი შედეგებით „ნაციონალების“ უბნის აქტივისტები წარდგებიან უფროსების წინაშე, რომლებიც დაიჯერებენ, რომ ყველაზე მაღალი რეიტინგი აქვთ და არჩევნებშიც გაიმარჯვებენ. მაგრამ ყველაზე ობიექტური შედეგი 30 მაისს გამოჩნდება, როცა ადგილობრივი არჩევნების რეალურ სურათს ვიხილავთ.

შორენა გოგოლაკა

იმაზე ძვირი, ამაზე ღირი, მტკვარზე გამართის კლასტრის სიღი

დეპუტატმა გიორგი ცაგარეიშვილმა თბილისის მოქმედ მერს — გიგი უგულავას 10 ბრალდება წაუყენა. უცნობია, უპასუხებს თუ არა უგულავა ცაგარეიშვილის ბრალდებებს. მოგვხსენებთ, არჩევნების წინ „ცოდვებზე“ საუბარი მეტად აქტუალურია და არც ხელისუფლებას აქვს მოკლე მესხიერება. ამიტომ, გამორიცხული არ არის, ცაგარეიშვილს შს სამინისტროში „პრავების“ განყოფილების მისი უფროსობის დროინდელი ცოდვები გაახსენონ. მაგრამ მერია ჯერჯერობით დუმს, ცაგარეიშვილი კი აცხადებს, რომ უგულავას დუმილს თანხმობად მიიჩნევს — რომ მერია დანაშაულებრივ საქმიანობას ნამდვილად ეწევა — და ამის თაობაზე საზოგადოებას ამცნობს.

რაში ადანაშაულებს გია ცაგარეიშვილი თბილისის მერს?

საკითხი 1: ბოლო წლების მანძილზე თბილისის ბიუჯეტიდან ათობით მილიონი ლარის ხარჯვა, ხშირ შემთხვევაში, გაუმჭირვალედ და თბილისის მოსახლეობის აზრის გაუთვალისწინებლად ხდებოდა;

საკითხი 2: პრეზიდენტი-სა და მთავრობის სარეზერვო ფონდებიდან თბილისის მერიას ათობით მილიონი ლარი გამოეყო; მანტერესებს სარეზერვო ფონდებიდან გამოყოფილი თანხების რაოდენობა და მიზნობრიობა;

საკითხი 3: რამდენიმე სამშენებლო პროექტის ხარისხი ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს. თუ რა უხარისხოდ არის ჩატარებული სამუშაოები, თვალის ერთი შევლებითაც ჩანს. ამის მაგალითია თბილისში, ჭავჭავაძის გამზირზე დანერგული ტროტუარები, რომელთა მოპირკეთებისთვის ორი წლის წინ მილიონობით ლარი გამოიყო, თუმცა უხარისხოდ შესრულებული სამუშაოების გამო იგი უკვე შესაკეთებელია. ვითხოვ ინფორმაციას ამ სამუშაოებისთვის გამოყოფილი თანხების ოდენობის შესახებ.

საკითხი 4: მანტერესებს თბილისში, რიყეზე დამონტაჟებული ატრაქციონის ღირებულება და მისი დემონტაჟის მიზეზი. უგულავამ ქალაქის ცენტრში ე. წ. სათვალთვალო კამერა რომ დამონტაჟა, სადაც არცაა საჭირო, იგი ბავშვობაში ატრაქციონებზე არ დაჰყავდათ მშობლებს, ამიტომ დიდობაში აიხდინა ბავშვობის ოცნებები. ამბობენ, ეს სიმამრები 900 ათასი ევრო დაჯდა. მანტერესებს, ოფიციალურად რა დაჯდა იგი, ძალიან მალე რომ მოხსნეს და სადღაც წაიღეს.

საკითხი 5: რა დაჯდა თამარ მეფის ხიდთან პრომეთეს ძეგლის მონტაჟი, დემონტაჟი და გადატანა. ამბობენ, დედაქალაქის ბიუჯეტს ამ ძეგლის მონტაჟი, შემდგომ დემონტაჟი და ბორჯომში გადატანა მილიონი ლარი დაუჯდა. ძეგლი, ფაქტობრივად, მოიპარეს ლამით და ჩუმად წაიღეს ბორჯომში.

საკითხი 6: საინტერესოა, ვინ არიან რიყეზე ე. წ. რეკრეაციულ ზონად გადაქცევის პროექტის ტენდერში გამარჯვებული ფირმები და როგორია ტენდერის პირობები. ამავე რეკრეაციულ ზონას ეხმარება საცალფეხო ხიდის მშენებლობის პროექტიც. შესაძლოა, ეს ერთი პროექტიც იყოს. რა უჯდება ბიუჯეტს მისი განხორციელება? საერთოდ, დანერგულია მთელი რიყე, შენ-

როსა ხელისუფლება შეიხვლება, პასუხს აგებინებენ იმ ადამიანებს, რომლებიც წლებს განავლობაში კარხავდნენ და ყვლავდნენ თბილისის მოსახლეობას...

დება უზარმაზარი ხიდი, რომელიც, ასევე, გადმოცემით ვიცით, რომ თბილისის ბიუჯეტს დაახლოებით 70 მლნ ლარი უჯდება.

როცა მთელი ქვეყანა წყალზე დგას, ინგრევა და ასეულობით შენობა გაშვრებას საჭიროებს, რატომ უნდა ავამენთ ჩვენ რკინის ხიდი, ორ ხიდს შორის (200-300 მეტრშია მეტეხის და ბარათაშვილის ხიდები, რომლებზეც არის ქვეითა გადასასვლელები), რა საჭირო იყო ამ ხიდის მშენებლობა, რომელიც ღირს უნდა და განათქვამს. მე კი ვხვდები, რა საჭირო იყო — იმიტომ, რომ ბატონმა სააკაშვილმა ვერანდინად გადმოიხედოს და ეს სამინილეება იხილოს, რომელიც ქალაქის იერს დააბახინებდა.

საკითხი 7: საინტერესოა, თბილისის მერიის ბიუჯეტიდან, გმირთა მოედანზე შადრე-

ვანის მონტაჟისა და დემონტაჟის ხარჯები. ეს შადრევანი 4-ჯერ გარემონტდა, შემდეგ, მშენებლობის გამო, საერთოდ დაანგრეს. რამდენი ლარი დაიხარჯა თბილისის ბიუჯეტიდან შადრევანისთვის, რომელიც მთელ გმირთა მოედანს ასველებდა და მოძრაობის უსაფრთხოებას დიდ პრობლემებს უქმნიდა? რატომ დაიდგა და შემდეგ რატომ მოიხსნა იგი?

საკითხი 8: მანტერესებს ვაკე-საბურთალოს რაიონში ცნობილი შემოვლითი საავტომობილო გზის მშენებლობის საპროექტო ხარჯები.

საკითხი 9: ვითხოვ ინფორმაციას, თუ რამდენი უჯდება ბიუჯეტს თბილისის მერის, ვიცემერის, მერის მოადგილეებისა და გამგებლების მოზივლური კავშირგაბმულობის ხარჯები და, შესაბამისად, რამდენი გადაეირცხა მოზივლური კავშირგაბმულობის კომპანიებს, რადგან ათათათა-სობით ლარია დახარჯული მათ სატელეფონო საურბეზზე.

საკითხი 10: მანტერესებს თბილისის სატელევიზიო ანდის განათებისა და ილუმინაციისთვის განუყოფი ხარჯები და თბილისის გარეგანათებისთვის გამოყოფილი თანხები 2007, 2008 და 2009 წლების ზამთრის პიკის სეზონისთვის. რამდენი ლარი იხარჯება იმისთვის, რომ ვუყუროთ განათებულ ანდის ფუნქციონირებას, რომ გიგი უგულავას განათებულ კაბინეტს დამსგავსებოდა რუსთაველი და ამაში დახარჯულიყო ფული?

გავა რამდენიმე დღე, რა თქმა უნდა, ამაზე პასუხს უგულავა არ გამცემს და მე თქვენი და თქვენი კოლეგების საშუალებით ვამცნობ თბილისის მოსახლეობას, რომ დუმილი თანხობის ნიშანია.

დიანაც, ეს თანხები მოკარულია ბიუჯეტიდან. დიანაც, ათათათაშვილი ლარს ხარჯავს უგულავა, ტელეფონით რომ იჭორაოს.

დიანაც, ისინი ჩვენს ჯიბეში აფათურებენ ხელს და მარაზმატიკულ პროექტებში იხარჯება ჩვენი ჯიბიდან ამოცლილი გადასახადების ლომის წილი. ამ ყველაფერს ვამცნობ მოსახლეობას თქვენი საშუალებით.

— ბატონო გია, ორგანიზაცია „საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველო“ ითხოვდა ინფორმაციას მერიის ახალი შენობის რემონტის ხარჯებზე, თუმცა მერიამ ეს ინფორმაცია დამალა. ხომ არ არის ცნობილი თქვენთვის, რა დაჯდა იგი?

— მერიის ვებგვერდზე ზედაპირულად არის მითითებული რემონტის ხარჯები. რამდენადაც მახსოვს, რემონტსა და გამაგრებით სამუშაოებზე ათ მილიონზე მეტია დახარჯული. ვფიქრობ, ესეც გაუთვალისწინებელი და მიუღებელი ხარჯია, როცა ქალაქ თბილისის სხვა უფრო დიდი პრობლემები აქვს. ასეთ დროს ფუფუნების საგნებისთვის, სამედიცინო და ძვირადღირებული მანქანების შეძენისთვის და ტელეფონებზე საჭიროდ არ უნდა ეცალოს არც მერს, არც ვიცემერსა და არც გამგებლებს. თანხები არამიზნობრივად, გაუმჭირვალედ იხარჯება.

გავახსენებთ, 2006-2007 წლებში საპარლამენტო ოპოზიციამ მოინდომა, მაგრამ ვერაფრით მიაგნო თბილისის კეთილმოწყობისთვის გამოყოფილი სახსრების ხარჯვის კანონიერებას, რომელსაც კონტროლის პალატის მასალებზე დაყრდნობით, გრიფით „საიდუმლო“ დაედო საქართველოს იმპარინდელი გენერალური პროკურატურის მიერ. კეთილმოწყობის სამუშაოები, სუბელიანის გამგებლობის სფეროს განეკუთვნებოდა მაშინ და 100 მილიონზე მეტი იყო დახარჯული. ჩვენ ამ თანხების ხარჯვის კანონიერებას ვერსად მივაგენით, მაგრამ გპირდებით, როცა ხელისუფლება შეიცვლება საქართველოში, ამ მტკვარ-

დადებულ საქმეებს კომპეტენტური პირები თარობიდან ჩამოიღებენ და პასუხს აგებინებენ იმ ადამიანებს, რომლებიც წლების მანძილზე ძარცვავდნენ და ყვლავდნენ თბილისის მოსახლეობას.

— რატომ გახდა საეჭვო მიმდინარე პროექტების ტენდერები, მიგაჩნიათ, რომ ტენდერებში გამარჯვებული ფირმების უკან ხელისუფლების წარმომადგენლები დგანან?

— დარწმუნებული ვარ რომ ასეა. კონკრეტულ შემთხვევას ვაგახსენებთ:

ებრაული კომპანია „ამტრომი“ გზებს აშენებს საქართველოში. მის რამდენიმე პროექტსაც ვაგახსენებთ ბექაური გამონაღო. დასკვნა თვითონ გააკეთებ, ვინ არის „ამტრომი“ და თუ — მისი ლობისტია. აქ ძალიან მარტივი სქემა მუშაობს, ვითომდა უცხოური კომპანია იმარჯვებს ტენდერში (ან ოპორტუნიზტი დარეგისტრირებული, ან რომელიმე ქვეყანაში), რა თქმა უნდა, აქ „ატკატების“ სისტემა ბრწყინვალედ არის აწყობილი და უზარმაზარი თანხების მიმღებნი ხელისუფლების წარმომადგენლები არიან ან მათთან დაახლოებული ადამიანები. შემდეგ ამ კომპანიების მიერ მიღებული შემოსავლების დიდი ნაწილი პირდაპირ „ნაციონალური მოძრაობის“ პარტიულ სალაროში მიდის.

ეს არჩევნების წინ ხდება. რატომ არ უჩნდება სურვილი არც ერთ ბიზნესმენს, რომლებიც ტენდერებში იმარჯვებენ, ბატონ ირაკლი ალასანიას პარტიას ან სხვა რომელიმე ოპოზიციურ პარტიას ერთი თეთრი მაინც გადაუღივებონ? და რატომ უჩნდებათ დაუოკებელი სურვილი მაინცდამაინც „ნაციონალურ მოძრაობას“ გადაუღივებონ უზარმაზარი თანხები, მილიონობით ლარი? დააკვირდით, ესენი ის კომპანიები, ტენდერებში რომ იმარჯვებენ.

სოფო გელაშვილი

კრიზისი ბრძოლა

Morgan Stanley-მ თავის ინვესტორებს განუცხადა, რომ უძრავი ქონების მ, მ- მილიარდიანი ფონდიდან წარუმატებელი ინვესტირების გამო შესაძლოა დაახლოებით ორი მესამედი დაიკარგოს. 5,4 მილიარდი დოლარის დანაკარგი უძრავი ქონების ინვესტირებაში აქამდე დაფიქსირებულა შორის უდიდესი იქნება. Morgan Stanley-ს ამ დანაკარგებით აშშ-ის უძრავი ქონების ბაზარი კრიზისის ახალ კულმინაციას იწვევს. პროგნოზების თანახმად, 2011 წელს სექტორს 300-მილიარდიანი დანაკარგები ელის.

აშშ-ში 12 ბანკი დაიხურა

აშშ-ის რეგულატორებმა გასულ კვირას კიდევ 12 ბანკი დახურეს. ამით წლის დასაწყისიდან დღემდე გაკოტრებული ფინანსური ორგანიზაციების რაოდენობა 51-ს გაუტოლდა. საერთო ჯამში მათი აქტივები დაახლოებით 2,5 მილიარდ დოლარს შეადგენდა. ბანკები დაიხურა ვაშინგტონის, კალიფორნიის, ფლორიდის მასაჩუსეტსის და მიჩიგანის შტატებში. შედარებისთვის, გასული უმძიმესი წლის ექვსთვიანი მაჩვენებლებით, აშშ-ში ასეთი სულ 60 ფინანსური ორგანიზაცია იყო. მას შემდეგ ბანკების გაკოტრების ტემპი განუხრებლად მატულობს.

ვინ საიდან მოვიდა ხელისუფლებაში?

„ყველანი ჩვენი ბავშვობიდან მოვიდვართ.“ ანტუან დე სენტ-ეკვიპერის ამ გენიალურ მოსაზრებას თუ გავყვებით, ბევრი ჩვენგანის ზრდასრულობას მოეძებნება ახსნა. ქართული ბომონდის ახალი სახე, შორენა ბეგაშვილი ცოტა ხნის წინათ საზოგადოებას უხსნიდა, მისი ცხოვრება ასე მძიმე ბავშვობამ, მძიმე სოციალურმა და ოჯახურმა მდგომარეობამ აიძულა გაეხადა და ქართული ბომონდში თავი ამგვარად დაემკვიდრებინა. გახდით ყველა არ იხდის, ზოგი პირიქით, მერე იცვამს, მაგრამ ასე თუ ისე, ხელისუფალთა დიდ ნაწილში ბავშვობა, შორენასებრ ჰპოვებს გამომხატვრებას ზრდასრულ ასაკში.

ვინ საიდან მოხვდა ხელისუფლების მაღალ თანამდებობებზე, რა წარსული აქვთ დღეს გაზულუქებულ ხელისუფალთ, ამაზე „საქართველო და მსოფლიო“ ვიამბობთ.

შენაერთებთან გვაქვს საკმე, მაგრამ ერთი რამ ცხადია: დიდი ბიოლოგი გოგორიშვილი 1993 წლიდან დღემდე ქვეყნის საკანონმდებლო ორგანოდან არ გამოსულა.

საგარეჯოს მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობის მუშა, ბერსუაცის საბჭოთა მეურნეობის უბნის მუშა, გარეჯის მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობის მუშა — ესეც ნაციონალური მოძრაობის რიგებში მყოფი მე-7 მონვევის პარლამენტის წევრ ზაზა გულიკაშვილის შრომითი საქმიანობის ნაწილია. გულიკაშვილი ამდენი მძიმე სამუშაოს შემდეგ ზოტეტიკოსად გადასულა გიორგიშვილის მეცხოველეობის პროდუქტების წარმოება-გადა-

ტრამვაის მძღობი, უიკრიკაბი და გასტრონომის გაყიდვები — ხელისუფლებაში

ლისის ტრამვაი-ტროლეიბუსების სამმართველოს მე-3 თანრიგის ელექტრომონტორი ყოფილა, ტრამვაის №1 დეპოს მენეჯერობა მოუხინჯავს. სამედიცინო ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ მალაშხია ჯერ ექიმ-ლაბორანტად, შემდეგ კი ექიმ-ნევროლოგად მუშაობდა. 2004 წლიდან იგი საქართველოს პარლამენტის წევრია.

ცეკავშირის მარნეულის განყოფილების გასტრონომის გამგედელი, აგროფორმა „სამგორის“ №3 მალაზიის გამგე, შპს „სამგორი-93“-ის, საბითუმო-საცალო ვაჭრობის ქვესანარმო „უნივერსალის“ №3 მალაზიის გამგე, მარნეულის სამომხმარებლო საზოგადოების ეკონომისტი, მარნეულის რაიონის ეკონომიკური განყოფილების უფროსის მოადგილე — ასეთია ორი მონვევის პარლამენტის წევრის — აზერ სულეიმანოვის შრომითი ბიოგრაფია.

ერთ დროს ბივი თარგაბაის ბინაზე გაყოფილებას შეეპყრო

ბივი თარგაბაის ბინაზე გაყოფილებას შეეპყრო

თბილისის მერი გიგი უგულავა, რომელიც საზოგადოებას მოძრაობა „კმარადან“ ახსოვს, თურმე „სოროსის ფონდში“ დარაჯად მუშაობდა. ცნობილი პოლიტიკოსმა გიგი სწორედ აქედან გაიკვალა. იგი ახალგაზრდობაში სტიქაროსანი იყო, ერთხანს სკოლაში რელიგიის ისტორიასაც ასწავლიდა, თუმცა ამას უგულავაზე კვალი აშკარად არ დაუტოვებია. სანამ სოროსის ფონდს დაუახლოვდებოდა, იგი ჟურნალისტიკითაც იყო დაკავებული, მაგრამ, როგორც ჩანს, დიდად აქაც ვერ ივარგა.

რამი ალაქიძე
ქარაი დინას თაიისი ავტორიანა, როპალსხ უიუროპის ვინისტრის მოადგილის, ვივი უკლავას მქოლი, ვისი გაუყოფილი ვეპოგაბი კოგა სუპალიანი პარტიანა.

გიგი უგულავა წარმატებული ფიგურა „კმარადან“ დამსახურებების გამო მაღალ თანამდებობებზე დანიშნის შემდეგ გახდა. მან ჯერ უშიშროების მინისტრის მოადგილეობას გამოჰკრა ხელი, შემდეგ — სამეგრელო-ზემო სვანეთის გუბერნატორობასა და პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელობას, ბოლო რამდენიმე წელი კი თბილისის მერის პოსტს ინარჩუნებს.

ნეთში გუბერნატორობის დროს აპარატის უფროსად დანიშნა. მძლოლის ადგილი ბევრი ჩინოვნიკისთვის აღმოჩნდა ტრამპლინი მაღალ თანამდებობაზე მოსახვედრად. მათ შორისაა შს მინისტრის ყოფილი მოადგილე და შემდგომ ლევან სამხარაულის სახელობის ექსპერტიზის ბიუროს ყოფილი უფროსი ირაკლი კლდიაშვილი. გავრცელებული ინფორმაციით, კლდიაშვილი ერთხანს ზურაბ ჟვანი-

თუ სუპალიანა
უკლავას მქოლი, ვისი გაუყოფილი ვეპოგაბი კოგა სუპალიანი პარტიანა.

უგულავას უშიშროების მინისტრის მოადგილეობისას ფართო საზოგადოებრივ ლტოლვილთა და განსახლების ამჟამინდელი მინისტრი კობა სუბელიანიც გაიცნო. ეს ის პერიოდი იყო, როცა უშიშროების მაღალჩინოსნები ძვირადღირებულ მანქანებზე ნადირობდნენ და ნახევარ თბილისის ავტომანქანები ჩამოართვეს, თითქოსდა იმის გასარკვევად, შემთხვევით მოპარული ხომ არ იყო. ავტომანქანა ფეხბურთელ რატი ალექსიძესაც ჩამოართვეს. სულ მალე მან ქუჩაში დაინახა თავისი ავტომანქანა, რომელსაც უშიშროების მინისტრის მოადგილის, გიგი უგულავას მძლოლი, მისი ბავშვობის მეგობარი კობა სუბელიანი მართავდა.

თუ სუპალიანა
უკლავას მქოლი, ვისი გაუყოფილი ვეპოგაბი კოგა სუპალიანი პარტიანა.

კობა სუბელიანი, გიგი უგულავა და ამჟამინდელი ვიცე-მერი მამუკა ახვლედიანი სტიქაროსნები იყვნენ და სასულიერო სემინარიის დირექტორად სწავლობდნენ. 90-იან წლებში მამუკა ახვლედიანი საპატრიარქოს საგამომცემლო კალენდრის შემდგენელ-რედაქტორიც გახლდათ, ასევე რელიგიის ისტორიას ასწავლიდა რუსთავის კეთილშობილ ქალთა ინსტიტუტსა და რუსთავის გიმნაზიაში. თუ სუბელიანმა უგულავას მძლოლობით დაიწყო კარიერული წინსვლა, მერე მეგობარი მამუკა ახვლედიანი უგულავამ სამეგრელო-ზემო სვან-

ას მძლოლად მუშაობდა. პურის მანქანის მძლოლობით დაუწყია კარიერა ლოთი ქობალიას; მტვირთვობით — სკანდალურად ცნობილ ექსპერტ-კობა ბეჭაურს. „ჭიათურმანგანუმის“ მუშა გახლდათ ნაციონალური მოძრაობის წევრი, პარლამენტარი მამუკა გოგატიშვილი.

მუშავეების კომბინატში, სადაც, ეტყობა, საქმეს ალლო აულო და ჯერ შპს „მეფორინველეობის ფაბრიკა“ „საგარეჯოს“, შემდეგ კი, „სათავე პლუსის“ დირექტორი გახდა და საქართველოს პარლამენტის წევრობასაც გამოჰკრა ხელი.

„მარადმწვანე“ პარლამენტარ სათუნა გოგორიშვილის ბიოგრაფია განათლების სამინისტროს სპეციალიზირებული საციფურაო სპორტურ-სკოლის ლაბორანტობით იწყება, ხოლო ბიოლოგიის ფაკულტეტის დამთავრების შემდეგ, იგი გარდაბნის რაიონის სოფელ კიკეთში ქიმია-ბიოლოგიას ასწავლიდა. ძნელი სათქმელია, მწვანეთა პარტიამ დაამკვიდრა იგი პარლამენტის მუდმივ ბიზნადრად თუ რაიმე ქიმიურ

ბათუმის მელორაციისა და წყალთა მეურნეობის სამმართველოს მუშა გახლდათ ასევე ნაციონალური მოძრაობის წევრი, პარლამენტარი ასლან თავდგირიძე. მან ბათუმის სარეზონანსო კანტორის მუშად დაიწყო მუშაობა, იქიდან კი ხელვაჩაურის მოძრაგ-მექანიზებული კოლონა №45-ის მუშად გადავიდა. მერე ოსტატობას მიაღწია, შემდეგ კი ახალმწიფის საკრებულოს მდივანიც გახდა, საიდანაც ფირმა „ბანა-XX“-ს პრეზიდენტის პოსტზე გადაი-

ნაცვლა პარლამენტის კენგზა კი ხელვაჩაურის გამგებლობით გაიკვალა. დღეს ტელეფონსაც არ პასუხობს, 1985-87 წლებში კი შეგეძლოთ ბინაზე გამოგეძახებინათ მეოთხე მთავარი სამმართველოს საავადმყოფო-პოლიკლინიკის სასწრაფო მომსახურების ბიუროს სანიტარი გივი თარგაბაძე. სანამ ძალებს ჯერ უფროსისტიკაში, შემდეგ კი პოლიტიკაში მოსინჯავდა, თარგაბაძე მედიცინას შესწიდებია. ნაციონალების სახეს 1990-91 წლებში უროლოგია-ნევროლოგიის ინს-

თიანეთის საკოლმშენის ორგანიზაციის მძლოლად გადასულა. მისი კარიერული წინსვლა თიანეთის გამგებობიდან იწყება. აქედან იგი ჯერ უშიშროებაში იწყებს მუშაობას, შემდეგ კვლავ გამგეობას უბრუნდება და დღეს, როგორც მოგეხსენებათ, საქართველოს საკანონმდებლო ორგანოს წევრია.

ექიმი-ნევროპათოლოგია პარლამენტის წევრი, ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის საკითხთა დროებითი კომისიის თავმჯდომარე შოთა მალაშხია. იგი ჯერ 26 კომისიის რაიონის სახლმმართველობის სამშენებლო-სარე-

ქელი სთქელია,
მწვანეთა პარტიანა
დაამკვიდრა იგი პარლამენტის
მუდმივ ბინადრად
თუ რაიმე ქიმიურ
გეპოგაბი კოგა

ტიტუტის სანიტრადაც უმუშავია. საქართველოს პარლამენტის წევრ ზაზა მადურაშვილს კარიერა თიანეთის რაიონის ახალსოფლის მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობაში მუშად დაუწყია, შემდეგ კი

ველობის სამშენებლო-სარეზონანსო სამსახურის მუშად მუშაობდა, შემდეგ თბილისის №132 ტექნიკურ სასწავლებელში „სამედიცინო ხელსაწყოთა მე-3 თანრიგის ელექტრომექანიკოსის“ სპეციალობას დაუფლებია და თბი-

გიორგი თოფაძე: არ შეიძლება კუნთებზე ვიყუროთ და ჩუსებს ისე ველახავართ

თუ ვინაა უნდა, ჩუსათს რაიმე ნაარხს, ახსრალი

თვითმმართველობის არჩევნებზე, უფრო კონკრეტულად კი, თბილისის მერის სკამისთვის პოლიტიკური ფსონები გაკეთებულია. მოთამაშებმა პოლიტიკური ბანქო ამომრჩევლის წინაშე გაშალეს და ცდილობენ, დაამტკიცონ, ვის უკეთესი პოზიცია უჭირავს. ამის შემდეგ ჯერი ამომრჩევლებზეა, ვის სასარგებლოდ გააკეთებს სვლას.

ხელისუფლება დარწმუნებულია, რომ 30 მაისს (ცესკოს მაგიდაზე „ფლეშოიას“ (ყველაზე მაღალი კომბინაცია) გაშლის. ამის ალბათობას არც ოპოზიცია გამოირიცხავს, მაგრამ ბრძოლას მაინც აგრძელებს. მათ, ვინც ფიქრობს, რომ საქართველოს მრეწველობა გადაარჩენს, საკუთარი ფსონი გიორგი თოფაძის სახით გააკეთეს. კომპანია „ყაზბეგის“ ირგვლივ მომხდარი არაერთი სკანდალის მიუხედავად, გიორგი თოფაძემ, რომელიც ბუნებით უფრო ბიზნესმენია, ვიდრე პოლიტიკოსი, შეძლო საკუთარი ბიზნესის დაცვა. წინასწარჩვენო ლოზუნგები ბიზნესს დაუკავშირა, „მე არც ერთი ხელისუფლების დონორი არ ვყოფილვარ, ბიზნესმა სალარო უნდა შეაფაროს.“ შეიძლება ითქვას, ამაყობს იმით, რომ უცხოელი ინვესტორების გარეშე, აბსოლუტურად ქართული კაპიტალით აკეთებს საქმეს და პოლიტიკაში ადგილის დამკვიდრებასაც უცხო ქვეყნების მხარდაჭერის გარეშე ცდილობს. ალბათ, ამიტომ, წინასწარჩვენო პარტიორების ძებნა არც მოსკოვში დაუწყია და არც — დასავლეთში.

— ბატონო გიორგი, პოლიტიკურ სპექტრში თვითმმართველობის არჩევნებმა დიდი ვნებათაღელვა გამოიწვია. დაიწყო ღია და ფარული ვიზიტები ჩრდილოეთისა თუ დასავლეთში. თქვენ ამ ფონზე საკმაოდ თავშეკავებული ხართ. არ გჭირდებათ ძლიერი მოკავშირე სხვა სახელმ-

ნოფოს სახით, თქვენთვის სასურველ პოლიტიკურ პოზიციას რომ მიაღწიოთ?
— ნამდვილად არ მინდა არც ერთი სახელმწიფოს მხარდაჭერა.
— ამდენი წლის განმავლობაში მხარს გვიჭირდა „ჩვენი მემორანდი“ შეერთებული შტატები და ამიტომაც გვიძახებენ „საბჭოთაო“ უნდა მართონ და პოლიტიკური საკითხებიც თავად მოაგვარონ; თვითონ საბჭოთაო და არა — ვიღაცების კარნახით.
— როგორ აფასებთ ქართველი პოლიტიკოსების რუსეთში ვიზიტებს?
— რუსეთთან კავშირის დამყარება აუცილებელია. სხვაგვარად ძალიან გაგვიჭირდება დაკარგული ტერიტორიების დაბრუნება, ამიტომ დიპლომატიის მხარეს ვარსებობ, რომ რაღაც საერთო მოინახოს ამ საკითხთან დაკავშირებით, აუცილებელია. თუ ვინმეს უნდა, რუსეთს ომით რამე წაართვას, აბსურდია.
— თქვენ გაქვთ თქვენთვის ხედვა რუსეთთან ურთიერთობის მოსაგვარებლად?
— მე ჯერ საქართველოს სივრცეში მინდა ვიყო აქტიური, რუსეთთან ურთიერთობას ხელისუფლება მოაგვარებს. ყოველ შემ-

თხვევაში, ვალდებულია, მოავაროს. სხვათაგანად ძალიან ცუდად ნავე ჩვენი საქმე.
— ანუ შეიძლება 2008 წლის აგვისტოს მოვლენები განმეორდეს?
— არ ვიცი, რა განმეორდება. ამხელა სახელმწიფოა, ამხელა ეკონომიკური ბაზარია და საერთო ენა აუცილებლად უნდა მოინახოს, რათა დაკარგული ტერიტორიები და დაკარგული ბაზარი დავიბრუნოთ. არ შეიძლება კუნთებზე ვიყუროთ და რუსებს ისე ველახავართ. არ არის რუსეთის ქვეყანა, რომელიც რამეს დათმობს, თუ რაღაც კომპრომისი არ შესთავაზებ.
— რა კომპრომისზე შეიძლება წავიდეს საქართველოს ხელისუფლება?
— რამე კონკრეტულის თქმა მიჭირს. დიპლომატია მაგისტრის არსებობს, რომ კომპრომისი მოინახოს.
— მას შემდეგ, რაც მერის არჩევნებში მონაწილეობა გადაწყვიტეთ, ხელისუფლების მხრიდან თქვენს ბიზნესზე ზეწოლა ხომ არ დაიწყო?
— კომპანია „ყაზბეგზე“, უკვე თხუთმეტი წელია, ზენოლა მიმდინარეობს. არავის მოსწონს, განსაკუთრებით იმ მრჩეველებს, რომლებიც მიიჩნევენ, რომ მრეწველობა და სოფლის მეურნეობა უნდა განვითარდეს, რომ „ყაზბეგ“ დამოუკიდებელი და ასი პროცენტით ქართული კაპიტალით შექმნილი კომპანიაა. ამიტომ ზენოლა ჩვენზე ყოველთვის ხორციელდება და არჩევნებში ჩემს მონაწილეობას ამ მხრივ არაფერი შეუცვლია.
— რა ეტაპზეა ამჟამად საგანგებო ინსპექციის მიერ თქვენზე დაკისრებული ჯარიმებთან დაკავშირებული დავა?
— კომპანიას საკმაოდ დიდი დავალიანება და ჯარიმა დააკისრეს, რომელსაც ჩვენ მი-

ზანმიმართულად არ ვიხდით, რადგან მიგვაჩნია, რომ საგანგებო სამსახური არაობიექტურად მოგვექცა. ამჟამად ამ საკითხს ფინანსთა სამინისტროს დავების განხილვის კომიტეტი და სასამართლო განიხილავს. მათ მიერ გამოტანილ დასკვნას აუცილებლად გავასაჩივრებთ ევროპის სასამართლოში და ჩვენი სიმართლის დასამტკიცებლად ბოლომდე ვიბრძობებით.
— კომპანია „ყაზბეგში“ მომხდარი ლუდის ავზების დაზიანებასთან დაკავშირებული ინციდენტი დივერსია ხომ არ იყო?
— არავითარი დივერსია არ ყოფილა. კომპანიის ბრალია. ტექნიკოსებმა რაღაც ვერ გათვალეს და საკმაოდ დიდი ზარალი მივიღეთ. ჩამოიქცა ლუდის ავზი, ათასი ტონა ლუდი დაიღვარა, რომლის შედეგადაც მთელი საამქრო დაზიანდა და კომპანიამ ძალიან დიდი, დაახლოებით 4 მილიონის ზარალი მიიღო.
— რამდენად არის დაცული თვითმმართველობის არჩევნები გაყვლებისგან?
— დიდი ეჭვი მაქვს, რომ ეს არჩევნებიც გაყვლებზეა, იმიტომ, რომ ეს ხელი-სუფლება და მისი გუნდი შეჩვეულია ამას.
— ამის გამო არაერთმა პოლიტიკურმა ორგანიზაციამ არჩევნებს ბოიკოტი გამოუცხადა. რა შანსი აქვს ოპოზიციას?
— თბილისის საკრებულოში ოპოზიცია უმრავლესობით უნდა მოვიდეს, რომ მერმა თავისი აბსურდული, ხშირ შემთხვევაში ქალაქისთვის საზიანო და ყოველად უსარგებლო იდეები აღარ განახორციელოს. ოპოზიციას ამის შანსი ნამდვილად აქვს და იმიტომაც იბრძვის გამარჯვებისთვის.
ესაუბრა
ნანა ლალაიშვილი

«საბჭოთა ნაპირზე» წინასწარჩვენო სუფრაზე

დაილოცა მადლიანი ქართული სუფრა. ისედაც ხომ მრავალფეროვანი და თვალწარმტაცია, წინასწარჩვენო კი გაორმაგებული კოლორიტი ეძლევა. „ასეტრინა ნა ვერტელემ“ მყარად დაიმკვიდრა ადგილი ქართულ პოლიტიკურ სუფრაზე, მაგრამ, როგორც აღმოჩნდა, მას განსაკუთრებით უხდება სოუსი „პრაიმერი“ და ჩამოსახსნელი „სოციოლოგიური გამოკითხვა“. დესერტად, ანუ ყველაზე გემრიელ ლუკმად კი მას მსუყვე „ზურაბ ნოლაიდელი“ მოუხდა.

კარგია ქართული სუფრა, მაგრამ ასე თუ გავაგრძელებთ, მცირე ხანში განსხვავებულ „ცესკოს“ მივადგებით. ასე რომ, სჯობს, თანმიმდევრულად მივყვეთ ყველაფერს.
კობა დავითაშვილი არც „ასეტრინის“ სკანდალამდე გამოირჩეოდა დიდი პოლიტიკური წონითა და რეიტინგით, რესტორანში გადაღებულმა „ტრანსკამა“ კი მისი რეიტინგი საერთოდ გაანულა და ოთახის ტემპერატურაზე დაბლა დასწია. რამდენი არ იქნება კობამ, ეს პირველი შემთხვევა კი არ არის, ღმერთმა იცის, მერამდენაო, ადრეც ზუსტად იგივეს ვაკეთებდი, ოღონდ მაშინ „ასეტრინისსუნია“ ფულები მიშა სააკაშვილთან მიმქონდაო. არავინ დაუჯერო. ან, იქნებ, დაუჯერეს კიდევ და ამის გამო ორმაგად შეაჩვენეს — მთლად ხელიდან წასული და სტაჟიანი მექრთამე ყოფილაო. მაგანმა კი იფიქრა, ამას თავისი უახლოესი გარემოცვა ვერ გაუმჩნევდა აგენტებისა და ქვეყანას რა უნდა უშველოსო და აღარც გაუხედავს კობას კენ.
რა უნდა ექნა ზღვის პროდუქტების მოყვარულს? სწორია. გაუდგა გზასა. ბევრია იარა თუ ცოტა იარა, ორი ტყუპისცალი შემოხვდა — ზვიადი და კახა. ზვიადი ჩვენი საფეხბურთო ნაკრებში ერთმანეთის მიყოლებით აგებდა არჩევნებს სამტრედიისა და თბილისის ნამოსვლა გადაეწყვიტა — იქ ნაკლებად მიცნობენ და, იქნებ, გავიმარჯვო. კახა კი ახალი ნამოსული იყო „მოსმენების“ სამსახურიდან — რაღაც, ეტყობა, კარგად ვერ მოისმინა, ან პირიქით, მოისმინა, მაგრამ ისე არ გაიგო, როგორც „საჭირო იყო“. ერთი სიტყვით, ისიც ბედს ექებდა.
ეჰ, ბარემ ყველაფერი კარგად იქნებოდა, ეს ყველაფერი რომელიმე სხვა ქვეყანაში რომ ხდებოდა და საშუალება გვექონდა, მართლაც სიცოცხლისცივლით ვუყურებდით, მაგრამ ვაი, რომ ყოველივე ბედკრულ საქართველოში ხდება და ზემოხსენებული პერსონაჟები (სხვა მათნარებთან ერთად) სრულიად საქართველოს პოლიტიკურ სპექტრს წარმოადგენენ...
მას შემდეგ, რაც რატომღაც გაერთიანებული ოპოზიცია დაიშალა, ბევრმა წყაღმა ჩაიარა. კობამ, ზვიადამ და კახამ დამოუკიდებლობა მოიპოვეს, მაგრამ მათ, რატომღაც, არავინ აღიარებდა. ერთი პერიოდი ბურჯანაძესთან აწარმოებდნენ მოლაპარაკებას ურთიერთალიარების შესახებ (აი, დაახლოებით, აფხაზეთმა და კუნძულმა ნაურუმ რომ ერთმანეთი აღიარეს), მაგრამ ეს სიამოვნება ზუსტად იმდენ ხანს გაგრძელდა, რამდენსაც ბურჯანაძის ხაზინადარი გასწვდა. შემდეგ იყო „ცივილიზებული გაყრა“ და ორივე მხარემ ისევ ახალი პარტიორების ძებნა დაიწყო.
გასაკვირია, მაგრამ მეორე ნახევრის ძიებაში ისევ „პრაიმერისტებმა“ აჯობეს წინოს. პრინციპში, გასაკვირი ბევრი არაფერია — წინოს რეიტინგული და ჭკვიანი პარტნიორი სჭირდება, ამათ კი — არც ერთი და არც მეორე, ოღონდ ფულიანი. და იპოვეს კიდევ — ნოლაიდელი, რომელიც ისე იყო გაბრაზებული, გაზაფხულის აქციებზე ტრიუმფას სათითადად რომ არ გააკარეს, ოღონდ მისი ლეგიტიმაცია მომხდარიყო და ძიძიგურს კი არა, ვანოსაც კი შეუამხანაგდებოდა, ოღონდ ჯერ, რა თქმა უნდა, ხელეებს მოამტკიცებდა.
და, ორი სიტყვით, ტრაგიკომიკური „პრაიმერის“ შესახებ.
ასე თუ ისე, გასაგებია, რატომ „არა“ — დავითაშვილს ან ნოლაიდელს, მაგრამ, იქნებ, ღვთის გულისთვის, ვინმემ აგვისტოს, რატომ დასახელდა თბილისის მერობის კანდიდატად ძიძიგური, რომელიც მაშინდელი „რეფორმატორების“ მთელი მხარდაჭერის მიუხედავად, მშობლიურ სამტრედიისშიც კი ვერ იგებდა — მერობას ვინ ჩივის — დეპუტატობასაც კი.

მოკლად

ირაკლი ხვაჩავა

სოხუმის რეჟიმის მთავრობის დადგენილების თანახმად, სოხუმის ცენტრში, თავისუფლების მოედანზე ვლადისლავ არძინაძის ძეგლს დადგამენ. აფხაზეთის პირველი პრეზიდენტის უკვდავსაყოფად მისივე სახელობისა გახდება სოხუმის აეროპორტი. ასევე განიხილება ერთ-ერთი ქუჩისთვის არძინაძის სახელის დარქმევის საკითხი. და ეს ყველაფერი არ არის, სერგეი შამბას განცხადებით, ვლადისლავ არძინაძის სათანადო პატივის მისაგებად კიდევ რამდენიმე ღონისძიება იგეგმება.

ირაკლი ხვაჩავა

„როგორც მერობის კანდიდატი და „სახალხო დემოკრატიის“ ლიდერი, აქ მცხოვრებლებთან და ყველა თბილისელთან ერთად, ჩვენი უნიათო მთავრობისგან და საარჩევნო პიარით დაკავებული მერისგან კატეგორიულად მოვიითხოვ, შეწყდეს იპოტორმის გაჩინება, აღნიშნულ ტერიტორიაზე აიკრძალოს ყოველგვარი მშენებლობა და მოეწყოს პარკი გასართობი ზონებით“, — განაცხადა ნიკა ივანიშვილმა. წესით, სააკაშვილი უნდა დათანხმდეს, განსაკუთრებით „გასართობი ზონების“ ნაწილში.

ირაკლი ხვაჩავა

თბილისის მერია ყვავილების ფესტივალს აწყობს. იქნაერთ, მერიის ეკოლოგიისა და გამწვანების საქალაქო სამსახურში განაცხადებების მიღება დაიწყო და 2010 წლის 30 აპრილის ჩათვლით გაგრძელდება. ფესტივალში მონაწილეობა შეუძლიათ როგორც იურიდიულ, ისე ფიზიკურ პირებს. „ვარდობისთვის თბილისში“ 26 მაისს, საქართველოს დამოუკიდებლობის დღეს გაიმართება. უიშვიათესი მცენარეებისა და ყვავილების თემაზე შექმნილი ნივთების გამოფენა-გაყიდვა რიყეზე მოეწყობა.

კონტროლის კალატის თანაგზროგელთა შორის ნარკოტიკული საშუალებების მოგზარებალთა მთელი ქსალი გავრავლინა

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სუბოტექსის ოფიციალური დისტრიბუტორი — ასე უწოდებენ „შინაურულად“ სპეციალურ ოპერატიულ დეპარტამენტს, რომლის ერთ-ერთი მთავარი ფუნქცია ნარკოდანაშაულთან ბრძოლაა. როგორ და რა მეთოდებით ებრძვის აღნიშნული დეპარტამენტი ნარკოტიკების ბრუნვას საქართველოში, ამაზე — მოგვიანებით; ჯერ ოპოზიციონერი დეპუტატის, დიმიტრი ლორთქიფანიძის ინიციატივის შესახებ, რომელსაც ახლახან ლევან სამხარაულის სახელობის ექსპერტიზის ბიუროს ხელმძღვანელობა გამოეხმაურა და განაცხადა, რომ მზადაა 26 აპრილიდან საჯარო მოხელეები ნარკოტიკული საშუალებების მოხმარებაზე ახალი მეთოდით — თმის ღერის გამოკვლევის გზით შეამოწმოს.

როგორც „საქართველო და მსოფლიოსთან“ საუბარში დეპუტატი დიმიტრი ლორთქიფანიძე აცხადებს, აღნიშნული ინიციატივის საფუძველი განმარტებული პანდურის ისტორია გახდა. მოგვსენებათ, არცთუ დიდი ხნის წინათ გავრცელდა ვიდეოკადრები, თუ როგორ აპანდურებს სოდის მალაჩინოსანი დავით მზიფიე ნარკოტიკული საშუალების მოხმარების ფაქტზე დაკავებულ ფინანსთა მინისტრის მოადგილეს — ნიკოლოზ შავაქიძის ერთი დანაშაულია ის, რომ დანაშაული, რომელიც ჩვეულებრივი მოკვდავისთვის კანონითისჯება, ფინანსთა მინისტრის მოადგილეს პანდურით შეუძლია გამოისყიდოს; მეორე კი — ის, რომ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მოადგილე თურმე „კაიფში“ მართავს საკმაოდ საპასუხისმგებლო უწყებას (ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკაც, ალბათ, ამიტომ „საკაიფო“).

რამ, სანამ ეს კანონი ძალაში შევა, იმის გამოსავლენად, არიან თუ არა დღეს სახელისუფლო სტრუქტურაში ნარკოტიკული საშუალებების მოხმარებელი მოხელეები, მიზანშეწონილად მივიჩნე, განმეხორციელებინა შემოწმების ნებაყოფლობითი აქტი, ოღონდ არა მხოლოდ სისხლითა და შარდით, რომელიც ნარკოტიკული საშუალების მოხმარების გამოგვლენას მხოლოდ 48 საათის განმავლობაში ახდენს, არამედ — ქრომეტიოგრაფიული ექსპერტიზით, რომელიც შესაძლებლობას იძლევა, ბოლო 4 თვის განმავლობაში გამოვლინდეს არა მხოლოდ მოხმარების ფაქტი, არამედ ისიც, კლინიკურად იმყოფება თუ არა ადამიანი ნარკოტიკების ზემოქმედების ქვეშ ხანგრძლივი დროის განმავლობაში.

სოფლის მეურნეობის სამინისტროში ნარკოტიკს პირდაპირ კაბინეტებიდან ყიდდნენ

ივსო ნარკოტიკული საშუალებების მოხმარებლებით. 250 ათასი კაცი — ეს არის ოფიციალური სტატისტიკა, რასაც ჩვენ გავრო და საერთაშორისო ორგანიზაციები გვეუბნებიან. შესაბამისად, შემოწმების ეს მეთოდი იქნება პრევენცია, რომლის მიზანიც არ არის მხოლოდ „შედეგი შედეგისთვის“, ეს არის, ალბათ, სწორი და ლოგიკური დასაწყისი იმისა, რომ სწორედ ხელისუფლების მაღალი ემელონებიდან დაიწყოს წმენდა და არა — ქვევიდან.

სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, კონტროლის პალატა, გარემოს დაცვის სამინისტრო, ფინანსთა სამინისტრო, მეჩინა... ეს იმ უწყებათა არასრული ჩამონათვალია, რომელთა თანამშრომლებს შორისაც ნარკოტიკების მოხმარებლები გამოვლინდნენ.

შს სამინისტროს ნარკოტიკულ დანაშაულში მხილებულ პირთა ასევე არასრული ჩამონათვალია. რაც იმაზე მიუთითებს, რომ ნარკოტიკების მოხმარებლები საჯარო სამსახურში მართლაც მრავლად არიან და ნ-ლარიანი ცნობა, რომელსაც ნარკოლოგიურში ვენების დათვალეების საფუძველზე გაცემენ, სულაც არ გამოირიცხავს ნარკოტიკის მოხმარებლობას.

ამირან დოლიძე და ფინანსური პოლიციის ერთ-ერთი განყოფილების უფროსი მიხეილ კობახიძე ნარკოტიკების მოხმარებისა და გასაღების ქსელში იყვნენ ჩართულნი. ამ ჩანაწერების მოხმენის შემდეგ, შვანგირაძემ ხელმძღვანელებისგან მიიღო მიზანმიმართული მეთოდით განყოფილების უფროს თორნიკე შვანგირაძესთან ერთად ნარკოტიკული საზოგადოების წინაშე დაგვაცნობა, რომ თორნიკე შვანგირაძეს სოდის უფროსმა ფინანსური პოლიციის მაღალჩინოსნების მოსმენა დაავალა.

ბატონო დიმიტრი, რა გახდა ნარკოტიკული საშუალებების მოხმარებაზე ახალი მეთოდით შემოწმების საფუძველი?

ჩემი ინიციატივა, რომელსაც თავის დროზე მხარი პრეზიდენტმა დაუჭირა.

რატომ გავიჩინდა ეს იდეა, გაქვთ ეჭვი, რომ სახელმწიფო სტრუქტურებში ნარკომანები არიან?

ამის შესახებ ბევრჯერ განვმარტე. ჩემ მიერ ორის წლის წინ გაკეთებულ განცხადებას ვუბრუნდებით?

ახლა წამოიჭრა ეს საკითხი. არ მიგაჩნიათ საჭიროდ, გაიმეოროთ, რა იყო ნარკომანიაზე შემოწმების ინიციატივის საფუძველი?

იდეა გაჩნდა და განვახორციელე კიდევ. ლევან სამხარაულის სახელობის ექსპერტიზის ბიუროდან ინფორმაცია მივიღე, რომ 26 აპრილიდან საყოველთაო შემოწმება დაიწყებოდა.

ანუ თქვენ არ გინდათ თქმა, რომ ეჭვობთ, ნარკომანები სახელმწიფო სტრუქტურებში რომ არიან?

საუბარია იმაზე, რომ საჯარო სამსახურის შესახებ კანონში შედის ცვლილება, რომელიც ითვალისწინებს პერიოდულად ნარკოტიკული საშუალებების მოხმარებაზე შემოწმებას არამხოლოდ სამსახურის დაწყების მომენტში, არამედ — შემდგომაც. მაგ-

თქვენ კი არიდებთ თავს ამის თქმას, მაგრამ ფაქტია, რომ სოდის წარმომადგენლებს ნარკოტიკული საშუალებების მოხმარების ბრალდებით ძალიან ხშირად აპყავთ სახელმწიფო სტრუქტურებიდან ჩინოვნიკები.

ამ ინიციატივის ერთ-ერთი საფუძველი სწორედ ის ფაქტი იყო, რომელიც გამოქვეყნდა www.youtube.com-ის საინტერნეტო ქსელში, როდესაც მოწმენი გავხდით, თუ როგორ დააკავა სოდმა მაღალჩინოსანი აღმასრულებელი ხელისუფლების ერთ-ერთი შტოდან, რომელიც რატომღაც პანდურს დააჯერა. ახლახან კონტროლის პალატაში ნარკოტიკული საშუალებების უკანონო მოხმარებელთა მთელი ქსელი გამოვლინდა, რომელიც არ გახმაურებულა. გარემოს დაცვის სამინისტროშიც იყო ასეთი ფაქტი.

სოფლის მეურნეობის სამინისტროშიც აიყვანეს ჯგუფი. ეს ადამიანები არა მარტო მოხმარებლები იყვნენ, არამედ პირდაპირ სამინისტროსადმი დაქვემდებარებულ სამსახურში ყიდდნენ ნარკოტიკს.

არა მხოლოდ სოფლის მეურნეობის სამინისტროში ხდება ეს. მთელი ქვეყანა გა-

სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, კონტროლის პალატა, გარემოს დაცვის სამინისტრო, ფინანსთა სამინისტრო, მეჩინა... ეს იმ უწყებათა არასრული ჩამონათვალია, რომელთა თანამშრომლებს შორისაც ნარკოტიკების მოხმარებლები გამოვლინდნენ.

შს სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თანამშრომლები — ა. გულდუდავა, ჯ. შაგულამვილი, გ. ექვთიმოშვილი, ო. ფრუიძე; განსაკუთრებულ დევალებათა მთ. სამმართველოს თანამშრომლები — ნ. კვიციანი, გ. კახიძე, ო. ფუტყარაძე, ა. დვენიუკი, გ. მესხია, ბ. კარანაძე, ზ. ჩერქეზია, გ. ჯვარშივილი ა. ჭყოიძე, გ. თაბოშვილი, გ. ცქვიტაია, გ. ბაბილაშვილი, ფ. წინწკალაძე, ნ. კველიშვილი; სოდის ნარკომანიის წინააღმდეგ ბრძოლის სამმართველოს თანამშრომელი ლ. მექაძე; სოდის ფარული მეთვალყურეობისა და დადგენის მთ. სამმართველოს თანამშრომელი გ. ხაუშია, საპატრულო პოლიციის თანამშრომლები — ზ. ინჯია, ზ. თათარაშვილი, ნ. მაღალამვილი, გ. კოჭლამაზაშვილი, კონტრტერორისტული ცენტრის თანამშრომელი გ. ჭანტურია; კუდის თანამშრომელი ა. მესტყრიშვილი — ეს

ამდგეგ ბრძოლის კიდევ ერთ ფაქტს გაგახსენებთ. ერთ მშვენიერ დღეს კობა დავითაშვილი საზოგადოების წინაშე შს სამინისტროს სოდის მესამე სამმართველოს მეოთხე განყოფილების უფროს თორნიკე შვანგირაძესთან ერთად ნარკოტიკული საზოგადოების წინაშე დაგვაცნობა, რომ თორნიკე შვანგირაძეს სოდის უფროსმა ფინანსური პოლიციის მაღალჩინოსნების მოსმენა დაავალა.

მოსმენის შედეგად გაირკვა, რომ ფინანსური პოლიციის მატირიალურ-ტექნიკური და ფინანსური უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი ზურაბ წეროძე, ფინანსური პოლიციის ზურაბის სამსახურის უფროსი

ამერიკის ტენისის შტატის ქალაქ ნოკსვილის სამედიცინო ცენტრში უცნობმა მამაკაცმა სროლა ატეხა, ერთი ქალი მოკლა, ორი — დაჭრა და შემდეგ თავი მოიკლა. ყველა დაზარალებული ამ საავადმყოფოს თანამშრომელი იყო. დაჭრილები უმძიმეს მდგომარეობაში არიან. ინციდენტი დღის ბოლოს ამბულატორიული განყოფილების გასასვლელთან მოხდა, როდესაც საავადმყოფოს ექიმები სამსახურიდან მიდიოდნენ, ნათესავებს კი გაწერილი ავადმყოფები მიჰყავდათ. ჯერ-ჯერობით არავინ ამბობს, შკონდა თუ არა რამიმე კავშირი დამნაშავეს ამ საავადმყოფოსა და მის თანამშრომლებთან, ამდენად, დანაშაულის მოტივიც უცნობია.

ამერიკა და მასთან ერთად ლამის ნახევარი მსოფლიო ავლანურ ტერორიზმს უმედგოდ ებრძვიან, ამ ავლანელ ტერორისტებს კი ამერიკელი ბიზნესმენები აფინანსებენ. სწორედ ერთ-ერთი მათგანია აბდულ ალიშტარი, რომელსაც აღნიშნული დანაშაულისთვის 10-წლიანი პატიმრობა მიესაჯა, ამ ვადის მოხდის შემდეგ კი მას კიდევ სამი წელი მოუწევს მუდმივი მეთვალყურეობის ქვეშ ცხოვრება. დამნაშავეს მაშინ ჩაავლეს, როდესაც ავლანელი და პაკისტანელი ტერორისტების დასახმარებლად 150 000 დოლარის გადარიცხვაში ეხმარებოდა ადამიანს, რომელიც სპეცსამსახურის თანამშრომელი აღმოჩნდა.

ამერიკის ტენისის შტატის ქალაქ ნოკსვილის სამედიცინო ცენტრში უცნობმა მამაკაცმა სროლა ატეხა, ერთი ქალი მოკლა, ორი — დაჭრა და შემდეგ თავი მოიკლა. ყველა დაზარალებული ამ საავადმყოფოს თანამშრომელი იყო. დაჭრილები უმძიმეს მდგომარეობაში არიან. ინციდენტი დღის ბოლოს ამბულატორიული განყოფილების გასასვლელთან მოხდა, როდესაც საავადმყოფოს ექიმები სამსახურიდან მიდიოდნენ, ნათესავებს კი გაწერილი ავადმყოფები მიჰყავდათ. ჯერ-ჯერობით არავინ ამბობს, შკონდა თუ არა რამიმე კავშირი დამნაშავეს ამ საავადმყოფოსა და მის თანამშრომლებთან, ამდენად, დანაშაულის მოტივიც უცნობია.

ამერიკის ტენისის შტატის ქალაქ ნოკსვილის სამედიცინო ცენტრში უცნობმა მამაკაცმა სროლა ატეხა, ერთი ქალი მოკლა, ორი — დაჭრა და შემდეგ თავი მოიკლა. ყველა დაზარალებული ამ საავადმყოფოს თანამშრომელი იყო. დაჭრილები უმძიმეს მდგომარეობაში არიან. ინციდენტი დღის ბოლოს ამბულატორიული განყოფილების გასასვლელთან მოხდა, როდესაც საავადმყოფოს ექიმები სამსახურიდან მიდიოდნენ, ნათესავებს კი გაწერილი ავადმყოფები მიჰყავდათ. ჯერ-ჯერობით არავინ ამბობს, შკონდა თუ არა რამიმე კავშირი დამნაშავეს ამ საავადმყოფოსა და მის თანამშრომლებთან, ამდენად, დანაშაულის მოტივიც უცნობია.

ამერიკის ტენისის შტატის ქალაქ ნოკსვილის სამედიცინო ცენტრში უცნობმა მამაკაცმა სროლა ატეხა, ერთი ქალი მოკლა, ორი — დაჭრა და შემდეგ თავი მოიკლა. ყველა დაზარალებული ამ საავადმყოფოს თანამშრომელი იყო. დაჭრილები უმძიმეს მდგომარეობაში არიან. ინციდენტი დღის ბოლოს ამბულატორიული განყოფილების გასასვლელთან მოხდა, როდესაც საავადმყოფოს ექიმები სამსახურიდან მიდიოდნენ, ნათესავებს კი გაწერილი ავადმყოფები მიჰყავდათ. ჯერ-ჯერობით არავინ ამბობს, შკონდა თუ არა რამიმე კავშირი დამნაშავეს ამ საავადმყოფოსა და მის თანამშრომლებთან, ამდენად, დანაშაულის მოტივიც უცნობია.

ამერიკის ტენისის შტატის ქალაქ ნოკსვილის სამედიცინო ცენტრში უცნობმა მამაკაცმა სროლა ატეხა, ერთი ქალი მოკლა, ორი — დაჭრა და შემდეგ თავი მოიკლა. ყველა დაზარალებული ამ საავადმყოფოს თანამშრომელი იყო. დაჭრილები უმძიმეს მდგომარეობაში არიან. ინციდენტი დღის ბოლოს ამბულატორიული განყოფილების გასასვლელთან მოხდა, როდესაც საავადმყოფოს ექიმები სამსახურიდან მიდიოდნენ, ნათესავებს კი გაწერილი ავადმყოფები მიჰყავდათ. ჯერ-ჯერობით არავინ ამბობს, შკონდა თუ არა რამიმე კავშირი დამნაშავეს ამ საავადმყოფოსა და მის თანამშრომლებთან, ამდენად, დანაშაულის მოტივიც უცნობია.

ამერიკის ტენისის შტატის ქალაქ ნოკსვილის სამედიცინო ცენტრში უცნობმა მამაკაცმა სროლა ატეხა, ერთი ქალი მოკლა, ორი — დაჭრა და შემდეგ თავი მოიკლა. ყველა დაზარალებული ამ საავადმყოფოს თანამშრომელი იყო. დაჭრილები უმძიმეს მდგომარეობაში არიან. ინციდენტი დღის ბოლოს ამბულატორიული განყოფილების გასასვლელთან მოხდა, როდესაც საავადმყოფოს ექიმები სამსახურიდან მიდიოდნენ, ნათესავებს კი გაწერილი ავადმყოფები მიჰყავდათ. ჯერ-ჯერობით არავინ ამბობს, შკონდა თუ არა რამიმე კავშირი დამნაშავეს ამ საავადმყოფოსა და მის თანამშრომლებთან, ამდენად, დანაშაულის მოტივიც უცნობია.

ამერიკის ტენისის შტატის ქალაქ ნოკსვილის სამედიცინო ცენტრში უცნობმა მამაკაცმა სროლა ატეხა, ერთი ქალი მოკლა, ორი — დაჭრა და შემდეგ თავი მოიკლა. ყველა დაზარალებული ამ საავადმყოფოს თანამშრომელი იყო. დაჭრილები უმძიმეს მდგომარეობაში არიან. ინციდენტი დღის ბოლოს ამბულატორიული განყოფილების გასასვლელთან მოხდა, როდესაც საავადმყოფოს ექიმები სამსახურიდან მიდიოდნენ, ნათესავებს კი გაწერილი ავადმყოფები მიჰყავდათ. ჯერ-ჯერობით არავინ ამბობს, შკონდა თუ არა რამიმე კავშირი დამნაშავეს ამ საავადმყოფოსა და მის თანამშრომლებთან, ამდენად, დანაშაულის მოტივიც უცნობია.

ამერიკის ტენისის შტატის ქალაქ ნოკსვილის სამედიცინო ცენტრში უცნობმა მამაკაცმა სროლა ატეხა, ერთი ქალი მოკლა, ორი — დაჭრა და შემდეგ თავი მოიკლა. ყველა დაზარალებული ამ საავადმყოფოს თანამშრომელი იყო. დაჭრილები უმძიმეს მდგომარეობაში არიან. ინციდენტი დღის ბოლოს ამბულატორიული განყოფილების გასასვლელთან მოხდა, როდესაც საავადმყოფოს ექიმები სამსახურიდან მიდიოდნენ, ნათესავებს კი გაწერილი ავადმყოფები მიჰყავდათ. ჯერ-ჯერობით არავინ ამბობს, შკონდა თუ არა რამიმე კავშირი დამნაშავეს ამ საავადმყოფოსა და მის თანამშრომლებთან, ამდენად, დანაშაულის მოტივიც უცნობია.

ამერიკის ტენისის შტატის ქალაქ ნოკსვილის სამედიცინო ცენტრში უცნობმა მამაკაცმა სროლა ატეხა, ერთი ქალი მოკლა, ორი — დაჭრა და შემდეგ თავი მოიკლა. ყველა დაზარალებული ამ საავადმყოფოს თანამშრომელი იყო. დაჭრილები უმძიმეს მდგომარეობაში არიან. ინციდენტი დღის ბოლოს ამბულატორიული განყოფილების გასასვლელთან მოხდა, როდესაც საავადმყოფოს ექიმები სამსახურიდან მიდიოდნენ, ნათესავებს კი გაწერილი ავადმყოფები მიჰყავდათ. ჯერ-ჯერობით არავინ ამბობს, შკონდა თუ არა რამიმე კავშირი დამნაშავეს ამ საავადმყოფოსა და მის თანამშრომლებთან, ამდენად, დანაშაულის მოტივიც უცნობია.

რა დაგეგმავს, ვინ დაგეგმავს ასე, გიორგი?

აქამდე ცოტა ძნელი წარმოსადგენი იყო, რა უნდა გაეკეთებინა ადამიანს ისეთი, მისთვის თუნდაც ჰალსტუხიანი, მაგრამ მაინც ხელიკი რომ ეწოდებინათ. თარგამაძემ ეს მოახერხა; არა — კახამ, რომელსაც ირონიით, მაგრამ მაინც „რკინის კაცი“ შეარქვეს; არა — გივიმ, რომელსაც უწყინარი „გივივივი“ ეწოდა, არამედ გიორგიმ, რომელიც საყოველთაო სიყვარულითა და პატივისცემით სარგებლობდა და რომელსაც ადრეული ასაკიდანვე ხელისგულზე ატარებდა ყველა, ვისთანაც ის მივიდა. შემდეგ რა დაგეგმავს, ვინ დაგეგმავს ასე, გიორგი?

ვახტანგ ბოჭორიშვილს შეა-ცოდა თავი, შემდეგ კი მისი სა-შუალებით უკვე ბადრი პა-ტარკაციშვილთან აღმოჩნდა. აქაც შეცდა ასლანი, როცა იფიქრა — გველი გამიზრდია უბედო. გველი არა, ბატონო ასლან, ხელიკი, თანაც — ჰალსტუხიანი!

შემდეგ იყო ბადრი და, თუ თეორიულად მაინც დაეუშ-ვებო, რომ ასლანთან ხელიკს რაიმე აკლდა, ბადრისთან ესეც გამოირიცხა.

ერთხელ, პატარაკაციშ-ვილის დაღუპვამდე რამ-დენიმე კვირით ადრე, ნო-ნა გაფრინდაშვილმა მითხ-რა — თარგამაძეს ბადრის-თან აუხდენელი ოცნება არ

დიდებში, ფოთის ქუჩაზე, სულხან მოლაშვილისა და ცოტნე ბაკურიანის საერთო ეზოში გატარებული ბავშვო-ბის შემდეგ ხელიკმა, რომელიც ჯერ ხელიკად არ იწოდებოდა, პიონერთა სასახლის თეატრალურ წრეს მიაშურა, ყალბი პათოსით გაჯერებული მეტყველება დაიყენა და ხელიკობისკენ მიმავალ გზა-საც დაადგა. შემდეგ იყო „იბერვიზია“ და საქართვე-ლოს ეროვნული ბანკის იმჟა-მინდელ პრეზიდენტ ნოდარ ჯავახიშვილის ქალიშვილზე დაქორწინება. ერთი და მე-ორეც („იბერვიზია“ და ქორწინება) მხოლოდ მანამ-დე აღმოჩნდა საჭირო, სანამ

მომავალი ხელიკი ერთი სა-ფეხურით მაღლა აიწევდა, ტრასაზე ტრაფარეტ „ბათუ-მი — 350კმ“-ს დაინახავდა და ვაზელინის სათანადო რაო-დენობით აღჭურვილი, „ას-ლანვიზის“ დირექტორობას ჩაიბარებდა.

წლების შემდეგ თარგამა-ძემ იმის თქმაც კი მოახერხა, მე და ასლანი აჭარაში სიტყ-ვის თავისუფლებას ვიცავდი-თო. ამაზე ნათქვამი — ღმერ-თო, რატომ არ გაიცინებო... იმ პერიოდისთვის ხელიკს უკვე კარგად განვითარებული ყნოსვა ჰქონდა, მომენტალუ-რად და უმეცდომოდ იგრძნო, სიო საიდან უბერავდა და ჯერ ან განსვენებულ აკადემიკოს

ქონია, რასაც ხელს დაა-დებდა, ყველაფერს მაშინ-ვე უსრულებდა და „ვარს-კვლავიჭუნასავით“ ჰყავ-და, დღეს რომ ბადრი ნა-ხოთ (საუბარი იმ პერიოდ-ში შედგა, როცა ტელევი-ზიით ახალი გამოქვეყნე-ბული იყო პატარაკაციშვი-ლის მიერ თარგამაძისთ-ვის გამოგზავნილი და ამ უკანასკნელის მიერ ხელი-სუფლებისთვის გადაცე-მული სკანდალური ვიდე-ორჩანაწერი კოდუას მონა-ნილობით), სახზე შეიძ-ლება ვერც იცნოთ, ოცი წლით არის დაბერებული ამ ღალატისგანო.

ეს, გარკვეულწილად, ახალი „სიმაღლე“ იყო ხელიკის „შე-მოქმედებით ბიოგრაფიაში“. ასლანს მან, უბრალოდ, უგანა და უკეთესი ადგილი იპოვა. აი, ბადრის კი მანამდე უღალატა, სანამ განუდგებოდა და მის მტრებზე დაიწყო მუშაობა. მაგრამ, საოცრება, აი, რაა: მთელმა საქართველომ იც-ის, რომ ხელიკის „აქოშინებუ-ლი შევარდნა“ „იმედის“ სტუ-დიაში 2007 წლის 7 ნოემბერს დადგმული სპექტაკლი იყო, რომ ტელეკომპანიის დარბე-ვისთანავე ხელიკი ზრდილო-ბიანად კოდუას მანქანით გა-მოიყვანეს შენობიდან და კაბი-ნეტიდან თავისი პირადი იარა-ღი კი ჩამოუტანეს — ემანდ არ

დაიკარგოსო (ეს მაშინ, როცა „ტელევიმედის“ სხვა, რიგით თანამშრომლებს, ფეხბძიმე ქა-ლებს მინაზე აწვევდნენ, სხვებს კი ლუბლიანას ქუჩაზე ფეხდაფეხ მისდევდნენ ცემა-ციმით და ტალახში აგორავებ-დნენ), რომ რის ვაი-ვაგალაბი ხელახლა ამუშავებული „იმე-დი“ ხელმეორედ სწორედ ხელიკმა დახურა ხელისუფლე-ბის დაკვეთით, რომ პოლიტი-კაში უკვე მერამდენედ დაბრუ-ნებული ხელიკის პარტიას „რა-ტომაც“ დონაძისა და მერა-ბიშვილის „ეკო-ფუდი“ აფი-ნანსებდა... ყველამ ყველაფე-რი კარგად იცის, მაგრამ მის პარტიას და პირადად ხელიკს... მაინც საოცრად მაღალი რეი-ტინგი აქვს, მათ შორის, რო-გორც შესაძლო საპრეზიდენ-ტო კანდიდატს!

სხვათაშორის, ამ სუბიექტს პერსონალურად ხომ შეარქ-ვეს „ხელიკი“, არც მისი პარ-ტია დაივიწყეს და „ფარსი-ველ-დემოკრატების“ „ტიტუ-ლი“ მიანიჭეს. არც ესაა შემ-თხვევითი. გიორგი თარგამა-ძე ისევე შორსაა ქრისტიანო-ბისგან, როგორც საქართვე-ლო რუსეთთან ომის მოგების-

გან. ჭეშმარიტი მართლმადი-დელები ქრისტიანობით არ სპეკულირებენ... ამის შემდეგ ნულარ გაეკვს პრეტენზია, რომ ქართველებს აზროვნების უნარი გაგვანია და უკეთეს ხელისუფლებასა და ცხოვრებას ვიმსახურებთ. იქ, სადაც ხელიკი, თუნდაც ჰალსტუხიანი, ოპოზიციონე-რად მიანჩნიათ, საუბარი დამ-თავრებულია. გულწრფელად გეტყვით, მე მხოლოდ ხელი-სუფლების — ნაციონალების გამკვირვება — ბატონებო, რაში გჭირდებათ მოლაპატე, თანაც ნიჭიერი? გგონიათ, რომ უმტკივნეულოდ გადაა-ბარებთ ხელისუფლებას და მშვიდად იცხოვრებთ? რატომ გავიწყდებათ, რომ, როგორც კი შესაბამის სუსს იყნოსავს, ხელიკი თქვენც გილაპატებთ, ვაგინირებთ და ახალ პატრონს მოქებნის?

ამასწინათ ერთ ადგილას ასეთი შეფასება მოვისმინა: თარგამაძე ისეთი ნაძირა-ლაა, დიდი შანსია, რომ სა-ქართველოს პრეზიდენტობა-საც გამოჰპირას ხელი მომა-ვალშიო. რაც მართალია, მართალია.

სალკალორ დვალდი

P.S. ერთადერთი ქუჩა თავის შობილოდ დიდებში, რომე-ლის თარგამაძემ და მისმა პარტიამ წინასაარჩევრო კამპანი-ისა გამოტოვეს და მოსახლეობას არ შეხვდნენ, ფოთის ქუჩა იყო, სადაც თარგამაძე დაიბადა და გაიზარდა. ხელიკი ამ ქუ-ჩის მოსახლეობას არ დაენახა. უფრო სწორად, ალბათ, — ვერ.

დააბრუნებს თუ არა «ბლოკ-ჯორჯია» საავადმყოფოებში გატანილ ქონებას?

სამშენებლო კომპანია „ბლოკ-ჯორჯია“ ასამდე სამედიცინო ობიექტის ერთპიროვნული მფლობელი აღარაა. ხელისუფლება იძულებული გახდა, ელიარებინა, რომ ის, რაც პერმანენტულად ქვეყნდება და გაზეთ „საქართველო და მსოფლიოს“ ფურცლებზე, სრული სიბრტლე იყო და ქართულ-ჩეხურ სამშენებლო ფირმას ეკონომიკის სამინისტროსთან გაფორმებული ხელშეკრულებით ნაკისრი არც ერთი ვალდებულება არ შეუსრულებია. შესაბამისად, ათას ხუთას დოლარად გადაცემული სამედიცინო ობიექტები „ბლოკ-ჯორჯიას“ ჩამოერთვა და საჯარიმო სანქციებიც დაეკისრა.

გაზეთ «საქართველო და მსოფლიოს» მსდელობაზე სასურველი შედეგი გამოიღო — «ბლოკ-ჯორჯიას» ათას ხუთას დოლარად გადასებული სამედიცინო ობიექტები ჩამოერთვა.

„ბლოკ-ჯორჯიამ“ 3 წლის განმავლობაში არათუ თანამედ-როვე სტანდარტების შესაბამი-სი 2 ახალი საავადმყოფო (დილ-მისა და სანზონის კლასტერებ-ში) არ ააშენა, არამედ არსებუ-ლი კლინიკებიც გააძარცვა.

„საქართველო და მსოფ-ლიოს“ ერთგულ მკითხ-ველს კარგად ენახსოვრე-ბა, თუ რას ვერდიოთ იმ უკანონობის თაობაზე, რა-საც „ბლოკ-ჯორჯიას“ მესვეურები აღნიშნულ სა-ავადმყოფოებში სწავლიდ-ნენ. მაგალითად, მე-5 სამ-შობიაროდან“ მოხსნეს და გაყიდეს მარმარილოს ფი-ლები, რომლებიც მ-პირკეთებული იყო აღნიშ-ნული შენობა; „ჰემატო-ლოგიის ინსტიტუტიდან“ გათბობის მთელი სისტემა მოხსნეს და ჯარითად ჩაა-ბარეს, მათ შორის 2 გერმან-იული საკვებე, თითოეული 35 ათას დოლარად დირე-ბული; ე. წ. მიხაილოვის სა-ავადმყოფოდან კლინიკის კუთვნილი ჯიბი ნაიყვანეს და ა.შ. მკითხველს ისიც ემახსოვრება, როგორ ისარგებლებს 2008 წლის აგ-ვისტოს ომით და უახგა-როდ ჩაბარებული სისხლი გაყიდეს. ეს მცირე ჩამო-ნათვალა მათ მიერ ჩადე-ნილი უკანონობისა.

რა თქმა უნდა, პროფესიული სიამაყის გრძობა გვაქვს, ჩვენ-მა მცდელობამ ამაოდ რომ არ ჩაიარა და სასურველი შედეგი გამოიღო, რაც ასე იშვიათია. თუმცა, ხელისუფლების მიერ აღიარებული შეცდომების მიუ-ხედავად, ყველაფერი ბოლომ-დე გარკვეული არაა და „ბლოკ-ჯორჯიასთვის“ ქონების ჩა-მორთმევა ისეთივე ბურუსითაა მოცული, როგორც ტენ-დერში მათი გამარჯვება იყო.

„საქართველო და მსოფ-ლიოს“ მიხაილოვის საავადმ-ყოფოს ყოფილ დირექტორს, ბატონ გია ნიშნიანიძეს დაუ-კავშირდა და მომხდარის შე-ფასება სთხოვა.

ბიპ ნიშნიანიძე:

— აღნიშნული პროექტი ობიექტური მიზეზების გამო თავიდანვე წარუმატებლობის-თვის იყო განიშრული, მაგრამ საინტერესოა, დაკარგულ დროს ვინ ააწაზღაურებს და ვინ აგებს ამაზე პასუხს. „ბლოკ-ჯორჯია“ რომც დაა-ჯარიმონ, ამ სისტემას ამით არაფერი ეშველება. ძალან-ცუდი ფაქტი მოხდა და, შეიძ-ლება ითქვას, რომ ეს მარტო „ბლოკ-ჯორჯიას“ დანაშაული არაა. ამაში მონაწილეობდნენ სახელმწიფო სტრუქტურები, სამინისტროები და ჩინოვნიკე-ბი. ასე კი არა, ერთი ახალი სა-ავადმყოფო არ აშენებულა.

„ბლოკ-ჯორჯიას“ წარმო-მადგენლები აცხადებენ, 16 მი-ლიონის ინვესტიცია განვა-ხორციელეთ გამოცემულ ობიექტებზე. თუნდაც თბი-ლისის მასშტაბით ერთი ობი-ექტი დამისახელებო, სადაც ამ კომპანიამ 16 მილიონის კი არა, ათას ექვსასი ლარის ინვესტი-ცია ჩადო. მიმღებ განყოფილე-ბას რომ შეეძლება, ესაა ინვეს-ტიცია? ჯანდაცვის ყველა ობიექტი რა საავალალო მდგო-მარეობაშიც ჩაიბარეს, იმავე მდგომარეობაშია დღესაც. როგორც თქვენი გაზეთი წე-რდა, როცა „ბლოკ-ჯორჯიამ“ თავი ამ სამედიცინო ობიექტე-ბის შეპატრონედ დაიფიცა, მა-ტერიალურ ფასულობაზე ხე-ლი მიუხედავებოდა და ზოგიერ-თი საავადმყოფოს ქონება მი-ითვისა. ერთი საავადმყოფო-დან გათბობის სისტემა წაუ-ღია, მეორედან — აპარატურა, მესამედან — ტრანსპორტი და, საინტერესოა, აღნიშნულ ქო-ნებას უკან დააბრუნებინებენ თუ არა. გაურკვეველია, ასევე, ქუთაისის 25 მილიონად ღირე-ბული უახლესი საავადმყოფოს ბედი, რომელიც მათ 1000 დო-ლარად შეიძინეს. საინტერე-სოა, იგი „ბლოკ-ჯორჯიას“ განკარგულებაში დარჩება თუ ხალხს დაუბრუნდება; თუნ-დაც „ჰემატოლოგიის ინსტი-ტუტი“, ყოფილი „მიხაილოვის

საავადმყოფო“ და ა.შ. რა ქო-ნება ჩამოართვეს და რა დაუ-ტოვეს? კარგი, ეს პროექტი ჩა-იშალა, მაგრამ რა ბედი ელის თბილისის ჯანდაცვის სისტე-მას, ხელახალ ტენდერს გამო-აცხადებენ ამ ობიექტებზე? ვინ არის რაიონებში დაწყებუ-ლი ახალი პროექტის ავტორი, რა დევს ამ ხელშეკრულებაში? ახლა გამოდის ჯანდაცვის პი-რობითი მინისტრი ალექსანდ-რე კვიციანი და იძახის, სა-დაზღვევო კომპანიებთან 3-წლიანი ხელშეკრულება ფორ-მდებაო. რა იქნება სამი წლის შემდეგ? ისევ ბოდიშს მოვიხ-დით? პირველმა არ გამართ-ლა და დიდი ალბათობაა, რომ მეორეც წარუმატებლობისთ-ვის იქნება განიშრული. საქარ-თველოში ყალბადება ჯანდაც-ვის სისტემის ახალი ფორმა, რომლის ანალოგი მსოფლიოში არ არსებობს.

— ბატონო გია, რატომ ხართ დარწმუნებული, რომ არ გამართლებს?

— ნინა პროექტმა ფიასკო განიცადა და სადაზღვევო კომპანიების სახით განტევე-ბის ვაცები იპოვეს. უბრალოდ, მოთამაშებულ შეიცვალა. სამ-შენებლო კომპანია სადაზღვე-ვოებმა ჩაანაცვლა. სამკურნა-ლო სისტემის მთლიანად კერ-ძო სტრუქტურებისთვის გადა-ცემი სახელმწიფო იხსნის და

იცილებს ყოველგვარ ვალდე-ბულებას, პასუხისმგებლობას საკუთარი მოსახლეობის წინა-შე, რაც დანაშაულია. სახელმ-წიფო მინიმალურ დონეზე მა-ინც უნდა გაუწიოს მომსახურე-ბა საკუთარ ხალხს, ეს აქსი-ომაა. ჯერ კიდევ როდის თქვით, რომ პროექტი „ასი ახალი საავადმყოფო“ არ გაა-მართლებდა. ხომ აღმოვჩნდით მართლები? ამას დიდი ნოსტ-რადამუსობა არ უნდოდა, თა-დაზღვევო კომპანიებთან 3-წლიანი ხელშეკრულება ფორ-მდებაო. რა იქნება სამი წლის შემდეგ? ისევ ბოდიშს მოვიხ-დით? პირველმა არ გამართ-ლა და დიდი ალბათობაა, რომ მეორეც წარუმატებლობისთ-ვის იქნება განიშრული. საქარ-თველოში ყალბადება ჯანდაც-ვის სისტემის ახალი ფორმა, რომლის ანალოგი მსოფლიოში არ არსებობს.

— შედეგით არ ხართ კმა-ყოფილი?

— პრესისა და ექიმების პრო-ტესტმარაღაც შედეგი მოგვცა, „ბლოკ-ჯორჯიას“ შეცდომები აღარ აპატიეს და გარკვეული ზომები მიიღეს, მაგრამ კვლავ იმავე ვიმეორებთ. ჭკუა ხომ უნდა ვისწავლოთ! ჭკვიანსა და სულელს შორის ის განსხვავე-ბაა, რომ ჭკვიანი შეცდომებზე სწავლობს, სულელი კი — იმე-ორებს. კერძო სტრუქტურა და-

ფუძნებულია მოგებაზე. ხალხის ინტერესებიდან გამომდინარე, ნამგებინა მომსახურებას მხო-ლოდ და მხოლოდ სახელმწიფო ენევა და ამას დოტაცია ჰქვია. სახელმწიფო შეიძლება დო-ტაციური სფერო განავითა-როს და დააფინანსოს ბიუჯე-ტიდან, მაგრამ კერძო სტრუქ-ტურა ამას ვერ გააკეთებს. ახა-ლი თანამედროვე აპარატუ-რით აღჭურვილი ჰოსპიტლის აშენება საკმაოდ ძვირადღი-რებული სიამოვნებაა. საშუა-ლოდ ერთი საწოლი 150 ათას-ზე ნაკლები არ ჯდება, თუ მხოლოდ ფასადის შეღებვა და მეორადი ტექნიკის შეტანა არ გვიწევს, შესაბამისად, 50-სა-წლიანი საავადმყოფოს ასა-შენებლად 5-6 მილიონიანი ინ-ვესტიციას საჭიროა და ამ თან-ხას მერე ამოღება ხომ უნდა. ათადგილიანი საავადმყოფო ჩემთვის წარმოუდგენელია, ამბულატორიაა, ლაზარეთია თუ რა არის? დღეს საქართვე-ლოს რეგიონებში ამხელა ინ-ვესტიციის განხორციელება უკან დაბრუნებადი არაა. რაი-ონებში ხალხი ქორწილსა და ქელებს ვეღარ იხდის და რა უნ-და გაყიდოს, რომ ძვირადღი-რებული მკურნალობა ჩაიტა-როს? თეორიულად ხელისუფ-ლების მორტი ინიციატივა ზღაპარს ჰგავს.

ნათია ქადაგიშვილი

გიორგი არველას «შეოქმედების» მსხვერპლთა რაოდენობა იზრდება

მაშ ასე, როგორც დაგვირდით, «საქართველო და მსოფლიო» აგრძელებს 13 მარტს ტელეკომპანია «იმედის» ეთერში გასული «იმიტირებული ქრონიკის» შედეგად გარდაცვლილთა შესახებ ინფორმაციის მოძიებას. ამჯერად ამ თემაზე სასაუბროდ ადამიანის უფლებათა დაცვის ცენტრის შიდა ქართლის რეგიონული ორგანიზაციის კოორდინატორს, გაზეთ «ქართლის ხმის» რედაქტორს ბექა ნინიკაშვილს დავუკავშირდით, რომელმაც ზემოთ აღნიშნული გადაცემის კიდევ ორ მსხვერპლზე — 73 წლის ლამარა ბუბუნაშვილსა და 45 წლის ავთანდილ კაპანაძეს ინფორმაცია მოგვანოდა.

— ტყვიავის საავადმყოფოში განთავსებული სასწრაფო სამედიცინო დახმარების ცენტრიდან გვაცნობენ, რომ «მოდელირებული ომის» ეთერში გასვლის შედეგად, გორის რაიონის სოფელ არბოს მკვიდრი, 45 წლის ავთანდილ კაპანაძე (ინფორმაცია სასწრაფო სამედიცინო დახმარების ცენტრის თანამშრომელმა ეკა ბუზლურაშვილმა მოგვანოდა) და გორის რაიონის სოფელ მარანას მკვიდრი 73 წლის ლამარა ბუბუნაშვილი გარდაიცვალნენ.

რომ ამ ადამიანის გარდაცვალების მიზეზი სწორედ ეს «იმიტირებული ქრონიკა» გახდა. ისინი ყველაზე, რომ ამ სიუჟეტის ნახვის შემდეგ ქალბატონი ლამარა ძალიან განერვიულდა, აუნია წნევა, მას მისცეს წამლები, დამამშვიდებლები, მაგრამ მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობა მაინც გაუარესდა, განუვითარდა ინსულტი და მოგვიანებით, სამწუხაროდ, გარდაიცვალა.

და, უმეტესად, გულის შეტევისა და ინსულტის შემთხვევები იყო.

თბილისში, შარტავას ქ. №41-ში სასწრაფო დახმარება ათი წლის ბავშვის გამო გამოიძახეს, რომელმაც ამ გადაცემის ნახვის შემდეგ თავი შეუძლოდ იგრძნო, განერვიულდა და კრუნჩხვები დაეწყო.

კრუნჩხვა დაემართა სოფელ ტყვიავაში რვა წლის ბავშვსაც. როგორც მისმა ბებია მანანა ჯირაკელიშვილმა გვიამბო, მისი შვილიშვილი უარესად სტრესულ მდგომარეობაში ჩავარდა და მთელი ღამე არ უძინია. ბავშვს მამა 2008 წლის აგვისტოს ომში დაეღუპა და, ეტყობა, პატარას გაუმეორდა ის განცდა, სტრესი, რომელიც მამის გადარჩენისას დაინახა.

იმის თქმა მინდა, რომ იმ დროს, როცა, სავარაუდოდ, კაპანაძეებთან პოლიცია მივიდა, იგი შინ არ იყო და, შესაბამისად, ალბათ, პირადად არც გაუფრთხილებიათ.

ამისთვის, რა თქმა უნდა, თითოეულმა დამნაშავემ პასუხი უნდა აგოს. ყველა, ვინც ამ შემზარავი, საშინელი სიუჟეტის მომზადებაში რაიმე წვლილი შეიტანა, უნდა დაიხადოს კანონის სრული სიმკაცრით, რადგან ეს არის დანაშაული ჩადენილი არა ერთი, ორი ან რამდენიმე ადამიანის, არამედ ერისა და ქვეყნის წინაშე.

გარდაცვლილთა ოჯახების ახლომეზობლებს, ნათესავებს და გვერდობის ადამიანებს, რომ ორივე შემთხვევაში გარდაცვალების მიზეზი იყო ტელეკომპანია «იმედის» 13 მარტის გადაცემა.

ექიმმა ეკა ბუზლურაშვილმა გვითხრა, რომ ბრიგადა გამოძახებისთანავე გავიდა, მაგრამ ავადმყოფი გარდაცვლილი დახვდა. ბუბუნაშვილის გარდაცვალების მიზეზი შიპერტროფული კრიზისი იყო, რომელიც სტრესულმა მდგომარეობამ გამოიწვია.

იმ ღამით, 13 მარტს, ჯანმრთელობის მკვეთრი გაუარესების ბევრი შემთხვევა დაფიქსირდა: გორის რაიონის სოფელ ფლავისმანში, ერთ-ერთ ოჯახში, სადაც ტყვიავის საავადმყოფოს ექიმი სტუმრად იმყოფებოდა, მასპინძელთაგან ერთ-ერთს გადაცემის ნახვის შემდეგ სასწრაფო სამედიცინო დახმარება დასჭირდა...

ნით ჩაინერეს ჩვენი მონაცემები, მერე სადღაც გადარეკეს, გადმორეკეს, ერთი სიტყვით, დრო გაიყვანეს და შემდეგ, როცა მივედით გარდაცვლილის ოჯახში, სწორედ იმ ჩიხიდან, სადაც იგი ცხოვრობდა, გამოვიდა პოლიციის მანქანა; შემდეგ, რაც გაგვიკვირდა, ის იყო, რომ ჭირისუფლები ისე დაგვგვინდნენ, თითქოს გველოდნენ... ერთი სიტყვით, ჩვენ ყველანი დავრწმუნდით, რომ ის შეყოვნება საგუშაგოზე, გადარეკვა, გადმორეკვა, დროს გასაყვანი ხრიკი იყო, რათა, სანამ ჩვენ იქ მივიდოდით, მოესწროთ გარდაცვლილის ოჯახის წევრების გაფრთხილება, მათაც «ზედმეტი» არაფერი ნამოსცდენიათ. ამის თქმის საფუძველს მაძლევს თუნდაც გარდაცვლილის მეუღლის ნათქვამი, რომ ქრონიკის სიუჟეტის არაფერ შუაშია. იგი აშკარად დამინებული იყო, ასე რომ, სიმართლე გითხრათ, არა მგონია, მან ან გარდაცვლილის რომელიმე სხვა უფლებამონაცვლე პირმა სასამართლოში სარჩელი შეიტანოს.

— თქვენი აზრით, უნდა დადგეს თუ არა ამ გადაცემის გამო კონკრეტული ადამიანების პასუხისმგებლობის საკითხი?

ამისთვის, რა თქმა უნდა, თითოეულმა დამნაშავემ პასუხი უნდა აგოს. ყველა, ვინც ამ შემზარავი, საშინელი სიუჟეტის მომზადებაში რაიმე წვლილი შეიტანა, უნდა დაიხადოს კანონის სრული სიმკაცრით, რადგან ეს არის დანაშაული ჩადენილი არა ერთი, ორი ან რამდენიმე ადამიანის, არამედ ერისა და ქვეყნის წინაშე.

როგორც გარდაცვლილის ძმასთან გავარკვიეთ, ავთანდილ კაპანაძეს გული აწუხებდა, ინფარქტი ჰქონდა გადატანილი, მაგრამ სასიკვდილო არაფერი სჭირდა.

გადაცემის დამთავრებიდან რამდენიმე საათის განმავლობაში ტყვიავაში ოცამდე გამომძახება იყო, რაც იმაზე მეტყველებს, რომ ამ გადაცემამ უკიდურესად უარყოფითად იმოქმედა მოსახლეობაზე...

— როგორც გითხარით, სოფელ არბოში ავთანდილ კაპანაძის ოჯახის წევრების გან მოვისმინე აბსოლუტურად განსხვავებული, საპირისპირო მოსაზრებები. მეტსაც გეტყვით, როცა სოფელ არბოში, კაპანაძის ოჯახის წევრებთან შესახვედრად ჩავედი, იქ, ქართული საჯარო ნაწილების საგუშაგოზე დაახლოებით ნახევარი საათი შეგვაყოვნეს. ზედმინე-

ნათქვამი, რომ ქრონიკის სიუჟეტის არაფერ შუაშია. იგი აშკარად დამინებული იყო, ასე რომ, სიმართლე გითხრათ, არა მგონია, მან ან გარდაცვლილის რომელიმე სხვა უფლებამონაცვლე პირმა სასამართლოში სარჩელი შეიტანოს.

P.S. 15 აპრილს საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციამ მოქალაქე თ.ე.-ს სახელით თბილისის საქალაქო სასამართლოში სარჩელი შეიტანა. როგორც ჩვენთვისაც ცნობილი, ეს ვინმე თ.ე. ტელეკომპანია «იმედს» უჩივის და მისი ხელმძღვანელებისგან 13 მარტის იმიტირებული ქრონიკის შედეგად მიყენებული მორალური ზარალის ანაზღაურებას 5000 ლარის ოდენობით ითხოვს. დაზარალებულს სარჩელში მითითებული აქვს, რომ აღნიშნულ გადაცემაში მოსმენილი ინფორმაციის შედეგად იგი შეუძლოდ გახდა, დაკარგა გონება, რის გამოც მისმა ოჯახის წევრებმა სასწრაფო სამედიცინო დახმარების ბრიგადა გამოიძახეს...

კაპანაძის მეუღლე კი სრულიად საპირისპიროს ამტკიცებს; თქვა, რომ ქრონიკის სიუჟეტი არაფერ შუაშია, რადგან მისი მეუღლის ჯანმრთელობის მდგომარეობა ისედაც მძიმე იყო.

გორში ოცდათექვსმეტი გამოძახება დაფიქსირდა. აქედან ათ პაციენტს საავადმყოფოში გადაყვანა დასჭირ-

და, როგორც გითხარით, სოფელ არბოში ავთანდილ კაპანაძის ოჯახის წევრების გან მოვისმინე აბსოლუტურად განსხვავებული, საპირისპირო მოსაზრებები. მეტსაც გეტყვით, როცა სოფელ არბოში, კაპანაძის ოჯახის წევრებთან შესახვედრად ჩავედი, იქ, ქართული საჯარო ნაწილების საგუშაგოზე დაახლოებით ნახევარი საათი შეგვაყოვნეს. ზედმინე-

ნათქვამი, რომ ქრონიკის სიუჟეტის არაფერ შუაშია. იგი აშკარად დამინებული იყო, ასე რომ, სიმართლე გითხრათ, არა მგონია, მან ან გარდაცვლილის რომელიმე სხვა უფლებამონაცვლე პირმა სასამართლოში სარჩელი შეიტანოს.

ჩვენ, რა თქმა უნდა, ვცადეთ მასთან დაკავშირება, მაგრამ, როგორც ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციაში გვითხრეს, იგი ამ თემაზე საჯაროდ არ საუბრობს. მეტიც, მისი ვინაობაც კი გასაიდუმლოებულია მისივე მოთხოვნით, მისი უსაფრთხოების მიზნით...

იმასაც არავინ უარყოფს, რომ ქრონიკის სიუჟეტმა ავთანდილ კაპანაძე უკიდურესად შეაშფოთა და გააღიზიანა, შედეგად გულის შეტევა დაეწყო და მეორე დღეს, 14 მარტს, გამთენიისას გარდაიცვალა.

გორში ოცდათექვსმეტი გამოძახება დაფიქსირდა. აქედან ათ პაციენტს საავადმყოფოში გადაყვანა დასჭირ-

და, როგორც გითხარით, სოფელ არბოში ავთანდილ კაპანაძის ოჯახის წევრების გან მოვისმინე აბსოლუტურად განსხვავებული, საპირისპირო მოსაზრებები. მეტსაც გეტყვით, როცა სოფელ არბოში, კაპანაძის ოჯახის წევრებთან შესახვედრად ჩავედი, იქ, ქართული საჯარო ნაწილების საგუშაგოზე დაახლოებით ნახევარი საათი შეგვაყოვნეს. ზედმინე-

ნათქვამი, რომ ქრონიკის სიუჟეტის არაფერ შუაშია. იგი აშკარად დამინებული იყო, ასე რომ, სიმართლე გითხრათ, არა მგონია, მან ან გარდაცვლილის რომელიმე სხვა უფლებამონაცვლე პირმა სასამართლოში სარჩელი შეიტანოს.

P.P.S. შეგახსენებთ, რომ «საქართველო და მსოფლიო» აგრძელებს გამოძიებას იმის გასარკვევად, თუ კიდევ რამდენი ადამიანის სიცოცხლე შეინირა «იმიტირებულმა ქრონიკამ». მკითხველებს ვთხოვთ ჩაერთონ ამ პროცესში და ინფორმაცია მოგვანოდონ ნომერზე: 857-36-52-91.

პოლიციელმა შელიამ 60 წლის ნუგზარ მანის უპილის თვალნი დახვრიტა

17 აპრილის საღამოს ზუგდიდში, ენგურქალაქის მუნიციპალიტეტის დასახლებაში შემზარავი მკვლელობა მოხდა — პოლიციელმა უდანაშაულო ადამიანი მოკლა. ამ ტრაგიკული შემთხვევის ოფიციალური და არაოფიციალური ვერსიები ერთმანეთისგან მკვეთრად განსხვავდება.

ოფიციალური: სამართალდამცავი ორგანოების მიერ გავრცელებული ინფორმაციით, ენგურქალაქის მუნიციპალიტეტის დასახლებაში მცხოვრებ მამა-შვილ ვეფხია და გიორგი თოლორაიებს შორის არსებული დაპირისპირების გამო მეზობლებმა პოლიცია გამოიძახეს. გიორგი თოლორაია დააკავეს. პოლიციაში მის წაყვანას მამა-შვილი ნუგზარ და ნუკრი მანიები შეენიანაღმდეგნენ. განვე-

გამონევისა და შეხლა-შემოხლის შედეგად პოლიციელ ედუარდ მელიას რევოლვერი გაუვარდა, ნუგზარ მანიას ტყვია მუცლის არეში მოხვდა და გარდაიცვალა.

დაკავებული. ის ბიჭი ეხვეწებოდა, არ დამაკავოთ, ვეკურნალობ. ნუგზარი პოლიციელთან მივიდა და უთხრა, არ გეცოდებოდა, როგორ გეხვეწებოდა, გაუშვით, ნუსცემით. ერთ-ერთმა პოლიციელმა მას უპასუხა: ნაღ აქედან, თავი ხომ არ მოგძულეხარ და ნუგზარ მანიას ხელი ჰკრა.

ამოილო და ნუკრის დაუმიზნა, მაშინ მამა შეიღს გადაეფარა და ტყვიაც მას მოხვდა.

თამაშა ძირია: — მკვლელობა ჩემს სახლთან ახლოს მოხდა. პირველად ხმა შემომესმა, ბიჭი ყვიროდა, რატომ მირტყამთ, რატომ მკლავოთ. ორი პოლიციელი ახალგაზრდა ბიჭს ურტყამდა, ის კი გაჰყვიროდა, ხომ იცით «უსლოვანი» მაქვს და პრობლემებს რატომ მიქმნითო. ჩვენი მეზობელი ნუგზარ მანია ამ ბიჭს გამოექცოდა, შემდეგ ნუგზარის შვილიც მოვიდა. ერთ-ერთი პოლიცი-

ელი იარაღს უაზროდ ატრიალებდა. მერე ნუგზარის შვილს — ნუკრის დაუმიზნა. მერე იყო განვე-გამონევა, გასროლის ხმაც გაისმა და ნუგზარი ჩაიკეცა — მუცელში იყო დაჭრილი.

თა ზუგდიდის საზოგადოება, უსაზღვროდ დიდი ტკივილი მიაყენა ნ. მანიას ოჯახს. «ჩემი სრულიად უდანაშაულო ძმა პოლიციელებმა მომიკლეს. იგი ზუგდიდის ივერიის ღვთისმშობლის სახელობის საკათედრო ტაძრის მშენებლობაზე მუშაობდა და იმ დღეს შინ დაღლილ-დაქანცული ბრუნდებოდა. პოლიციელებმა ძალიან ვით მომიკლეს ქუჩაში. რატომ აქვთ პოლიციელებს ამდენი უფლება?» — აცხადებს მოკლულის და დალი მანია.

და ნუგზარ მანია ერთად ვმგზავრობდით. ავტობუსიდან ჩამოსვლისას დავიჩხვრეთ პოლიციელები, რომლებსაც ახალგაზრდა ბიჭი ჰყვავდათ

ყოველივე ამას ხედავდა ნუგზარის შვილი — ნუკრი, რომელიც მამას გამოექცოდა.

პოლიციელმა მასაც ხელი ჰკრა, ნუკრიმაც ხელი შეუბრუნა, გაბრაზებულმა პოლიციელმა იარაღი

ამ მკვლელობამ ალაშფო-

ლადო ძირია, ზუგდიდი

მსურთ, გაგზავნათ თქვენი მისამართები? დაგზავნეთ: 38-41-97, ან მოგზავნეთ: info@geworld.net

საქართველო

სამს, როგორც სასაღმარეო

„საქართველო და მსოფლიოში“ გამოქვეყნებული წერილები პოლიტიკატიმარ ვლადიმერ ვახანიას საქმეზე ერთგვარი საგაა უდანაშაულო ადამიანის შესახებ. ჩვენს პუბლიკაციებს ქვეტექსტად გასდევს ასეთი ჩანაფიქრიც — საჯაროდ წარმოვაჩინოთ ჩვენი სასამართლო სისტემის მზადყოფნა, ემსახუროს ჭეშმარიტებას და ქმნას მართალი სამართალი, კერძოდ, თუნდაც ამ ერთ მაგალითზე დაამტკიცოს, რომ მას ხელენიფება დაშვებული სამართლებრივი შეცდომის გამოსწორება, არ მოერიდება გამამართლებელი განაჩენის გამოტანას, მიუხედავად იმისა, რომ თავისი ამგვარი გადაწყვეტილებით შეიძლება რომელიმე მაღალჩინოსნის გულსწყრომა გამოინვიოს.

განცხადება, რომელსაც დღეს ვაქვეყნებთ, გამიზნულია საიმისოდ, რომ, ჯერ ერთი, საჯაროდ გამოვიტანოთ იურიდიულ მეცნიერებათა დოქტორის, აკადემიკოს ვლადიმერ ვახანიას პროფესიული შეფასება მის თავზე დატრიალებული უკანონო ქმედებების შესახებ; მეორე, დარწმუნებით შეიძლება ითქვას, რომ მისი დასკვნები დაეხმარება ამ საქმესთან დაკავშირებულ იურისტებს, უზინარეს ყოვლისა, მოსამართლეებს, მიიღონ კანონით გათვალისწინებული სამართლიანი გადაწყვეტილება; მესამე, ეს განცხადება, იმედია, ერთგვარი გზამკვლევი იქნება სახალხო დამცველისათვის, რათა მან და მისმა აპარატმა მაღალ დონეზე და მიუკერძოებლად შეასრულონ საქართველოს კანონმდებლობით დაკისრებული მოვალეობა.

მამ, მოუსმინეთ პოლიტიკატიმარს.

არამაზ სანებლიძე

მი 17 მარტის განცხადებისა; არ შეამონმა (არ განიხილა) ის გარემოება, რომ დაკავების ოქმის ასლი ძიების ჩემთვის არ გადმოუცია; არ დაუკითხავთ ჩემს მიერ მოთხოვნილი მონაცემები, მათ შორის, სასამართლოში მყოფი თენგიზ კალანდია (რომელიც სასამართლოს ჩატარების შემდეგ დაპატიმრეს შეთითხნილი ბრალდებით და მიუსაჯეს 18 წელი სხვა მონაცემების დაშინების მიზნით).

ყველაფერი ეს დასტურდება ზემოთ აღნიშნული მტკიცებულებებით, საქმის მასალებით და თვით ნაწილობრივ გაყალბებული სასამართლოს სხდომის ოქმითაც, სადაც აღწერილი ჩემი ჩვენებიდან ჩანს: სპეცრაზმელების და პოლიციელების უკანონო ძალადობრივი ქმედება; დაკავება, ჩხრეკა, იარაღის ჩადება; დევნა პოლიტიკური ნიშნით; უკანონოდ პასპორტების ჩამორთმევა თბილისის აეროპორტში 2008 წ. 12 ოქტომბერს; 2009 წლის 11 მარტს (ძიების დაწყებისას) პოლიტიკური პარტიის „მთლიანი საქართველოს“ დამფუძნებელი ყრილობის ჩაშლა ხელისუფლების მიერ. განცხადებულ იყო სასამართლოსთვის საყურადღებო და განსახილველი გარემოებები, მაგრამ ასეთი არ მომხდარა.

სასამართლოს სხდომის ოქმიდან ასევე ერთმნიშვნელოვნად დგინდება, რომ დაკავების ოქმის ასლი ჩემთვის არ გადმოუციათ. სასამართლოს ასევე არ შეუმონებია (არ დაუდგინა) გადაუდებელი ჩხრეკის აუცილებლობის უსაფუძვლოება.

ცალკე აღსანიშნავია დაცვის უფლებების დარღვევა: არც სასამართლოს განხილვამდე, არც სასამართლოს სხდომაზე, არც სასამართლოს ბრძანების გასაჩივრებისას საქმის მასალები გასაცნობად არ გადმოუციათ, არც ჩემთვის, არც ადვოკატებისთვის, მიუხედავად მიმართვებისა (მტკიცდება საქმის მასალებით) და, ამდენად, საჩივარი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოში იყო შედგენილი და შეტანილი საქმის მასალების გაცნობის გარეშე. თავის მხრივ ქუთაისის სააპელაციო სასამართლომ (მიუხედავად მრავალი დარღვევისა) საჩივარი განიხილა ზეპირი მოსმენის გარეშე და დატოვა ძალაში უკანონო სასამართლო გადაწყვეტილება (ბრძანება აღკვეთის ღონისძიების შეფარების შესახებ).

ამრიგად, ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს (მოსამართლე ი. აბშილაძეს) 2009 წლის 17 მარტის ბრძანება აღკვეთის ღონისძიების სახით პატიმრობის შეფარების შესახებ არის განზრახ უკანონო და ყალბი.

6) ფაქტი შეეხება. ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2009 წლის 11 სექტემბრის განაჩენი, რომელიც გამოტანილია უკვე მიკერძოებული მოსამართლე დ. კეკელიძის მიერ, არის განზრახ უდანაშაულებრივი ქმედება, ჩადენილი საქართველოს კონსტიტუციის და სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის შემდეგი მუხლების დარღვევით: პირველი, მე-2, მე-6, მე-8, მე-9, 18-21-ე, 105-108-ე, 140-145-ე, 437-ე, 439-ე, 440-ე, 443-ე, 461-ე, 463-ე, 466-ე, 468-ე, 474-ე, 475-ე, 479-ე, 485-ე, 486-ე, 490-ე და სხვა.

საქართველოს სახალხო დამცველს ბატონ ბიორგი ტულუშს

ცნობისათვის: საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარეს ბატონ ბიორგი პაპუაშვილს

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარეს ბატონ კოტი კუპლაშვილს

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს თავმჯდომარეს ბატონ მალაზაზ ბურულს

საქართველოს იუსტიციის მინისტრს ბატონ ზურაბ აბიძეშვილს

ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს დიდ პალატას საქმეზე 40227/09

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

(სისხლის სამართლის 044090189 საქმეზე დანაშაულებრივი კანონდარღვევის შესახებ)

ბატონო გიორგი, სახალხო დამცველის აპარატიდან მივიღე წერილი № 1119104—7/0061—10/1, რომელშიც მოხოვთ, მიმდინარე სისხლის სამართლის საქმეზე მივითითო კონკრეტული პროცესუალური ნორმების დარღვევის შესახებ. გიპასუხებთ და მოკლედ მოგაწვდით ფაქტებს არა მარტო პროცესუალური დარღვევების, არამედ მთლიანად ადამიანის კონსტიტუციური უფლებების დარღვევების შესახებ, რაც დევს სასამართლო საქმეში და სხვა სახელმწიფო უწყებებში.

1) **ფაქტი პირველი.** ძიება სისხლის სამართლის საქმეზე დაწყებული არარსებული, შეთითხნილი ფაქტებით, ვითომცდა ჩემი ინტერვიუს გამოუქვეყნებლობის (გაუფრცხვლებლობის) მიზნით უზრუნველსის საქმიანობაში ხელის შეშლაზე, რაც ყველა შემთხვევაში დაუშვებელია საქართველოს კონსტიტუციის მე-19, 23-ე, 24-ე მუხლებით და საქართველოს კანონით „საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ“ (ვრცლად იხილეთ შუამდგომლობაში სასამართლოს სახელზე). მსოფლიოს სასამართლო პრაქტიკაში არ არსებობს მაგალითი, რომ ადამიანს დააბრალონ თავისი ინტერვიუს გამოუქვეყნებლობა. გამოძიება საერთოდ არ ჩატარებულა, როგორც ამას ითვალისწინებს საპროცესო კანონმდებლობა. ფაქტები სინამდვილეს არ შეესაბამება. საქმე გაყალბებულია თავიდან ბოლომდე — დანაშაული პირველი ფურცლიდან. ძიების დაწყებას „სახელმწიფო“ დაელოდებოდა და დაელოდა დაელოდა. თორიას ყალბი პატიკი (პირველი ფურცელი), რომელშიც მინიშნებულია გვარი ვაპანია, რომელიც მე არ მკუთვინის.

2) **ფაქტი მეორე.** არ შემდგარა მთავარი პროცესუალური (საგამოძიებო) მოქმედება — დაკავება. ამ ძირითად პროცესუალურ მოქმედებას ადგილი საერთოდ არ ჰქონია. 2009 წლის 15 მარტს ჩემი მამისეულ საცხოვრებელ სახლს ბანდიტურად თავს დაესხა 300 შეიარაღებული სპეცრაზმელი და პოლიციელები, იარაღის მუქარით დაგვანვინეს იატაკზე მე და ჩემი ოთხი მონძე. უკანონო ჩხრეკის, უფრო სწორად, ყაჩაღობის, ძარცვის, ცეცხლსასროლი იარაღის ჩადების შემდეგ, რაიმე ეჭვის, ბრალის, განმარტებისა და დაკავების ოქმის შედგენის გარეშე ჩამსვეს ციხეში. პოლიციელებს ისეთი პროცესუალური ქმედება, როგორცაა დაკავება, არ შეუძლებელია, როგორც ეს

გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 141-145-ე მუხლებით.

მსოფლიო პრაქტიკაში იშვიათია შემთხვევა, რომ ადამიანი არ იყოს პროცესუალურად დაკავებული და ერთ წელზე მეტი იჯდეს ციხეში. ეს არის დღევანდელი საქართველოს თემის დანაშაულებრივი ნონსენსი. საყოველთაოდ ცნობილია, რომ, თუ დაკავებას ადგილი არ ჰქონია, ე.ი. დაკავება უკანონოა. ყველა სხვა შემთხვევაში გამოძიებო ქმედება ითვლება ბათილად. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 145-ე მუხლის თანახმად, „თუ დაკავებისას პირს არ განემარტა დუმლის, დანაშაულის არდაბრალების, ასევე დამცველის მოწვევის უფლების თაობაზე, არ გადაეცა დაკავების ოქმი ან, თუ დაკავების ოქმი შედგენილია არსებითი დარღვევით, რომელიც აუარესებს პირის სამართლებრივ მდგომარეობას, თავისუფლებაზე ზღუდული პირი დაუყოვნებლივ უნდა გათავისუფლდეს“.

ამასთანავე, საპროცესო კოდექსის 286-ე მუხლის მიხედვით, „საგამოძიებო მოქმედების ჩატარებისას დაუშვებელია ძალის, მუქარის, შანტაჟის, მოტყუებისა და სხვა უკანონო ხერხების გამოყენება, ასევე დაუშვებელია ამ მოქმედებაში მონაწილე პირების სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის საფრთხის შექმნა“.

ყველაფერ აღწერილს ჰქონდა ადგილი ჩემთან მიმართებაში. დაკავების არარსებობა, დაკავების ოქმის ფალსიფიცირება გამომძიებელ მერაბ შენგელიას მიერ დადასტურებულია უტყუარი მტკიცებულებით: ორი გრაფიკული ექსპერტიზის დასკვნით; დაკავების ოქმის ფალსიფიცირება ჩანს ვიზუალურადაც, გრაფაში რეგისტრაციის ადგილი ჩანს ნერილია — ქ. ზუგდიდი, იმ დროს, როცა ჩემი რეგისტრაციის ადგილია ქ. თბილისი, რაც, უბრალოდ, მანიშნებს იმას, რომ ოქმი შედგენილია ჩემს დაუსრულებლად პოლიციის კაბინეტში.

შეიარაღებული სპეცრაზმელების ძალადობა ე.წ. დაკავებისა და სხვა საგამოძიებო

ქმედების დროს დადასტურებულია მონაცემების ჩვენებით და უტყუარი ვიდეოჩანაწერის მასალით (თან ერთვის). სახეზეა არა უბრალოდ უკანონო დაკავება-დაპატიმრება, არამედ ჩადენილი უამრავი დანაშაული სამართალდამცველთა მხრიდან და ამის მერე სხვა ფაქტების ჩამოთვლა ზედმეტია, რადგან დაუყოვნებლივ უნდა იყო გათავისუფლებული, მაგრამ ვაგრძელებ დეტალურად.

3) **ფაქტი მესამე.** ჩატარებულია უკანონო ჩხრეკა და ამოღება საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 315-327-ე მუხლების დანაშაულებრივი დარღვევით. ეს იყო არა ჩხრეკა და ამოღება, როგორც ამას ითვალისწინებს კანონი, არამედ ყაჩაღობა და ძარცვა. ფალსიფიცირებულია ჩემი და დამსწრეების ხელმოწერები ჩხრეკის ოქმზე და დადგენილებებზე. ნივთების ე.წ. ნივთმტკიცებულებების ამოღება-დალუქვა არ შემდგარა.

ეს დადასტურებულია მონაცემების (გ. ჩიქოვანის, მ. მაქაცარიას) ჩვენებით და დასტურებს თავად პროკურორი **დ. ხვიტია** 17 მარტს შედგენილი ოქმით, სადაც აღწერილია ჩატარებული ამოღება-ჩხრეკის დოკუმენტებზე ხელმოწერების არარსებობა. ჩხრეკის ოქმისა და დადგენილებების ფალსიფიცირება ჩადენილი გამოძიებულების **ლ. კანკიასა** და **ჯ. გელბახიანის** მიერ ასევე დადასტურებულია უტყუარი გრაფიკული ერთპიროვნული და კომპიუტერი დასკვნებით და 2009 წლის 1 აგვისტოს მიღება-ჩაბარების აქტით.

4) **ფაქტი მეოთხე.** საპროცესო კოდექსის 141-145-ე, 288-ე, 290-ე, 291-ე, 292-ე მუხლების აშკარა დარღვევით პროკურორმა **დ. ხვიტია** 2009 წლის 16 მარტს მიმართა უტყუარი რაიონული სასამართლოს შუამდგომლობით ამოღება-ჩხრეკების კანონიერად ცნობის შესახებ. თავის მხრივ, მოსამართლეებმა **ი. აბშილაძემ** და **დ. კეკელიძემ** მიიღეს უკანონო დადგენილება ამ საგამოძიებო მოქმედებების (ჩხრეკების) კანონიერად ცნობის შესახებ. ეს დასტურდება ზემოაღწერილი მტკიცებულებებით და, კერძოდ, პროკურორ და. ხვიტია

მიერ 17 მარტს შედგენილი ოქმით, რომელიც აუცილებლად უნდა დართოდა 16 მარტის შუამდგომლობას. მოსახეზე არა უბრალოდ უკანონო დაკავება-დაპატიმრება, არამედ ჩადენილი უამრავი დანაშაული სამართალდამცველთა მხრიდან და ამის მერე სხვა ფაქტების ჩამოთვლა ზედმეტია, რადგან დაუყოვნებლივ უნდა იყო გათავისუფლებული, მაგრამ ვაგრძელებ დეტალურად მიკერძოებულ საკითხებს. ე.ი. ამ დროიდან — 2009 წლის 16-17 მარტიდან მოსამართლეები **ი. აბშილაძე** და **დ. კეკელიძე** უკვე იყვნენ დანაშაულებრივად მიკერძოებული საქმისადმი, მაგრამ შემდგომში მიჰყავდათ პროცესი, რითაც ცალსახად უაზრებელი ყვეს **„სისხლის სამართლის პროცესში მონაწილეობის გამომრიცხავი გარემოებების“ შესახებ კანონის მოთხოვნა (აცილება, 105-108-ე მუხლები).**

თავად მოსამართლეებმა უსაფუძვლოდ არ დააკამოფიციონებინეს თავისი მოსამართლოში დაყენებული ამ ნორმების შესაბამისი კანონიერი მოთხოვნა, მათ შორის, თვითამოცნობის შესახებაც. ასეთი რამ ხდება საქართველოში — ევროსაბჭოს წევრ სახელმწიფოში.

5) **ფაქტი მეხუთე.** ნინასნარი პატიმრობის ბრძანება 2009 წლის 17 მარტს გამოტანილი იქნა მოსამართლე **ი. აბშილაძის** მიერ საპროცესო კოდექსის 105-108, 140-146, 150-160-ე მუხლების აშკარა დარღვევით. სასამართლომ დაარღვია პროცესუალური ალკვეთის ღონისძიების შერჩევის (დაპატიმრების) ყველა წესი.

ალკვეთის ღონისძიების შერჩევის დროს პირველ რიგში სავალდებულოა დაკავების კანონიერების დადგენა ჩხრეკისთან ერთად, თუ მას ჰქონდა ადგილი. სასამართლომ საქმე ამ თვალსაზრისით საერთოდ არ განიხილა: არ შეამონმა, არ განიხილა დაკავების ოქმი, ჩხრეკების ოქმები; არ გამოუქვეყნებია არც ერთი საქმის მასალები და მტკიცებულებები (რადგან, როგორც ზემოთ აღწერე, თვითონ მონაწილეობდა საქმის გაყალბებაში); შეადგინა ნაწილობრივ ფალსიფიცირებული სხდომის ოქმი.

სასამართლომ აშკარად დაარღვინა ჩემი დაცვის უფლებები: არ შეამონმა (არ განიხილა) ის გარემოება, რომ საქმის მასალებს არ გავცნობივარ არც მე, არც ადვოკატები, მიუხედავად საქმეში არსებული ჩე-

«მიუხედავად ბედნიერების...»

„ბედნიერება სამხრეთი, თანამდებობა, საბანკო ანგარიში და არც დიდი ოჯახია. ბედნიერება ადამიანის გულის შინაგანი მდგომარეობაა. ადამიანს შეუძლია თავი ბედნიერად ციხესა და მარტოობაშიც კი იგრძნოს, რამდენადაც ეს მისი შინაგანი მდგომარეობა და გარე წარმატებით ან წარუმატებლობით არ განისაზღვრება“.
 მოსკოვისა და სრულიად რუსეთის უწმინდესი პატრიარქი კირილი.

„მიუხედავად ბედნიერების...“ — ამას უცებ მივხვდით, აღდგომის მეორე დღეს, როცა ტელევიზიით საქართველოს პრეზიდენტის გამოსვლა ვიხილე ქუთაისში გამართულ მთავრობის სხდომაზე. ნოუთუქებით მოწონებულ სააკაშვილმა, რომელსაც ისინი განზრახ უცვიოდა ხელიდან (მათი საიმედოობის დემონსტრირების მიზნით!), **„გვანა“**: მომავალი წლიდან მოსწავლეები დაიწყოთ სახელმძღვანელოებს, რადგან პირველიდან ბოლო კლასებამდე სასწავლო პროგრამასი შემაჯავლი ყველა მასალა პორტატიული პერსონალური კომპიუტერების მეხსიერებაში იქნება შეტანილი. ამ კომპიუტერებს კი მოსწავლეებს მთავრობა დაურიგებს. ცხადია, მთავრობა გადაწყვეტს, რომელი მასალა მოსწავლეებისთვის აუცილებელი... და კიდევ: ინგლისური ენა მაპროფილებელი გახდება და მის სწავლებას საქართველო ყველა სკოლაში პირველი კლასიდან დაიწყებს.

ბრწყინვალე შვიდეულის მეორე დღეს — **7 აპრილს** — ქართველები და რუსები, როგორც ყოველთვის, ერთად აღნიშნავენ მართლმადიდებლურ დღესასწაულს — ყოვლადწმიდა ღვთისმშობლის ხატებას. ამ დღეს ხომ იმაზე გაცილებით მეტი სიხარული უკავშირდება, ვიდრე მიუხედავად რეფორმა შეიძლება იყოს: გაბრიელ მთავარანგელოზმა წმიდა მარიაზე ახარა უფლის ძისა და მაცხოვრის მოსალოდნელი დაბადება.

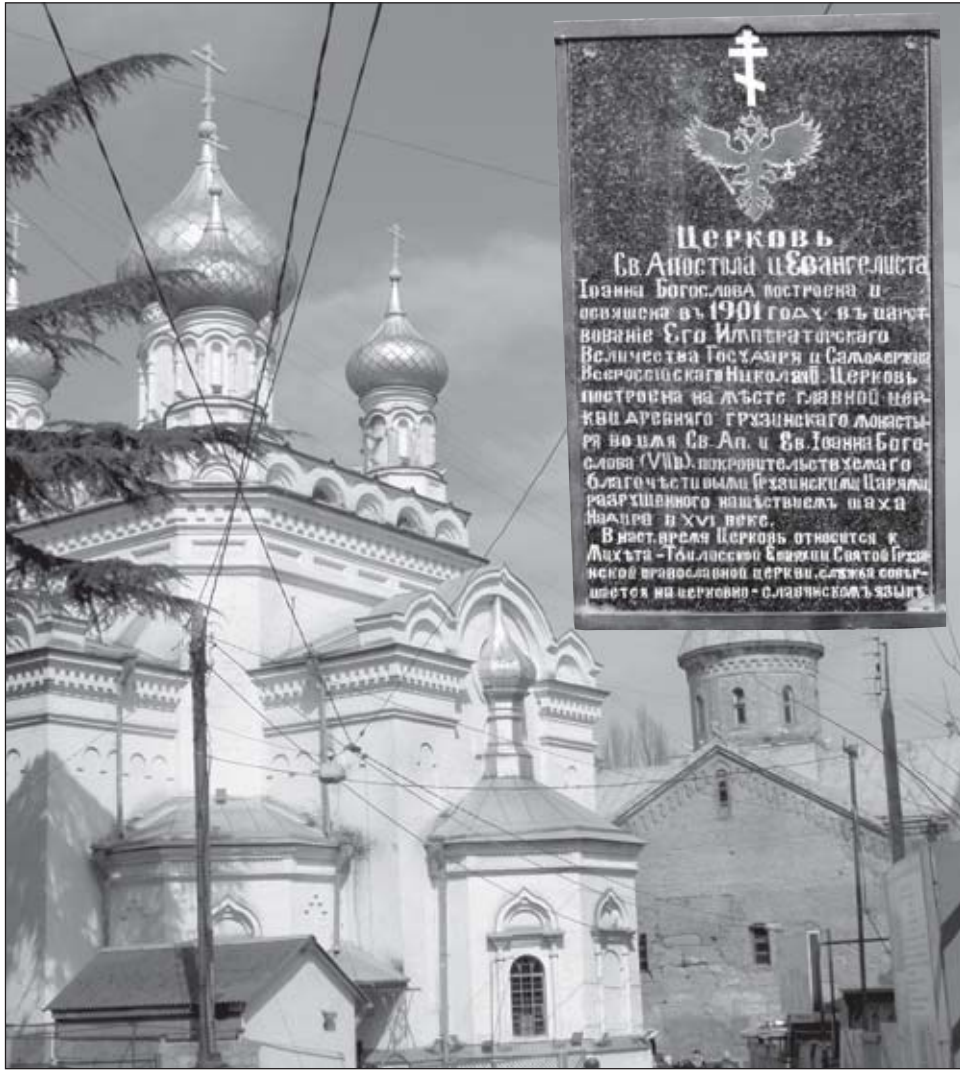
„Язык, который сегодня до Киева не доведет“ — 2008 წელს გაზეთ „Свободная Грузия“-ში გამოქვეყნებული პუბლიკაციის დასათაურებისას ამ რუსული ხალხური ანდაზის პერიფრაზი მოვახდინე. მე ვაფრთხილებდი საქართველოსა და რუსეთის ხელისუფლებებს, რომ საქართველოში რუსული ენის დაიწყებას სავალალო შედეგები მოჰყვება! და მოკლე ხანში დატრიალებული აგვისტოს ტრაგედიაც ამის ერთ-ერთი შედეგი იყო... **ჩვენ დაგვიხარებენ იმენის დაპყრობაში, რომელზეც ჩვენს მოქალაქეებს — აფხაზებს და ოსებს, მეზობლებს — რუსებს, აზერბაიჯანელებს, სომხებს, კავკასიისა და აღმოსავლეთის ხალხებს ველაპარაკავოდით!**

დაიბ, რუსული ენა მაშინ მაინც ვერ ჩაგვიყვანდა კიევამდე — პრეზიდენტმა იუშჩენკომ ყველაფერი გააკეთა იმისათვის, რომ უკრაინაში დაევიწყებინათ ისტორიაც,

კიევის რუსეთიც, სამაგიეროდ, სსომეხობდა ბანდერა და ნატოსკენ ესწრაფათ... თუმცა ორი წლის შემდეგ, უკრაინელი ხალხის საბედნიეროდ, ყველაფერი კალაპოტში ჩადგა: პრეზიდენტმა იანუკოვიჩმა 2010 წლის 2 აპრილის ბრძანებულებით გააუქმა უწყებათაშორისი კომისია უკრაინის ნატოში გაწევრებისათვის მომზადების საკითხებში და ნაციონალური ცენტრი ევროატლანტიკური ინტეგრაციის საკითხებში, ხოლო დონეცკის სასამართლომ სტეპან ბანდერას უკრაინის გმირის ნოდება ჩამოართვა! და დღეს რუსული ენა კვლავ ჩაგვიყვანდა კიევამდე; აი, ინგლისური კი, რომელსაც ჩვენს ბავშვებს, ხელისუფალთა ბრძანებით, აკენიდან უპირებენ სწავლებას, არა მგონია...

ნიშნავს თუ არა ის, რომ „ნარინჯისფერი რევოლუციის“ კრახით საპარტიო უპარტიო დაკარგა და სიმარტოვში „დამოკარატიის შუაშრად“ დარჩა? რამდენიმე დღის წინ ხომ (7 აპრილს) ყირგიზეთში „აღსრულა“ „ტიტანის რევოლუციაც“: ნუთუ „გოსდავის“ უპანასკნელი, ყველაზე დღეობადი ექსპერტიზის და ინფლაციის — „კარდების რევოლუციის“ OF GEORGIA ს შანსი დადგა?

მაგრამ... მიხეილ სააკაშვილი ბედნიერია და ასეთად დარჩება, მიუხედავად ყველაფრისა, ვინაიდან **„ბედნიერება ადამიანის გულის შინაგანი მდგომარეობაა, რომელიც არ განისაზღვრება გარე წარმატებით ან წარუმატებლობით“** (იხ. ეპიგრაფი).

მაშ, რაში მდგომარეობს მიუხედავად ბედნიერების? დაკარგული, დამოუკიდებელი სახელმწიფოებად ქცეული ტერიტორიები, მ-მილიარდიანი ვალი, რომელიც მომსახურებასა და დაბრუნებას ექვემდებარება, უპრეცედენტო უმუშევრობა და ინფლაცია, ელექტროენერჯიაზე, წყალზე, ბენზინზე, გაზზე სპეკულაციურ შიდა ფასებზე დაფუძნებული პარაზიტული ეკონომიკა, ომახიანი, მანყევარი ოპოზიცია, განყვეტილი დიპლომატიური ურთიერთობები ძლიერ მეზობელთან (რუსეთთან) — რუსურსებით უმდიდრეს ხესახელმწიფოსთან, რომლის ხელმძღვანელობამაც სამხედრო დამნაშავე გინოდა, ხოლო აშშ-ის

(სტრატეგიული მოკავშირის!) პრეზიდენტი, თავისი თითქმის ერთნაირი პრეზიდენტობის მანძილზე, თავს არიდებს შენთან შეხვედრას და მარტოდენ სატელეფონო ზარებით შემოიფარგლება: ეს გარემოებები თითქოსდა არ უნდა იძლეოდეს განსაკუთრებულ მიზეზებს ბედნიერებისთვის... როგორ შეიძლება იყო ბედნიერი, როცა შენი საპრეზიდენტო სასახლე იმ მეზობელი ქვეყნის საპოლკო არტილერიის ხელმისაწვდომობის ზონაშია, რომელთანაც, შენივე საკუთარი აღიარებით, არ დასრულებულა და ჯერაც გრძელდება ომი, მისი ტანკები კი შენი დედაქალაქიდან 30 კმ-ში დგას?! ომი

უდიდეს ბირთვულ სახელმწიფოსთან, რომლის ახალი სამხედრო დოქტრინა მთელ რიგ შემთხვევებში პრევენციულ ბირთვულ იერიშებსა და სხვა ქვეყნების ტერიტორიებზე ბირთვული იარაღის გამოყენებას ითვალისწინებს. ერთ-ერთი ასეთი შემთხვევა საერთაშორისო ტერორიზმთან ბრძოლაა: განა რუსეთს, რომელმაც მოსკოვის მეტროში ბირთვული აფეთქებების შემდეგ ჩრდილოეთ კავკასიაში ანტიტერორისტული ოპერაცია თუ დაიწყო და საქართველოს ტერიტორიაზე გადმოსულ ბოევიკებს კვალში თუ ჩაუდგა (მათ საბოლოო განადგურებამდე), ვინმე შეაჩერებს ან თუნდაც უსაყვედურებს?! ან განა ომის დროს

ან თუნდაც მოსალოდნელი საფრთხის გამო თავიანთ საუკეთესო ჯარისკაცებს ათასობით კილომეტრზე აგზავნიან სხვის ომში გარდუვალის სიკვდილისათვის, ავღანეთში, რომლის გატყვევაც თვით სსრკ-მა ვერ შეძლო?! განა ჩვენ იმდენად დაგვაპყრობდა რუსული ენა, რომ ვერ გავიგებთ მ. პუტინის სიტყვები, რომ საპარტიო და კავკასია რუსეთის ფედერაციის სტრატეგიული ინტერესების ზონაშია?! განა აშშ არ დაეთანხმა ამ სენატს, რისი დასტურება 8 აპრილს ჩინეთში წარმოადგინა უსაბუთო რუსულ-ამერიკული შეთანხმება სტრატეგიული შეიარაღების შეზღუდვის შესახებ? განა რუსულ ენაზე არ გვაფრთხილებდნენ 08.08.08 ტრაგედიამდე, რომ თუ ჩვენ ხელს დავაკარებთ მშვიდობისმყოფელებს და ომს გავაჩაღებთ, 58-ე არმიას ამოქმედებენ? მაგრამ, ეტყობა, მხოლოდ ინგლისური ენა გვესმის...

დღეს მიუხედავად ბედნიერების ინგლისური კიევამდე ვერა, მაგრამ ვირის აბანომდე ნამდვილად მიგვიყვანა, მაგრამ მიუხედავად ბედნიერებისა, ვინაიდან, თუ ენციკლოპედიას დავუჯერებთ, **„ბედნიერება ემოციური მდგომარეობაა, რომლის დროსაც ადამიანი შინაგან კმაყოფილებას იღებს თავისი არსებობის პირობებით, ცხოვრების სისასხითა და სიღრმით და თავისი დანიშნულების შესრულებით“.** დაიხ, ემოციური სააკაშვილი მუდამ ბედნიერების ემოციურ მდგომარეობაშია, რადგან ის პრეზიდენტი და კმაყოფილია თავისი საარსებო პირობებით; იმიტომ, რომ თანმიმდევრულად ახორციელებს თავის დანიშნულებას, რომელსაც უძველესი მართლმადიდებელი საქართველომ აშშ-ის უსახურ შტატებზე გადაქცევაში შეაქცევს! თუ ეს მოსდება, აშშ-ის ახალი პრეზიდენტი ის — მიხაილ სააკაშვილი გახდება. ის მისი სასუქპარო ოცნებაა და საპარტიო უსაბუთო აშშ-შიც ბავრი მას ღირსი უსაბუთო შორის ყველაზე აღიარებულ კაცად მიიჩნევენ...

„საქართველომ ძლიერი ლიდერები შვა: სტალინი, ბერიკა, გამსახურდია, შევარდნაძე კი, სანამ ძალაუფლება გაუტყებოდა. ისინი მარტოდენ საქართველოს ინტერესებიდან გამომდინარე როდი მოქმედებდნენ. ჩემი მეუღლეც იმავეს აკეთებს, ტრადიციას აგრძელებს. ამ ქვეყანას ძლიერი ხელი სჭირდება. ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ ხელისუფლებისადმი პატივისცემა აღდგეს. ვფიქრობ, ჩემი ქმარი ის კაცია, რომელსაც ადამიანების დაშინება შეუძლია“, — ამბობს პრეზიდენტის მეუღლე სანდრა რულოვსკი „The Washington Times“-ისთვის მიცემულ ინტერვიუში და აღიარებს, რომ მისი ქმარი მარტო საქართველოს ინტერესებიდან გამომდინარე არ მოქმედებს.

საქართველო

გზურთ, გაზაფხულით თქვენი მოსაზრებები? დაგვირეკეთ: 38-41-97, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

თარგმანის სიზუსტეზე პასუხს ვერ ვაძლევთ, თუმცა „დამსწრეები“ მიზანმიმართულად ბედნიერია, რადგან პეკინის დიპლომატიის მხრიდან განკარგულების შემსრულებელი პოლიციის მხარეში მდებარე მთავარი მისიონერი, მისი ყველა განკარგულების შემსრულებელი პოლიციის მხარეში მდებარე მთავარი მისიონერი, მისი ყველა განკარგულების შემსრულებელი პოლიციის მხარეში მდებარე მთავარი მისიონერი...

ამიტომაც 2008 წლის აგვისტოში რუსეთმა სამხედრო ოპერაცია „თეთრი ხელთათმანებით“ ჩაატარა — იუველირის ზუსტი იერსებით მართოდენ სამხედრო ინფრასტრუქტურაზე და ითქმის არ დაუშვა ნგრევა და მსხვერპლი მშვიდობიან მოსახლეობაში;

ამიტომაც რუსეთი 2008 წელს არ შემოვიდა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე, არ დაამხო მოქმედი ხელი-საფლავი და არ დასვა ახალი — პრო-რუსული, თუმცა ამ აზრს უკვე შეგუებული იყო მისმა ძმა და მეგობარი, აშშ-ის იმჟამინდელი პრეზიდენტი ბუში, რომელიც ცნობილ სატელეფონო საუბარში ცდილობდა, სარკოზისთვის გადაეთქმევიინებინა მოსკოვსა და თბილისში გამგზავრება: „აქადა, დაანებე თავი, რუსებმა თბილისში შესვლა გადაწყვიტეს და წუთ-წუთზე მოილოქმედევენ ამას!“

ამიტომაც რუსეთში უხვი-როდ სულაც არ ცხოვრობს მილიონზე მეტი ქართველი, რომელიც თავის ნათესავებსა და მეგობრებს ეხმარებინა საქართველოში და ყოველთვიურად უგზავნიან ერთიანობაში რამდენიმე მილიონ დოლარს;

ამიტომაც რუსეთმა, რომელსაც არაერთ ზამთარს შეეძლო საქართველოსთვის ბუნებრივი გაზის გადაკეტვა (როგორც ეს მისთვის უფრო მნიშვნელოვანსა და ახლობელ უკრაინას გაუკეთა!) და ამით რამდენიმე დღეში მოეხდინა საქართველოში სამოქალაქო ომის პროვოცირება — სააკაშვილის ხელისუფლების დამხობა, ეს არ გააკეთა;

ამიტომაც რუსეთმა, რომელიც საქართველოში სტრატეგიული სამრეწველო ობიექტების უმრავლესობას („ლუკოილი“, „იტერა“-სა-ქართველო, აო „თბილწყალ-კანალი“, აო „თელასი“, „ხრამი-1“, „ხრამი-2“, „რიონჰესი“, „ჟინვალჰესი“, „ლაჯანურჰესი“, სპილენძისა და პოლიმეტალების საბადოების მომპოვებელი და გამამდიდრებელი მარნეულის კომბინატი, ოქროს მომპოვებელი კომბინატი აო „მადნეული“, ფიჭური კავშირის ოპერატორი „ბილანი“ — ფიჭური კომპანია „მოპიტელის“ შვილობილი კომპანია, ნამყვანი რუსული ბანკი „ვი-თი-ბი“, რომელმაც გაერთიანებული ქართული ბანკი შთან-

თქა და სხვ.), ფლობს, შეუძლია, მაგრამ არ გვინყობს ენერგეტიკულ და ეკონომიკურ კოლაფსს;

ამიტომაც რუსეთს შეუძლია საქართველო არ-შემდგარ სახელმწიფოდ ცნოს („failed state“), მაგრამ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის აღიარებაზე შორს არ მიდის, თუმცა მეორე ჩვენი მეზობლის — თურქეთის ხელმძღვანელობა 2008 წლის აგვისტოს შემდეგ მოსკოვში ჩავიდა, რათა კრემლისთვის ყარსის ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ გარანტიორებაზე ვალდებულებების მოხსნა ეთხოვა და აჭარა გადაეცა, მაგრამ მაშინ თურქებს უარი უთხრეს (ამის მიუხედავად, თურქეთი, განსაკუთრებით აშშ-ის კონგრესის მიერ სომხეთის გენოციდის საკითხის განხილვასთან დაკავშირებული სკანდალის შემდეგ, კიდევ უფრო დაუახლოვდა რუსეთს; იმდენად, რომ მიმდინარე წლის 1 მაისიდან მასთან უვიზო რეჟიმი შემოიღო!);

არადა, საქართველოს „ზა-ლანზირება“ ძალიან ადვილია: თბილისსა და ქუთაისს გარდა, რომლებიც პოლიტიკური იდეების (დე)გენერატორები არიან, ყველა მოსახლურ რაიონი საზღვრის მიღმა „იყურება“. საიდუმლო არაა, რომ მეჩეთებით, თურქული სკოლებითა და ინსტიტუტებით აჭრელებული აჭარა (რამაც საკმაო წვლილი პრეზიდენტის დედას — შვი-ზღვის საერთაშორისო უნი-ვერსიტეტის პროფესორს, აღ-მოსავლეთმცოდნე-თურქო-ლოგ გიული ალასანიას მი-უძღვის) საფუძვლიანად ინ-სტიტორირებულია თურქეთის ეკონომიკაში; ქვემო ქართლის კომპაქტურად დასახლებული რეგიონი აზერბაიჯანის ექს-პორტ-იმპორტის ხარჯზე ცხოვრობს — სასოფლო-სა-მეურნეო პროდუქტების, ფართო მოხმარების საგნების და აზერბაიჯანის გავლით დუბაიდან შემოტანილი სხვა-დასხვა პროდუქტის; იგივე შეიძლება ითქვას სომხებით დასახლებულ სამცხე-ჯავახეთის მაღალმთიან რეგიონზე, რომელიც სომხეთისგან, სხვა-ზე რომ აღარაფერი ვთქვათ, გაზეთებსა და სასკოლო სა-ხელმძღვანელოებსაც იღებს; თანდათან აღდგება ტრადი-ციული კავშირები ყაზბეგის რაიონსა და სამხრეთ ოსეთს შორის, თუ გავითვალისწინებთ საზღვრის ორივე მხარეს არსებულ ნათესაურ კავშირებს, ისევე, როგორც გორის რაიონისა და ცხინვალის, სა-მეგრელოს რეგიონისა და აფხაზეთის შემთხვევაში.

მისას გადინიარება, რომ უშინსა და მიდ-ვედევს არ სურთ სა-ქართველოს შემდგომი დანაწევრება, რად-გან იცინან, იმპერატ-რიცა ელისაბედ II-სა და იმპერატორ ალექ-სანდრა I-ის დარად, ისევე ათ მოუხვეთი მი-სი „ნანილაის“ გამთ-ლიანება...

არწო სიღირებები

P. S. ასეთი რამ მხოლოდ საქართველოში ხდება — თბილისის ცენტრში, ცნობილი ქართველი მწერლის — ლეო ქიჩაძის სახელობის ქუჩის ბოლოში, უკვე მეორე ასწლეულია, გვერდიგვერდ დგას ორი მართლმადიდებლური ტაძარი: ქართული — წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ლურჯი მონასტერი და რუსული — წმიდა მოციქულისა და ვეანგელისტის იოანე ოქროპირის სახელობის ეკლესია. მათსავე ერთი გზა მიმართა. ესაა ნამდვილი პატივთა!

სიბერულე კატინის შესახებ იაკოვლევმა არ გაპოქვეყნებინა

„პოლონურმა ჯარებმა 146 ათასზე მეტი კაცი დაატყვევეს, რომელთა პოლონეთში შენახვა ჰუმანურ სტანდარტებს არასგზით არ შეესაბამებოდა. ტყვეებს ძარცვავდნენ, აზურად იგდებდნენ, მძიმე სამუშაოებს ასრულებინებდნენ, აშომილებდნენ. ამის გამო პოლონურ ბანაკებში 60 ათასი საბჭოთა სამხედრო ტყვე დაიღუპა. 1921 წლის 21 ნოემბერს პოლონეთიდან 75.699 ყოფილი სამხედრო ტყვე დაბრუნდა. საბჭოთა რუსეთში 1920 წლის ბოლოსთვის 60 ათასი პოლონელი ტყვე იყო, რომელთა უმეტესობას „კლასობრივ ძმებად“ განიხილავდნენ და რაიმე რეპრესიები მათთან მიმართებაში წარმოუდგენელი იყო.“

პროფესორი მიხაილ მილტიუნოვი, „საბჭოთა კავშირ-პოლონეთის ომები“.

ალექსანდრა იაკოვლევი

არა ერთხელ დასმულა სა-კითხი: მეტისმეტად ხომ არ ჩქარობს რუსეთის ხელმძღვანელობა სინანულის გამო-ხატვას პოლონელების წინა-შე კატინის გამო, უფრო ზუსტად, კატინში მომხდარი ტრაგედიის „ნაცისტურ-პო-ლონური“ ვერსიის უპირობო აღიარებას?

ამ ვერსიის თანახმად, როგორც ცნობილია, სტა-ლინის ბრძანებით, ენ-კა-ვე-დემ 1940 წლის გა-ზაფხულზე სმოლენსკ-თან, კატინის მიდამოებში 21 ათასი პოლონელი ოფიცერი დახვრიტა, თა-ნაც გერმანული ავალტე-რებით. არადა, ენ-კა-ვე-დე „ხალხის მტრებს“ ნაგა-ნებით ხვრეტდა. ამასთან, პოლონელი ოფიცრებს ხე-რით რატომღაც გერმა-ნული თოკებით ჰქონდათ შეკრული, რომლებსაც საბჭოთა კავშირში არ ან-არმოებდნენ. ეტყობა, ბე-რიაშ საგანგებოდ, „ნაც-ნობობით“ გამოყო პოლო-ნელებისთვის სახკომის ფონდებიდან თოკები.

ასეთი შეუსაბამოებს პოლონელებიც და სხვა დასავლელი ავტორებიც, რომლებიც თითქმის ასი პროცენტით ეთანხმები-ან „ნაცისტურ-პოლო-ნურ“ ვერსიას, და ჩვენს თანამემამულე ლიბერა-ლები ერთობ ბუნდოვ-ნად ხსნიან. აქაოდა, ვე-რამა უტყალინმა და ბე-რიაშ სტალინმა და ბე-რიაშ სტალინი 1940 წლის მარტში იცოდნენ, რომ ომი დაიწყებოდა და გერ-მანელები სმოლენსკს დაიპყრობდნენ, საიდა-ნაც 1943 წლის შემოდ-გომაზე თავიქმედებულ-ჯილბაბა დაიხიეს უკან.

ნებისმიერ შემთხვევაში ბევრი კითხვა ჩნდება იმდრო-ინდელ დახვრეტებზე, რაც კაცმა არ იცის, ვინ ჩაიდინა, უპირობოდ დანაშაულის აღ-იარება რუსეთის ხელმძღვა-ნელობას არ ეგვიბის.

მცირე ხნის წინათ KM.RU-მ ვიქტორ ილიუხინის მიმარ-თვა დაბეჭდა ვლადიმერ პუ-ტინისა და დიმიტრი მედვე-დევიისადმი, სადაც ილიუხინი საკმაოდ დამაჯერებლად ამტკიცებდა კატინის მოე-ლენების „ნაცისტურ-პოლო-ნური“ ვერსიის საეჭვობას. უფრო მეტიც, სსრკ-ის გენე-რალური პროკურორის უფ-როსი თანაემენის თანამდე-ბობაზე ყოფილას ის მონმე იყო თუ 1989-90-იან წლებში როგორ ნაჩქარევად აგრო-ვებდნენ „მასალებს“, რო-მელთა საფუძველზეც მიხე-

ილ გორბაჩოვმა პირველად მოუბოდიშა პოლონელებს კატინის გამო.

სხენებულ ტრაგედიასთან საბჭოთა ხელმძღვანელებსა და სახელმწიფო უშიშროე-ბის ორგანოებს ხელი რომ არ ჰქონდათ, ამის ახალი მოწ-მობები ახლახან გამოჩნდა. ცნობილმა რუსმა სამხედრო ისტორიკოსმა, ისტორიულ მეცნიერებთან დოქტორმა ა. ნ. კოლესნიკმა „პრავდა ო კა-ტინის“ რედაქციას გადასცა სკკპ ცკ-ის პოლიტიბიუროს ყოფილ წევრთან, ლაზარ კა-განოვიჩთან კატინის საქმი-სადმი მიძღვნილი მისი პირა-დი საუბრების სტენოგრამის ამონარიდები.

1985 წლიდან 1991 წლამდე ა. კოლესნიკი კავანოვიჩს ექ-ვსჯურ ესაუბრა სხვადასხვა ისტორიულ თემაზე. რაკი კა-განოვიჩი კა-გე-ბეს მეთვალ-ყურების ქვეშ იმყოფებოდა, ყველა საუბრის თარიღი და მინარსი ყოველთვის იწერე-ბოდა და მასთან კონტაქტში მყოფი პირებიც ფოტოობი-ექტივიზი ხვდებოდნენ.

საუბარი „კატინის საქმე-ზე“, სადაც კავანოვიჩმა პირ-ველად დაასახელა 1939 წლის ნოემბრიდან 1941 წლის ივ-ლისამდე სსრკ-ის ტერიტო-რიაზე ნამდვილად დახვრე-ნილი ყოფილი პოლონელი მოქალაქეების ზუსტი რაო-დენობა, 1985 წლის 6 ნოემ-ბერს მოსკოვში, ფრუნზეს სა-ნაპროზე მდებარე მის ბინა-ში გაიმართა და 2 საათსა და 40 წუთს გაგრძელდა. საუ-ბარს ესწრებოდა ლაზარის ქალიშვილი მაია ლაზარენვა, რომელიც მის სტენოგრაფი-რებს ახდენდა. თუმცა, რო-გორც აღმოჩნდა, საუბარს საიდუმლოდ იწერდა კა-გე-ბეს ოპერატიული მუშაკი, კა-პიტანი რიაზანოვი, რომელ-მაც მოგვიანებით კოლესნიკს დაურეკა და აცნობა, რომ 1940 წლის გაზაფხულზე სსრკ-ის ხელმძღვანელობამ იძულებით და „ძალად მძი-მე“, თუმცა, თავად მ. კაგა-ნოვიჩის თქმით, „იმ რთულ პოლიტიკურ ვითარებაში საცხებით აუცილებელი გა-დანაკლებლობა იყო“ ყოფი-ლი პოლონეთის მოქალაქე-თაგან 31% დამნაშავეს დახ-ვრეტის შესახებ. კავანოვიჩის მონობით, სიკვდილის სი-მონობით, იყვნენ მო-ლონელი სამხედრო დამნაშა-ვეები, რომლებსაც ბრალად ედებოდათ 1920-1921 წლებ-ში დატყვევებული საბჭოთა-ნიტულარმიელების მასობრი-ვი განადგურება და სსრკ-ისა და 1920-30-იან წლებში პო-ლონეთის მუშათა მოძრაობის

ატის კალინინის ოლქის სამ-მართველოს უფროსი იყო, სადაც ვითომდა სოფელ მედნიში დახვრეტილი 6000 პოლონელის გვამები დამა-ლა. ოქმის კითხვისას შთა-ბეჭდილება რჩება, რომ ხან-დაზმულ გენერალს წინას-წარ დაავალეს, რა უნდა ელი-არებინა, მაგრამ... გენერა-ლი, ალბათ, აშკარად დასცი-ნოდა მთავარი სამხედრო პროკურატურის ახალგაზრ-და გამოძიებულს.

ისტორია დაახლოებით ასეთი იყო: 1940 წლის გაზაფხულზე კალინინში (ამჟამინდელი ტვერი) თავად ენ-კა-ვე-დეს საკომენდანტო სამსახურის უფროსი, სასიკვდილო გა-ნაჩენთა აღსრულებაზე პა-სუხისმგებელი გენერალი ვასილი ბლოხინი ჩავიდა რამდენიმე ხელქვეითითა და უცხოური პისტოლეტე-ბით სავსე ჩემოდნით. მოს-კოვლმა სტუმრებმა მაშინ-ვე ჩამოაშორეს კალინინელი ჩეკისტები საქმეს და, ფაქ-ტობრივად, მშობლიური ქვეყანოფილებიდანაც გა-აძევეს. ამის შემდეგ დღე და ღამ გამოჰყავდათ პოლონე-ლები საკენჭიდან და ხვრეტ-დნენ. განუწყვეტილ იმრო-და სროლის ხმა, დენტის კვამლი მთელ კვარტალს მთვოდა. მოსკოველი ჩეკის-ტები კი გადახურებულ პის-ტოლეტებს ყრიდნენ და თა-ვიანთ სისხლიან საქმეს აგ-რძელებდნენ. „დღე-ღამეში 200 კაცს ხვრეტდნენ“, — ირმუნებოდა ტოკარევი. ამგვარად, მთ ერთ თვეში 6000 კაცი ჩაცხრილეს. თუმცა ამის შემდეგ თვითონაც ჭკუიდან უეშაბლენ და ბლოხინთან ერთად ტყვეთა მოისწრაფეს სიცოცხლე.

ასეთი სისულელის დაბეჭ-დევა „გარდაქმნის“ წლებში შესაძლებელი იყო, მაგრამ გულდასმით ჩატარებული გამოძიება ამ საზარელი სი-უფეტიდან ქვას ქვაზე არ ტო-რებს. ამასთან, თავად შენო-ბის გეგმის დათვალეობა ცხადყოფს, რომ მის კედ-ლებში შეუძლებელი იყო ამ-გვარი მასშტაბური ღონის-ძიების ჩატარება. დენტის კვამლით გაუღწეული კვარ-ტალიც ტვერში არავის ახ-სოვს... გენერალი ვასილი ბლოხინიც 1953 წლამდე თა-ვის პოსტზე რჩებოდა და სა-ვესსიო ასაკში აღესრულა.

როგორც ჩანს, ამგვარ „საბრუნებებს“ ეფუძნება „მთელი სიმართლე“ კატი-ნის შესახებ.

წყარო: KMnews KM.RU-ს ცნობა

სისხლისღვრა, როგორც სისხლისგან დაინრიტა

ეს ციხესიმაგრე არ დაცემულა. ის სისხლისგან დაინრიტა. ისტორიკოსებს ლეგენდები არ უყვართ, მაგრამ ისინი ყვებიან ბრესტის ციხესიმაგრის უცნობ დამცველებზე, რომლის ხელში ჩაგდება გერმანელებმა მხოლოდ ომის მეთავე თვეს — 1942 წლის აპრილში შეძლეს... ეს ჯარისკაცი თითქმის წელიწადი მომუშადა თანამებრძოლების, მეთაურთა ბრძანებების, შინიდან წერილების გარეშე... დრომ ვერ შეამოინახა მისი ვინაობა, მაგრამ ვიცით, რომ ის რუსი ჯარისკაცი იყო.

სლავერი დასახლება ბერესტიე მდინარეების: დასავლეთ ბუგისა და მუხავეციის შესართავთან მდებარე კუნძულზე დაახლოებით 1000 წლის წინათ გამოჩნდა. მოსახერხებელი გეოგრაფიული მდებარეობის გამო დასახლებას არაერთხელ დაესხნენ თავს სასტიკი დამპყრობლები. მას ძარცვავდნენ და სისხლში ახრჩობდნენ კიევის რუსეთის თავადები, თათარ-მონღოლთა ურდოები, ტევტონის ორდენის რაინდები, ლიტველი და პოლონელი ფეოდალები. ამიტომ ბერესტიეს, შემდგომში — ბრესტის, მცხოვრებლებს ბევრჯერ მოუხდათ მინისა და ხის სიმაგრეების აღმართვა. თავად ვლადიმირის მმართველობის ხანაში (1276-1289 წ. წ.) ქალაქში აიგო ქვის მაღალი ბოშის ნარმოადგენდა ციხესიმაგრე, რომლებმაც 1831 წლამდე იარსება.

1500 წელს ქალაქი ყირიმის ხანის მენგლი-გიორის შემოსევებმა დააზარალა, თუმცა შემდგომში ხელახლა აშენდა და გაფართოვდა. ქალაქის ბირთვის წარმოადგენდა ციხესიმაგრე, რომლის კედლებიც, ხუთი საყარაულო კოშკითურთ, მუხავეცსა და დასავლეთ ბუგს გადმოჰყურებდა. ციხესიმაგრეში განთავსებული იყო ქალაქის თვითმმართველობის შენობა, ეკლესია, მონასტერი, ზაზარი და მდიდარ მოქალაქეთა სახლები. ციხესიმაგრის კედლებს მიღმა სახლობდნენ მემჩანები, ხელოსნები და ლაბიები.

1795 წელს ბრესტი და მისი მიმდებარე მიწები რუსეთის შემადგენლობაში შევიდა, რითაც ქალაქის სამხედრო-სტრატეგიული მნიშვნელობა

კიდევ უფრო გაიზარდა და სახელმწიფოს მიუდგომელ ფორპოსტად მისი გადაქცევის საკითხი დადგა.

1836 წლის 1 ივნისს მომავალი ციხესიმაგრის საძირკველი ჩაიყარა, სადაც მონეტებიანი ზარდახმა და დაფა ჩაიდო. 1842 წელს მშენებლობა დაიწყო და ბრესტის ციხესიმაგრის თავზე სამხედრო დროშა აფრიალდა. მდინარეების — დასავლეთ ბუგის, მუხავეცისა და ხელოვნური არხების მიერ წარმოქმნილ პატარა კუნძულზე გადაიშალა კობრინის, ვოლინისა და ტერასპოლის სიმაგრეები და ციხესიმაგრის ცენტრალური ნაწილი — ციტადელი, რომელიც მასიურ ორსართულიან ყაზარმას წარმოადგენს. ცენტრალური კუნძულის გაყოფაზე შენობის სიგრძე 1.8 კმ-ს შეადგენდა, მის 2 მ სისქის კედლებში დატანებული იყო ამბრაზურები; ციტადელის ყაზარმები 12.000 ჯარისკაცს იტევდა.

პირველი მსოფლიო ომის წლებში ბრესტის ციხესიმაგრეში ჩამოყალიბდა ფრონტის სარეზერვო ნაწილები და განთავსდა საწყობები. 1915 წელს, როცა გერმანიის ჯარები აღმოსავლეთ ფრონტზე შეტევისას ბრესტს მიუახლოვდნენ, რუსულმა სარდლობამ ციხესიმაგრის გარნიზონის ევაკუირება მოახდინა და საწყობების დიდი ნაწილიც გაიტანა. ომის დასრულებამდე ციხესიმაგრეში ოკუპანტები დათარეშობდნენ, ხოლო 1918 წელს ყოფილი თეთრი სასახლის შენობაში ხელი მოეწერა ბრესტის ზავს.

ბრესტის ციხესიმაგრე

საბჭოთა ჯარისკაცები ბრესტში

1921 წელს პოლონეთმა, ატლანტის ქვეყნების მხარდაჭერით, უკრაინისა და ბელორუსიის დასავლეთ ოლქების გამოყოფა მოახდინა და 1939 წლის სექტემბრამდე ბრესტის ციხესიმაგრეში პოლონური არმიის ნაწილები იყო დისლოცირებული. მას შემდეგ, რაც დასავლეთ ბელორუსია საბჭოთა კავშირს მიუერთდა, ბრესტის ციხესიმაგრეში, რომელსაც იმ დროისთვის სამხედრო მნიშვნელობა თითქმის დაკარგული ჰქონდა, წითელი არმიის რამდენიმე ნაწილი განთავსდა. 1941 წლის გაზაფხულზე აქ ორლოვის მე-6 „კრასნოზნა-მენაისას“ და 42-ე მსროლელი დივიზიები იმყოფებოდნენ. ზაფხულის დასაწყისში ამ შენაერთების პოლკები,

ასევე, სარტილერიო და სატანკო ქვედანაყოფები სხვაგან დაბანაკდნენ. ციხესიმაგრეში მხოლოდ ცალკეული ქვედანაყოფები და სამეურნეო სამსახურები დარჩნენ. 1941 წლის 22 ივნისს, გამთენიისას ქალაქსა და ციხესიმაგრეს ათასობით ავიაბომბი, ნალღ და ჭურვი დააყარეს. მინა აზანზარდა, მიდამო ცეცხლის ენებმა გაანათა, შექანდა ციტადელის საყარაულო ნაგებობის მეტრნახევრიანი კედლები, ჩაიშლეს მინები, ფანჯრის რკინის რაფები და მჭკნარი ფოთლები ით დაიგრიხა... პიტლერები დარწმუნებული იყვნენ, რომ მოკლე ხანში დასახლების ნიშნად ხელეხანეულ რუს ჯარისკაცებსა და ოფიცრებს იხილავდნენ.

გერმანიის სარდლობა ბრესტის ციხესიმაგრის ხელში ჩაგდებას პირველივე დღეს — 12 საათისთვის გეგმავდა. იერიშის განხორციელება ხომ 45-ე დივიზიის მოიერიშე რაზმებს დაევადა, იმ დივიზიისა, რომელიც პიტლერის სამშობლოში ჩამოყალიბდა და ფიურერისადმი განსაკუთრებული ერთგულებით გამოირჩეოდა.

ციხესიმაგრის იერიშისთვის დივიზია სამი საარტილერიო პოლკით, მძიმე ნაღმტყორცნი ბატარეებითა და ზემძლავრი „კარლ“-ითა და „ტორ“-ით გააძლიერეს. მაგრამ აქ, ევროპისგან განსხვავებით, ყველაფერი სხვაგვარად მოხდა. მებრძოლები და ოფიცრები სახლებიდან და

ყაზარმებიდან გამოვლიდნენ, წამიერად მიმოიხედავდნენ და, ხელების ანევის ნაცვლად, შენობათა კედლებს ეკვროდნენ და სხვადასხვა საფარიდან სროლას იწყებდნენ. ზოგი, გერმანული ტყვიებით დაცხრილული, იქვე დარჩა, სადაც თავისი პირველი და უკანასკნელი ბრძოლა გადაიხადა. სხვები სროლასროლით წინ მიდიოდნენ...

პირველ საათებში მტერმა ციხესიმაგრის ტერიტორია, რამდენიმე შენობა და სიმაგრე დაიპყრო, თუმცა საბჭოთა მებრძოლების ხელში დარჩენილი სიმაგრეები ისე მოხერხებულად იყო განთავსებული, რომ მტრის სამიზნეში ამოღება უიოლდებოდათ. დამცველები დარწმუნებული იყვნენ, რომ დიდხანს თავდაცვა არ დასჭირდებოდათ — რეგულარული ნაწილები მიუსწრებდნენ და პიტლერებს კუდიტ ქვას ასროლინებდნენ, მაგრამ გადიოდა საათები და დღეები, დამცველთა მდგომარეობა უარესდებოდა: პროდუქტები და წყალი თითქმის გაუთავდათ... მუხავეცი იქვეა, მაგრამ იქამდე მიღწევა პრაქტიკულად შეუძლებელი იყო. რამდენიმე მებრძოლი ნავიდა წყალზე, მაგრამ უკან აღარ დაბრუნებულა...

ფაშისტებს სერიოზულად არ ალუქვამთ დაცალკეებულ, ერთმანეთთან კავშირის არმქონე ჯგუფების წინააღმდეგობა. ელოდნენ, რომ სულ მალე ალყაშემორტყმულნი თეთრ ბაირალს ააფრიალებდნენ. ციხესიმაგრის მცველები კი ბრძოლას განაგრძობდნენ და მოკლე ხანში გერმანელები მიხვდნენ, რომ რუსები დანებებას არ აპირებდნენ. მაშინ ბუგის მხრიდან მძიმე არტილერიის ჭურვების წვიმა წამოვიდა. შემდეგ კი გერმანელები იერიშზე გადავიდნენ.

დღითი დღე ფაშისტები სულ უფრო მძაფრად უტყვენენ, მაგრამ იმხელა დანაკლისი ჰქონდათ, რომ არმიის სარდალმა ციხესიმაგრის იერიშის შეწყვეტა ბრძანა. ბრძოლაში ავიაცია და დამატებითი არტილერია ჩაერთო. საარტილერიო ცეცხლისა და დაბომბვის შემდეგ ციხესიმაგრეში თითქმის ძეხორციელი ვერ უნდა გადარჩენილიყო, მაგრამ, როგორც კი ფაშისტები მორიგ შეტევაზე გადადიოდნენ, კვლავ ტყვიამფრქვევების ცეცხლს აწყდებოდნენ.

ომის დაწყებიდან რამდენიმე დღეში გერმანელებმა ციხესიმაგრეს ჯავშანმანქანებითა და ტანკებით შეუტყვეს, მაგრამ, როგორც კი ტექნიკა იქაურობას მიუახლოვდა, მათ ყუმბარები დაუშინეს. რამდენიმე მანქანას ცეცხლი მოეღო, დანარ-

ადმოსავლეთის ფორტი

გერმანელები ბრესტში

საბჭოთა ჯარისკაცები ერთ-ერთ სიმაგრეში

ჩვენმა წინსვლა განაგრძეს. უცებ გამაყრუებელი აფეთქების ხმა გაისმა, ერთი, მეორე, მესამე... ეს ტანკსაწინააღმდეგო ნაღმები ფეთქდებოდა, რომლებიც ციხესიმაგრის მცველებმა შეუმჩნევლად განათავსეს. გადარჩენილმა ტანკებმა უკან დაიხიეს, ხოლო ციხესიმაგრის თავზე კვლავ გამოჩნდა ფაშისტური ავიაცია. გამძვინვარებულმა ჰიტლერელებმა თვითმფრინავებიდან სანვაიანი კასრები გამოყარეს. ციხესიმაგრეში ცეცხლის ზღვა. როცა ხანძარი ჩაქრა, ფაშისტები ისევ შეტევაზე გადავიდნენ და კვლავ ციხესიმაგრის დამცველთა ტყვიის წვიმა და ხიშტები შეეგებათ.

იერიშის მე-17 დღეს გერმანელებმა განაცხადეს, რომ ციხესიმაგრე აიღეს, მაგრამ ეს ურცხვი სიცრუე იყო. ბრესტის ციხესიმაგრე კიდევ არაერთ კვირას განაგრძობდა თავდაცვას — ერთი მუჭა საბჭოთა მებრძოლები მთელი ფაშისტური კორპუსის წინააღმდეგ იბრძოდნენ.

ჰიტლერელები ციხესიმაგრეში მხოლოდ მაშინ შევიდნენ, როცა აღმოსავლეთის ფორტის (აღმოსავლეთის ფორტის ნაღისებური ფორტის ორ ერთმანეთთან დაკავშირებულ მიწაყრდნულ ნარმოადგენდა, რომელთა შორის 4-5 მ-იანი სივრცე ვინრო ეზოს ქმნიდა, რომლის კედლებიც ავურით იყო ნაშენი. ამ ეზოდან ბნელ კაზემატებში მოხვედებოდა, ხოლო სიმაგრის ცენტრში „ნალს“ ორსართულიანი ყაზარმა უერთდებოდა) თავს დაატყვებეს ბომბების წვიმა, როცა ერთ-ერთი თვითმფრინავიდან 1800 კგ-იანი ბომბი ჩამოვარდნა, რომელმაც, თავად ჰიტლერელთა თქმით, „თავისი დეტონაციით მთელი ბრესტი შეაზანზარა.“ მხოლოდ ამის შემდეგ შეიჭრა მტერი ფორტში და იქ მიიძვდა დაჭრილი, უგონოდ მყოფი მებრძოლები, ქალები და ბავშვები დაატყვევა.

თუმცა ვერც ერთ მიწისქვეშა შენობაში ფაშისტებმა ფორტის დაცვის ხელმძღვანელი ვერ აღმოაჩინეს. ამიტომაც, პატაკში ჩაწერეს: „მაიორსა და კომისარს ვერ მივაგენით. ამბობენ, რომ მათ თავი მოკლეს.“ არადა, მოგვიანებით, ექიმ ვორნოვიჩის მოწმობით, რომელიც გერმანელებმა დაატყვევეს და ბანაკის ჰოსპიტალში დაჭრილ მებრძოლებსა და მეთაურებს მკურნალობდა, 1941 წლის 23 ივლისს, ანუ ომის დაწყებიდან 32-ე დღეს (შეგახსენებთ, რომ ჰიტლერელთა მტკიცებით, ომის მე-17 დღეს ბრესტის ციხესიმაგრე დაეცა!) გერმანელებმა თავიანთი ბანაკის ჰოსპიტალში მოიყვანეს დაჭრილი, გაძვალტყავებული, დაძინებულ მებრძოლები და სახე-გამჭვარტლული რუსი მაიორი. ჯარისკაცებმა, რომლებმაც ის ციხესიმაგრეში დაატყვევეს, ექიმებს უამბეს, რომ სულ რაღაც ერთი საათის წინ ეს ცოცხალ-მკვდარი კაცი ერთ-ერთ კაზემატში მათ თავგანწირვით ებრძოდა და რამდენიმე ჰიტლერელი სიცოცხლეს გამოასალმა. ეს მაიორი გვერდითი ფორტის დაცვის ხელმძღვანელი...

მაშინაც და მოგვიანებითაც მტერი უნებლიე პატივისცემით ლაპარაკობდა ბრესტის ციხესიმაგრის დამცველთა სიმამაცეზე. კერძოდ, ოტო სკორცენი თავის დღისწილში „სპეციალური დავალები“ წერდა:

„ქალაქის ცენტრალურ ციხესიმაგრეში რუსები თავგანწირულ წინააღმდეგობას განაგრძობდნენ. ჩვენ ყველა თავდაცვითი ობიექტი ჩავიგდეთ ხელთ, მაგრამ ცოცხლად მიწვედა წინსვლა, რადგან მტრის სწრაფი მიზანს არ აცილებდნენ. რუსებმა უგულვებელყვეს კაპიტულაციისა და ფუჭი წინააღმდეგობის შეწყვეტის ყველა წინადადება. ციხესიმაგრის ყველა იერიში მარცხით დასრულდა. რუს-მომწვანო მუხდირებით შემოსილი ჯარისკაცებით მოფენილი მიწა ამის დასტური გახლდა. ათ... რუსები ბოლო ნუთამდე და ბოლო ჯარისკაცამდე იბრძოდნენ...“

უჩვეულო, ჭეშმარიტად ლეგენდარული ისტორიას ყვევობდნენ ცოცხლადდარჩენილი მებრძოლები მავან ქალაქზე, ბრესტის ციხესიმაგრის ერთ-ერთ უკანასკნელ დამცველზე. უკვე სექტემბერი თუ ოქტომბერი იდგა (ციხესიმაგრე ამ დროისათვის დიდი ხნის აღებულად მიიჩნეოდა). მინისქვეშეთიდან და ნანგრევთა სარდაფებიდან კვლავ ისმოდა სროლის ხმა — უკანასკნელი მცველები ბრძოლას აგრძელებდნენ. სწორედ მაშინ გავრცელდა გერმანელებს შორის ხმები „თმაგაბურძნულზე“.

ციხესიმაგრეში მყოფი ჯარისკაცები ყვევოდნენ, რომ მინისქვეშა სიმაგრეებში ავტომატი შეიარაღებული ქალი იმალდებოდა. ის მოულოდნელად გამოჩნდებოდა სხვადასხვა ადგილას და მონინააღმდეგვეს ცეცხლს უხსნიდა, თანაც მიზანს არასდროს აცდებდა, შემდეგ კვლავ უკვალოდ გაუჩინარდებოდა. მისი პოვნისა და ლიკვიდირების ყველა ცდა უშედეგოდ დასრულდა... გერმანელთა აღწერით, ეს ქალი საზარელი შესახედავი იყო: გამჭვარტლული სახით, გაბრუნებული თმითა და დაძინებული სახით ის ჯარისკაცებს მისტიკურ შიშს აღუძრავდა, როგორც მინისქვეშაში მკვიდრი აჩრდილი, შურისძიებისა და გარდუვალი სიკვდილის ხატება. ყოველ ჯერზე, როცა გერმანელი ჯარისკაცების მორიგე რაზმი ციხესიმაგრეში სამორიგოდ მიემართებოდა, ისინი ლოცულობდნენ და ერთმანეთს უსურვებდნენ, პირისპირ არ შეყვოდნენ ამ ქალს, რომელსაც „ფრაუ მიტავტომატსა“ და „თმაგაბურძნულს“ უწოდებდნენ...

ბრესტში დაღუპულთა საფლავები

„ჩვენ მათ აგენტურულ კავშირზე წავასწარით და კიდევ იმაზე, რომ რე-ში ზოგიერთი არასამთავრობო ორგანიზაციის დაფინანსებას ახდენენ,“ — განაცხადა მეორე დღეს ფე-ეს-ბეს საზოგადოებასთან კავშირის ცენტრის ხელმძღვანელმა სერგეი იგნატჩენკომ. ამასთან, მან წარმოადგინა ნაალაფარიც, რომელიც კონტრამზერავებმა ოპერაციისას ჩაიგდეს ხელთ; თანაც დააყოლა, რომ ეს „ახალი ელექტრონული ჯაშუშური მოწყობილობა“, „ბრიტანული დაზვერვის ნოუ-ჰაუ.“ მაინც რა ახალი ძლიერი იარაღია ეს?

დასაწყისისთვის მოკლედ მივყვეთ მოვლენების განხილვას. ფე-ეს-ბესში მათი გამოვლენილი უცხოელი ჯაშუშის ვინაობას ასახელებენ. ისინი ჯაშუშობაში დაედანაშაულეს, მაგრამ არ დაუპატიმრებიათ, რადგან დიპლომატიური იმუნიტეტს ფლობდნენ.

ბრიტანეთის ახალგაზრდა მდივანი-არქივისტი კრისტოფერ პირტი, რომელიც რუსეთში 2002 წლიდან მუშაობდა, საეჭვოდ მითრად ადიოდა მოსკოვის გარეუბნის ერთ-ერთ პარკში. იქ, ჩვეულებრივ, ქვად შენიღებული სპეციალური ელექტრონიკის ხელსაწყოები, რომელსაც ინფორმაციის მიღება, შეკრება და გადაცემა შეეძლო, მისთვის საინტერესო ცნობებს ქაჩავდა, რომელსაც იმავე „ქვის“ მეშვეობით რუსეთის მავანი მოქალაქე უტოვებდა. ხსენებული მოქალაქე დაკავებულია და უკვე აღიარა, რომ უცხოეთში თავისი მივლინების პერიოდში ინგლისელებმა გადაიბირეს და სპეციალური ტექნიკითაც აღჭურვეს მოსკოვში აგენტურული კავშირის განსახორციელებლად.

ამ ჯაშუშური დრამის ფიგურანტების მოქმედების სქემა არცთუ შრომატევადი იყო. რუსი ჯაშუში განსაზღვრულ დროს მოსკოვის გარეუბნის ერთ-ერთ სკვერში მიდიოდა და ჩვეულებრივ პატარა პერსონალური კომპიუტერით ჩაუვლიდა მორიახლო „პეიზაჟად“ შენიღბულ აპარატურას, რომელიც მისი ჯიბის კომპიუტერიდან ინფორმაციას იღებდა. გარკვეული ხნის შემდეგ სკვერში აღმოჩნდა და, ხელში აუცილებლად ეკავა პერსონალური კომპიუტერი. ამიტომ ამ რაიონში არაერთხელ ჩაატარეს რადიომონიტორინგი, რადგან „ქვა-სამალავის“ აღმოჩენა მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეიძლებოდა, როცა ის თავის მოკლე სიგნალს გადასცემდა.

«ჯაშუში» ქვა, ოთხი ბრიტანელი და ერთი აზნატი

რუსულ-ბრიტანული ჯაშუშური სკანდალი 2006 წლის 22 იანვარს ატყდა. რუსეთის ტელეარხმა „როსიამ“ პროგრამაში „სპეციალური კორესპონდენტი“ ოპერატიული ვიდეოკადრები აჩვენა — დიდი ბრიტანეთის საელჩოს ზოგიერთი თანამშრომელი მოსკოვში ქვეყნის წინააღმდეგ მიმართული დაზვერვითი სამუშაოებით იყო დაკავებული.

„ჩვენ მათ აგენტურულ კავშირზე წავასწარით და კიდევ იმაზე, რომ რე-ში ზოგიერთი არასამთავრობო ორგანიზაციის დაფინანსებას ახდენენ,“ — განაცხადა მეორე დღეს ფე-ეს-ბეს საზოგადოებასთან კავშირის ცენტრის ხელმძღვანელმა სერგეი იგნატჩენკომ. ამასთან, მან წარმოადგინა ნაალაფარიც, რომელიც კონტრამზერავებმა ოპერაციისას ჩაიგდეს ხელთ; თანაც დააყოლა, რომ ეს „ახალი ელექტრონული ჯაშუშური მოწყობილობა“, „ბრიტანული დაზვერვის ნოუ-ჰაუ.“ მაინც რა ახალი ძლიერი იარაღია ეს?

დასაწყისისთვის მოკლედ მივყვეთ მოვლენების განხილვას. ფე-ეს-ბესში მათი გამოვლენილი უცხოელი ჯაშუშის ვინაობას ასახელებენ. ისინი ჯაშუშობაში დაედანაშაულეს, მაგრამ არ დაუპატიმრებიათ, რადგან დიპლომატიური იმუნიტეტს ფლობდნენ.

ბრიტანეთის ახალგაზრდა მდივანი-არქივისტი კრისტოფერ პირტი, რომელიც რუსეთში 2002 წლიდან მუშაობდა, საეჭვოდ მითრად ადიოდა მოსკოვის გარეუბნის ერთ-ერთ პარკში. იქ, ჩვეულებრივ, ქვად შენიღებული სპეციალური ელექტრონიკის ხელსაწყოები, რომელსაც ინფორმაციის მიღება, შეკრება და გადაცემა შეეძლო, მისთვის საინტერესო ცნობებს ქაჩავდა, რომელსაც იმავე „ქვის“ მეშვეობით რუსეთის მავანი მოქალაქე უტოვებდა. ხსენებული მოქალაქე დაკავებულია და უკვე აღიარა, რომ უცხოეთში თავისი მივლინების პერიოდში ინგლისელებმა გადაიბირეს და სპეციალური ტექნიკითაც აღჭურვეს მოსკოვში აგენტურული კავშირის განსახორციელებლად.

ამ ჯაშუშური დრამის ფიგურანტების მოქმედების სქემა არცთუ შრომატევადი იყო. რუსი ჯაშუში განსაზღვრულ დროს მოსკოვის გარეუბნის ერთ-ერთ სკვერში მიდიოდა და ჩვეულებრივ პატარა პერსონალური კომპიუტერით ჩაუვლიდა მორიახლო „პეიზაჟად“ შენიღბულ აპარატურას, რომელიც მისი ჯიბის კომპიუტერიდან ინფორმაციას იღებდა. გარკვეული ხნის შემდეგ სკვერში აღმოჩნდა და, ხელში აუცილებლად ეკავა პერსონალური კომპიუტერი. ამიტომ ამ რაიონში არაერთხელ ჩაატარეს რადიომონიტორინგი, რადგან „ქვა-სამალავის“ აღმოჩენა მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეიძლებოდა, როცა ის თავის მოკლე სიგნალს გადასცემდა.

რემოებამ, რომ, როცა ინგლისელი მოსკოვის გარეუბნის სკვერში გამოჩნდებოდა, ხელში აუცილებლად ეკავა პერსონალური კომპიუტერი. ამიტომ ამ რაიონში არაერთხელ ჩაატარეს რადიომონიტორინგი, რადგან „ქვა-სამალავის“ აღმოჩენა მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეიძლებოდა, როცა ის თავის მოკლე სიგნალს გადასცემდა.

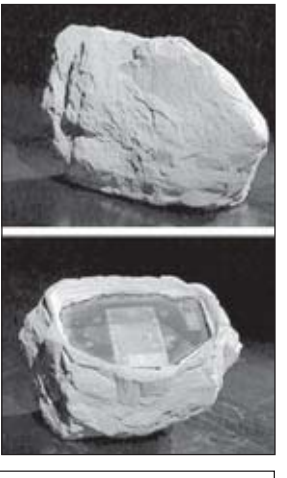
„ქვა-სამალავის“ გამოჩენის ცნობილი შემთხვევა

IIIV-ს გენერალი დიმიტრი პოლიაკოვი, რომელიც 1961 წლიდან ამერიკულ დაზვერვაში მუშაობდა, ფურტურ ქვევში დებდა საიდუმლო დოკუმენტების ასლთა მიკროფირებს. სამსახურში მიმავალი ქვევს გზადაგზა ყრიდა, რის შემდეგაც ცე-რე-უსგან მიღებული სპეციალური გადაცემით სიგნალ-იმპულსს აშშ-ის საელჩოში გადასცემდა. ასეთი ხანმოკლე გადაცემის „დაჭერა“ იმხანად პრაქტიკულად შეუძლებელი იყო. მოგვიანებით ჯაშუშს უფრო სრულყოფილი აპარატი გადასცეს, რომლიდანაც წინასწარ ჩაწერილი დამიფრული ტექსტი ეთერში გაიტყვინებოდა. „კონტინენტი“ ქვევები პოლიაკოვს აღარ სჭირდებოდა.

ასეთივე აპარატურით აღჭურვავდა ბრიტანეთის დაზვერვა თავის აგენტს პლატონ ობუხოვს, რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელს, რომელიც 1995 წელს გადაიბირა. მის განკარგულებაში იყო ტექსტების მაღალ სიხშირეზე დამიფრული მოწყობილობა და სწრაფი გადაცემა. 1995 წლის აგვისტოდან 1996 წლის აპრილამდე მან პირდაპირ მოსკოვის ცენტრიდან განახორციელა კავშირის 15 სესიონი. დიდი ბრიტანეთის საელჩოსთან ტროლეიბუსით ჩავლიხს იგი წამით ჩაყოფდა ხელს პორტფელში და ლილავს აწებებდა. სწორედ ინფორმაციის გადაცემის დროს დააკავეს ობუხოვი ფე-ეს-ბეს კონტრამზერავებმა. ბრიტანელებმა მართებული დასკვნები გააკეთეს, მიმღები საელჩოს შენობიდან გაიტანეს და კლასიკურ „ქვა-სამალავს“ დამალეს, რომელიც მოსკოვის ერთ-ერთ სკვერში დადეს.

საგულისხმოა, რომ დაზვერვითი ინფორმაციის მიმღებ-გადამცემ ტექნოლოგიაში, რომელსაც „სრულიად ახალი“ უწოდეს, სინამდვილეში არაფერი ახალი არაა, მოცემული ტექნოლოგია, სულ მცირე, 10 წლისაა, ამასთან, ძალიან მარტივი და პრიმიტიული. ეს „ქვად“ შენიღბული ელექტრონიკის ხელსაწყოები ჩვეულებრივ პერსონალური კომპიუტერია, რომელიც რადიოარხით იმართება. ამ ჯაშუშური მოწყობილობის აღმოჩენა ძალიან რთულია, რადგან ამ მოწყობილობებს მცირე სიმძლავრე აქვთ, რის გამოც მათი ცენტრალიზებული კონტროლი შეუძლებელია, კავშირის სეანსი ხომ სულ 2-3 მამს მიმდინარეობს.

„ქვასთან“ ასეთი კავშირის აღმოსაჩენად სპეციალური აპარატურაა საჭირო და ისიც მხოლოდ კონკრეტულ, „გამოთვლილ რაიონში“. ამგვარად, სირთულეს წარმოადგენდა სწორედ იმ სკვერის მოძებნა, სადაც ჯაშუშური ხელსაწყო არა მარტო დამონტაჟებული იყო, არამედ „ქვიდან“ ინფორმაციის „მოსხნაც“ განხორციელდა. ეჭვი გამოიწვია იმ გავრელები მოაშადა ნანა ჩარკვიანმა

გვერდები მოაშადა ნანა ჩარკვიანმა

ზურაბ გაგნიძე:

დღეს ლევან გაჩეჩილაძის პოლიტიკური რეიტინგი ათას გაუგებარ და საეჭვო ჩარჩოშია მოქცეული

თვითმმართველობის არჩევნები ძალაში შედის. მერობის კანდიდატა ბილბორდებითა და დაპირებებითაა აჭრელებული ქალაქი. პროცესის ყველაზე დიდი წარმმართველი ძალა კი ამომრჩეველია. საქმე ისაა, რომ საზოგადოებას მართო ხელისუფალთა მიმართ კი არ აქვს ნდობა დაკარგული, არამედ — ოპოზიციონერ ლიდერთა მიმართაც. არჩევნებს ის ფაქტიც ამდაფრებს, რომ პოლიტიკოსებს სურთ, მერის არჩევნები საპრეზიდენტო მართონის ტრამპლინად აქციონ. მოძრაობა „დაიცავი საქართველოს“ ლიდერი ლევან გაჩეჩილაძე ამ პროცესში რიგით ჯარისკაცობას გვირდებდა, თუმცა მოვლენების განვითარებასაც ელოდებოდა. მის საინტერესო პოლიტიკორტრეტზე გვესაუბრება ფილოსოფიისა და ფსიქოლოგიის დოქტორი, პროფესორი ზურაბ გაგნიძე.

— ბატონო ზურაბ, ამ უკანასკნელ სამ წელიწადში გაჩეჩილაძის რეიტინგი ამაღლდა და განმტკიცდა თუ — პირიქით?
— ლევან გაჩეჩილაძე ხომ იმ გუნდიდან ამოფრენილი „მართლმადიდებელი“ საზოგადოება უპირისპირდება. იგი ჯერ კიდევ შევარდნაძის პრეზიდენტობისას სააკაშვილის საარჩევნო შტაბს ხელმძღვანელობდა ვაკეში. ჩნდება ეჭვი, ეს „ამაგი“ ახლა ხომ არ დაუფიქრებდა, როგორც სააკაშვილის ქართულ პოლიტიკაში შემომყვან „ნათლიას“? ვარდების რევოლუციის დროსაც „გრეჩისა“ „მიშას“ გვერდში ედგა. უფრო მეტიც, მისი სახელის ღირსეულობა ჩამოახსნა მისადმი უდიდესი პატივისცემის ნიშნად. ოპოზიციისკენ ოპოზიციად პრობლემა და საქმიანობა უბიძგა და არა — იდეურმა ინტერესებმა.

უპასუხისმგებლო გამოსვლებს ეძახით, ამას საზოგადოების გარკვეული ნაწილი ლევანს ვაჟაკობაში, ალალობასა და პირდაპირობაში უთვლის და მათთვის მისაღებ პოლიტიკურ ფიგურად რჩება...
— იმდენი მანის გაუშვა ხელიდან და ამომრჩეველს იმხელა გულგატეხილობა მოუტანა, რომ ამას არ დაუვიწყებენ. მან ვერ შეასრულა დანაპირები — „ბოლომდე ვიბრძობ და ხმებს დავიცავი“, ხოლო ინაუგურაციის დღეს დანაშაული ჩაიდინა. ძმებმა გაჩეჩილაძეზე გაყინულ იზოდრომზე მდგარი ათასობით ქართველის პროტესტი მერკანტელურ სურვილებზე გაქვრივდა და ხალხი დაშალეს. ამ ნაბიჯით ლევანმა საღად მოაზროვნე საზოგადოების უდიდეს ნაწილში ნდობა დაკარგა. ამ ფაქტმა გაჩეჩილაძეზე ახალი, სრულიად განსხვავებული შეხედულება შექმნა. რბილად რომ ვთქვათ, მის რეიტინგს ხალხის თვალში წყალი შეუდგა. ამას მოჰყვა გერმანიაში შემთხვევითი შეხვედრა პრეზიდენტთან, თუმცა იმასაც ამბობდნენ, რომ არჩევნების შემდეგ გამართული საპროტესტო აქციების დროს გაჩეჩილაძე პრეზიდენტს რეზიდენციაშიც ხვდებოდა.

ბშირად იგრძნობა ხელისუფალის ხელი, გარიგება, რაღაცის შეთავაზება. აქციების წინ სარწმუნო წყაროებიდან ითქვა, რომ 4 აპრილს ლევან გაჩეჩილაძე, ირაკლი ალასანიას და დავით უსუფაშვილი სააკაშვილს ბოროტების რეზიდენციაში შეხვდნენ.
შარშან, აქციებისას, ოპოზიციის სამეულთან შეხვედრის შემდეგ, პრეზიდენტმა ცალკე საუბარი მხოლოდ ლევან გაჩეჩილაძესთან ისურვა. ამან სერიოზულად ააღელვა ქალური ინტუიციით დაჯილდოებული და დაეჭვებული სალომე ზურაბიშვილი, ნინო ბურჯანაძე და ეკა ბესელია. ლევანმა კი განაცხადა: „ჩემი ქვეყნისთვის, მზად ვარ, ეს ვიტვიტოთ“ და შევანაბდაზე მიხვილს ესტუმრა. ამგვარი შეხვედრების შინაარსს საზოგადოება ან ვერ იგებს, ან მოგვიანებით მოკრავს ყურს. შევანაბდადან დაბრუნებულმა გაჩეჩილაძემ განაცხადა: „მეც კაცის ლაპარაკიდან ფოკუსნიკს ვერ გამოიტანდა აზრს“, თუმცა ფრიად საყურადღებო ლაფსუსი გაეპარა, მან აღნიშნა, რომ შეხვედრაზე თვითისის მერის არჩევნებზე იყო საუბარი. შეხვედრა სამი საათი გრძელდებოდა და თავისთავად მიჩნდება ეჭვი —

იქნებ რაიმე გარიგებასაც ჰქონდა ადგილი?..
მალე გაჩეჩილაძემ ახალი მოძრაობის შექმნის შესახებ გააკეთა განაცხადი. მისი მანდელი გამოსვლა დღეს უფრო ნათლად იკითხება: „უნდა ჩამოვყალიბდეთ და ყველას გაგაგებინოთ, რა იქნება სააკაშვილის შემდეგ. ამის გარდა ოპოზიციის ერთი ლიდერი სჭირდება“. დღეს უკვე ცხადია, როგორ გაგრძელდება შევანაბდაზე დანებული საერთო ლიდერის თემა.
— ბატონო ზურაბ, ლევან გაჩეჩილაძის მხარში უდგას ძმა — გია გაჩეჩილაძე, მან ლევანის მთავარი იმიჯ-მეიკერობა შეითავსა და ძმა უდიდესი საინფორმაციო მხარდაჭერა გაუკეთა ტელეკომპანია „მავსტროზე“ პროექტი „საკანი-5“.
— შარშან, მისი პოლიტიკის მთავარ სამმართველოსთან მომხდარი ინციდენტიც უშუალოდ გიას მონაწილეობას უკავშირდება. იგი მივიდა აქციაზე, წამოჭრა საკითხი და აქციის მონაწილეებს სამმართველო-სკენ გაუძღვა. იმ დღეს 100 მომიტინგე სცემეს; 20-ზე მეტი დააპატიმრეს; ორმა ადამიანმა თვალის ჩინი დაკარგა. თვითონ გია გაჩეჩილაძე სასტიკად სცემეს და გამოაგდეს,

ანუ არაპოლიტიკოსმა გია გაჩეჩილაძემ ძმის წინ გადარბენით დაძაბული სიტუაცია შექმნა და თანაც — არც პირველად და არც უკანასკნელად, რაც ლევანის სისუსტეზე მეტყველებს.
„მავსტროს“ პროექტ „საკანი-5“-ს ყველაზე კარგად ბრიტანული გამოცემა „ინდიფენდენტი“ აფასებს: „ერთმა კაცმა ოპოზიციური მოძრაობა სანახაობად აქცია, საკუთარი თავი ინსცენირებულ ცინის საკანში გამოკეტა და ფიცი დადო, რომ იქიდან არ გამოვა, ვიდრე პრეზიდენტი თავის სამსახურზე უარს არ იტყვის“.
„საკანი-5“ მართლაც ინსცენირებულ სანახაობად დარჩა, ხოლო გია გაჩეჩილაძე — „სიტყვის ვერ შემსრულებლად“, რადგან საკინდანაც გამობრძანდა და პრეზიდენტის ხელშეწყობით საზღვარგარეთ „სამკურნალოდ“ გაემგზავრა.
26 მაისს სტადიონზე ხალხი საქართველოს დამოუკიდებლობის დღის აღსანიშნავად შეიკრიბა. საპატრიარქოში წასვლა საერთოდ არ იგეგმებოდა. ამაზრუნენი იყო დამოუკიდებლობის დღის აღნიშვნაში არაპოლიტიკოსი მოუმიენის — გია გაჩეჩილაძის ტახტრევანით შემოყვანა-შემოტარება, მისი სირბილი ქუდით თავზე საქართველოს დროშაზე (დროშას მხოლოდ ემთხვევიან). მათ ამჯერადაც არავითარი გეგმა არ ჰქონდათ. გია გაჩეჩილაძემ მოითხოვა, სტადიონზე შეკრებილი ხალხი სამეგობრო ნაყევანათ, პარალელურად ხმა გაავრცელეს, რომ პატრიარქს ვადამდელ საპრეზიდენტო არჩევნებზე განცხადება უნდა გაეკეთებინა. ამას მოჰყვა „გაჩეჩილაძეების სტილი“ — ხალხის აღმა-დაღმა სიარული. ექსპრომტად მიღებულმა გადაწყვეტილებამ საშიშროება შექმნა და სიტუაცია დაძაბა.
— ბატონო ზურაბ, რამ აატარა ლევან გაჩეჩილაძე ჭადრაკის სასახლეში?

— ჩემის აზრით, წარუმატებლობამ, წაგების შიშმა, მისადმი უნდობლობის დანახვამ. იცის, რომ მართო სიტყვები — „ბიჭო, ჩვენს უკან საქართველო დგას!“ — ხალხს ალარ სჭირდება, ხალხს გამარჯვება სწყურია. აატარა სინანულმა, რომ იზოდრომზე ფატალური შეცდომა დაუშვა, ხალხი მოატყუა და საქმე სატირლად გაიხადა. გაურკვეველია, გაჩეჩილაძის მოძრაობამ „დაიცავი საქართველო“ რა ნიშნავს ქართულ პოლიტიკაში, თანაც მისი დაარსება, სავარაუდოდ, კახა თარგამაძის ფულთან ასოცირდება.
ევროპიდან დაბრუნებულმა პირდაპირ მიტინგზე განაცხადა:
„ფულის საშოვნელად ვიყავი ნასულიო, ფული გვექნება, რაც გვემების განხორციელებაში დაგვეხმარებოდ“.
— რატომ არ აპირებს ლევან გაჩეჩილაძე საკუთარი კანდიდატურის წამოყენებას? თუმცა ამბობს, „თუ გარემოებები არ შეიცვლება“ — რას გულისხმობს ამას?
— ბოროტი ხმები ამბობენ, რომ ლევანი ვაჭრობს და ეი-ეი-ეის სასარგებლოდ „თამაშობს“. არც ის იქნება გასაკვირი, პოლიტიკური ამინდი რადიკალურად რომ შეიცვალოს. ყველაზე ნაღდი კი ისაა, რომ დღეს ქვეყანას დიდი მასშტაბის ცვლილებები სჭირდება. ლევანი არაა ის ძალა, რომელიც ქვეყანას კრიზისიდან გამოიყვანს და თვისობრივ სიახლეს მოუტანს.
თუ ლევანი თავის კანდიდატურას არ აყენებს, არც რიგით ჯარისკაცად გამოდგება.
ყველაზე საუკეთესო ის ჯარისკაცია, ვინც გენერლობაზე ოცნებობს და ამ ოცნების რეალიზებისთვის იბრძვის. თუმცა რახან სათქმელს ნათლად არ ამბობს და პარადოქსულ საბურველში ახვევს, კვლავაც რაღაცას მალავს... რომელსაც დრო გამოაჩენს.

წინა არჩევნებში სახელისუფლო შტოდან გამოსულმა ოპოზიციურმა ძალამ დაუღალავი პიარკამპანით ის გაერთიანებული ოპოზიციის საპრეზიდენტო კანდიდატურად იმიტომ აქცია, ემინოდა, ხელისუფლების სათავეში ნაღდი, ეროვნული ძალები არ მოსულიყვნენ.
ამ ნაბიჯით ლევანს იმდენად დიდი პასუხისმგებლობა დაეკისრა, რომლის ასანუგად მას არც გონებრივი უნარები, არც სულიერი სიმალე-სიმტკიცე და არც განვლილი გზით დამსახურება არ ჰქონდა. ამასთან ერთად, მოსახლეობამ დაინახა, რომ ლევანი უმნიშვარი, სტიქიური ლიდერია, რომელიც აქციებზე იმპროვიზაციით გამოდის და კრიტიკულ მომენტში არც ბილნ-სიტყვაობას ერიდება. მას არ გააჩნია რაიმე სქემა ან გეგმა და პროცესებიც ქაოტურად მიჰყავს. მისმა პოლიტიკამ — ხალხის აღმა-დაღმა უაზროდ სიარულმა საზოგადოება დააღალა; ამასთან, არ გააჩნია ის ემოციური ენერჯია, რაც ქარიზმის ქმნის. მუდმივად გაყვირის — „ბოლომდე ვიბრძობ და ხმებს დავიცავი“, მაგრამ რა ფორმითა და პროგრამით, მინიშნებითაც არ უშხელს ელექტორატს.
გახსოვთ, ალბათ, ინგა გრიგოლიას შეკითხვაზე — ვთქვათ, წაართვით სააკაშვილს ხელისუფლება, მერე რას იზამთ? — მან უპასუხა: — რაც მომეპრიანება.
— ბატონო ზურაბ, ეს წარსული დარჩა... რასაც თქვენ

შარშანწინ, 26 მაისს, უამრავი ხალხი რუსთაველისკენ აღდგომის ჩასაშლელად გაემართა, მაგრამ ალღუმი უკვე დამთავრებული იყო. მოგვიანებით მიშა მაჭავარიანმა თავის ინტერვიუში თქვა: „ოპოზიციის ლიდერებმა ძალიან კარგად იცოდნენ, როდის მთავრდებოდა ალღუმი“.
საერთოდ, აქციების პირდაპირი ტრანსლაციის არარსებობა ოპოზიციისთვის ყველაზე ხელისშემშლელი მიზეზი რომაა, ყველამ ვიცით. ლიდერობისას ლევან გაჩეჩილაძემ საზოგადოებრივი ტელევიზიის ხალხისთვის დაბრუნება ვერც პიკეტირებით, ვერც სირცხვილის დერეფნებითა და ვერც ჟურნალისტთა ლანძღვა-ჩხრეკით შეძლო; ვერც სამეურნეო საბჭოს ფუნქცია გააკეთა ბოლომდე, იმდენად ზერეულედ და ქარაფშუტულად ეკიდებოდა პრობლემებს. ყოველივე ზემოთქმული მონაწილეს, რომ ლევანს უჭირს რაიმე მომგებიანი და ხალხის მიერ ნაკარნახევი სვლის გაკეთება. მისი უსუსურობა არა ერთხელ დადასტურდა, რითაც მისადმი ნდობა შემცირდა.
მის ოპოზიციონერობაში

მთქმალ
თუ კარგად მოიქცევი...
„ალიანსი საქართველოსთვის“ მაფორტირების კანდიდატი მუხიანში გიორგი მოსიძე მუხიანელებს საბჭოთა კავშირისდროინდელი და 90-იან წლებში დაკონსერვებული მეტროს სადგურ „მუხიანის“ პროექტის აღდგენას დაჰპირდა. ერთი საკითხი დადარჩა გასარკვევი — ვერ გადაწყვიტა, ეს დახურული მეტრო იქნება თუ ღია. სამაგიეროდ, აქედანვე ზუსტად იცის, რომ სახლში სხვადასხვა ტრანსპორტის გამოცვლით მისვლის ეპოქა უნდა დასრულდეს. მოკლედ, ჯერ პროექტის აღდგენა საქმე და მერე შეიძლება მეტროც ააშენონ.

ვულკანური ზაჩალი
საავიაციო გადაზიდვების შეფერხების შედეგად ზარალმა მასშტაბით 2001 წლის აშშ-ის ტერაქტების შედეგად შექმნილ კრიზისს გადააჭარბა. ამის შესახებ სამოქალაქო ავიაციის საერთაშორისო ორგანიზაციამ განაცხადა. მიზეზი, ცხადია, ევროპის საჰაერო სივრცის დროებითი დაკეტვაა.
ისლანდიაში ვულკანის ამოფრქვევის გამო 16 აპრილს 18 ათასზე მეტი, 17 აპრილს კი 17 ათასზე მეტი რეისი გადაიდო. იმავე მიზეზით, პოლონეთის პრეზიდენტის დაკრძალვაზე მსოფლიოს ლიდერები ვერ ჩავიდნენ.

მეუღლის ნათესავიხ დონორდაზიან
ჯანდაცვის საპარლამენტო კომიტეტის ინიციატივით, „ჯანმრთელობის დაცვის შესახებ“ კანონში ცვლილებები შედის და, თუ აქამდე არსებული კანონმდებლობით, სხვა ადამიანის სამკურნალოდ ცოცხალი დონორის გამოყენება დასაშვებია მხოლოდ იმ შემთხვევაში იყო, თუ დონორი პაციენტის ნათესავი ან მეუღლეა, ახლა დონორის შესაძლებლობა ექნებათ მეუღლის დედას, მამას, შვილს, შვილიშვილს, ბებიას, პაპას, დას ან ძმას, ოღონდ ქორწინებულს 2 წელი მაინც უნდა იყოს გასული.

თუ კარგად მოიქცევი...

ვულკანური ზაჩალი

მეუღლის ნათესავიხ დონორდაზიან

საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი დასავლეთში დემოკრატიული ღირებულებებისათვის მებრძოლ რაინდად მიიჩნია, საქართველოში კი მას დიქტატორად ნათლავენ, რომლის მიზნებისკენ მიმავალი გზა ხშირად გვაგებობსა მოფენილი. გაზეთი „საქართველო და მსოფლიო“ ახალ რუბრიკაში „დიქტატორები“ მსოფლიოს ყველა ცნობილ დიქტატორს წარმოგიდგენთ. პარალელურად გავლენა და შესაბამისი დასკვნების გამოტანა კი თქვენთვის მოგიწევია...

სწოხილი ყვავილები დიქტატორისთვის

„ანტიქრისტე შობას აღესრულა!“ — 8 წლის წინ ასე აუწყა ქვეყანას „რუმინეთის თავისუფალი ტელევიზიის“ დიქტორმა ნიკოლაე და ელენა ჩაუშესკუს სიკვდილით დასჯის შესახებ. 1989 წლის 25 დეკემბერს დიქტატორი და მისი ცოლი ქალაქ ტირგოვიშტეს გარნიზონში, ჯარისკაცების საპირფარეოს გვერდით დახვრიტეს.

ნიკოლაე ჩაუშესკუ 1918 წლის 26 იანვარს სოფელ სკორნიჩეშტიში, რუმინელი პროლეტარის ოჯახში დაიბადა. სიყმაწვილეში ხარაზის შეგირდი იყო. 1933 წელს ახალგაზრდულ კომუნისტურ მოძრაობაში გაწევრიანდა, ხოლო 1947 წლის დეკემბერში, როცა რუმინეთში ხელისუფლების სათავეში კომუნისტები მოვიდნენ, ჩაუშესკუ სოფლის მეურნეობის მინისტრი გახდა, შემდეგ — შეიარაღებულ ძალთა მინისტრის მოადგილე, 1953 წელს — კომპარტიის ცენტრის წევრი, 1954 წლიდან კი — პოლიტბიუროს წევრი.

1956 წლის მარტში, გეორგიუ-დეუას (რუმინელი პოლიტიკოსი, კომუნისტი, რუმინეთის სახელმწიფოს მეთაური 1948-1956 წლებში) სიკვდილის შემდეგ, ჩაუშესკუმ ძალაუფლებისთვის ბრძოლაში გაიმარჯვა და რუმინეთის კომპარტიის პირველი მდივანი გახდა. 1974 წელს მისი ინიციატივით ქვეყნის კონსტიტუცია შეიცვალა — შემოიღეს პრეზიდენტის პოსტი, რომელიც თავად ჩაუშესკუმ დაიკავა, ხოლო მოკლე ხანში განაცხადა, რომ სიცოცხლის ბოლომდე ხელისუფლების სათავეში დარჩებოდა. 1972 წელს ნიკოლაე ჩაუშესკუმ თავისი მეუღლე ელენა რუმინეთის კომპარტიის ცენტრში გააწევრიანა, ხოლო 1980 წელს პრემიერ-მინისტრის პირველ მოადგილედ დანიშნა (პრეზიდენტისა და პრემიერის პოსტები შეთავსებით თავად ჩაუშესკუს ეკავა). ჩაუშესკუს ვაჟი ნიკუ სიბიუს პროვინციას ხელმძღვანელობდა.

ხელისუფლების სათავეში ყოფნისას ჩაუშესკუსა და მისი ოჯახისთვის დიდი ხანის სასახლეები შენდებოდა, სადაც უნიტარები კარარის მარმარილოს იყო, ხოლო სასაიდლო ოთახები სავესე იყო ძვირფასი ლითონის ჭურჭლით.

საგულსხმოა, რომ ჩაუშესკუს დამხობამდე ცოტა ხნით ადრე რუმინეთმა საერთაშორისო კრედიტორებს ყველა სახელმწიფო ვალი სრულად დაუფარა. ამასთან, იგი გამუდმებით ზრუნავდა ნაციის სიღიდვეზე. მისი პრეზიდენტობის პერიოდში რუმინეთის მეცნიერებათა აკადემიის საუკეთესო მკვლევარები მუშაობდნენ მეცნიერული თეორიის შემუშავებაზე, რომლის მიხედვითაც რუმინელები ძველი რომაელების პირდაპირი შთამომავლები იყვნენ, ხოლო რუმინული ლათინურის ყველაზე მონათესავე ენა იყო.

ჩაუშესკუ ძალიან ეჭვიანი და ფრთხილი კაცი გახლდათ. ევროპაში ყველაზე დიდი დაცვა ჰყავდა. მის პირად მცველს ყველგან თან დაჰქონდა სპირტით სავსე ფლაკონი, რომლითაც ჩაუშესკუ ხელს იმეზობდა რაიმე საგნის შეხებისთანავე. რუმინეთის საიდუმლო სამსახურის ყოფილი შეფი იონ პაჩუბა ასე აღწერდა ჩაუშესკუს ვიზიტს აშშ-ში 1978 წელს: „ჩაუშესკუს ირგვლივ ფაცი-

1974 წელს მისი ინიციატივით ქვეყნის კონსტიტუცია შეიცვალა — შეიარაღდა პრეზიდენტის პოსტი, რომელიც ჩაუშესკუმ დაიკავა, ხოლო მოკლე ხანში განაცხადა, რომ სიცოცხლის ბოლომდე ხელისუფლების სათავეში დარჩებოდა.

«დახვრეტას არ ვიშვასურებ!»

უცხო ქვეყნებს ინფორმაციებს გადასცემდა რუმინეთში ადამიანის უფლებების დარღვევის ფაქტების შესახებ. მრევლმა პასტორს მხარი დაუჭირა და მოკლე ხანში მომიტინგეთა რიცხვმა რამდენიმე ათას კაცს მიაღწია. ამ ეტაპზე მღვდელთა პირვანდელი საბაბი და ვინაობა მითითდა და ანტიკომუნისტურმა და ანტისახელმწიფოებრივმა ლოზუნგებმა იმარავლა. სამართალდამცავი ორგანიზაციების მიერ განხორციელებულ რეპრესიულ აქციებს კომუნისტურ პარტიაზე თავდასხმები მოჰყვა.

1989 წლის 18 დეკემბრის დღეს ჩაუშესკუ ირანში ვიზიტით გაემგზავრა, მაგრამ ოთხშაბათს იძულებული გახდა, უკან დაბრუნებულიყო — რუმინეთში მისი დიქტატორული რეჟიმის საწინააღმდეგო რევოლუცია დაიწყო. ძალაუფლება ნაციონალური ხსნის ფრონტის ხელში გადავიდა, ხოლო ჩაუშესკუ ცოლთან, ელენასთან ერთად ბუქარესტიდან შევლმფრენით გაიქცა. შემდეგ კი „სეკურიტატეს“ (საიდუმლო პოლიციის) ორ თანამშრომელთან ერთად რომაულ ტერიტორიაში გადავიდა, რის მიზეზიც დისიდენტი პასტორის — ლასლო ტეკოიშის ბინიდან გამოძევება იქცა. უნგრელ ტაკოიშს ბრალად ედებოდა ნაციონალური მუშაობის გაღვივება და სახელმწიფო ინტერესების საწინააღმდეგო მოქმედება, რადგან

უცხო ქვეყნებს ინფორმაციებს გადასცემდა რუმინეთში ადამიანის უფლებების დარღვევის ფაქტების შესახებ. მრევლმა პასტორს მხარი დაუჭირა და მოკლე ხანში მომიტინგეთა რიცხვმა რამდენიმე ათას კაცს მიაღწია. ამ ეტაპზე მღვდელთა პირვანდელი საბაბი და ვინაობა მითითდა და ანტიკომუნისტურმა და ანტისახელმწიფოებრივმა ლოზუნგებმა იმარავლა. სამართალდამცავი ორგანიზაციების მიერ განხორციელებულ რეპრესიულ აქციებს კომუნისტურ პარტიაზე თავდასხმები მოჰყვა.

სამხედრო ტრიბუნალის სხდომა სულ 2 საათს გაგრძელდა, უფრო იმის გამო, რომ ყოფილი დიქტატორის სასიკვდილო განაჩენის აუცილებელი ფორმალთა დაცული ყოფილიყო. ნიკოლაე და ელენა ჩაუშესკუს გენოციდის ბრალდება წაუყენეს. ბრალდებულთა და ელენა ჩაუშესკუს თანამშრომელთა არცნეს. სამხედრო ტრიბუნალის თავმჯდომარე ჯორჯიკა პოპა ამბობდა, რომ ექსპერტთა და მისი მეუღლე იმ მომენტში ისეთივე ბრყვები იყვნენ, როგორც ყოველთვის: „ელენამ ათჯერ მაინც მკითხა, სიტყვა „გენოციდი“ რას ნიშნავს...“

სხდომის მიმდინარეობისას ელენა დროდადრო ქმრისკენ იხრებოდა და რაღაცას ეჩურჩულებოდა. დასმული შეკითხვების უმრავლესობას წყვილმა არ უპასუხა. სასამართლომ

ორივეს დახვრეტის განაჩენი გამოუტანა. 25 დეკემბერს დღის ოთხ საათზე ჩაუშესკუ და მისი ცოლი ჯარისკაცების ყაზარმის ეზოში გაიყვანეს. წვერმოშვებულ და პირქუშ ნიკოლაე ჩაუშესკუს სახეზე წამით შიში აღებეჭდა, ხოლო განაჩენის აღსრულების ადგილისკენ მიმავალმა ელენამ ჯარისკაცს ჰკითხა: „რატომ გვექვეით ასე? მე ხომ მუდამ დედობას გინევიდით.“ ჯარისკაცმა მშრალად მიუგო: „რა დედა ხარ, თუკი დედებს გვიხოცავდი?“

ჩაუშესკუს დახვრეტის მოწადინე 100 მოხალისიდან მხოლოდ ოთხი შეირჩა — ოფიცერი და სამი ჯარისკაცი. ისინი ჩამწკრივდნენ და ცოლ-ქმარი მიზანში ამოიღეს. ჩაუშესკუმ დაიყვირა: „მე არ დამიმსახურებია...“ მაგრამ ამ დროს იარაღმა დაიქუხა.

სავერდო, დიქტატორისა და მისი მეუღლის გვამები უსახელო სამარეში დამარხეს. ამერიკელი ექსპერტების თქმით, შესაძლოა ცოლ-ქმარი სამართლოდ ითხოვდნენ სათანადო დახვრეტის ფრანგული გაზეთების ვერსიით კი, ჩაუშესკუს ნამებისას გული გაუსკდა, ხოლო ნამების მიზეზად შესაძლოა შევიცარიის ბანკებში ანგარიშთა ნომრები იქცა, რომლებზეც 400 მლნ დოლარი ინახებოდა.

სამხედრო ტრიბუნალის თავმჯდომარე, გენერალ-მაიორმა ჯორჯიკა პოპამ, რომელმაც დიქტატორი და მისი მეუღლე გაასამართლა, 1990 წლის 1 მარტს სიცოცხლე თვითმკვლელობით დაასრულა.

ჩაუშესკუს დახვრეტიდან 10 წლის შემდეგ, მოსახლეობამ, რომელიც ახალ რეჟიმს ვერაფრით შეეგუა, 6 დეკემბერს, წმინდა ნიკოლოზის დღეს, ნიკოლაე ჩაუშესკუსა და მისი ვაჟის ნიკუს საფლავებზე ცოცხალი ყვავილები მიიტანა. იქვე, დიქტატორის სამარის მახლობლად, დაკრძალული არიან რევოლუციის გამრები და მისი მოწინააღმდეგეებიც, რომლებსაც ხალხმა ტერორისტები უწოდა.

მოგვიანებით, რუმინეთის სპეცსამსახურების არქივებში აღმოჩნდა სენსაციური დოკუმენტები, გრიფით „საიდუმლო“, რომლებიც დეტალურ ინფორმაციას შეიცავენ მსოფლიო ტერორიზმის ლიდერთან ჩაუშესკუს კავშირების შესახებ. არქივებში აღმოჩენილი დოკუმენტები ამტკიცებენ, რომ 80-იან წლებში ჩაუშესკუ და მისი თანაგუნდლები სახელგანთქმულ ტერორისტს — ტურა კარლოსს აფინანსებდნენ. XX საუკუნის ყველაზე ცნობილი ტერორისტი (ნამდვილი სახელი ილირ რამირეს სანჩესი) ჩაუშესკუს მეგობარი ყოფილა და მისი უშუალო ბრძანებით არაერთი მკვლელობა ჩაუდგინა...

სამაგიეროდ, ახლა რუმინელები ჩაუშესკუს მისტირინა და მამინდელ მოკლენებას სხვაგვარად აფასებენ. მოსახლეობის 57,6 პროცენტის აზრით, დიქტატორის ოჯახი არ უნდა დაეხვრეტათ. თითქმის ყველა მოქალაქე აღიარებს, რომ ამ აქციამ დასავლეთში მკვეთრად შეასუსტა ენთუზიაზმი რუმინეთის რევოლუციისადმი და ქვეყნის ახალი მმართველებისადმი ნდობაც შეაყვია. პროცესს, რომლის შედეგადაც საგანგებო სამხედრო ტრიბუნალმა ტიანანს სასიკვდილო განაჩენი გამოუტანა, დღეს ბევრი რუმინელი ინსცენირებას ანდა პაროდის უწოდებს. ბევრი კი მიიჩნევს, რომ რევოლუციამ სწორედ ჩაუშესკუს გასანადგურებლად იფიქტა.

ნიკოლაე და ელენა

მიამხადა ნანა ჩარკვიანი

მამა გიორგი სხირტლაძე:

კათოლიციზმს და მართლმადიდებლობას შორის მთავარი განსხვავებაა ღობეატიდან მოდის

საზოგადოების გარკვეული ნაწილისთვის ქრისტიანობაში ყველა მიმდინარეობა — იქნება ეს კათოლიციზმი, პროტესტანტობა თუ სხვა სექტანტური სწავლება — უფალ იესოს უკავშირდება და მათ შორის დიდ განსხვავებას ვერ ხედავს. არადა, სულის გადარჩენისთვის საჭიროა ვიცოდეთ, რომელია ღვთივგამოცხადებული და გაუმრუდებელი სწავლება, რომელიც წმიდა წერილსა და წმიდა გარდამოცემას ეყრდნობა. ამ წერილში კათოლიციზმზე ვისაუბრებთ. ჩვენი სტუმარია იოანე ღვთისმეტყველის სახელობის ტაძრის დეკანოზი მამა გიორგი სხირტლაძე.

— რომელ საუკუნეში გამოვეყენებოდა კათოლიციზმი მართლმადიდებლობას და რა განსხვავებაა მათ შორის?

— არსებობს ღვთივგამოცხადებული რელიგია და ადამიანური მოძღვრებები. ღვთივგამოცხადებული მოძღვრება მართლმადიდებელი სარწმუნოებაა, რომელიც ადამიანთათვის არის მოცემული არა წმინდანისაგან, გმირისაგან ან წინასწარმეტყველისაგან, არამედ თვით უფალი ღმერთისაგან, იესო ქრისტესგან. თქვენ კარგად იცით, რომ მართლმადიდებლობა, წმიდა ღვთივგამოცხადებული მოძღვრება საღვთო გამოცხადებას წარმოადგენს, რომელიც შედგება წმიდა წერილისაგან და წმიდა გარდამოცემისაგან, ამიტომ საღვთო გამოცხადებაში, რომელიც წმიდა წერილსა და წმიდა გარდამოცემას აერთიანებს, მათ შორის არაა განსხვავება. მართლმადიდებლობა, რომელიც წმიდა წერილსა და წმიდა გარდამოცემას აერთიანებს, მართლმადიდებლობაა, რომელიც წმიდა წერილსა და წმიდა გარდამოცემას აერთიანებს, მართლმადიდებლობაა, რომელიც წმიდა წერილსა და წმიდა გარდამოცემას აერთიანებს.

ბელია „ფილიოკვე“. „ფილიოკვე“ ლათინური და ნიშნავს „და ძისაგანაც“. მე-4 საუკუნეში პირველი მსოფლიო საეკლესიო კრების მიერ მიღებულ მრწამსს, რომელიც ნიკეი-კოსტანტინოპოლის სიმბოლოს წარმოადგენს და რომელსაც ასე ვამბობთ: **მრწამს ერთი ღმერთი მამა ყოვლისა მამაყობისა... და სული წმიდა, რომელიც მამისაგან გამოვალს**, მათ დაამატეს **„და ძისაგანაც“**, ე.ი. ყოვლადწმიდა სამების დოგმაში ადამიანური ცვლილება შეიტანეს, რაც წმიდა წერილით ყოვლად დაუშვებელია; ანუ სულიწმიდა არა მარტო მამისაგან გამოვალს, რომელიც ჭეშმარიტად მამისაგან გამოვალს, არამედ — ძისაგანაც. ჯერ ერთი, ეს წმიდა წერილსა და წმიდა გარდამოცემას ეწინააღმდეგება; მეორეც, ყოვლადწმიდა სამების დოგმას აუბრალოებს, რადგანაც სამივე ჰიპოსტასს ერთმანეთს უფიცებს. თუ სულიწმიდა მამისაგანაც გამოვალს და ძისაგანაც, ე.ი. სამივე ჰიპოსტასი ერთმანეთს იდენტურად ხდება და საღვთო გარდამოცემა, გამოცხადება ღვთისმადობა და კინდობა, რაც დაუშვებელია.

მართლმადიდებლობასა და კათოლიციზმს შორის შემდეგი განსხვავებებიც არსებობს: ღვთისმშობლის უბინოდ ჩასახვა. ღვთისმშობელს უბინოდ ჩაესახა უფალი და ქრისტე არის ძე ღვთისა, ის ლოკოსი, ის ბრძნული სიტყვა, რომელმაც ხორცი შეისხა; მაგრამ, კათოლიკური დოქტრინის თანახმად, ღვთისმშობელზე ადამისა და ევას პირველქმნილი ცოდვა არ გადმოსულა. ეს დოგმატური შეცდომაა, რადგან მხოლოდ და მხოლოდ ქრისტე არის ახალი ადამი, რომელსაც არ აქვს ცოდვა. თქვენ იცით, რომ, რაც ვერ შეძლო პირველმა ადამმა, შეძლო მეორე ადამმა და პირველქმნილი ცოდვისაგან სისხლიანი მსხვერპლით გამოისყიდა ადამიანები. ღვთისმშობელზე პირველქმნილი ადამისა და ევას ცოდვა რომ არ არის (მას პირადი ცოდვა არ აქვს), რა თქმა უნდა, არ აქვს, ეს მართლმადიდებლური ეკლესიის მიერ უარყოფილია.

უბინოდ ჩაესახა ქრისტე, უბინობასა და ღვთისმშობლის მარადიულ ქალწულობას, როგორც დოგმატურად აღიარებს მართლმადიდებლური ეკლესია. ღვთისმშობელი ქალწული იყო შობამდე, შობის დროს და შობის შემდეგაც. მართლმადიდებ-

ბელ სარწმუნოებასა და კათოლიციზმს შორის, სხეულდებრივად ამაღლებული ღვთისმშობლის თავიანთი ცემამდე არის განსხვავება. კათოლიკური სწავლების თანახმად, განსაზღვრული, პურგატორიე არის ის ადგილი, სადაც გარდაცვლილთა სულები ამ ცხოვრებაში მოუწინაველი ცოდვებისგან იწმინდებიან, ანუ ნარჩენ ცოდვებს იწმინდებიან. დოგმატი განსაზღვრულია, ანუ პურგატორიუმის შესახებ მიღებული იყო 1439 წელს და 1562 წელს დაამტკიცეს. დანტე ალიგიერი ღვთისმშობელი კომედიაში ამ დოქტრინის არსია გადმოცემული.

— განსაზღვრული გარდამავალი ეტაპია სამოთხესა და ჯოჯოხეთს შორის?

— რაღაც გარდამავალი ეტაპია, როცა ადამიანი იმ ცოდვებს იწმინდებს, რომელთა მიტევებაც აქვერ ელერსა და გარკვეულ გამწვანებულ პროცესს გადის იმისათვის, რომ ღვთისმშობელს მიიღოს კურთხევა და სასუფრველში შევიდეს. შეიძლება ითქვას, ეს ვირტუალური ადგილია, სადაც კათოლიციზმის წარმოდგენით, ადამიანი იმას გადის, რაც აქ მინაზე უნდა გაიაროს — მონანიება, სინანული და განწმენდა მხოლოდ აქ — მინაზე არსებობს.

რაოდენ პარადოქსალურად არ უნდა მოგეჩვენოს, გასაკვირი ის კი არაა, რომ ადამიანი სამოთხეში ან ჯოჯოხეთში შეიძლება მოხვდეს, გასაკვირი ისაა, რომ ადამიანმა იცის სამოთხისა და ჯოჯოხეთის არსებობა, მაგრამ შიში არ აქვს და არ ნანობს ცოდვებს. ზოგიერთ ქრისტიანს, ნეოგნოსტიციზმისა და ნეოეზოთერიზმის წარმომადგენლებს, როგორებიც არიან ანტიოფოსოფები, თეოსოფები და სხვები (გარდა ქრისტიანული მოძღვრებისა, მათ „შესანიშნავად“ შეინოვებს ეზოთერული მოძღვრებები აღმოსავლურ-დასავლური გნოსტიციზმისა და აღმოსავლური ეზოთერიზმ-ოკულტიზმისაგან), ჰგონიათ, რომ არსებობს ინკარნაციები, გარდასახვები, მილიონჯერ ვიბადებით და ვკვდებით, მიზეზ-შედეგობრიობის ბრმა კარმისეული მოქმედებების ქვეშ ვიმყოფებით.

თუნდაც ბუდისტების თანახმად, მილიონი ცხოვრება და ინკარნაცია რომ არსებობდეს, რაც დიდი ხანია, დაგმობილ იქნა ორიგენის მიხედვით, მისი მსოფლიო საეკლესიო კრებებზე, რა თქმა უნდა, რაც

ამ ცხოვრებაში გვევალება, ის უნდა გავაკეთოთ. თითქოს ერთხელ ვცხოვრობთ.

არ უნდა დაგვავინყდეს, რომ აქ, მინაზე გვევალება განწმენდა, ცხოვება და რწმენა. არავითარი გარდამავალი ეტაპები არ არსებობს. სანამ ხორცი და სისხლი გვასხია, სანამ მიწიერ რეალობაში ვიმყოფებით, მანამ უნდა მოვიწინაოთ, აქ, სადაც უფალი ჩვენი — იესო ქრისტე მოვიდა და ქრისტეს სისხლისა და ხორცის სახით ზიარების ხილული საიდუმლო მოგვცა.

წინააღმდეგ შემთხვევაში, ჩვენი მცდარი წარმოდგენები გარკვეულ ადგილებზე, რომელიც, უხეშად რომ ვთქვათ, სამოთხესა და ჯოჯოხეთს შორის გარდამავალ ეტაპად იმყოფება, საკმაოდ დამორეზული რეალობაა.

სერიოზული განსხვავებაა დოგმატი რომის პაპის უცდომელობის შესახებ. რომის პაპი აღიქმება როგორც მინაზე ქრისტეს ნაცვალი, პეტრე მოციქულის მესაყდრე, ცეზარი პაპი, ანუ ადამიანი, რომელსაც რომც უნდოდეს რაიმე შეცდომის დაშვება, არ შეუძლია. იგი უცდომელია. უცდომელი და უცდომელი მარტო ღმერთია, ამიტომ ადამიანის ამ დონეზე დაყენება, რბილად რომ ვთქვათ, მართლმადიდებლობაში გაკვირვებასა და შემოფოტებას იწვევს.

განსხვავებაა ისიც, რომ კათოლიციზმში ყოველი მოძღვარი ცვლილებას, ანუ უქორწინებლობის აღთქმას დებს. ამან დედამიწის სამხრეთ ქვეყნების სამღვდლოების პროტესტი გამოიწვია, რადგან ოჯახის ყოლა სურდათ და ამის უფლება არ მისცეს. გარკვეული განსხვავებაა ბერული ორდენების სახით. კათოლიციზმში ორდენების ინსტიტუტი არსებობს. გასხვავებაა, ალბათ, თუნდაც ტემპლიერების ორდენი.

— ყველასთვის კარგად ცნობილია იეზუიტების ორდენი...

— იეზუიტების ორდენი უკვე გვიან იყო, იგნაციუს ლოიოლას მიერ დაარსებული. ის საკმაოდ წარმატებით განვითარდა, მაგრამ შემდეგ დაიხურა. ჩვენში ერთი ეკლესია და ერთი სამონასტრო-ბერული ცხოვრებაა. მონასტრები ამა თუ იმ წმინდანის ან ღვთისმშობლის, ან საღვთო დღე-სასწაულის სახელზეა აშენებული, მაგრამ ის, რომ ორდენებად დაიყოს მონასტრები, მართლმადიდებლური სულიერებისთვის უცხოა. უამრავი რიტუალური განსხვავებაა, არსებობს ზიარების დროს განსხვავება. მონაწილეებს მხოლოდ უფლის ხორცი და ზიარებენ. ჩვენ მონაწილეებს სისხლიც და ხორციც ვაზიარებთ. მირონცხებას მხოლოდ და მხოლოდ ეპისკოპოსი ასრულებს.

— ინკვიზიცია, ალბათ, ყველაზე შავი წერტილია კათოლიციზმის ისტორიაში, ამის შესახებ რას გვეტყვი?

— ინკვიზიცია უკვე განვლილი ეტაპია. ეს თვითონ რომის პაპმაც კი მოინანიო, რადგან ამას უამრავი ხალხი ემსხვერპლა. გაიხსენეთ გენრიხ

ინსტიტორისა და შპენგლერის ნიგნი „კულდინა საფეკვი“, რომელიც იურიდიული დოკუმენტია, რომელშიც აღწერილია ინკვიზიციის მიერ იმ ადამიანების დაკითხვები და მათი წამების ფორმები, რომლებიც ჯადოქრობაში და მწვალებლობაში იყვნენ მხილებულნი.

ევროპაში ათი ათასობით ადამიანი ემსხვერპლა ინკვიზიციას. ეს კათოლიციზმმა მოინანიო, მაგრამ შავ ლაქად მაინც დარჩა. გაიხსენოთ ბრძოლა მეცნიერებისა და ხელოვნების წინააღმდეგ, რომელსაც უკავშირდება სამყაროს გეოცენტრული ხედვა, დაწყებული გალილეო გალილდეიდან (გალილეო გალილეი დადარწმუნებულ იქნა, რადგან რომის პაპი მიხილეს) კლასიკური იყო. მას მხოლოდ შინაპატიმრობა მიუხაჯეს და იქიდან ავრცელებდა თავის წიგნებს) და ჯორდანო ბრუნოთი დამთავრებული.

მეცნიერულ მსოფლმხედველობაში მცდარი ჩარევები, ესეც განსხვავება კათოლიციზმს მართლმადიდებლობისგან. რა თქმა უნდა, ახლა უკვე გვიანია ამაზე ფიქრი, მაგრამ თავის დროზე საკმაოდ უარყოფითი შედეგი გამოიღო, რადგან ნებისმიერ მეცნიერულ აღმოჩენას მწვალებლობას ან ჯადოქრობას მიაწერდნენ ხოლმე.

მართლმადიდებლობაში არ იყო ასეთი წინააღმდეგობა მეცნიერებისა და განათლებისადმი. ჩვენთან არ იყო ასეთი გამაფრებელი დევნა კულდინებისა. ე. კულდინებზე ნადირობა, რომელმაც მილიონობით ადამიანი შეინიწრა. ჩვენთან არავის არასდროს არ წავადნენ, არ აწამებდნენ. ეს მცირე ფსიქოლოგიური რელიგიური ანალიზია. მის უკან კი ძალიან დიდი დოქტრინალურ-სულიერი განსხვავებები დგას.

— მამაო, გამრუდებული სწავლების გამო სექტანტები მწვალებლებად ითვლებიან, შეიძლება თუ არა, რომ მცდარი დოგმატების გამო კათოლიკები მწვალებლებად მოვიხაროთ?

— გარდა მართლმადიდებელი სარწმუნოებისა, დაუზიანებელი, პირველქმნილი, ღვთივგამოცხადებული, შეურყვნილი და გაუმრუდებელი სარწმუნოება ჩვენთვის არაა ცნობილი. გარდა უფალი ჩვენი იესო ქრისტესი და ყოვლადწმიდა სამებისა, რომელშიც მამა უშობებელია, ძე შობილი და სულიწმიდა მამისაგან გამოვალს, ჩვენთვის სხვა ღმერთი უცნობია.

აქედან გამომდინარე, უნდა გავაკეთოთ დასკვნა. რა თქმა უნდა სხვა დენომინაციები, სხვა მიმართულებები, რომლებიც გამოვეყენებოდით მართლმადიდებლობას მწვალებლობად და ჭეშმარიტებისგან ცდომილებად უნდა იქნას განხილული.

თქვენ იცით, რომ არსებობს სარკე, რომელიც რეალობას ადეკვატურად ირეკლავს და

არის გამრუდებული სარკე, რომელიც ირეკლავს, მაგრამ რეალობას არ ასახავს. რაც შეეხება სექტებს — ეს უკვე სხვა თემაა. დღევანდელი სექტები გამოიწვევს, გადამღერება ძველი მწვალებლობისა, სექტების მამა-დამაარსებლების პირად სიზმრებსა და ჩვენებზე დაყრდნობაზე. ეს სექტები ახალს არაფერს ქადაგებენ. ისინი შეიძლება საეკლესიო კრება, დიდი ხანია, დავამო, ანათემას გადასცა და შეაჩვენა. დღეს სექტები უფრო შოუბიზნის, ბიზნესგურუებისა და ბიზნესმოდერნების სახით ატარებს, რომლებიც იდეოლოგიურ იმპერიებს წარმოადგენენ, რადგან უზარმაზარ თანხებს ფლობენ; ცხადი თუ ფარული გავლენით ინფორმაციულ პროდუქციას აწვდიან მსოფლიოს, რომელიც სულიერ ინტოქსიკაციას იწვევს. როგორც ყველაფრის ჭამა არ შეიძლება, ასევე ყველაფრის ნაკითხვა და დამახსოვრება არ შეიძლება. ისიც საკმაოდ მძიმე შედეგებს იძლევა, თუკი საქმით ადამიანი ინფექციის შეტანა შეიძლება, წარმოიქმნება, ინფორმაციული ინფექციის როგორი დესტრუქციის გამოწვევა შეუძლია. ის ფსიქიკურ აპოკალიფსას, ნერვოზს, დეპრესიას, შეპყრობილობასა და ემპათიულობას იწვევს.

სექტები ლოკალური და აგრესიული ტენიის გამორეცხვის მექანიზმითა და ადამიანის ნების უშუალო მართონეტიზაციით არიან აღნიშნულნი. ესენი არიან უახლოესი და უპირველესი იარაღები შავი ძალებისა, რომლებიც ადამიანის გამხეცებას, პიროვნების ამოშლას, მისთვის ახალი სახელის მინიჭებას, ანუ დეპერსონალიზაციას ცდილობენ.

ადამიანის დეპერსონალიზაციისა და გამხეცების შექმნის ერთადერთი წინააღმდეგი არის მართლმადიდებელი ეკლესია, რომლის წინააღმდეგაც ყველაზე მძინევარე ბრძოლა მიდრეკილია. მე-4 საუკუნეში არ ყოლია ქრისტიანობას იმდენი წამებული, რაც მე-20 საუკუნის დასაწყისში. — კათოლიციზმში ბოლო პერიოდში მძლავრობს ისეთი მომაკვდინებელი ცოდვა, როგორც პედოფილია, 100 მოძღვარი ახსილეს. თუ შეგიძლიათ ახსნათ ამის მიზეზი?

— ალბათ, ეს ცოდვა, ადრე თუ გვიან, იმ საზოგადოების მიერ, სადაც ეს აღმოცენდა, დაგმობილი იქნება. მას რელიგიურ დოგმებთან კავშირი არ აქვს, ეს პიროვნული ამორალიზაციაა. ადამიანი, რომელიც ღვთის მცნებებს ვერ აცნობიერებს, მისთვის უცხოა ყოველგვარი მორალი. ის, უბრალოდ, ბნელ ინსტიტუტსა და ვნებებს არის მიცემული; გამომდინარე აქედან, ნებისმიერი ცოდვა საზოგადოებაში რელიგიური კი არა, მორალური, ეთიკური და კრიმინალური პრობლემაა, რომლებიც უნდა აღმოფხვრას იმ სტრუქტურებში, რომლებსაც ესება.

ესაუბრა ნათია ქადაგიშვილი

მშობიარე ქალისთვის სერიოზული სტიქია მეუღლის მხარდაჭერა

ორსულობა განსაკუთრებული მდგომარეობაა, რომლის დროსაც ვალდებული ხართ, იზრუნოთ არა მარტო თქვენი, არამედ თქვენი მომავალი შვილის ჯანმრთელობაზეც. სწორედ ამ დროს დეგებით არჩევანის წინაშე, ვის ანდოთ ეს მნიშვნელოვანი მომენტი თქვენი ცხოვრებისა. „ბიბიდა“ სწორედ ის კლინიკაა, სადაც მშვიდად შეგიძლიათ იყოთ, რადგან იქ პროფესიონალები მუშაობენ. ვესაუბრებით კლინიკა „ბიბიდას“ სამედიცინო-გინეკოლოგიური განყოფილების გამგეს, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორს, ბატონ დავით დავარაშვილს.

— კლინიკა მრავალპროფილანი საავადმყოფოს ბაზაზე ფუნქციონირებს, რაც პერსონალს საშუალებას აძლევს დროულად და მიზანმიმართულად ჩაატაროს ნებისმიერი სახის გამოკვლევა და, საჭიროების შემთხვევაში, სხვადასხვა სპეციალისტების კონსულტაციები (ნევროლოგის, კარდიოლოგის, ქირურგის, ენდოკრინოლოგის, ოფთალმოლოგის, სტომატოლოგისა და სხვ.).
— მომავალი ბავშვის სრულფასოვნების გარანტიას იძლევა სპეციალური გამოკვლევები, რომლებიც უშუალოდ ამ კლინიკის ბაზაზე ტარდება.
— **კერძოდ, რომელ კვლევებს გულისხმობთ?**
— 1. გენეტიკური კონსულტაცია; 2. ამნიოციენტაცია; 3. ქორიონციენტაცია; 4. ქორიონის ბიოპსია გენეტიკური პათოლოგიის გამოსაგეგმვად; 5. რეზუსფაქტორის მქონე მშობიარეობის რისკის დადგენა; 6. დოპლეროგრაფია; 7. ნაყოფის კარდიოტოპოგრაფია; 8. ექსტრემიტი; 9. ქრონიკული და მხარე-მხარეობის დიაგნოსტიკა და მკურნალობა თანამედროვე მეთოდებით; 10. ამბობენ, რომ ბოლო წლებში მშობიარეთა რიცხვმა მობიდა. ეს მართლაც ასეა?
— ბოლო წლებში მშობიარობამ მართლაც მოიმატა, სასიამოვნოა ის ფაქტი, რომ მოიმატა მესამე-მეოთხე მშობიარობის ხარჯზე, რაც დემოგრაფიულ პრობლემაზე დადებითად აისახება. გარკვეული წლების წინ იგრძნობოდა ამ პროცესის შეწყვეტა, დღეს მდგომარეობა გაუმჯობესდა.
— **სადაზღვევო კომპანიებთან თუ თანამშრომლობთ?**
— სადაზღვევო კომპანიებთან გვაქვს ურთიერთობა, ზოგიერთი მათგანი ასი პროცენტითაც აზღვევს მოქალაქეს, ვართ პროვაიდერები; ასე რომ, ასეთ კომპანიებთან ჩვენ ვთანამშრომლობთ.

— **დაბადებისთანავე ბავშვის წონას დღეს არ ამბობენ სამშობიაროებში, ზოგჯერ ეს გაურკვეველობას ქნის...**
— დიახ, ეს ფაქტობრივად ყველგან ასეა. საქმე ისაა, რომ დაბადებიდან პირველ საათებში ჩვილი ტემპერატურას, წონას, სითხეს კარგავს, ამიტომ მისი წონა უფრო რეალური მშობიარობიდან ორი საათის შემდეგაა. ეს არის და ეს. გაიდებული აინონოს დაბადებიდან 2 საათის შემდეგ, მთელი ეს პერიოდი კი ის წევს დედის მუცელზე, თუ რაიმე პრობლემა არ არსებობს, ამით ის სხეულის ტემპერატურას ინარჩუნებს, დედასა და შვილს შორის კონტაქტი არ ირღვევა და ის ადაპტაციას უფრო იოლად ახერხებს შემდგომში.
— **წლების წინ ერთგვარ „მოდად“ იქცა „საკეისრო“ კვეთით მშობიარობა, ამით თითქმის ტრავმას იცილებდნენ თავიდან, ასევე, აზღვევდნენ ჩვილის ჯანმრთელობას, რამდენად სწორი იყო ეს**

— **მდგომარეობა ან დღეს როგორ გრძელდება, ბევრია ამის მსურველი?**
— საკეისრო კვეთის სურვილით დღესაც მოგვმართავენ, თუმცა ხშირად არ ფიქრობენ, რომ ეს საკმაოდ სერიოზული ოპერაციაა, რომელსაც გართულელები შეიძლება მოჰყვეს. გართულელები ათჯერ უფრო მეტია ამ შემთხვევაში, ვიდრე ფიზიოლოგიური მშობიარობისას; მათი ეს თხოვნა, ძირითადად, მაინც იმით არის გამოწვეული, რომ ქალბატონები უსიქოლოგიურად არ არიან მომზადებული მშობიარობისთვის. ვფიქრობ, ისინი ვიდრე დედობას გადაწყვეტენ, უნდა მოემზადონ (არსებობს სპეციალური სკოლებიც ამისათვის) და შემდეგ გადაწყვიტონ, მშობიარობის რომელ გზას აირჩევენ.
— **ორსულთა ფსიქოპროფილაქტიკური სკოლა „ბიბიდაში“ არსებობს?**
— დიახ, ჩვენს სამშობიარო ობსტეტურ ორსულთა ფსიქოპროფილაქტიკური სკოლა, სადაც მომავალი დედები მეან-გინეკოლოგებს და ფსიქოლოგებს ხვდებიან, რომლებიც პასუხს სცემენ მშობიარობასთან დაკავშირებულ ორსულთათვის საინტერესო ნებისმიერ კითხვას, ასევე, შეასწავლიან მათ სპეციალურ ვარჯიშებს. გარწმუნებთ, ორსულთა ფსიქოპროფილაქტიკური მომზადება ფიზიოლოგიური მშობიარობის გარანტიას იძლევა და მნიშვნელოვნად ამცირებს სამშობიარო ტკივილს. ასეთ მეცადინეობებზე სასურველია მომავალი მამების დასწრებაც, მეუღლის მხარდაჭერა სერიოზული სტიქიაა მშობიარე ქალისთვის.
— **თუმცა განსაკუთრებით „მშობიარე“ ორსულებისთვის კლინიკაში გაუტკივარების თანამედროვე მეთოდებიც გაქვთ დანერგული...**
— კლინიკაში არსებობს რეგიონალური, ანუ პერიდურალური ანესთეზიის მეთოდით მშობიარობის გაუტკივარება, ასევე, მედიკამენტოზური მეთოდი — კომპლექსური მეთოდი — გაუტკივარების საშუალებების მექანიზმების და ვენებში, ინჰალაციური — აზოტის ქვეფანგი (ნიღბის მეშვეობით) გაუტკივარება, და ელექტროანალგეზია.
ყველა ეს მეთოდი ფართოდ გამოიყენება მთელ მსოფლიოში და აბსოლუტურად უსაფრთხოა დედისა და ჩვილის ჯანმრთელობისთვის. მიხდა ხაზი გაუუსვა, რომ ყველაზე

კარგი გაუტკივარება მშობიარობისთვის არის მისი ფსიქოლოგიური მომზადება! მან წინასწარ უნდა იცოდეს, რა პროცესები ხდება მშობიარობისას და როგორ დაეხმაროს თავს.
— **თქვენ რომელ გაუტკივარებას ანიჭებთ უპირატესობას და რომელს იყენებთ ხშირად?**
— პერიდურალურ ანესთეზიას.
— **უცხოეთში დღეს-დღეობით „მოდური“ წყალში მშობიარობა, ამის გამოცდილება ჩვენში არ არის, მაგრამ, როგორც სპეციალისტი, როგორ ფიქრობთ, ეს მეთოდი მისაღებია?**
— ეს მეთოდი შეიძლება გამოყენებულ იქნას მხოლოდ ფიზიოლოგიური მშობიარობისას, მაგრამ, თუ მშობიარობისას რაიმე პრობლემა არსებობს, ამ დროს ის არ გამოდგება, ამიტომ ამ მეთოდს თავისი ნიუანსები აქვს.
— **ორმოცი წლის ასაკის ზევით მშობიარობაზე რას ფიქრობთ, ევროპაში არსებობს ასეთი მოსაზრება, რომ ამ ასაკში მშობიარობა აახალგაზრდავებს ქალს...**
— მშობიარობის ასაკმა ჩვენთანაც გადაინია, ბევრნი პირველი მშობიარობა 30 წლის შემდეგ, ეს გამოწვეულია ფაქტობრივად იმ ტენდენციის გამო, რომ ხდება ფიზიოლოგიური მშობიარობის კარიერაზე ზრუნვა, შემდეგ კი ოჯახის შექმნა და შვილის გაჩენა. ეს ყველაფერი ქალს ხელს სულაც არ უშლის, პირიქით, როდესაც ის მყარად დგას ფეხზე, რატომაც არ უნდა გააჩინოს შვილი? **საერთოდავად, ძალიან მადლობა, თანამშრომლობს თქვენს კლინიკაში?**
— დიახ, ჩვენს კლინიკაში მშობიარობისას, მაგრამ, თუ მშობიარობისას რაიმე პრობლემა არსებობს, ამ დროს ის არ გამოდგება, ამიტომ ამ მეთოდს თავისი ნიუანსები აქვს.

ვევა და სხეული ჯანმრთელობა. შემდგომში კი მშობიარობა და ბავშვის მოვლა იმდენად დიდი სტიქიაა, რომ ეს მეტ ენერჯის აძლევს ქალს.
— **დღეს ხშირად ფეხმძიმეებს აცვიათ შარვალი, ხომ არ ზღუდავს მათ ეს გარკვეული ნილია?**
— ვფიქრობ არა, ორსულობა არ არის დაავადება, ეს არის მდგომარეობა და, თუ ის კომფორტულად იგრძნობს თავს, შეუძლია ეს სამოსი ატაროს.
— **სიახლეები თუ არის დანერგული მშობიარობაში?**
— „ბიბიდას“ წარმომადგენლები ხშირად დავდივართ და ვიღებთ მონაწილეობას საერთაშორისო კონგრესებზეა თუ კონფერენციებზე იაპონიაში, სამხრეთ აფრიკაში, მალაიზიაში, თურქეთში, ესპანეთში, მეთოდების გამოცდილებას უზიარებთ კოლეგებს. ასევე, მათგან ვიღებთ გამოცდილებას. ამ მხრივ დღეს მნიშვნელოვანია ნაყოფის მდგომარეობის ზუსტი შეფასება და, თუ მას რაიმე პრობლემა აქვს, უნდა მოგვარდეს ბავშვის დაბადებამდე. ამას კი ულტრაბგერითი კვლევის შედეგად დოპლეროგრაფიით (სისხლის მიმოქცევის შესწავლა), სანაყოფო სითხის ალბითა და შემდგომში გამოკვლევით, ულტრაბგერის ქვემინჯიური მეთოდების გამოყენებით (ამნიოცენტეზი, ამნიოტორნიკა, კორდოცენტეზი და სხვ.) ვგებულობთ. ასეთი კვლევები დღეს აუცილებელია თანამედროვე მედიცინისთვის.

უნივერსალური წყალი „ისიდა“
მათთვის, ვისთვისაც კვირვასია ჯანმრთელობა
სუფრის წყალი „ისიდა“ აკმაყოფილებს ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის („ჯანმო“) მოთხოვნებს. სერტიფიცირებულია და დღიური ნორმის ოდენობით შეიცავს ადამიანისთვის აუცილებელ და შეუცვლელ მიკროელემენტებს (J, F, Mn, Ca, K, Mg, Na, Zn).
სასმელად გამოსადეგი არც ერთი სხვა წყალი (არც მდინარის, არც ტბის, არც ჭის და არც წყაროსი) არ შეიცავს ჩამოთვლილ მიკროელემენტებს ერთდროულად და საკმარისი რაოდენობით, ამიტომ მათი ყოველდღიური და ხანგრძლივი გამოყენება ორგანიზმში რომელიმე ელემენტის დეფიციტს იწვევს, შესაბამისად, — ფუნქციონალურ დარღვევებს, რასაც ეწოდება მიკროელემენტოზი. მას მიეკუთვნება ენდემური ჩიყვი, კარიესი, ფსორიაზი, პათოლოგიური სიმსუქნე და სხვ.
„ისიდა“ გამოიზიარებულია ოჯახური მოხარებისთვის, ისხმება ხელის ტუმბოთი ალჭურვილ 20-ლიტრიან ბალონებში.
**გსუკავლავთ დაკავშირებით თხოვნილი: 899-16-30-21.
890-26-15-15 (ოფისი); რუსთაველი: 890-11-50-99; 895-91-24-14.**

ესაუბრა თქვენი პასუხი
— **სადაზღვევო კომპანიებთან თუ თანამშრომლობთ?**
— სადაზღვევო კომპანიებთან გვაქვს ურთიერთობა, ზოგიერთი მათგანი ასი პროცენტითაც აზღვევს მოქალაქეს, ვართ პროვაიდერები; ასე რომ, ასეთ კომპანიებთან ჩვენ ვთანამშრომლობთ.

ფოლადაურის ხეობა

ჩვენი რუბრიკის ერთგულ მკითხველს ბოდიში უნდა მოვუხადოთ, რომ ხანდახან მარშრუტს ვუმრუდებთ, მაგრამ ზოგჯერ სხვა გამოსავალი არ გვაქვს. ბოლნისის ხეობა მოგზაურობა, ბუნებრივია, მისი ცენტრიდან — ფოლადაურის ხეობიდან უნდა დაგვეწყოს და ასეც მოვიქცეთ, მაგრამ მერე ტალავრის ხეობაში რომ არ შევსულიყავით და გზა პირდაპირ გაგვეგრძელებინა, ტალავრის ძეგლები გვერდზე დაგვჩერებოდა და ველარ მივუბრუნდებოდით. და აი, ახლა ისევ ვუბრუნდებით ფოლადაურის საინტერესო ხეობას.

ბოლნისის ხეობა

ბარდიკის ციხე

დღევანდელი ბოლნისიდან ისტორიული ბოლნისისაკენ მიმავალ გზას რომ დავადგებთ, ერთ მალალ ბორცვთან (ელისას მთასთან) უნდა ჩავუხვიოთ და ფოლადაურის მარცხენა სანაპიროზე დავვშვათ. ამ მინდორს ქართლისათვის ძალიან დამახასიათებელი სახელწოდება აქვს — ვანათი. ძველ ნანგრევს შორიდანვე შენიშნავთ, მაგრამ რას ნარმოიდგენთ, რომ იგი V-VI საუკუნეთა ტაძრის ნაშთია.

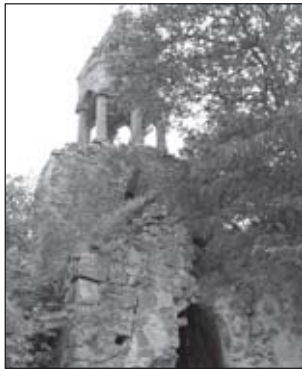
ვანათის საყდარი, ადრექრისტიანული ხანისათვის დამახასიათებელი, ტიპური სამეკლესიანი ტაძარია, რომლის სამივე, ერთმანეთზე მიშენებული დარბაზი დაგრძელებულია და 13 მეტრს აჭარბებს. ტაძარს შესასვლელი სამხრეთიდან აქვს.

თავდაპირველად თალეღებიანი კარიბჭით სამხრეთ მიმართული შედგებოდა, იქიდან კი ორი კარით — მთავარ დარბაზში.

დღეს სამხრეთ ეკლესიის სამთაღვლე საერთოდ აღარ არსებობს, მთავარ ეკლესიაში შესასვლელი ორი კარიდან ერთი მორღვეულია, მეორე კი ლამის ბოლომდეა მინით ამოვსებული. მიუხედავად ამისა, მაინც ჩანს, რომ მთავარ ეკლესიაში შესასვლელი მეორე კარი პირველ კარზე დაბალი ყოფილა. იგი მთავარი დარბაზიდან ჩრდილოეთ ეკლესიაში გამავალ კარს ეტოლებოდა. სამივე ეკლესიის აფსიდები შეგნობიდან ერთნაირი ნაღისებრი მოყვანილობისაა, მაგრამ ცენტრალური აფსიდი ეკლესიის მართკუთხედიდან გარეთ გადის და გარედან ხუთნახნაგაა. ქვის თლასა და წყობაზე საუბარი ზედმეტია — იგი უმაღლესი დონისა იქნებოდა გარედანაც, სადაც მხოლოდ კირქვის დუღაბის ბუდეებია შემორჩენილი. შეგნობი კედლებს ერთი ქვაც არ აკლია. აქ ერთი საინტერესო და ამოუხსნელი გარემოებაა: თითქოს, სუფთად გათლილი დიდი ლოდები შემოაკლდათო, მთავარი ეკლესიის ჩრდილოეთ კედ-

ვანათი

სამხრეთის

ქვემო ბოლნისი

ლის ზედა ნაწილი და დასავლეთ კედლის გარკვეული მონაკვეთი უფრო პატარა და სხვაგვარად გათლილი ქვებითაა აყვანილი...

დადგენა იმისა, ჰქონდა თუ არა რაიმე, თუნდაც მცირეოდენი სამკაული ვანათის ტაძარს, შეუძლებელია. ნატაძრალი აუცილებლად უნდა გაითხაროს და სიმაღლე დაუბრუნდეს...
ვანათის ეკლესიის იდენტურია თითქმის სოფელ ქვემო ბოლნისის, ანუ თარაქამების მიერ სახელდებულ ქაფანაქის ტაძარი. იგი უმნიშვნელოდ ჩამორჩება ზომებში ვანათს. ამასთანავე მისი ცენტრალური ეკლესიის საკურთხევის სვეტილი და სიმაღლე გარედან, ხუთნახნაგას ნაცვლად, ნახევარწრიულ-ნაღის-

სებრია. ქვემო ბოლნისის ტაძარი უკეთ არის შემონახული. იგი ამ 70 წლის წინათ გაიშენდა და უკეთ ნარმოინდა. მართალია, სამხრეთის ეკლესიის უმეტესი ნაწილი თავისი თალეღებით არც მას შემორჩენია, მაგრამ ძირითადი ეკლესია საღად დგას. აქ უკვე კარგად ჩანს ამ ეკლესიაში შემავალი ორი კარის განსხვავება სიმაღლეში. მარცხენა, გაჭირვებით, მაგრამ მაინც იკითხება მაღალი კარის არქიტრავის ბოლოებში ანგელოზთა ფრთების რელიეფური ფრაგმენტები.

რატომ განსხვავდება სიმაღლეში მთავარ ეკლესიაში შემავალი ორი კარი? სახელოვანმა მეცნიერმა გიორგი ჩუბინაშვილმა ეს პატარა საიდუმლო ამგვარად ახსნა: ცენტრალურ მონაკვეთში გაჭირვებით ოდნავ მაღალი კარით დარბაზში მამაკაცები შედიოდნენ, რომლებიც საკურთხევის წინ იკავებდნენ ადგილს, დასავლეთ მონაკვეთში გაჭირვებით კარი კი საქალაქო იყო. ისინი აქედან შედიოდნენ და დარბაზის დასავლეთ მონაკვეთში, ე.ი. უკან დგებოდნენ. ეკლესია, მოგეხსენებათ, ღვთისმსახურების დროს ე.წ. გენდერულ თანასწორობას არ ცნობს, ძველ დროში კი ეს წესი უფრო მკაცრად იყო დაცული, რასაც, სხვათა შორის, მცხეთის ჯვრის ერთ-ერთ დასავლეთ სადგომში შემორჩენილი „თემსტისა ნარნერაც“ ცხადყოფს.

ქვემო ბოლნისის ტაძრის პერანგი, მეტადრე კი მისი აფსიდური ნაწილი, პოლიქრონიის ჩინებული ნიმუშია, რითაც იგი მანუტის ქვედა ეკლესიის მოგვაგონებს.

აქედან სამხრეთით, გზიდან ხელმარჯვნივ ჯერ ლაზ-გორის ადრეშუასაუკუნეების ახალადგენილი ეკლესიაა, მერე კი გზიდან ხელმარჯვნივ — მისი უდიდესი ეკლესია ბოლნისის სიონი. ჩვენ ამ ორ ეკლესიაზე და მათთან ერთად ნულრულაშენის ტაძარზე ამას წინათ გვექონდა საუბარი. ახლა კი დამატებით ერთი პრობლემის თაობაზე:

მას შემდეგ, რაც „სიონის“ ორი უმთავრესი ნარნერის დათარიღება შეიცვალა (ყოველ შემთხვევაში, ბევრი ასე ფიქრობს) და ტაძრის აგების ეპოქა IV საუკუნის 50-90-იან წლებს, ანუ ძველი მატიანეებით დადგენილ დროს დაუბრუნდა, ხომ არ უნდა გადაიხედოს ბოლნისის რაიონის ადრეშუასაუკუნეების რამდენიმე ტაძრის დათარიღების საკითხიც (აკაურთა, ვანთა, ქვ. ბოლნისი, აკვანება)?..

***
ნულრულაშენის გადასახვევის შემდეგ, სამხრეთით, ფოლადაურის მარჯვენა სანაპიროზე შეგნობილია უძველესი პატარა სოფელი სამნევისი (ამ სახელწოდებისაა ქარელის რაიონში არსებული

დიდი მონასტერიც), სადაც დღეს არაქართული მოსახლეობაა. აქ ორი ეკლესიაა. ერთი მათგანი — „სამება“ სოფლის ზედა უბანში, სასაფლაოზე დგას და აღმოსავლეთიდან ხეებითაა დაბურული. მეორე ეკლესია სოფლიდან ოდნავ მოშორებითაა და თავზე სამრეკლო ადგას. ორივე საყდარი გვიანი შუასაუკუნეებისაა.

სამნევისის ზევით, იქ, სადაც ფოლადაურს ლოქის წყალი უერთდება და სოფელი ფოლადაურია, მდინარის მარჯვენა სანაპიროზე, ცად აზიდულ წვეტიან კლდეებში, ჩამენებულია გვიანი შუასაუკუნეების ბარდიკის მრისხანე ციხე. იგი გალავნისა და ოთხი გოდოლისაგან შედგება.

ბერდიკის ციხის ძირში, მდინარე ფოლადაურის მარჯვენა სანაპიროზე, სამანქანო გზიდან ორასიოდ მეტრში, დგას კიდევ ერთი ასეთივე უბრალო საყდარი, რომელიც გვიანი შუასაუკუნეებისაა და კამარა შენარჩუნებული აქვს. ფოლადაურის ხეობის მუსლიმი მოსახლეობა, რომელიც ბერდიკის ციხეს, კოჯრის ციხის მსგავსად, „ქოროლის“ უწოდებს, ეკლესიასაც ამ სახელით მოიხსენიებს. რა ერქვა ადრე ეკლესიას, დაუდგენელია.

აქვე, შორიხლო, ორი საყურადღებო ტაძარია: „ლურჯი ეკლესია“ და „წმიდა გიორგი“, მაგრამ, რაკი საინტერესო ძეგლები ფოლადაურის

სადაც მდინარის ორი სათავე ერთდება. ფოლადაურის აღმოსავლეთ განშტოება ჰუჯაბიდან და ახკერპიდან მოედინება, დასავლეთ განშტოება — ჰურუტიდან, ნადვალეთიდან და ჩორთანიდან. ორთაშუასათან გადებული ხიდი-სათვის სომხებს რატომღაც „ძალის ხიდი“ („იდკეპრი“) დაურქმევიათ. არადა, თბილისიდან, ლორეს გავლით, სწორედ ამ ხიდზე გადიოდა სომხეთისაკენ მიმავალი გზა. თალური ხიდის სიგრძე 14 მეტრია, სიგანე — 3. იგი მდინარის ღონიდან 10,5 მეტრის სიმაღლეზეა გადებული.

ეს ფოლადაურის ხეობის ერთ-ერთი ულამაზესი მონაკვეთია. ახალი მონასტრის ძველი საყდარი, რომლის ეზოში მრავალი ძველი საფლავია, ახლახან აღადგინეს. იგი განვითარებული შუასაუკუნეებისაა. როგორც ზევით ვთქვით, ამ ადგილებში ვახუშტი ბატონიშვილს ორთაშუა და დაბლუტი აქვს მონიშნული, მოგვიანებით კი სომხებს „ჯინი-ბინა“, ხოლო თარაქამებს — „ჩათენ-დახი“ დაურქმევიათ.

გზის შემდეგ არჩევანზე მცირეოდენ თათბირი გავმართეთ და თავდაპირველად ფოლადაურის მარცხენა სათავის დინება ავყევით. 4-5 კილომეტრში კაკლიან ადგილს მივადექით (სომხებს მისთვის „ჯოის ბინა“ შეურქმევიათ). ეს ვახუშტისეული ჩორთანი ან ნადვალეთი უნდა იყოს. აქ ერთი ძალიან ლამაზი და პატარა ეკლესიაა დამალული ტყეში და, რაკი მისი ძველი ქართული სახელწოდება შემორჩენილი არ არის, სპეციალური ლიტერატურა „ტუფის ეკლესია“ იცნობს. ოქროსფერი და იასამინისფერი ტუფის ქვის კვადრებით ნაგები ეკლესია სიგრძეში 7,5 მეტრია, სიგანეში — 5,5. კარ-სარკმელი ჩუქურთმებითაა და ლილვებითაა განყოფილი. სახურავს აქა-იქ შემორჩენილი ლორთყის და ლავგარდანი. ჩვენს წინაშე XVI საუკუნის საუცხოო ტაძარი, სადაც წვიმაში შეღებები აფარებენ თავს. თარაქამა მწყემსების სასახლეოდ უნდა ითქვას, რომ ისინი არათუ საქონელს არ აკარებენ აქაურობას, არამედ თავსხმა წვიმაშიც არ შედიან შიგ და თავშესაფარად მოშორებით მართავენ ხოლმე ქოხს.

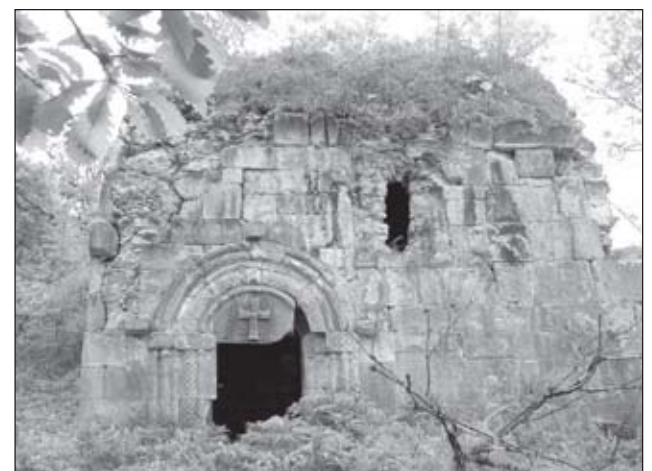
ახალი ფოლადაურის მონასტრის სამოსს განზრახული აქვს, რამენაირად მიხედოს ამ ტაძარს, რომელიც განდგალი ბერის დასაყუდედღად ჩინებულ ალაგზე მდებარეობს.

ახლა კი, მშვიდობით, ეულო საყდარო, ნინაპრის მკლავით ნაგებო და ლოცვით გამოთბარო. რაც არ უნდა მოხდეს, ეს ფოტო მაინც გადაგარჩენს და შესს ხატებას შეუნარჩუნებს შთამომავლობას.

გელა ქოქიაშვილი
ავტორის ფოტოები

ორთაშუა. თამარის ხიდი

ტუფის ეკლესია

30 წელიწადი უკრაინის უკრაინას?

ამერიკაში არსებობს არასამთავრობო ორგანიზაცია, რომელიც უკრაინის ამერიკელთა უფლებებს იცავს. ამ ორგანიზაციას კი გაუჩნდა იდეა, მოითხოვოს საგადასახადო შეღავათები ამერიკის უკრაინის მოსახლეობისთვის.

ინიციატივის ავტორები არიან დაბეგვრის პროფესორი ჯონ იუტერი და უკრაინის ამერიკელი ინსტიტუტის სპეციალისტი. ისინი ირწმუნებიან, რომ უკრაინის მოქალაქეებს ნელინადმი 250 დოლარი სტირდება იმისათვის, რომ სახეზე ამოსულ თმას მოუარონ. საუბარია სარკების, სამართებლების, სავარცხლებისა და უკრაინის დასაყენებელი სპეციალური ცვილების შექმნაზე.

უკრაინის ინსტიტუტის წარმომადგენელთა აზრით, ამჟამად მოქმედი საგადასახადო სისტემა მოვლილი უკრაინის შენარჩუნების ყველა სურვილს ახშობს. რაც შეეხება თავად ამ ინსტიტუტს, მისი წარმომადგენლების მტკიცებით, ის მთელ მსოფლიოში ერთადერთი ორგანიზაციაა, რომელიც უკრაინის შეინახვის და უკრაინის ადამიანების უფლებებს იცავს.

«უხილავი» ავეჯი

იაპონელმა დიზაინერმა ტაკუჰინო იოსიოკამ გამჭვირვალე ავეჯი შექმნა და სახელად «უხილავი» დაარქვა.

მისი თქმით, ავეჯი მართლა უხილავია და უდიდეს შთაბეჭდილებას ახდენს ადამიანებზე, ვინაიდან მისი საშუალებით იქმნება შთაბეჭდილება, რომ ჰაერში ნავარდობ. თავად ობიექტი მეორენარისხვანია, მთავარია ემოციური ზემოქმედება, რომელსაც ის ახდენს ადამიანზე.

«უხილავისთვის» მაგიდები და სკამები დამზადდა პოლიკარბონატული პლასტიკისაგან, რომელიც სწორედ უხილავობის ეფექტს ქმნის.

კომოსაქსნალი გელაგი — დოკსნის საგაფოთი

ბრიტანეთის დორსეტის საგრაფოს ერთ-ერთ ნაკრძალში არატრადიციული სექსუალური ორიენტაციის გედები დასახლდნენ. სპეციალისტები ირწმუნებიან, რომ გედების არატრადიციულ სექსუალურ ორიენტაციაში ზუსტად იგივე იგულისხმება, რაც ადამიანების შემთხვევაში და რომ მსგავსი რამ რეგიონში აქამდე არასდროს შეუნიშნავთ.

ორი მამალი გედისგან შემდგარი წყვილი, უკვე რამდენიმე სეზონია, ერთად იბუდებს და ისე იქცევიან, თითქოს გამრავლებისთვის ემზადებიან.

ისინი ყოველთვის ერთად არიან და აბსოლუტურად არ აქცევენ ყურადღებას დედალ გედებს; ხანდახან ჩხუბობენ, მაგრამ შემდეგ რიგდებიან.

რომის პაპმა პედოფილად დაიხსვა

სააგენტო Associated Press-ი ირწმუნება, რომ ხელში ჩაუვარდა 1985 წლით დათარიღებული წერილი, რომელშიც რომის პაპი — იმ დროისთვის კარდინალი იოზეფ რატცინგერი პედოფილი მღვდლისთვის სასულიერო ხარისხის ჩამორთმევის წინააღმდეგია.

საუბარია ამერიკელ კათოლიკე მღვდელ სტივენ კიზლიზე, რომელსაც 1978 წელს სამწლიანი პირობითი სასჯელი შეეფარდა სან-ფრანცისკოში ორი ბიჭის მიმართ განხორციელებული გარყვნილი ქმედებისთვის.

სააგენტოს მონაცემებით, ოკლანდის ეპარქია ჯერ კიდევ 1981 წელს მისთვის სასულიერო პირის ხარისხის ჩამორთმევას ითხოვდა, მაგრამ 1987 წლამდე ეს არ მომხდარა.

1981 წელს კარდინალი რატცინგერი სათავეში ჩაუდგა წმიდა კონგრეგაციას, რომელსაც სხვა საკითხებთან ერთად სექსუალური შეტიღვის საქმეების განხილვაც ებარა.

როგორც Associated Press ირწმუნება, კარდინალი თავის წერილში ირწმუნება, რომ კიზლისათვის ხარისხის ჩამორთმევა «მძიმე შედეგებს» გამოიღებს, ამიტომ მისი საქმე გულდასმით გადახედვას საჭიროებს. ამასთანავე, რატცინგერი მოუწოდებს, მის მიმართ «რაც შეიძლება მეტი მამობრივი მზრუნველობის» გამოვლენას. სააგენტოს მტკიცებით, ვატიკანმა უკვე დაადასტურა, რომ აღნიშნულ დოკუმენტზე ნამდვილად რატცინგერის ხელმოწერაა.

ვატიკანის ოფიციალური წარმომადგენლის განცხადებით, «პრესსამსახური არ თვლის საჭიროდ, კომენტარი გააკეთოს ცალკეულ დოკუმენტებზე, რომლებიც კონკრეტულ იურიდიულ სიტუაციასთან დაკავშირებული კონტექსტიდან ვარდება».

2004 წელს კიზლის ექვსწლიანი პატიმრობა მიესაჯა, მან 1995 წელს გოგონასთან გარყვნილი ურთიერთობა აღიარა.

კიზლი ახლა 63 წლისაა და კალიფორნიაში ცხოვრობს, სადაც მცირეწლოვანთა გარყვნილი დამნაშავეების სიაშია შეყვანილი.

ახლანდელი რომის პაპის შესაძლო მონაწილეობა პედოფილების მფარველობის საქმეებში უკვე არა ერთხელ ამოტივტივდა.

მარტი «New York Times»-ში დაიბეჭდა ინტერვიუ 61 წლის არტურ ბუდინსკისთან, რომელიც ირწმუნებოდა, რომ ბავშვობაში ვისკონსინის

შტატის ქალაქ სენტ-ფრენსისში მდებარე სენტ-ჯონის სმენადიქვეითებული ბიჭების სკოლა-ინტერნატი თავისი მასწავლებლის — მღვდელ ლორენს მერფის მხრიდან გარყვნილი ქმედების მსხვერპლი გახდა. «ამგვარ საქმეებთან დაკავშირებული მთელი ინფორმაცია ზემოთ (ახლანდელ პაპთან) მიდიოდა, ამაზე პასუხისმგებელი ის იყო», — განაცხადა ბუდინსკიმ.

1998 წელს გარდაცვლილი მამა მერფი 1950-1974 წლებში დაახლოებით ორას სმენადიქვეითებულ ბავშვთან გარყვნილ ურთიერთობებშია ეჭვმიტანილი. ეს არამხოლოდ ალსაზრდელების საძინებლებში, არამედ აღსარებების დროსაც კი ხდებოდა.

ხუთმა ყოფილმა აღსაზრდელმა ცოტა ხნის წინათ უმოქმედობისთვის ვისკონსინის ეპარქიას სასამართლოში უჩივლა. მერფი ყოველგვარი სასჯელის გარეშე გადაიყვანეს სხვა საეკლესიო სამსახურში მილუოკის შტატში.

თავის დროზე პოლიციის მიერ წარმოებული გამოძიება ოფიციალურ ბრალდებაზე არ მიხულა.

1996 წელს მილუოკის ეპისკოპოსი ვატიკანის კანცელარიაში წარმოებულ საქმეზე საუბრობდა. კანცელარია სასულიერო პირთა ქმედებებსა და მორალზეც აგებდა პასუხს

რომის პაპი ბენედიქტ XVI, იოზეფ რატცინგერი

და იმ პერიოდში მას კარდინალი იოზეფ რატცინგერი ხელმძღვანელობდა.

«New York Times»-ის მიერ მოპოვებული საეკლესიო დოკუმენტების თანახმად, თავიდან მან შიდა გამოძიების სანქცია გასცა, მაგრამ შემდეგ ლორენს მერფისგან პირადი წერილი მიიღო და გამოძიება შეწყვიტა. მერფი წერილში წერდა, რომ მოხუცია, ავადმყოფობს და სიცოცხლის სიმშვიდით დასრულების უფლებას სთხოვდა. საბოლოოდ მილუოკის ეპარქიას უბრძანეს, მერფი საეკლესიო მსახურებს არ დაემშავთ. ვატიკანმა უარყო ბრალდება იმის შესახებ, რომ რომის პაპმა ამერიკელი მღვდლის პედოფილების შესახებ იცოდა და საქმეს მსვლელობა არ მისცა.

newsru.com

აგვისტოს ომის ნაგება მხოლოდ კეზეირაშვილს დაბრალდება

სამხრეთ ოსეთის მეომრები და რუსი სამხედროები, რომლებიც საქართველოს მშვიდობისთვის იძულების ოპერაციაში მონაწილეობდნენ, ქართული ჯარის აღჭურვილობისა და შეიარაღების ზოგიერთი სახეობის დაბრუნება ხარისხმა გააოგნა — ნაკერებზე რღვევადი სამხედრო ფორმები, გაღუნულლერიძიანი ტყვიამფრქვევები, მუდმივად გაჭედილი კარაბინები... ქართველი ჯარისკაცების ერთჯერადობის შესახებ მწარე ხუმრობა გაჩნდა.

მაგრამ ესოდენ თვალნათელი ლოჯისტიკური გარღვევების მიზეზები უკვე ცხადდება. საქართველოს თავდაცვის ყოფილი მინისტრი დავით კეზერაშვილი კვლავ სკანდალის ცენტრში აღმოჩნდა. ისრაელის გაზეთ «მარაივის» ინფორმაციით, ახლა ის კორუფციამ ბრალდებული. როგორც გაზეთი ირწმუნება, კეზერაშვილის ცხოვრების ისტორია რთული დასაჯერებელია. 16 წლის განმავლობაში ის ხან ისრაელში იყო ემიგრანტად, ხან საქართველოში ბრუნდებოდა და მალევე თანამდებობებს იკავებდა. მას შემდეგ, რაც მინისტრობიდან გადააყენეს, კვლავ ისრაელს მიაშურა. მაგრამ აქ მას არა მხოლოდ დაფინანსებული ჯარის მეთაურის, არამედ სხვადასხვა ქვეყნებთან, მათ შორის თავად ისრაელთან, კონტაქტის გარეგნობისას, კორუფციისა და მექრთამეობის ბრალდებებიც ნაუწყენს.

მისი ავტობიოგრაფია იუნსეება, რომ კეზერაშვილი 1978 წელს თბილისში დაიბადა. 14 წლის იყო, როდესაც ოჯახთან ერთად ისრაელში გადავიდა საცხოვრებლად, მაგრამ საბჭოთა ქვეყანაში ცნობილი ცვლილებების შემდეგ სამშობლოში დაბრუნდა და უმაღლესი განათლებაც აქ მიიღო. სწავლის პერიოდში გაიცნო მიხეილ სააკაშვილი და იუსტიციის სამინისტროში მის თანამშემედ დაინიშნა. როგორც ჩანს, ამერიკულ, ებრაულ და ისრაელის წრეებში პოპულარულ პრეზიდენტ კეზერაშვილის ამ თანამდებობაზე მოღვაწეობა იმდენად მოეწონა, რომ 28 წლის ასაკში სამხედრო მინისტრად დანიშნა. ამასთანავე, მნიშვნელოვანია, რომ ამ მინისტრს ჯარში არასდროს უმსახურია — არც ისრაელში და არც საქართველოში.

კეზერაშვილისთვის, რომელიც მშვენივრად ფლობს ივრითს და საქართველოს მთავრობის სამი მინისტრის დანაშაულებს შემდეგ სამშობლოში დაბრუნდა და უმაღლესი განათლებაც აქ მიიღო. სწავლის პერიოდში გაიცნო მიხეილ სააკაშვილი და იუსტიციის სამინისტროში მის თანამშემედ დაინიშნა. როგორც ჩანს, ამერიკულ, ებრაულ და ისრაელის წრეებში პოპულარულ პრეზიდენტ კეზერაშვილის ამ თანამდებობაზე მოღვაწეობა იმდენად მოეწონა, რომ 28 წლის ასაკში სამხედრო მინისტრად დანიშნა. ამასთანავე, მნიშვნელოვანია, რომ ამ მინისტრს ჯარში არასდროს უმსახურია — არც ისრაელში და არც საქართველოში.

დედ საქართველოს ნამქებებელმა დასავლეთმა თბილისის დასახმარებლად არაფერი გააკეთა, სააკაშვილს ისლა დარჩენოდა, მინისტრები გადაყენებინა.

სულ ცოტა ხანში დავით კეზერაშვილი ბიზნესით დაკავდა და შექმნა საშუამდგომლო ფორმა, რომელიც ისრაელის კომპანიებთან თანამშრომლობდა.

ქართულ პრესაში კი იმასაც წერდნენ, რომ კეზერაშვილი ისრაელში გაიქცა, ვინაიდან ხელისუფლებამ მისი მარტინატივის გამოძიება დაიწყო. გამოძიება დაიწყო აშშ-ის ფედერალური გამოძიების ბიურომაც, რომელიც კეზერაშვილს ამერიკულ კომპანიებთან იარაღის გარიგებების წარმოებისას ქრთამის აღებაში ადანაშაულებს.

უცებ გაცხადდა, რომ ქართული სამხედრო ძალების აღჭურვილობა და შეიარაღების ტენდერებს იგებდნენ ისინი, ვინც მეტს უხდოდა მინისტრს.

2008 წლის აგვისტოდან მოყოლებული საქართველოს ხელისუფლება კრუნჩხვინივით ეძებს «კავკასიის ყველაზე თანამედროვე და ბრძოლისუნარიანი ჯარის» სამ დღეში განადგურების დამნაშავეებს. როგორც ჩანს, უმოკლეს ხანში კეზერაშვილი იქნება ის მთავარი, «მეისრე», რომელსაც ნაგებული ომის მთელი პასუხისმგებლობა დაეკისრება.

segodnia.ru

აპრიკალები აღაშინებენ სთვის ყელის გაყოფის ტრენინგებს ატარებენ და საკონსტრუქციო ბანაკებს ხსნიან

მსოფლიო მიჩვეულია, რომ ამერიკა დისკრიმინაციის ნებისმიერი ფორმისადმი შეუწყნარებლობის გამო უნდა აქოს. მაგრამ საკმარისია, მშვიდ ნიუ იორკს ოდნავ გასცდეს და გადაწყდეს ეკონომიკურ კრიზისთან და ქვეყნის პირველ პირად ბარაკ ობამას დანიშნვასთან დაკავშირებით იატაკქვეშეთიდან გამომდრალ უამრავ ექსტრემისტულ ორგანიზაციას, რომლებიც თავგამოდებით იცავენ „საკუთარ ინტერესებს“.

დღეს ამერიკის ცენტრალური და სამხრეთ შტატების მრავალი ქალაქი მინიატურული ნაცისტური გერმანიაა. კბილვამდე შეიარაღებულ მოსახლეობას სამხედრო ფორმა აცვია. სახლებზე სვასტიკიანი დროშები ფრიალებს. ბავშვებს მაისურებზე „White Power“ (თეთრი ძალა) ან „Hitlers Children“ (ჰიტლერის ბავშვები) აწერიათ. ოფიციალური კაფეების გახსნისას დილაობით კარზე კიდებენ აბრას, რომელზეც წერია „For White Americans Only“ (მხოლოდ თეთრი ამერიკელებისთვის).

ამაყად განაცხადა WK-ის წევრმა რასელ ჯეიმსონმა. გასამხედროებული დაჯგუფება „ოპიუს ჩრდილო-აღმოსავლეთის ძალები“ (Northeast Ohio Defense Force NODF) მოზარდებისა და მოზრდილების ტრენინგების კურსს იწყებს მშობლიურ ქალაქ როზევილში. ტრენინგებზე „სტუდენტები“ ისწავლიან, როგორ უნდა გამოჭრა ყელი სწორად, როგორ დაამზადო ასაფეთქებელი, როგორ აიყვანო ადამიანები მძევლად და ასე შემდეგ.

აქ უნდა დავუმატოთ, რომ NODF-ის იდეოლოგიას ტოტალურ შეიარაღებას (ამბობენ, რომ აშშ-ის მთელი შეიარაღების ცეცხლ-სასროლი იარაღის 1% ექსტრემისტების ხელშია), კორუმპირებული ხელი-სუფლების, იმიგრანტებისა და ყველა „წარათეთრი ამერიკელის“ წინააღმდეგ ბრძოლას ითვალისწინებს.

მაისის დასაწყისში ამერიკული ნაცისტური ორგანიზაციის (American Nazi Party ANP) წევრები მიჩიგანის შტატის ქალაქ დეტროიტში შეიკრიბებიან და „თეთრი ადამიანის პროფერენციის მიიღებენ მონაწილეობას. განხილვის ერთ-ერთი მთავარი თემა აშშ-ის ტერიტორიაზე ნაცისტური საკონცენტრაციო ბანაკების გახსნა იქნება. ANP-ის წევრები დარწმუნებულნი არიან, რომ ამგვარი დაწესებულებები, თუ მათში მოსახლეობის მეოთხედს განათავსებენ, „ამერიკის ძველებურ ძალაუფლებას დაუბრუნებს“. ორგანიზაციის ლიდერებმა ხელისუფლებისგან კონფერენციის ჩატარების ადგილის ანონიმურობის უფლება მიიღეს. მისი ერთ-ერთი ხელმძღვანელი გეორგ ფროსი აცხადებს, რომ „ყველაფრის მშვიდ გარემოში გაანალიზება სურთ, პოლიციისა და ლიბერალების გარეშე“.

იენისში მისურის შტატის ქალაქ ბრანსონში გაიმართება დღესტივალი, რომელსაც „ქრისტიანული იდეოლოგია“ (Annual Christian Identity Gathering) ეწოდება. ლონისიძების ორგანიზატორს — კოალიცია „ამერიკის წმიდა ბიბლიები“ (Scriptures for America SOA) — ორი მიზანი აქვს. პირველი: ებრაული წარმომავლობის ყველა მოსახლე ქვეყნის ტერიტორიიდან გაასახლოს ან გაანადგუროს; მეორე: ქრისტიანობა ქვეყანაში ერთადერთი კანონიერი რელიგიად აქციოს. ორგანიზაციის მიმართვაში ნათქვამია: „მობრძანდით ფესტივალზე მშობლებითა და შვილებით, არ დაივიწყოთ, რომ ჩვენ ყველანი ერთი ოჯახი ვართ...“

ქალაქი ომახა (ნებრასკას შტატი) მალე მთელი ქვეყნიდან ჩასული ასობით თავგადაპარული ექსტრემისტისგან შეზანზარდება. ივლისის დასაწყისში აქ სკინხედებისა და რასისტების შეკრება (Racist Skinhead Gathering) გაიმართება. ქალაქის მრავალმა ოჯახმა უკვე მიატოვა საკუთარი სახლი იმის გამო, რომ ქალაქში უკვე დაიწყო ნაცისტების ჩასვლა. ამ ხალხს კარგად ახსოვთ, როგორ დამთავრდა წინა შეკრებები. „სინამდვილეში ამ ხალხს არც იდეოლოგია ადარებს და არც კანის ფერი, — ამბობს ქალაქის ერთ-ერთი მკვიდრი ალფრედ დუგლასი, — როდესაც ახლოს არ არიან შვედები და ებრაელები, ისინი ერთმანეთს და ადგილობრივ მოხუცებს ურტყამენ“.

ილი ჯო ჰილი, — ნეონაციზმის იდეოლოგიას 200 მილიონი ამერიკელი უჭერს მხარს“. მრავალი ექსტრემისტი დარწმუნებულია, რომ, თუ სამოქალაქო ომი დაიწყება, მათ მხოლოდ ორ სუბიექტთან — კოლუმბიის ოლქთან (კერძოდ, ქალაქ ვაშინგტონთან) და ნიუ იორკის შტატთან მოუწევთ ბრძოლა. ამ ტერიტორიების მოსახლეობა და ჩინოვნიკები, ნეონაციზმის აზრით, არიან პირველები, ვინც ქვეყანას გარდაუვალი კრახისაკენ ექაჩებინა. „ყველაზე მეტად მთელი მსოფლიოს პაციფისტების იმის ეშინიათ, რომ პლანეტის რომელიმე ქვეყანა ნაცისტურ გერმანიად იქცევა, — ამბობს „გლობალური ექსტრემიზმის საინააღმდეგო კოალიციის“ ექსპერტი სემ ხაზელდანი. — სინამდვილეში ნაცისტური გერმანია უკვე არსებობს და ის ამერიკის შეერთებული შტატების ორ მესამედს მოიცავს...“

ათი ათასობით ამერიკელი ბავშვი ნეონაციზმის პრინციპებზე იზრდება. სვასტიკა, ჰიტლერის პორტრეტი და ლათინოსების, შავკანიანებისა და ებრაელების განადგურების მომენტები ათასობით სახლის ფასადს „ამშვენებს“. ჩვენ საკუთარი წესები და კანონები გვაქვს, — ამბობს ANP-ის წევრი მასაჩუსეტის ფრანც მასტერსონი, — ჩვენ არ ვუყურებთ ფედერალურ ტელეარხებს, არ ვკითხულობთ სამთავრობო გაზეთებს. ჩვენს შეხედულებებს იზიარებს ყველა — პოლიციიდან მოხუცამდე. ჩვენ შეიარაღებულნი და ბრძოლისათვის მზად ვართ“. CAGE-ს მონაცემებით, სწორედ პოლიციაა ნეონაციზმის არსებობის გარანტი. „აშშ-ში ყოველი მეოთხე შეიარაღებული შეხედულებებს იზიარებს, — განაგრძობს ჰაზელდანი, — ჩვენ არ შეგვიძლია, საპასუხისმგებლო თანამდებობაზე შვედებიანი, ებრაელი ან დემოკრატი დავინიშნოთ ქალაქებში, სადაც ნეონაციზმი ცხოვრობს; წინააღმდეგ შემთხვევაში სისხლისღვრა გარდაუვალია...“

ალბათ, იკითხავთ, რატომ არ ებრძვის ფედერალური ხელისუფლება ექსტრემისტულ ორგანიზაციებს, პასუხი მარტივია: ნეონაციზმის აყვავებით უფრო მეტია დაინტერესებული, ვიდრე მისი განადგურებით.

აპრილი 2010 წლის რუსული ბაზარი
russian-bazaar.com

უპიას თითი დაუბრუნეს

ეგვიპტის ხელისუფლებას დაუბრუნეს ფარაონ ეხნატონის მუმიის თითი, რომელიც XX საუკუნის დასაწყისში მოიპარეს და ქვეყნის ტერიტორიიდან გაიტანეს. შეგახსენებთ, ფარაონი ეხნატონი სახელგანთქმული ტუტანჰამონის მამა, პირამიდების ქვეყნის XVIII დინასტიის წარმომადგენელი იყო და მას ჩვენს წელთ აღრიცხვამდე XIV საუკუნის შუა პერიოდში მართავდა.

1907 წელს სამეცნიერო გამოკვლევისას ფარაონის მუმიას თითი მოპარეს და ქვეყნიდან გაიტანეს. რელიქვია სამშობლოს შევიცარიელი მეცნიერის წყალობით მხოლოდ ას წელზე მეტი ხნის შემდეგ დაუბრუნდა. ეს მეცნიერი ნებაყოფლობით დაუკავშირდა თავის კოლეგებს უამრავ ქვეყანაში, მოძებნა ფარაონის თითი და მის სამშობლოში გაგზავნასაც მიაღწია.

ეგვიპტიდან ათეულათასობით არქეოლოგიური ძეგლია დაკარგული, მათგან 30 ათასი არტეფაქტის სამშობლოში დაბრუნება უკვე მოხერხდა.

ზაქანსია, როგორც კანდიდატურა არ მოიქცა

ზიმბაბვეს მკაცრი რეჟიმის ციხეში ჯალათის ვაკანსია გამოცხადებულია. ამ თანამდებობაზე აქამდე მომუშავე ადამიანმა სამსახურიდან წასვლა გადაწყვიტა. საქმე ძალიან ცუდადაა, ვინაიდან ის ერთადერთი იყო მთელს ქვეყანაში, ვინც სასიკვდილო განაჩენებს ალასრულებდა. ციხის თანამშრომლები ამბობენ, რომ მამაკაცს, რომელსაც ყველა სიკვდილისჯილის ჩამოხრჩობა უწევდა, სინდისი ქენჯნიდა და ხელშეკრულების ვადის ამოწურვისთანავე შეუბრუნებდა.

სამაგიეროდ, ციხის გაუჩნდა სადარდელი — მის შემცველს მთელი ქვეყნის მასშტაბით ეძებენ და ვერ პოულობენ. კანდიდატურის მიმართ რაიმე განსაკუთრებული მოთხოვნები არავის აქვს — საკმარისია საშუალო განათლება და ადამიანების ჩამომხრჩობად მუშაობის სურვილი.

არც სამუშაო ექნება მაინცდამაინც ბევრი, უკანასკნელად ზიმბაბვეში სასიკვდილო განაჩენი 2004 წელს აღსრულდა. 1980 წლიდან, ანუ მას შემდეგ, რაც აფრიკულმა ქვეყნებმა ბრიტანეთისგან დამოუკიდებლობა მიიღეს, ზიმბაბვეში სულ 78 ადამიანი დასაჯეს სიკვდილით. ახლა სიკვდილისჯილთა კამერებში განაჩენის აღსრულებას 50 ადამიანი ელის.

ქაჩდი, როგორც აპანათუი ზის

პოლონელმა ქურდმა შენობაში გასაქურდად შეღწევის უჩვეულო მეთოდი გამოიგონა. იგი მხოლოდ ზიხეს-ცენტრებსა და ოფისებში „მუშაობდა“, დანიშნულების ადგილამდე მიღწევა კი ყოველთვის არ იყო შესაძლებელი. ერთ-ერთი ამგვარი წინააღმდეგობის დასაძლევად, ის ამანათის ყუთში ჩაჯდა და იმ შენობის მისამართი დაანერა, რომელშიც შეღწევა სურდა. ღამით, მას შემდეგ, რაც ამანათის დანიშნულების ადგილას მიიტანდნენ, ქურდი ყუთიდან ამოძვრებოდა და ყველაფერს, რაც მოეწონებოდა, მეორე ყუთით ალაგებდა, თავად კი ძველ სამალაგში ბრუნდებოდა. შემდეგ ორივე ყუთი საფოსტო გზავნილის სახით მის სახლში მიჰქონდა.

დამნაშავე პოლიციამ მას შემდეგ დააკავა, რაც ქურდი ფოსტის კურიერმა დააბეზლა, რომელიც მას ეხმარებოდა.

ყველაზე უცნაური ცხოველები

ფოთლოვანი ზღვის დრაკონი ზღვის თევზია, რომელიც აღმოსავლეთ და დასავლეთ ავსტრალიის სანაპიროს წყლებში ბინადრობს, ფოთლის მარცხენი ნაწარმებით ინიღბება და მკერდის ფარფლით გადაადგილდება. იზრდება 45 სმ-მდე. სხვათა შორის, ზღვის დრაკონი სამხრეთ ავსტრალიის შტატის ოფიციალური ემბლემაა.

ასოლოტი ამბისტომებრთა ოჯახის წევრია, რომელიც მექსიკის მთის გუბურებში ბინადრობს. თავზე გრძელი, გაბურძენილი ნაწარმები და ფართო კუდი აქვს, რაც ცურვაში ეხმარება. ასოლოტი ლაყურებითაც სუნთქავს და ფილტვებითაც. სიგრძით 30 სმ-ს აღწევს.

თევზი-წვეთი ატლანტის, წყნარსა და ინდოეთის ოკეანეებში სახლობს, ისეთი სილამაზით, სადაც წვევა ზღვის დონისაზე რამდენიმე ათეული მეტრი. ამიტომაც წყლისაზე რამდენჯერმე ნაკლები სიმკვრივის გელისებური მასისგან შედგება.

ზარმაცა ძუძუმწოვარა ცხოველია, რომელიც ცენტრალურ და სამხრეთ ამერიკაში ბინადრობს. დღე-ღამეში 15 საათი სძინავს, იკვებება დაბალკარლორიული ფოთლებით და საკვებს ერთი თვის განმავლობაში ინელებს. მაძარაი ზარმაცას წონის 2/3 მის სავეს კუჭზე მოდის. ცხოველი გრძელკისერაა, რათა საკვებს იოლად მისწვდეს. ძალიან არ უყვარს ხიდან ჩამოძრომა და ეს მისთვის სახიფათოცაა. ზარმაცა 4,09 კგ-ს იწონის და სიგრძით 60 სმ-ს აღწევს.

აი-აი ლამელი პრიმატებიდან ყველაზე დიდი ცხოველია. ბინადრობს აღმოსავლეთ და ჩრდილოეთ მადაგასკარზე, იმავ ეკოლოგიურ ნიაში, სადაც კოდალები. იკვებება მათსავით — ჭიკვლეებითა და ჭურჭებით. 2.5 კგ-ს იწონის და სიგრძით 44-53 სმ-ია. აი-აი პლანეტის ერთ-ერთი უიშვიათესი ცხოველია.

მარსკლაპცხვირა თხუნელათა ოჯახის წარმომადგენელია, ბინადრობს აშშ-ის ჩრდილო-დასავლეთსა და სამხრეთ-აღმოსავლეთ კანადაში. იკვებება მწერებით. თავისი ოჯახის სხვა წარმომადგენელთაგან განსხვავდება დინგით, რომელიც 22 მიწველი და მოძრავი საცეცისგან შედგება.

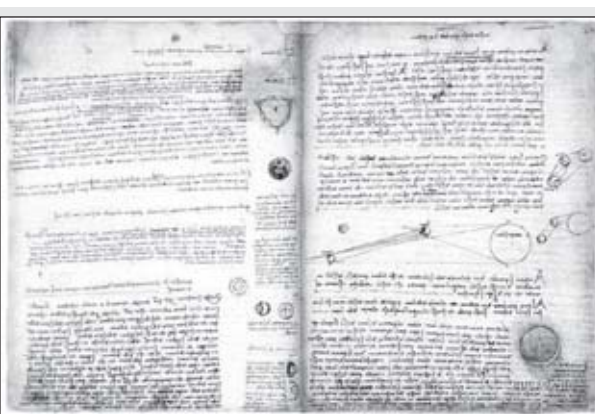
ღამო ოქტოპუსი პატარა და თავისებური რვაფეხაა, თავფეხიან მოლუსკთა წარმომადგენელი. ბინადრობს ტასმანიის ზღვაში. რვაფეხას სხეულის შუაში წყვილი საკმაოდ გრძელი, ნიჩბისმავარი ფარფლი აქვს, რომელიც ძალიან წააგავს ყურებს. საცეცებს შორის უმბრელად წოდებული სიფრიფანა აპკი აქვს, რომელთა მეშვეობითაც გადაადგილდება. ოქტოპუსი ადამიანის ხელისგულისოდენაა.

ყველაზე ძვირადღირებული ნივნები

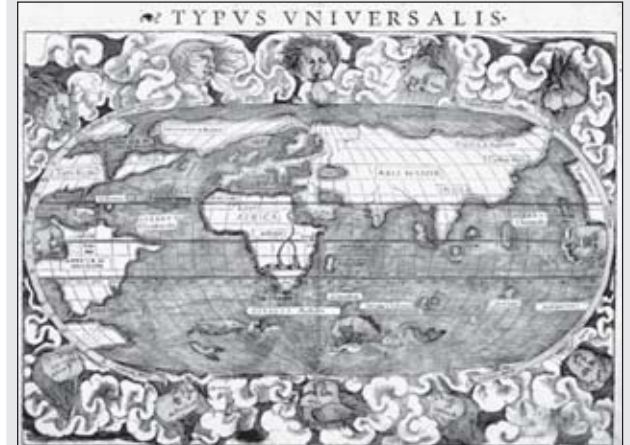
ბუტინარის გიგანა
პირველი ნიგნია, რომელიც ბექდვის მოძრავი მეთოდით დაიბეჭდა. გამოიცა 1456 წელს, სულ 180 ეგზემპლარი, მათგან 45 — პერგამენტზე, დანარჩენები წყლისნიშნის იტალიურ ქალაქზე დაიბეჭდა. სხვა პირველბეჭდი გამოცემებისგან გაფორმების ხარისხით გამოირჩევა. ჩვენამდე სულ 21 ნიგნა მოაღწია. თითოეულის ფასი 25-35 მლნ დოლარია.

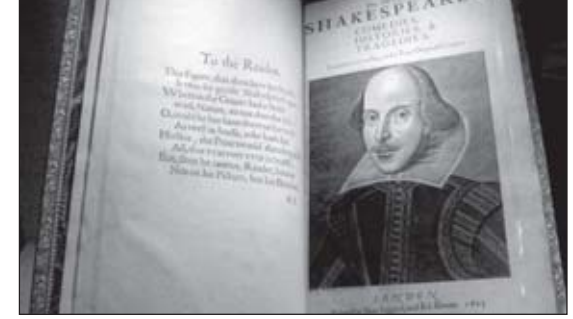
ლესტარის კოდექსი
ლეონარდო და ვინჩის სამეცნიერო ჩანაწერებისა და ესკიზების ეს 72-გვერდიანი კრებული წყლის დინებებზე, ასტრონომიისა და გეოლოგიის ჩანაწერებსა და ნახატებს შეიცავს. 1717 წელს ნიგნი გრაფმა ლესტერმა შეიძინა და ის დღემდე გრაფის სახელს ატარებს. 1994 წელს ბილ გეტსმა ლესტერის კოდექსი 30.8 მლნ დოლარად შეიძინა.

ამერიკის ფრინველი
ჯონ ჯეიმს ოდიუბონის ეს ნიგნი ჩრდილოეთ ამერიკის ფრინველთა აღწერასა და ილუსტრაციებს მოიცავს. ნიგნი 1827 წელს გამოქვეყნდა და მაშინვე საზოგადოების მონონება დაიმსახურა. 2000 წლის მარტში 120 ეგზემპლარიდან ერთი კატარის შეიხმა 8.8 მლნ დოლარად შეიძინა.

ატოლამუსის გამოგრაფია
ეს ჩვენი წელთაღრიცხვით მეორე საუკუნის კარტოგრაფიის კრებულია. 147 წელს ეს რუკები პირველად დაიბეჭდა. 2006 წელს ერთ-ერთი ეგზემპლარი 3.9 მლნ დოლარად გაიყიდა.

შექსპირის პირველი გამოცემა
1632 წელს გამოცემული ეს ნიგნი 900-გვერდიანი იყო და 36 პიესას შეიცავდა. მსოფლიოში მისი 228 ასლი არსებობს. ნიგნი 22.6 მლნ დოლარადაა შეფასებული.

მერკატორის ატლასი
ფლამანდელმა კარტოგრაფმა გერარდ მერკატორმა პირველმა შექმნა მსოფლიოს რუკის ცილინდრული პროექცია, რომელიც ამჟამადაც გამოიყენება. ის პროექცია იმით გამოიჩევა, რომ რუკებზე არ მრუდდება კუთხეები და ფორმები, ხოლო მანძილი ნარჩუნდება მხოლოდ ეკვატორზე. დღეს მერკატორის ატლასი გამოიყენება საზღვაო ნავიგაციური და აერონავიგაციური რუკების შესადგენად. პირველად რუკამ 1595 წელს, თავისი შემქმნელის გარდაცვალების შემდეგ იხილა დღის სინათლე. ატლასი შეიცავს ტრაქტატს სამყაროს შექმნის შესახებ და 107 რუკას გეოგრაფიული არწერილობებით, რომელთაგან 102 თავად მერკატორმა შექმნა. მრავალი წლის შემდეგ, 1967 წელს რუკები შემთხვევით აღმოაჩინეს ბელგიაში. 1997 წელს ისინი ბრიტანეთის ბიბლიოთეკამ 1.423 მლნ დოლარად შეიძინა.

„იქ, სადაც უჩვეულები სახლობენ“
ეს მორის სენდაკის 1963 წელს გამოცემული პოპულარული საბავშვო ზღაპრების პირველი გამოცემაა. 1979 წელს ამ ნიგნის მოტივებზე ოპერაცია შეიქმნა. მარშან ამ ისტორიის ეკრანიზაციაც განხორციელდა.

ტამარლანი და სხვა ლესტარის
ეს ედგარ პოს პირველი ნიგნი იყო. 1827 წელს 18 წლის პომ, რომელიც შემდგომში დეტექტიური ლიტერატურის ფუძემდებელი გახდა, თავისი პირველი კრებული — „ტამარლანი და სხვა ლესტარის“ დაბეჭდა, თუმცა ნიგნი არ გამოიცა. კრებულის ტირაჟი 40-50 ეგზემპლარს შეადგენს და მხოლოდ 12 მათგანია დღემდე შემონახული. ერთი მათგანი კრისტის აუქციონზე გაიყიდა 662.500 დოლარად. კრებული ედგარ პომ დაბეჭდა ფსევდონიმით — „ბოსტონელი“.

ყველაზე იშვიათი და ძვირადღირებული ლობები

მხატვარ **ლუსიენ ფრედის ტილო** Benefits Supervisor Sleeping 2008 წლის 13 მაისს ლონდონში, კრისტის აუქციონზე 33.600.000 დოლარად გაიყიდა.

ეს **გლობუსი**, რომელიც ოდესღაც **ადოლფ ჰიტლერის** საკუთრება გახლდათ, 2007 წლის ოქტომბერში სან-ფრანცისკოში, გრეგ მარტინის აუქციონზე 100.000 დოლარად გაიყიდა. გლობუსი ამერიკელმა ჯარისკაცმა ფიურერის სახლიდან 1945 წელს ანაპნა.

ადოლფ ჰიტლერის წიგნის „Mein Kampf“ ასლი 2009 წლის 13 აგვისტოს ინგლისში, აუქციონზე 34.900 დოლარად გაიყიდა. მყიდველი ანონიმად დარჩა და გარიგებაც ტელეფონით მოახდინა. ეს ასლი მეორე გამოცემად მიიჩნევა, რომელიც ჰიტლერმა თავის თანამესაკენს 1925 წელს აჩუქა.

აბრაამ ლინკოლნის პორტრეტის იშვიათი მარკა 2009 წლის 13 ივნისს ნიუ იორკში აუქციონზე 431.250 დოლარად გაიყიდა. ლოტი „მაცივრის მარკადაა“ ცნობილი, ვინაიდან კონვერტი, რომელზეც ეს მარკა იყო დაკრული, ბოსტონიდან მაცივრის კამერით გაიგზავნა ინდოეთში 1873 წელს. მარკა მის თავდაპირველ მფლობელს ინდიანოპოლისში 1967 წელს მოჰპარეს, ხოლო 39 წლის შემდეგ ჩიკაგოში, ძველი განგსტერის სახლში აღმოაჩინეს.

ოქროს თასი, რომელიც წლების განმავლობაში მენერლიმანის შვილიშვილის საწოლის ქვეშ ინახებოდა, 2008 წლის 25 ივნისს დიდ ბრიტანეთში, აუქციონზე 100.000 დოლარად გაიყიდა. ეს სპარსული არტეფაქტია ორსახოვანი რომაული ღმერთის — იანუსის გამოსახულებით.

ბარათი, რომელშიც **ალბერტ აინშტაინი** რელიგიისადმი თავის ამრეზილ დამოკიდებულებაზე წერს, 2008 წლის 16 მაისს ლონდონის აუქციონზე 404.000 დოლარად გაიყიდა. ინკოგნიტო მყიდველი აღწერეს, როგორც „თეორიული ფიზიკით გატაცებული კოლექციონერი“.

ბრილიანტებით მოოჭვილ ჩარჩოში ჩასმული პეტრე I-ის იშვიათი მინიატიურა 2009 წლის 2 ნოემბერს ნიუ იორკის აუქციონზე 1.300.000 დოლარად გაიყიდა. არიზონელმა ჯორჯ რობერტსმა ის ლონდონელი დილერისგან 1951 წელს იყიდა ისე, რომ ათეულობით წლების განმავლობაში, სანამ არ შეაფასებინა, მის ღირებულებაზე წარმოდგენა არ ჰქონდა.

1950-იან წლებში 9 წლის ბიჭუნამ ამ 1938 წელს გამოცემულ **კომიქსში** 35 ცენტი გადაიხადა. ეს პირველი კომიქსი იყო, რომელშიც სახელგანთქმული სუპერმენი გამოჩნდა. კომიქსების ფანატმა და ჯგუფ System of a Down-ის წევრმა ჯონ დოლმაიანმა კომიქსი 317.200 დოლარად შეიძინა.

გამოუყენებელი **სამაშველო ჟილეტი** სახელგანთქმული „ტიტანიკიდან“ ნიუ იორკში 2008 წლის 25 ივნისს გამართულ აუქციონზე 68.500 დოლარად გაიყიდა. ჟილეტი ჰალიფაქსის სანაპირო ზოლზე მას შემდეგ იპოვეს, რაც ხომალდი ნიუფაუნდლენდის მახლობლად 1912 წელს ჩაიძირა.

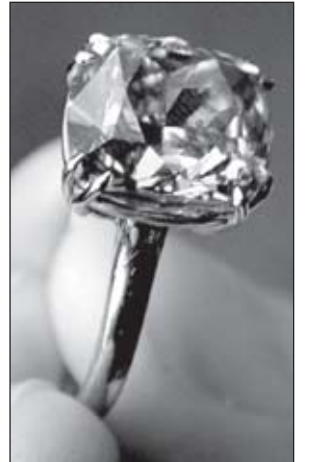
„თავისუფლების დიდი ქარტიის“ 1297 წლის ასლი 2007 წლის დეკემბერში ნიუ იორკში, სოთბის აუქციონზე 21.321.000 დოლარად გაიყიდა. Magna Carta დიდი ბრიტანეთის ისტორიაში ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი დოკუმენტია.

ნიუ იორკელმა ქირურგმა გაზეთ „Datebook“-ის 1966 წლის სექტემბრის გამოცემაში, რომელსაც **ჯონ ლენონის ხელმოწერა** ამჟღავნებდა, 12.713 დოლარი გადაიხადა. გაზეთში ლენონის ცნობილი ციტატაა იმის შესახებ, რომ „ბითლზი“ იესოზე პოპულარულია.

1961 წლის გამოშვების Ferrari California Spyder, რომლის მფლობელიც ოდესღაც მსახიობი ჯეიმს კობურნი იყო, იტალიაში 2008 წლის 18 მაისს 10.894.900 დოლარად გაიყიდა.

ეს იშვიათი, **7.03-კარატიანი ცისფერი ბრილიანტი** შენევის აუქციონზე 2009 წლის 12 მაისს სარეკორდო ფასად — 9.490.000 დოლარად გაიყიდა. ეს ლოტი ყველაზე ძვირადღირებული იყო ძვირფასი ქვებიდან. ბრილიანტი 2008 წელს სამხრეთ აფრიკაში, კულინანის ისტორიულ შახტაში აღმოაჩინეს.

მეორე მსოფლიო ომის დროინდელი **„Spitfire“-ს გამანადგურებლის** ეს იშვიათი ორადგილიანი ვერსია 2009 წლის 20 აპრილს ლონდონის აუქციონზე 2.530.000 დოლარად გაიყიდა. თავგადასავლების მაძიებელი ბრიტანელ სტივ ბრუქსს, რომელმაც თვითმფრინავში სარეკორდო ფასი გადაიხადა, მიაჩნია, რომ „ამგვარი ნივთები იმისთვისაა შექმნილი, რომ ისინი გამოიყენო.“

ერთი გარდაცვლილი კაცის ნათესავებმა 1937 წლის გამოშვების იშვიათი **ავტომანქანა Bugatti Type 57S Atlante** მის ავტოფარეხში (ინგლისი, ჰოსფორტი) აღმოაჩინეს. ეს ამ მოდელის 17 არსებული ავტომანქანიდან ერთ-ერთია. ის 2009 წლის 7 თებერვალს პარიზში 4.400.000 დოლარად გაიყიდა.

ბოლო ათწლეულების ერთ-ერთი უდიდესი (101.27 კარატი) **უფერო ბრილიანტი**, რომელიც გვირგვინს ამჟღავნებს, 2008 წლის 28 მაისს ჰონკონგში კრისტის აუქციონზე 6.210.000 დოლარად კერძო პირმა შეიძინა.

კლოდ მონეს ტილო „დუმფარებიანი გუბურა“ 2008 წლის 24 ივნისს ლონდონის აუქციონზე 80.000.000 დოლარად გაიყიდა.

«ნახევარი» ქართულ ფეხბურთის მიწა ზესტაფონის მიასარას

„საქართველო და მსოფლიო“ წინა ნომერში ორი კვირის უკან ზესტაფონში, საფეხბურთო დაპირისპირების დროს განვითარებულ მოვლენებზე წერდა. არ გასულა დიდი დრო და საფეხბურთო კლუბი „ზესტაფონი“, ფაქტობრივად, აიძულეს ზესტაფონიდან წამოსულიყო და თბილისში დაედო ბინა. ჩვენთან ფეხბურთი პოლიტიზირებული რომაა და გუბერნატორების რინგად იქცა, კარგად იცის ჩვენმა მკითხველმა. ზესტაფონში კი ყველაფერი უფრო ადრე დაიწყო. რატომ უშლის ადგილობრივი ხელისუფლება კლუბის ხელმძღვანელობას ხელს და გახდება თუ არა „ზესტაფონი“ ბათუმის გუნდი?

ქმა გამოიწვია. თავის მხრივ, კლუბმაც განაცხადა, რომ ამ ეტაპისთვის ასე იყო საჭირო; კულუარებში კი ამას, კლუბის ხელმძღვანელობას ადგილობრივ ხელისუფლებასთან კონფლიქტი რომ ჰქონოდა, იმით ხსნიდნენ. „საქართველო და მსოფლიო“ გაარკვია, რომ გუნდში ზესტაფონის მფლობელი დეპუტატის — კანა გენაძისა და გამგებლის ახლობელი მიუყვანიათ სინჯზე. გუნდის მთავარმა მწვრთნელმა პროტესტორები „არაფრად ჩააგდო“, უნიჭო ფეხბურთელი გუნდში არ დაიტოვა და ომიც

სმირად გაიგონებთ, რომ საქართველოში ფეხბურთზე, კონკრეტულად კი, ეროვნულ ჩემპიონატზე მაყურებელი არ დადის. ზესტაფონს ეს ნამდვილად არ ეხება. კლუბის ხელმძღვანელობამ, დიდი ხნის ბრძოლის შემდეგ, ადგილობრივ მუნიციპალიტეტს სტადიონი „გამოსტაცა“, მოანერგა, საფარი დააგო, ტრიბუნები გააკეთა, უახლესი აპარატურა ჩამოიტანა, ფეხბურთის მატჩების გადაღება რამდენიმე რაკურსით რომ შეძლონ, ასევე თამაშის დროს თითოეული ფეხბურთელის სტატისტიკური მონაცემი დაითვალოს; დააყენეს პროექტორები. მოკლედ, აქ ყველაფერი გაკეთდა იმისთვის, რომ ზესტაფონი პატარა საფეხბურთო ქალაქად ქცეულიყო. ყოველ შაბათ-კვირას ფეროში ამომწვარი ადამიანები სიხარულ-

ლით ელოდნენ საკუთარი გუნდის გასამხნეველად სტადიონზე წასვლას. თამაშის დღეს ზესტაფონში დიდი მანქანებით მსვლელობა ეწყობოდა, აფრიალებდნენ დროშებს და ხალხს მოუწოდებდნენ, საღამოთი სტადიონზე მისულიყვნენ. სტადიონი თითქმის ყველა თამაშზე ივსებოდა. 8 000 ზესტაფონელი ყოველკვირა ბოლო კაპიკს ხარჯავდა საყვარელი გუნდის მხარდასაჭერად. საქართველოში ფეხბურთის „კეთება“ ადვილი და იაფი ნამდვილად არ არის, არც მომ-გებიანია და გამოდის, რომ ფულს მხოლოდ ხარჯავ. „ზესტაფონის“ პრეზიდენტი ილია კოკია სამი წლის განმავლობაში იბრძოდა იმისთვის, რომ კლუბის ბაზის ასაშენებლად

ტერიტორია გამოეყო. ადგილობრივმა ხელისუფლებამ მას საშუალება არ მისცა, დროულად დაეწყო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა. სათანადო მხარდაჭერა ადგილობრივი ხელისუფლებისგან ამ გუნდს (კარგად ცნობილი კირკიტაძის რუსთავის „ო-

იმპისგან“ განსხვავებით, რომელსაც სურვილს ხელისუფლება გაჩენისთანავე უსრულელებს) არასდროს ჰქონია; ახლახან გავრცელდა ხმა, რომ საფეხბურთო კლუბი „ზესტაფონი“ ზესტაფონში თამაშის უფლებას არ აძლევდნენ, რამაც დიდი მითქმა-მოთ-

P.S. „ზესტაფონის“ ხელმძღვანელებს ამ პრობლემის „მარტივად“ გადაჭრა შეეძლოთ და მოახერხებთ კიდევ. ახლავთ აგისხნით, როგორც: 30 მაისს თვითმმართველობის არჩევნებში. სტადიონზე მისული მაყურებელი და მათი ოჯახის წევრები პოტენციური ამომრჩევლები არიან. მხოლოდ ერთი მინიმუმ უნდა გულშემატკივარს და „ნაცები“ კარგად დაინახავს, როგორ დასრულდება ფეხბურთში „ახელის ფათური“ და ზესტაფონელებისთვის ფეხბურთის წართმევის მცდელობა არჩევნების წაგებით. ზესტაფონელებო, „დაამანტაყეთ“ „ნაცები“!

გაჩაღდა. „ნაცებს“ დაუქანდა, არ გაგახარებთო. შიდა სამზარეულოში რა და როგორ განვითარდა, ჯერჯერობით უცნობია, მაგრამ ჭორებმაც არ დაახანა. გუნდი 20 მაისამდე თბილისში იქნება, აქვე ივარჯიშებს და ითამაშებს. სეზონის დასრულების შემდეგ, გავრცელებული ხმებით, „ზესტაფონი“ ბათუმის გუნდი გახდება. ისევე და ისევე ხელისუფლებასთან მიუყვართ ხმებს. აჭარის მთავრობის ხელმძღვანელი ლევან ვარშალაძემ, ნუ იტყვით და, თურმე მოლაპარაკებებს მართავს გუნდის ხელმძღვანელობასთან, ბათუმში რომ გადაბარდნენ და იქ ითამაშონ; გაგრის „გაგრა“ კი, რომელიც თბილისში თამაშობს, ზესტაფონის გუნდი გახდება. გარდა ამისა, რამდენიმე სპორტულმა გამოცემამ და საიტმა „ზესტაფონის“ მიმართ დაწყებული აგრესია შავი პიარით, შეგნებულად თუ შეუგნებლად, გააგრძელა და კლუბის პრეზიდენტზე რამდენიმე ცუდი მასალა დანერგა. მოგვიანებით კი გაირკვა, რომ ზოგიერთი ამბავი ჭორი „ყოფილა“, მაგრამ ერთი რამ ცხადია, ამ გუნდზე შეგნებულად ახდენენ ზენოლას. თურმე, ნუ იტყვით და, ზოგი „კირკიტას“ შეეკრა; გუნდის გულშემატკივრები კი არავის გახსენებია და, ალბათ, არც არავის ადარდებს.

მავლა კლდიაშვილი

მიირთვით «კაპრიციო» ტკბილეული სურვილისამებრ

თბილისში გაიხსნა იტალიური საკონდიტრო „კაპრიციო“, რომელიც ახალი სიტყვაა საკონდიტრო წარმოებაში. პროდუქცია მსოფლიო სტანდარტის ტექნოლოგიებითაა შექმნილი. ეკოლოგიურად სუფთაა და ფასებიც ყველასათვის ხელმისაწვდომია.

კომპანიის დევიზი მისსავე სახელწოდებაშია, რომელიც სურვილისამებრ განგაწყობთ ტკბილი სიამოვნებისათვის. კომპანია 2009 წლის დეკემბერში შეიქმნა და მისი დამფუძნებლები არიან ავტორიტეტული კონდიტერები: რეზო დევდარიანი, დავით ჩხენკელი და თემურ ვაშაკიძე, რომელთა გამოცდილება და ცოდნა კომპანიის წარმატების საწინდარია.

„კაპრიციო“ (იტალ.) ნიშნავს — სურვილისამებრ — ამდენად, ის მართლაც რომ აკმაყოფილებს ყველა ასაკის მომხმარებლის მოთხოვნას. კომპანია, ძირითადად, ორიენტირებულია კრემიან და ფენოვან ნამცხვრებზე, ისეთებზე, როგორიცაა: კრუსანები, როგოლახი, როზენსი, ტორტი და სხვა კრემიანი ნამცხვრები. ეს ნამცხვრები მთელ მსოფლიოში ძალიან პოპულარულია. ახლო მომავალში ასორტიმენტი უფრო გაიზრდება. ამასთან, საკონდიტრო მიიღებს შეკვეთებს ექსკლუზიურ ნამცხვრებზე. ნებისმიერი სახეობა არის „ფრეში“, ანუ ახალი, ასევე, კომპანიის კაფეში შეგიძლიათ, დააგემოვნოთ ნამდვილი იტალიური პიცა და ქართული ხაჭაპური, რომელშიც გამოყენებულია ინოვაციური ელემენტები. ასევე გაგონილს — ერთხელ გასინჯვა სჯობს!

ახალი პროდუქტი იყიდება შემდეგ მისამართებზე: ყაზბეგის გამზირი №32, ვაჟა-ფშაველას პროსპ. №64, ასევე თბილისის მაღაზიათა ქსელში. ოფისის ტელ. 39-82-50.

წვიდა ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსის სამკაქლო

ს.ს „გაერთიანებული ტელეკომი“ 602602
 შპს „ახტალი“ 700818
 შპს „გაერთიანებული“ 200320
 შპს „ჯეოსელი“ 700305
 შპს „ბილიანი“ 200333

ფოთისა და ხობის ეპარქიის განვითარების ფონდის საბანკო რეკვიზიტები:
 ს.ს „თი ბი სი ბანკის“ ფოთის ფილიალი
 ბანკის კოდი 220101937; ა/ა 63636080100001; ს/კ 215141246

თანხის ჩარიცხვა შეგიძლიათ სწრაფი გადახდის აპარატებით იხ. მენიუში: სსპაბანკში — ძველმომხმარებელთა — წმ. ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსი.

ინფორმაციისთვის მიმართეთ ფონდის დირექტორს, დეკანოზ თევდორე ბასილიანს: ქ. ფოთი, ნ. ნიკოლაძის მოედანი №3, ტელ.: 8(293) 70736, მობ.: (899)936563, e-mail: eparqia-f@mail.ru

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
 მთავარი რედაქტორის მოადგილეები: არმან სანაბლიძე, გონდო მკინარაშვილი
 ტექნიკური რედაქტორი ლევან ზანგურაშვილი
 ვებრედაქტორი გიორგი ხაჭაბავაძე
 რეალიზაციის მენეჯერი დავით ბუბუაძე, ოფისმენეჯერი თათია ვაშაკიძე, რეკლამის მენეჯერი ეთერ კასრაშვილი (899 110 200)
 გაზეთის ხელმძღვანელობის თანამშრომელი პრესის პრინციპალიტი.
 მისამართი: თბილისი, ამბროლაურის ქ. №166/5
 ტელ.: 38-41-97; e-mail: info@geworld.net